
Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. In één oogopslag.....	7
Jaarverslag.....	11
3. Programmaverantwoording 2025.....	12
Programma 1 Bestuur.....	13
Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving.....	24
Programma 3 Ruimte en Wonen	34
Programma 4 Bereikbaarheid	44
Programma 5 Natuur en landelijk gebied	60
Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur	80
Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	91
4 Paragrafen	99
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	100
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	114
4.3 Financiering	117
4.4 Bedrijfsvoering.....	123
4.5 Wet open overheid	130
4.6 Verbonden partijen.....	131
4.7 Grondbeleid	148
4.8 Provinciale heffingen	153
5 Jaarrekening	162
5.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting.....	163
5.2 Balans en toelichting.....	202
5.3 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	249
5.4 Overzicht van specifieke uitkeringen (art. 58).....	251
5.5 Rechtmatigheidsverantwoording	268
5.6 Overige gegevens	269
6. Bijlagen	277

---

1. Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2025 van de provincie Noord-Holland. Met deze jaarstukken leggen wij als college van Gedeputeerde Staten verantwoording af aan Provinciale Staten over het gevoerde beleid en de financiële resultaten in het afgelopen jaar. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Ook 2025 stond in het teken van de uitvoering van het coalitieakkoord 'Verbindend vooruit!' waarin de coalitiepartijen hun ambities voor deze bestuursperiode hebben vastgelegd. Bovendien is sprake van een bovengemiddelde groei in de provincie Noord-Holland, dankzij de sterke ontwikkeling van de dienstensector en de dynamiek rond de metropoolregio.

Belangrijkste beleidsontwikkelingen

In 2025 heeft de provincie op diverse terreinen voortgang geboekt:

- Op het gebied van wonen en ruimtelijke ordening is verder gewerkt aan het realiseren van de woningbouwambitie van 191.000 woningen tot en met 2030, in samenwerking met gemeenten en het Rijk.
- De actualisatie van de Omgevingsvisie NH2050 is in gang gezet, waarbij PS in september 2025 de richtingen en ambities voor deze vernieuwing hebben vastgesteld.
- Op het terrein van bereikbaarheid is geïnvesteerd in het openbaar vervoer en de weginfrastructuur.
- De energietransitie en het klimaatbeleid bleven prioriteit; ook hier zijn uitgaven gedeeltelijk doorgeschoven naar latere jaren vanwege de complexiteit van de uitvoering.
- Het programma natuur en landelijk gebied stond in het teken van de versterking van het Natuur Netwerk Nederland ondanks de onzekerheid rondom de rijksbijdragen Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG).
- Op het gebied van bestuur en organisatie is de samenwerking binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) voortgezet.

Ook de provinciale organisatie kreeg te maken met gestegen prijzen van diensten en arbeidsmarkttekorten, ze zorgden voor vertraging in de planning van sommige projecten en onderbesteding van budgetten. Tegelijkertijd is de financiële positie van de provincie ongewijzigd ten opzichte van afgelopen twee jaar: de provincie moet uitgaven uit de lopende begroting in toenemende mate financieren door op verantwoorde wijze - net als veel andere overheden - leningen aan te gaan.

De internationale spanningen hebben ook in Noord-Holland directe gevolgen. Zo ontstond een dringende behoefte aan extra opvangplekken voor Oekraïense ontheemden en andere asielzoekers. De provincie werkt hierbij nauw samen met gemeenten om geschikte locaties te vinden en de opvang goed te organiseren. Door deze samenwerking proberen we snel en verantwoord extra opvangcapaciteit te realiseren en gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering.

Ook Nederland kende in de eerste helft van 2025 een onrustige politieke situatie. Die leidde uiteindelijk begin juni tot de val van het kabinet-Schoof dat minder dan een jaar daarvoor was geïnstalleerd. Op de Kamerverkiezingen van 29 oktober volgde evenwel een vlot verloopende formatie, resulterend in een regeerakkoord. Hierin wordt nadrukkelijk de hoop uitgesproken om de interbestuurlijke verhoudingen tussen Rijk, gemeenten en provincies te verbeteren. Dat is goed nieuws voor de provincie Noord-Holland.

Alleen in gezamenlijkheid - en met de benodigde financiering - kan immers de noodzakelijke bestuurskracht gevonden worden om de complexe ruimtelijke opgaven in het landelijk gebied aan te pakken en de zo dringend gewenste grootschalige woningbouw te realiseren. Daarvoor is het wel eerst zaak dat er een oplossing komt voor de acute problemen rond stikstof en netcongestie, die de ruimtelijke ontwikkeling ook in Noord-Holland in hoge mate belemmeren.

Het provinciebestuur van Noord-Holland probeert, rekening houdend met de veranderingen in de buitenwereld, koersvast uitvoering te geven aan het coalitieakkoord.

Ondanks alle onzekerheden en externe ontwikkelingen heeft de provincie in 2025 de doelen weer dichterbij weten te brengen.

Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft een overzicht van de opbouw van de jaarstukken en zijn een aantal algemene onderdelen toegelicht.

Het "Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)" schrijft voor welke onderdelen verplicht moeten zijn opgenomen in de jaarstukken van een provincie. Onze jaarstukken voldoen aan die voorschriften.

De jaarstukken 2025 van de Provincie Noord-Holland zijn als volgt opgebouwd:

Inleiding en leeswijzer

Jaarverslag

- Programmaverantwoording
- Paragrafen

Jaarrekening

- Overzicht van baten en lasten en toelichting
- Balans en toelichting
- Gerealiseerde baten en lasten per taakveld
- Overzicht van specifieke uitkeringen (Sisa-verantwoording)
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Overige gegevens: controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen

Met de Brede Basismonitor Noord-Holland worden de belangrijke trends in de provincie op een overzichtelijke en systematische manier gevolgd. Met als doel het verbeteren van de informatieen sturingswaarde van het beleid. Een deel van de indicatoren komt voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Provincies zijn verplicht deze indicatoren op te nemen in de begroting en jaarrekening. De overige indicatoren sluiten aan bij diverse landelijke en provinciale monitoren. Voor de indicatoren in deze jaarstukken wordt de Brede Basismonitor gebruikt. De Brede Basismonitor kunt u raadplegen via de website: cijfers.noord-holland.nl/content/bredebasismonitor

De Brede Basismonitor kan niet gebruikt worden ter verantwoording voor het gevoerde beleid en doet geen uitspraak over de effectiviteit, efficiency of legitimiteit van het beleid. De maatschappelijke en beleidsopgaven zijn namelijk complex en kennen meerdere betrokken actoren en autonome trends. Daardoor is het directe effect van provinciaal beleid op de waargenomen trends in de Brede Basismonitor niet aan te tonen. De monitor kan wel aanleiding geven tot verdiepend onderzoek, evaluaties of het maken van nieuw beleid. Een aantal indicatoren uit de Brede Basismonitor is niet direct te koppelen aan de begroting. Dat komt met name doordat het brede ontwikkelingen zijn die niet specifiek raken aan een begrotingsprogramma. Deze zijn wel opgenomen in de Brede Basismonitor omdat ze relevante trends weergegeven.

Jaarverslag

Het jaarverslag sluit qua opbouw verplicht aan bij de programmabegroting.

De jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting, de balans en de toelichting, de gerealiseerde baten en lasten per taakveld en de SiSa-verantwoording. Sinds boekjaar 2023 maakt daarnaast de rechtmatigheidsverantwoording deel uit van de jaarrekening en sinds 2025 wordt onder de overige gegevens de controleverklaring van de onafhankelijke accountant toegevoegd. Deze documenten tezamen vormen de onderwerpen waar de accountant hoofdzakelijk de controle op richt. Deze controleert daarbij of de getallen en toelichtingen een getrouwe weergave zijn van de werkelijkheid. Daarnaast controleert de accountant of het oordeel van het college in de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van het financieel handelen en rechtmatige (volgens de regels) totstandkoming van de baten, lasten, balansmutaties en specifieke uitkeringen.

---

2. In één oogopslag

De begroting 2025 is gedurende het jaar driemaal bijgesteld en de laatste begrotingswijziging (LBW) zoals vastgesteld door PS, vormde het sluitstuk van de begrotingsaanpassingen in de planning- en controlcyclus.

Uit de LBW bleek dat het verwachte begrotingssaldo 2025 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting aanzienlijk positiever was. Deze ontwikkeling zette zich voort tot het jaareinde.

1. Duiding van het rekeningresultaat 2025

Om het rekeningresultaat 2025 goed te kunnen duiden is het van belang om het verloop van het resultaat tussen de primaire begroting 2025 en de LBW goed te analyseren. Het rekeningresultaat 2025 voor bestemming bedraagt € 84,3 miljoen voordelig. Dit resultaat is € 26,1 miljoen hoger dan het geraamde resultaat van € 58,2 miljoen voordelig bij de de Laatste Begrotingswijziging (LBW) 2025.

In de ontwerpbegroting 2025 waren de totale baten geraamd op € 644 miljoen. De baten worden met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel geraamd. In 2025 heeft driemaal een hogere bijstelling (€ 91 miljoen) naar € 735 miljoen aan geraamde baten in de LBW 2025. De hogere bijstelling is hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere bijdragen uit het provinciefonds, hogere opbrengsten motorrijtuigenbelasting, grondverkopen, dividenden en enkele SPUK's. De provincie heeft geen invloed op de bijstellingen van Rijksuitkeringen. De trend is dat de laatste jaren in de Decembercirculaires meer baten staan opgenomen dan zijn begroot na verwerking van de Mei- en Septembercirculaires. Tezamen met wijzigingen in de begrote lasten en reservemutaties is het primaire begrotingsresultaat van € 14,5 miljoen gewijzigd naar € 58,2 miljoen bij de LBW.

Het rekeningresultaat wat in deze jaarrekening geduid dient te worden is het verschil van € 26,1 miljoen tussen het begrotingsresultaat van € 58,2 miljoen ten opzichte en het rekeningresultaat van € 84,3 miljoen. De analyse van het verschil op hoofdlijnen is opgenomen in de tabel op pagina 9.

Een uitgebreide verschillenverklaring per programma van hoger dan € 250.000 is in hoofdstuk 5.1.2 van de jaarstukken opgenomen.

	Ontwerp- begroting**		Begroting na Laatste Begrotings- wijziging 2025**		Jaarrekening 2025**		Vershil*
1 Bestuur	25.686	N	28.144	N	27.443	N	701
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	68.159	N	55.826	N	45.087	N	10.739
3 Ruimte en Wonen	41.256	N	20.049	N	20.346	N	-297
4 Bereikbaarheid	247.657	N	280.824	N	252.631	N	28.193
5 Natuur en landelijk gebied	167.033	N	151.648	N	145.814	N	5.834
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	38.079	N	41.373	N	48.636	N	-7.263
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-488.819	V	-561.033	V	-575.739	V	14.706
Totaal saldo van lasten en baten	99.051	N	16.832	N	-35.782	V	52.614
Stortingen	130.994	N	346.264	N	358.310	N	-12.047
Onttrekkingen	-244.501	V	-421.314	V	-406.773	V	-14.541
Totaal mutaties reserves	-113.508	V	-75.051	V	-48.463	V	-26.588
Begrotingsresultaat	-14.457	V	-58.219	V	-84.246	V	26.026

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Analyse op hoofdlijnen van het rekeningresultaat

Een combinatie van beïnvloedbare en niet beïnvloedbaar mutaties hebben direct effect op het rekeningresultaat 2025. Het onderscheid hiertussen draagt bij om het rekeningresultaat op een zorgvuldige en transparante manier te duiden:

- Exogene mutaties: financieel effect waarop de provincie geen directe invloed heeft, zoals: Rijksbeleid, uitkomsten Decembercirculaire 2025 en wetgeving;
- Endogene mutatie: komen voort uit keuzes en uitvoering van de provincie zelf.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in het verschil van € 26,1 miljoen tussen de LBW en het resultaat vóór bestemming:

Factoren die van invloed waren op het rekeningresultaat	Exogene mutaties	Voordelig(V)/ Nadelig (N)	Endogene mutaties	Voordelig(V)/ Nadelig (N)
Nieuwe decentralisatie uitkeringen Decembecirculaire	1,8	V		
Aanvulling op decentralisatie uitkeringen Decembecirculaire	0,4	V		
Aanvullende uitkering provinciefonds Decembecirculaire	6,3	V		
Lagere lasten faunaschade vanwege het vrijvallen van de voorziening voorgaande jaren	4,8	V		
Vormen van voorziening voor een verbonden partij	-7,5	N		
Baten oplegging dwangsommen	9,5	V		
Overige onderschrijding uitvoering begroting 2025			10,8	V
Totaal	15,3	V	10,8	V

Een uitgebreide verschillenverklaring per programma van hoger dan € 250.000 is in hoofdstuk 5.1.2 van de jaarstukken opgenomen.

2. Financiële positie 2025

De belangrijkste gegevens om de financiële positie van de provincie te duiden zijn in onderstaande overzicht opgenomen.

Bedragen (x €1 miljoen)

	2025	2024	2023	2022
<u>Resultaat voor bestemming</u>	84,3 V	106,0 V	44,1 V	24,6 V
<u>Eigen vermogen</u>				
- Algemene reserve	153,1	147,0	119,6	166,3
- Bestemmingsreserves	858,7	807,3	819,9	818,0
<u>Weerstandscapaciteit (kengetal)</u>	2,3	3,8	4,1	8,6
<u>Schuldpositie</u>				
- Netto schuldquote	68%	62%	67%	41%
- Gecorrigeerde netto schuldquote	47%	41%	50%	23%
- Solvabiliteitsratio	58%	60%	61%	69%

Algemene reserve

De algemene reserve is ten opzichte van 2024 licht gestegen. Door het voordelige resultaat over 2025 en de daarmee samenhangende toevoeging aan de algemene reserve neemt dit verder toe naar maximaal € 237,4 miljoen.

Weerstandscapaciteit

De totale weerstandscapaciteit bedraagt € 1,09 miljard. Het kengetal weerstandsvermogen komt dan uit op 2.3. Dit is hoger dan de minimum gewenste norm van 1.0 en daarmee op voldoende niveau.

Schuldpositie

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de schuldquote van de provincie is toegenomen. De schuldquote loopt verder op doordat de langlopende schulden zijn toegenomen in 2025. De lichte daling van de solvabiliteitsratio komt door een toename van de vaste schulden en nog te besteden voorschotbedragen op doeluitkeringen vanuit het Rijk.

Voor een uitgebreide toelichting voor de weerstandscapaciteit en schuldpositie wordt verwezen naar paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3. Investerings in Noord-Holland

Een aandachtspunt in 2025 is het achterblijven van de investeringen ten opzichte van de begroting. In meerdere programma's zijn projecten vertraagd en zijn budgetten doorgeschoven naar latere jaren. Dit patroon was al zichtbaar in de LBW 2025. In de programmaverantwoording en het jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken wordt dit toegelicht. De investeringen (investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut) zijn ruim € 90,1 miljoen en is als volgt opgebouwd:

Bedragen (x €1 miljoen)	
Investerings openbare ruimte met maatschappelijk nut 2025	
Wegen	33,5
Bruggen	15,9
Waterwegen	15,5
HOV	9,3
Sluizen	9,1
Technische installaties	6,9
	90,1

---

3. Programmaverantwoording 2025

Programma 1 Bestuur

Doelenboom

1. Bestuur

1.1 Faciliteren van het provinciaal bestuur

1.2 Werken aan gemeenten en sterke regio's

1.3 Verzekeren van Openbare orde en veiligheid

1.4 Belangen van de provincie behartigen op landelijk en Europees niveau

Maatschappelijk doel

Overheden zijn steeds meer verweven. Gemeenten werken veel samen in regionaal verband, terwijl regio's en lidstaten meer te maken krijgen met Europese regelgeving. Dit besef van verbondenheid zet de provincie Noord-Holland aan tot samenwerken over de eigen bestuurlijke grenzen heen.

Het streven is om van Noord-Holland, samen met inwoners en partners, een nog mooiere provincie te maken, en de kwaliteit van het openbaar bestuur te versterken. De provincie Noord-Holland werkt als een democratisch, transparant en inclusief provinciebestuur, dat oog heeft voor iedereen en inbreng van buiten waardeert.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

1 Bestuur

	Ontwerp begroting 2025**		Actuele begroting 2025**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	25.745	N	28.203	N	27.514	N	689
Baten	-59	V	-59	V	-71	V	12
Saldo van baten en lasten	25.686	N	28.144	N	27.443	N	701
Storting reserves	0	V	0	V	0	V	0
Onttrekking reserves	-1.366	V	-2.089	V	-1.415	V	-675
Resultaat	24.320	N	26.055	N	26.029	N	26

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Storting aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Verbonden partijen

Programma	Verbonden partij	Publiek doel
1	Huis van de Nederlandse Provincies	Belangenbehartiging provincies
1	Randstedelijke Rekenkamer	Rekenkamerfunctie
1	Interprovinciaal Overleg (IPO)	Belangenbehartiging provincies

*Meer informatie is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen

Kaders

Zie voor het wettelijk- en provinciaal beleidskader de [bijlage](#) van de jaarstukken.

1.1 Faciliteren van het provinciaal bestuur

Wat hebben we bereikt?

1. De provincie Noord-Holland heeft de integriteit van het openbaar bestuur in Noord-Holland beschermd.
2. Het vertrouwen en draagvlak is door duidelijke, effectieve en betrouwbare communicatie versterkt.
3. De Noord-Hollanders zijn op een actieve manier bij beleidsvorming en besluitvorming betrokken.
4. Er is adequate ondersteuning geboden aan het provinciaal bestuur.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Met de Bibob-toetsen is in 2025 bijgedragen aan de integriteit van het handelen van de provincie. De provincie Noord-Holland voert op verzoek ook Bibob-onderzoeken uit voor de provincies Utrecht en Flevoland, en incidenteel voor Noord-Hollandse gemeenten. De provincie deelde in 2025 kennis met andere overheden, door bijeenkomsten te organiseren en te participeren als spreker op bijeenkomsten.

1.2 Voor de provinciale organisatie is een Coördinator Integriteit actief. Dit om integer handelen blijvend onder de aandacht te brengen en om dilemma's op het terrein van integriteit te bespreken. De provincie wil verder een goed en veilig werkklimaat bieden. Daarom is er beleid om ongewenst gedrag (gedrag dat niet-integer is of grensoverschrijdend) tegen te gaan en tegelijk professionele tegenspraak te stimuleren. In 2025 is ook een Coördinator Veilige Publieke Taak aangesteld. Deze richt zich op het beschermen van de werkomgeving tegen agressie en geweld door derden. Deze coördinator staat zowel de provincie Noord-Holland als Noord-Hollandse gemeenten en waterschappen bij. Meer details over Bibob, integriteit, weerbaarheid en een veilige publieke taak, zoals over het nieuwe integrale digitale Meldpunt, zijn te vinden in het Jaarverslag Integriteit en Weerbaarheid 2025.

2.1 Op basis van de drie pijlers uit de communicatiestrategie; bouwen aan vertrouwen, vinger aan de pols en zorgen voor verbinding is er volop gecommuniceerd over de provinciale thema's. Er zijn communicatieplannen en participatieplannen gemaakt en uitgevoerd. Via de newsroom hebben we de 'vinger aan de pols' gehouden en via onze eigen communicatiekanalen, campagnes en de media informeren we de Noord-Hollanders en onze partners over actuele zaken. Ook zijn inwoners en stakeholders via campagnes, bijeenkomsten of online sessies betrokken bij diverse provinciale projecten. Uiteraard hebben we met onze interne communicatie onze organisatie geïnformeerd en meegenomen in de doelstellingen en opgaven.

Met het vernieuwde sponsorbeleid zijn vele sportevenementen mogelijk gemaakt. Ook heeft Noord-Holland diverse andere evenementen zoals Bevrijdingspop Haarlem, de Landbouwschouw Opmeer, Pride en SAIL Amsterdam mede mogelijk gemaakt. Voor SAIL en Bevrijdingspop is extra budget beschikbaar gesteld.

2.2 In 2025 is gewerkt aan een participatieverordening. Dit proces is met de Statenwerkgroep participatie besproken. In 2026 moet dit leiden tot een vastgestelde participatieverordening. In de organisatie is daarnaast veel aandacht besteed aan kennisoverdracht met betrekking tot participatie. Onder andere door kennissessies, berichten via het intranet en een e-learning. Ook zijn de mogelijkheden voor de participatie via het online platform Open Stad verder uitgebreid.

Met het scholierenprogramma zijn in 2025 honderden jongeren betrokken bij het werk van de provincie. We hebben in totaal 52 bijeenkomsten op diverse scholen georganiseerd. Ook is voor een aantal basisscholen een kinderpersconferentie georganiseerd in het provinciehuis.

In 2025 heeft de provincie opnieuw een Keti Koti dialoogtafel georganiseerd om stil te staan bij het koloniale verleden. Ook heeft de provincie bijeenkomsten gehouden in het provinciehuis op Tula-dag en op Marrondag.

3.1 In 2025 hebben alle inwoners en betrokken partijen kunnen meedenken over de toekomstige inrichting van Noord-Holland. In onze provincie is veel plek nodig voor bijvoorbeeld woningen, energie en natuurgebieden. Tegelijkertijd is er een tekort aan ruimte. Met Regie op de Ruimte zijn samen met inwoners en stakeholders veel gesprekken gevoerd tijdens georganiseerde bijeenkomsten en tijdens diverse evenementen in de provincie. Ook hebben ruim 5.000 inwoners meegedaan aan een online keuzewijzer via Open Stad. De uiteindelijke keuzes komen in de vernieuwde omgevingsvisie te staan.

Op het gebied van verkeer en vervoer hebben ook diverse participatietrajecten plaatsgevonden. Zo is voor de concessieverlening voor het busvervoer een enquête gehouden onder inwoners om inzicht te krijgen in de wensen en behoeften. Ook zijn voor de herinrichting van de N203 tussen Uitgeest en Limmen participatiebijeenkomsten georganiseerd en is het mogelijk gemaakt online te participeren via Open Stad. 3.1 De Statengriffie heeft het democratisch samenspel tussen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten, de ambtelijke organisatie en externe stakeholders bevorderd. De Statengriffie faciliteerde Provinciale Staten bij alle vergaderingen, ondersteunde bij het opstellen van de agenda's, zond vergaderingen uit en heeft agenda's en besluitvorming toegankelijk gemaakt via de website en de sociale media, en informeerde de pers daarover. Ook werden de activiteiten van Provinciale Staten zichtbaar met live-uitzendingen van vergaderingen, via de website, sociale media en met persberichten.

3.2 De Statengriffie organiseerde de 20ste Willem Arondéuslezing die Hanneke Groenteman op 7 mei uitsprak in de Grote of Sint-Bavokerk in Haarlem, faciliteerde 'Op weg naar het Lagerhuis' en jeugddebatten.

3.3 De vernieuwde website van de provincie is in februari 2025 live gegaan. De site heeft een nieuw en eigentijds uiterlijk, de dienstverlening aan inwoners en partners is beter en de informatie op de website is beter toegankelijk.

4.1 Gedeputeerde Staten kregen secretariële ondersteuning, vervoer voor de Statenleden en ondersteuning bij de organisatie en uitvoering van representatieve bijeenkomsten.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 1.1 Faciliteren van het provinciaal bestuur

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	11.330	N	15.812	N	16.753	N	-941
Baten	-59	V	-59	V	-66	V	7
Saldo van baten en lasten	11.271	N	15.753	N	16.687	N	-934
Stortingen reserves	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves	0		0		0		0
Resultaat	11.271	N	15.753	N	16.687	N	-934

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

1.2 Werken aan gemeenten en sterke regio's

Wat hebben we bereikt?

1.1 De provincie heeft zich ingezet om samen met gemeenten de kwaliteit van het openbaar bestuur te versterken. Regionale en gemeentelijke ontwikkelingen zijn tijdens collegebezoeken en ambtsbezoeken van de commissaris van de Koning besproken. Gedeputeerde Staten heeft de 'Agenda Kwaliteit Openbaar Bestuur' vastgesteld. Op basis hiervan ondersteunt de provincie gemeenten bij het versterken van de bestuurskracht. Hierdoor zijn gesprekken tussen gemeenten op gang gekomen, zoals in de regio Zaanstreek Waterland en in de regio Alkmaar. De provincie heeft een positieve zienswijze op het herindelingsadvies van de raden van gemeenten Wijdemeren en Hilversum gegeven. Inmiddels ligt het wetsvoorstel voor de samenvoeging van deze twee gemeenten voor bij de Tweede Kamer.

2. De provincie heeft in 2025 verschillende onderzoeken en informatieproducten geleverd. Zo zijn actuele informatie, kennis en data beschikbaar om ons beleid te verantwoorden en tussentijds bij te sturen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1. In Noord-Holland Noord (NHN) is op verschillende wijze versterking van de regionale samenwerking bereikt. Met de zeventien gemeenten en het waterschap werkte de provincie aan het 'Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord'. De provincie ondersteunt de Regiodeal Noord-Holland Noord, waarin de triple helix-samenwerking vorm krijgt.

De governance tussen overheden is verstevigd met het inrichten van het regiobureau Krachtig Noord-Holland Noord als netwerkorganisatie met een publieke stuurgroep. Hiermee kwam het Integraal Bestuurlijk afstemmingsoverleg te vervallen. In Zuid-Kennemerland zag in 2025 een nieuwe samenwerkingsagenda tussen de provincie en regio het licht. De lopende agenda in de Gooi en Vechtstreek werd tussentijds geëvalueerd. Er zijn regiobezoeken voor Gedeputeerde Staten georganiseerd (met alle colleges van de gemeenten in de bestuurlijke regio's en de waterschappen), ambtsbezoeken van de commissaris van de Koning en diverse ambtelijke praktijkbezoeken.

1.2 De provincie Noord-Holland leverde een actieve bijdrage aan de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam (MRA), door zowel ambtelijke als bestuurlijke inzet. Er is gewerkt op basis van de nieuwe MRA-Agenda voor de periode 2025-2028. Deze agenda geeft de koers aan voor de komende vier jaar. De agenda kent een meerjarenuitvoeringsprogramma en -begroting.

1.3 De agenda Kwaliteit Openbaar Bestuur is vastgesteld. De uitvoering van de agenda loopt door tot het einde van deze collegeperiode. De agenda onderscheidt drie uitvoeringslijnen:

A Versterken van de bestuurskracht,

B Actualiseren financieel en interbestuurlijk toezicht,

C Samenwerken aan gedeelde opgaven.

Op grond van de eerste twee lijnen voerde de provincie bestuurlijke gesprekken met diverse gemeenten, waarbij oog was voor de regionale context. Via de 'Uitvoeringsregeling Kwaliteit Openbaar Bestuur' is financiële ondersteuning verstrekt. De aanvragen waren voor de verkenning naar een samenwerkingspartner, de herijking van een regionale samenwerking en voor bestuurskrachtonderzoeken. In het kader van de bestuurlijke toekomst van de gemeenten Wormerland, Oostzaan en Landsmeer is op aanvraag een verkenners aangesteld. Voor de doorontwikkeling van de regionale raadsledenbijeenkomsten droeg de provincie bij aan de aanstelling van een kwartiermaker. Voor uitvoeringslijn C, Samenwerken aan gedeelde opgaven, is ambtelijk gestart met de voorbereiding van een verkenning.

1.4 De beleidsnota 'Interbestuurlijk Toezicht 2025-2029' is in december 2025 vastgesteld. In de nota staat hoe de provincie de toezichttaken invult. In het beleid is ook het financieel toezicht op de waterschappen opgenomen. Hiermee gaf de provincie invulling aan uitvoeringslijn B 'actualiseren financieel en interbestuurlijk toezicht' van de Agenda Kwaliteit Openbaar Bestuur.

De resultaten van het interbestuurlijk toezicht 2025 staan in het '[Jaarverslag Interbestuurlijk Toezicht](#)'. Financieel toezicht betreft het toezicht op de financiën van 44 gemeenten, 39 gemeenschappelijke regelingen en drie waterschappen. Geen enkele gemeente of regeling stond in 2025 onder preventief toezicht op basis van de Gemeentewet. Alleen de gemeente Wijdemeren staat vanaf 11 december 2024 onder preventief toezicht op basis van de Wet ARHI (Algemene Regels Herindelingen). De reden hiervoor is dat de gemeenteraden van Hilversum en Wijdemeren het [herindelingsontwerp](#) 'Samen sterker' hebben vastgesteld voor het toevoegen van de gemeente Wijdemeren aan de gemeente Hilversum. Dit wordt gezien als een lichte fusie waardoor alleen Wijdemeren onder preventief toezicht staat.

2.1 De provincie heeft de volgende beleidsevaluaties en subsidie-evaluaties uitgevoerd, die hebben bijgedragen aan nieuw beleid en aan de bijsturing van bestaand beleid:

- Tussenevaluatie Voedselvisie,
- Evaluatie Verbonden Partijen,
- Evaluatie Uitvoeringsregeling Warmtetransitie gebouwde omgeving op wijkniveau,
- Evaluatie Uitvoeringsregeling Woonakkoorden.

2.2 De provincie heeft dashboards en viewers actuele (geo)data ingezet voor goed onderbouwde besluitvorming. Onder meer de volgende viewers en dashboards zijn opgesteld en/of geactualiseerd:

- Dashboard Woondeals kwartaalrapportages,
- Dashboard Klimaat en Energie,
- Dashboard Werklocaties–kantoorlocaties,
- Dashboard Asielopvang,
- Dashboard Detailhandel,
- Dashboard Kaderrichtlijn Water,
- Signaalkaart klimaatadaptatie,
- Story maps Regie op de Ruimte,
- Atlas Noord-Holland Regie op de Ruimte.

2.3 Voor de monitoring van trends en ontwikkelingen voor het provinciale beleid zijn het afgelopen jaar onder meer de Brede Basismonitor (zie hiervoor [Profielkaart](#)) en de Monitor Woningbouw, Monitor Detailhandel aangevuld en geactualiseerd.

Een volledig overzicht van de dashboards, viewers en monitors vindt u op het [Portaal Kaart en Data](#).

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 1.2 Werken aan gemeenten en sterke regio's

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	8.917	N	4.794	N	4.483	N	311
Baten	0	V	0	V	0	V	0
Saldo van baten en lasten	8.917	N	4.794	N	4.483	N	311
Stortingen reserves	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves	0		0		0		0
Resultaat	8.917	N	4.794	N	4.483	N	311

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Gerealiseerd	Toelichting
Opkomst bij Tweede Kamerverkiezingen 2025 (BBV indicator)	Percentage	78%	Betreft het opkomstpercentage in Nederland Bron: www.verkiezingsuitslagen.nl
Opkomst bij Provinciale Statenverkiezingen 2023 (BBV indicator)	Percentage	59%	Betreft het opkomstpercentage in Nederland Bron: www.verkiezingsuitslagen.nl
Alle gemeenten/gemeenschappelijke regelingen beoordeeld a.d.h.v. vastgesteld toezichtregime en waterschappen beoordeeld	Aantal	1	Totaal Nederland: 2 Bron: Rijksoverheid.nl

1.3 Verzekeren van openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt?

1. Het bevorderen van goed bestuur, door te zorgen voor goede burgemeesters.
2. Toezicht gehouden op en bevordering van de bestuurlijke samenwerking in crisisbeheersing en veiligheidszorg.
3. Inwoners overzicht verschaft van risico's in hun omgeving die kunnen leiden tot rampen en ongevallen.
4. Goede bestuurlijke contacten onderhouden tussen de provincie en andere overheden.
5. Het tegengaan van ondermijning en stimuleren van de eigen en lokale weerbaarheid.
6. De uitvoering van taken voor het Koninklijk Huis en de koninklijke onderscheidingen.
7. Het verzekeren van de veiligheid van de provinciale tunnels, onafhankelijk van regulier beheer. Voor de provincie gaat het om de Waterwolftunnel en de Abdijtunnel.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 De commissaris van de koning is verantwoordelijk voor goede en zorgvuldige benoemingsprocedures voor burgemeesters. Ook in 2025 zijn er nieuwe burgemeesters benoemd. Dit betreft 2 kroonbenoemde, 4 waarnemend en 7 herbenoemde burgemeesters. Zie verder het [jaarverslag rijkstaken en provincietaken - Jaarverslag cvdK 2025](#)

2.1 In de gesprekken met burgemeesters alsook de ambtsbezoeken is openbare orde en veiligheid een permanent thema.

2.2 Het Bestuurlijk Overleg Veiligheid en Crisisbeheersing (BOVC) is tweemaal bijeengekomen. Vanwege de maatschappelijke weerbaarheidsopgave is door de deelnemers verzocht om meer bijeenkomsten in 2026. Die gaan georganiseerd worden.

2.3 De samenwerking in de 5 Noord-Hollandse Veiligheidsregio's wordt actief gevolgd; ook heeft de commissaris een werkbezoek aan een Veiligheidsregio gebracht

In 2025 is een Coördinator Veilige Publieke Taak aangesteld, die zich richt op het beschermen van de werkomgeving tegen agressie en geweld door derden. Deze coördinator staat zowel de eigen organisatie als Noord-Hollandse gemeenten en waterschappen bij. Er zijn bijvoorbeeld voor medewerkers 8 trainingen inzake omgaan met agressie en geweld gegeven. Daarnaast heeft het programma 'Weerbaar Noord-Holland' het initiatief genomen voor de Noord-Hollandse Weerbaarheidsnorm: een gezamenlijke aanpak van gemeente, provincie en Regionale Informatie en Expertise Centra om ondermijning en criminele activiteiten effectief te bestrijden. Met deze aanpak, ondertekend door alle Noord-Hollandse gemeenten, creëren we barrières waarmee we gezamenlijk weerstand bieden tegen kwaadwillenden. Over de activiteiten uit de Noord-Hollandse Weerbaarheidsnorm is te lezen in het jaarverslag van het cluster Integriteit en Weerbaarheid (april '26).

3.1 Het up-to-date houden van de risicokaart is gemonitord. In de voorbereiding van ambtsbezoeken is hier extra aandacht aan besteed.

4.1 In dit jaar heeft de commissaris 7 ambtsbezoeken afgelegd, 2 paviljoenslunches gehouden en een burgemeestersbijeenkomst georganiseerd. Verder zijn er thematische bijeenkomsten geweest. Zie verder jaarverslag cvdK 2025.

5.1 Zie jaarverslag cluster Integriteit en Weerbaarheid (beschikbaar april)

6.1 Gemiddeld 1 maal per week begeleidt de commissaris een lid van het Koninklijk Huis bij een bezoek of gelegenheid in Noord-Holland. Er is geadviseerd op 520 koninklijke onderscheidingen.

7.1 Vanuit het Kabinet van de commissaris is toezicht gehouden op de tunnelveiligheid, zie jaarverslag Tunnelveiligheid (verschijnt later 2026).

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 1.3 Verzekeren van Openbare orde en veiligheid

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	581	N	1.509	N	1.057	N	452
Baten	0	V	0	V	-5	V	5
Saldo van baten en lasten	581	N	1.509	N	1.052	N	457
Stortingen reserves	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves	0		0		0		0
Resultaat	581	N	1.509	N	1.052	N	457

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

1.4 Belangen van provincie behartigen op landelijk en Europees niveau

Wat hebben we bereikt?

In 2025 heeft de provincie Noord-Holland haar positie als volwaardige en invloedrijke bestuurslaag verder geconsolideerd. Dit vond plaats in een bestuurlijk uitdagende context, waarin het vallen van het kabinet, de daaropvolgende verkiezingen en de vorming van een nieuw kabinet zorgden voor onzekerheid en vertraging in de besluitvorming van het Rijk. Juist in deze periode bleef intensieve afstemming tussen Rijk, provincies en Europa noodzakelijk, met name bij de grote opgaven in het landelijk gebied, economie, klimaat en leefomgeving. De provincie Noord-Holland wist zichzelf scherp te positioneren en de continuïteit van samenwerking en belangenbehartiging te waarborgen.

Door een strategische en samenhangende inzet op belangenbehartiging is de provincie beter in staat om Noord-Hollandse belangen tijdig te agenderen en te koppelen aan landelijke en Europese beleidsontwikkelingen. Dit leidde tot een stevigere verankering van provinciale standpunten in bestuurlijke netwerken en besluitvormingsprocessen in Den Haag en Brussel.

Asielzaken

De provincie zorgt voor een goed functionerende provinciale en regionale structuur voor het overleg over de opvang van vluchtelingen in Noord-Holland.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 In 2025 versterkte de provincie de samenwerking binnen het [Huis van de Nederlandse Provincies \(HNP\)](#). Het gezamenlijke HNP Werkplan en de bijbehorende lobbyfiches vormden de basis voor de provinciale inzet richting Europa. Via deze lobbyfiches zijn per dossier de inhoudelijke prioriteiten, lobbydoelen en acties vastgelegd. Noord-Holland droeg actief bij aan verschillende HNP-werkgroepen en is bestuurlijk trekker van de HNP-dossiers Industrie en Circulaire Economie.

De nieuwe werkafspraken met Provinciale Staten maken het mogelijk om via de inhoudelijke commissies accenten mee te geven op deze dossiers. Deze accenten kunnen vervolgens worden ingebracht binnen het HNP en in aanvullende Europese netwerken. Daarmee is de samenhang

tussen provinciale beleidskaders, de inzet binnen het HNP en de Europese lobby verder versterkt.

2.1 De provincie is actief betrokken bij de interprovinciale lobby-overleggen over de voor Noord-Holland belangrijke rijksdossiers. Noord-Holland werkt daarin samen om de belangen van de twaalf provincies bij het Rijk te behartigen, waarbij we nadrukkelijk ook het Noord-Hollandse geluid laten horen.

Binnen de provincie is nauw samengewerkt met de [Metropoolregio Amsterdam \(MRA\)](#) en de regio Noord-Holland Noord (NHN). Dit ging met name over de dossiers wonen, bereikbaarheid en economie. De regio NHN is hierdoor goed op de kaart gezet in politiek en ambtelijk Den Haag. Overeenkomstig de vastgestelde doelen zijn Noord-Holland en Den Haag dichterbij elkaar gebracht door gesprekken met Kamerleden, inhoudelijke inbreng bij debatten, deelname aan de Grüne Woche, werkbezoeken (onder andere aan de Energiehaven en het Maritiem Cluster in Den Helder), inbreng voor de verkiezingsprogramma's van politieke partijen en inbreng bij de formatie. Ook heeft de provincie stappen gezet naar een meer strategische lobbyaanpak.

2.2 In 2025 vond een tussentijdse beschouwing van de '[Noord-Hollandse Europastrategie 2022-2030](#)' plaats. Met als conclusie dat de inhoudelijke prioriteiten van de strategie onverminderd relevant zijn en dat de strategie voldoende flexibel is om in te spelen op veranderende Europese en geopolitieke omstandigheden. De beschouwing leidde tot nieuwe werkafspraken met Provinciale Staten. Deze hebben betrekking op zowel het meegeven van kaders als op de wijze waarop Gedeputeerde Staten Provinciale Staten informeren en betrekken bij Europese ontwikkelingen en activiteiten. Afgesproken is dat kaders voor Europese inzet primair via de inhoudelijke beleidsdossiers worden meegegeven en dat Gedeputeerde Staten Provinciale Staten structureler en tijdiger informeren over relevante Europese dossiers en lobbyactiviteiten. Hierdoor kunnen Provinciale Staten beter inspelen op actualiteit en hun kaderstellende rol gericht uitoefenen. De gemaakte werkafspraken worden in 2026 bevestigd en geborgd in de reguliere werkwijze.

3.1 De uitvoering van Europese subsidieprogramma's is in 2025 voortgezet op basis van de bestaande regelingen. Programma's zoals het [Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling \(EFRO\) \(Kansen voor West 3\)](#), [Interreg](#) en het [Just Transition Fund](#) voor de IJmond zijn in lijn met de provinciale beleidsdoelen en het coalitieakkoord uitgevoerd. In 2025 zijn de beschikbare middelen binnen deze regelingen grotendeels benut. Dit sluit aan bij het feit dat ook de onderliggende Europese programma's zich in de afrondende fase van de huidige programmaperiode bevinden.

De uitputting van de provinciale uitvoeringsregelingen is daarmee een logisch en gewenst resultaat. De provincie droeg hiermee bij aan een volledige en doelgerichte inzet van Europese middelen voor Noord-Hollandse opgaven. In aanloop naar de nieuwe Europese programmaperiode en het nieuwe '[Meerjarig Financieel Kader](#)' (MFK) vanaf 2028 wordt toegewerkt naar een vervolg op deze inzet.

Asielzaken

De commissaris van de Koning heeft als voorzitter van de Provinciale Regietafel asielzaken (PRT) de samenwerking tussen gemeenten en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) bevorderd door afspraken te maken over de [opvang van vluchtelingen](#).

Voor 1 juli 2025 moesten alle gemeenten in Noord-Holland gezamenlijk een vastgestelde opgave van 14.910 reguliere opvangplaatsen en 1.380 plekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv-plekken) realiseren. Op die datum waren 11.519 reguliere plekken (77 procent) en 771 amv-plekken (56 procent) gerealiseerd. Richting het einde van de cyclus kwamen daar nog extra plekken bij. Per 31 december 2025 vangen de Noord-Hollandse gemeenten 16.251 Oekraïense ontheemden op in de gemeentelijke opvang Oekraïners, waarmee zij voldoen aan 94 procent van de opgave van 17.215. Daarbij vangen inwoners, lokale organisaties en gemeenten ook vele Oekraïense ontheemden op in de particuliere opvang.

In het mogelijk maken van de asiel- en Oekraïneopvang hebben Gedeputeerde Staten geen formele verantwoordelijkheid. Via de reguliere bevoegdheden, zoals op het terrein van ruimtelijke ordening, hebben Gedeputeerde Staten wel invloed op de opgave. Daarbij hebben Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten in 2025 de voor de PRT (Provinciale Regietafels) bestemde rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor een provinciale subsidieregeling asielopvang en voor de regionale coördinatie van asielzaken.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 1.4 Belangen van de provincie behartigen op landelijk en Europees niveau

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	4.917	N	6.088	N	5.222	N	866
Baten	0	V	0	V	0	V	0
Saldo van baten en lasten	4.917	N	6.088	N	5.222	N	866
Stortingen reserves							
	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Cofinanciering Europese projecten	-1.366	V	-2.089	V	-1.415	V	-675
Resultaat	3.551	N	3.999	N	3.807	N	192

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving

Doelenboom

---

2. Klimaat en gezonde leefomgeving

2.1 Bijdragen aan de energietransitie

2.2 Bevorderen gezonde leefomgeving

Maatschappelijk doel

De provincie Noord-Holland zet zich in om uitstoot van schadelijke stoffen, zoals CO₂ en stikstof, te beperken. Dit doet de provincie samen met andere overheden, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven, door zich te committeren aan het landelijk klimaatakkoord. En aan de afspraken die daarna zijn gemaakt: een reductie van 55 procent CO₂ ten opzichte van 1990 en een klimaatneutrale provincie in 2050. Daarom is het tegengaan van klimaatverandering een van de speerpunten van de provincie. De energietransitie speelt hierin een belangrijke rol. Hieronder verstaan we de overstap van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen om klimaatverandering tegen te gaan en een duurzame energieproductie te bereiken. Maar ook via verduurzaming van de mobiliteit, de gebouwde omgeving, de industrie, de energie-opwek, de landbouw en het landgebruik wil de provincie Noord-Holland bijdragen aan het verminderen van CO₂-uitstoot. Dit alles is terug te vinden in de verschillende hoofdstukken van de begroting, zie bijvoorbeeld onder bereikbaarheid en economie (waar maatregelen voor de industrie en het bedrijfsleven aan bod komen).

De provincie Noord-Holland werkt aan een gezonde fysieke leefomgeving voor de inwoners. De provincie vindt dit een belangrijke opgave, omdat de uitstoot (onder meer door de zware industrie, drukke verkeerswegen en Schiphol) in een aantal gebieden plaatsvindt in de nabijheid van woonwijken. Inwoners staan hierdoor bloot aan schadelijke stoffen of ervaren hinder. De provincie zet zich in voor een goede balans tussen de aanwezigheid van de verschillende functies. Het belang van een gezonde leefomgeving wordt volwaardig betrokken bij het maken van ruimtelijke afwegingen. De uitstoot van schadelijke stoffen en het ontstaan van hinder gaan we verder terugdringen.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

2 Klimaat en gezonde leefomgeving

	Ontwerp begroting 2025**		Actuele begroting 2025**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	73.796	N	70.039	N	69.143	N	896
Baten	-5.637	V	-14.213	V	-24.057	V	9.844
Saldo van baten en lasten	68.159	N	55.826	N	45.087	N	10.740
Stortingen reserves	2.285	N	28	N	28	N	0
Onttrekking reserves	-6.774	V	-3.377	V	-2.516	V	-861
Resultaat	63.670	N	52.477	N	42.599	N	9.878

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Verbonden partijen

Programma	Verbonden partij	Publiek doel
2	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek	Vergunningverlening en handhaving milieutaken
2	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.
2	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	Vergunningverlening en handhaving milieutaken
2	Omgevingsdienst IJmond	Vergunningverlening en handhaving milieutaken
2	Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Holland	Beheer fonds voor de nazorg stortplaatsen
2	Alliander N.V.	Energievoorziening
2	N.V. Afvalzorg Holding	Efficiënt gebruik stortplaatsen

*Meer informatie is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen

Kaders

Zie voor het wettelijk- en provinciaal beleidskader de [bijlage](#) van de jaarstukken.

2.1 Bijdragen aan de energietransitie

Wat hebben we bereikt?

In 2025 zette de provincie Noord-Holland verdere stappen in het terugdringen van de uitstoot van CO₂ en andere schadelijke stoffen, en in het verbeteren van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving. De provincie bleef zich onverminderd committeren aan de landelijke klimaatdoelen, waaronder een CO₂-reductie van 55 procent in 2030 ten opzichte van 1990 en het streven naar een klimaatneutrale provincie in 2050.

De energietransitie is op programmaniveau versterkt door het vaststellen en uitvoeren van kaderstellende besluiten die bijdragen aan de verduurzaming van energieopwekking, industrie en mobiliteit.

Hierna volgen de resultaten die we op de verschillende onderdelen hebben bereikt.

1. Voor het vergroten van het aanbod van hernieuwbare energie en het versterken van het lokaal eigendom:
  - o is de uitvoering van de [Regionale Energiestrategieën \(RES'ën\)](#) voortgezet, met focus op realisatie van afgesproken projecten voor zonne- en windenergie.
  - o zijn we bij nieuwe en lopende projecten blijven streven naar minimaal 50 procent lokaal eigendom, in samenwerking met gemeenten en energiecoöperaties.
2. Binnen de warmtetransitie en voor het slim gebruik van het elektriciteitsnet:
  - o ondersteunden we gemeenten bij de uitvoering van warmtetransitiebeleid en het opstellen van warmteprogramma's, met inzet van het [Servicepunt Duurzame Energie \(SPDE\)](#).
  - o is voortgang geboekt bij het ontwikkelen van slimme netoplossingen om het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten.
3. Voor de verduurzaming van bedrijventerreinen en glastuinbouw:
  - o is de aanpak van energiebesparing bij bedrijven voortgezet, in lijn met het [Energiebesparingsakkoord 2022-2026](#).
  - o zijn bedrijven (via de omgevingsdienst) actiever geweest op hun wettelijke verplichtingen voor energiebesparingsmaatregelen.
4. Voor het toekomstbestendig maken van het energiesysteem en energie-infrastructuur:
  - o is voortgang geboekt bij het versnellen van geplande netuitbreidingen, samen met gemeenten, het Rijk en netbeheerders.
  - o zijn Provinciale Staten betrokken bij ruimtelijke keuzes rond grote energie-infrastructuurprojecten.
5. Voor de doorontwikkeling en realisatie van het energienetwerk:

- o werkten we samen met onze partners aan de doorontwikkeling en realisatie van de energienetwerken.

6. Om de klimaatdoelen te behalen:

- o is beter [inzicht](#) ontstaan in de voortgang van het behalen van de klimaatdoelen voor 2030, inclusief de resterende opgave, en is klimaatbeleid nadrukkelijker verbonden aan betaalbaarheid, draagvlak en een eerlijke verdeling van lasten en baten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Gedeputeerde Staten hebben zich ingezet voor de versnelling van de uitvoering van de [Regionale Energiestrategieën \(RES'en\)](#). Dit deden zij door gemeenten te ondersteunen binnen de energieregio bij planvorming, participatie en ruimtelijke afwegingen rond zon- en windprojecten.

De provincie heeft haar coördinerende en faciliterende rol ingevuld via bestuurlijke overleggen, kennisdeling, bijvoorbeeld de [campagne 'Van Hoe naar Zo'](#), en advisering over lokaal eigendom en participatiemodellen, in lijn met provinciale ambities.

Via provinciale communicatie en [nieuwsberichten](#) was er aandacht voor de voortgang van duurzame energieprojecten en de samenhang met andere ruimtelijke opgaven, zoals natuur, landschap en netcapaciteit. De belangrijkste ontwikkelingen staan in het [Dashboard Klimaat en Energie](#).

2.1 Om netcongestie tegen te gaan, spande de provincie zich onder andere in voor de [versnelling van netuitbreidingen](#), de implementatie van slimme (collectieve) netoplossingen en voor de uitvoering van de maatregelen die voortkomen uit het [congestiemanagementonderzoek](#).

2.2 De provincie ondersteunde via het [Servicepunt Duurzame Energie \(SPDE\)](#) gemeenten bij de uitvoering van warmtetransitiebeleid en het opstellen van uitvoerbare warmteprogramma's, zoals de Omgevingswet eist.

2.3 Het SPDE bood gemeenten inhoudelijke begeleiding, formats, [kennissessies](#) en een-op-een advies, gericht op keuzes voor warmtestrategieën, fasering en betaalbaarheid voor inwoners.

Daarnaast kwam er meer ondersteuning bij de uitvoering in wijken. Gemeenten kregen hulp bij het concretiseren van vervolgstappen, de samenwerking met netbeheerders en het betrekken van bewoners.

3.1 De provincie ging samen met gemeenten en omgevingsdiensten door met de uitvoering van het [Energiebesparingsakkoord](#): bedrijven werden op een stimulerende manier gewezen op hun wettelijke plicht tot het nemen van energiebesparende maatregelen. De provincie faciliteerde deze aanpak door afstemming tussen [omgevingsdiensten](#), kennisuitwisseling en bestuurlijke ondersteuning, zodat toezicht en handhaving zo uniform en effectief mogelijk konden plaatsvinden.

Via provinciale communicatie was er aandacht voor [verduurzaming van bedrijventerreinen](#) als onderdeel van een toekomstbestendige economie en het verminderen van CO₂-uitstoot.

4.1 Provinciale Staten stemden in met de Energievisie 2.0, de pMIEK 2.0, waarmee richting is gegeven aan de realisatie van het toekomstige energiesysteem.

4.2 Gedeputeerde Staten stuurden op het versnellen van geplande netuitbreidingen, door [procesafspraken](#) te maken met gemeenten, netbeheerders en het Rijk over planning en besluitvorming.

4.3 De provincie faciliteerde de Energyboard en nam hieraan ook zelf deel. De Energyboard monitort de voortgang van netuitbreidingen en bespreekt de gezamenlijke knelpunten.

Samen met het Rijk en gemeenten werkte de provincie aan de ruimtelijke inpassing van grootschalige energie-infrastructuur, zoals [hoogspanningsverbindingen en aanlandingen van wind op zee](#).

4.4 Er is verder gewerkt aan de uitvoering van [het provinciaal 'Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat' \(pMIEK\)](#), waarmee Provinciale Staten kaders stellen voor prioritering van energieprojecten richting 2050.

5.1 Provinciale Staten stemden in met het '[Waterstofprogramma 2025-2027](#)', waarmee waterstof is verankerd als strategisch instrument voor CO2-reductie in sectoren, zoals zwaar transport en industrie.

De provincie gaf uitvoering aan het '[Convenant Waterstof in Zware Mobiliteit](#)', onder andere door samenwerking met vervoerders, havenbedrijven en industriële partners te ondersteunen.

De provincie nam actief deel aan (inter)nationale initiatieven, zoals [RH2INE](#) en [CONDOR](#), gericht op de toepassing van waterstof in de binnenvaart en logistiek.

Daarnaast ondersteunde de provincie de [ontwikkeling](#) van een nationaal waterstofnetwerk in en rond het Noordzeekanaalgebied en de verbinding richting Rotterdam.

5.2 Via het [Programmabureau Noordzeekanaalgebied](#) en in samenwerking met onder andere de Omgevingsdienst IJmond werkte de provincie aan coördinatie, vergunningverlening en het benutten van Europese middelen, zoals het [Just Transition Fund](#), voor verduurzaming van industrie en werkgelegenheid.

6.1 De provincie Noord-Holland voerde in 2025 de Noord-Hollandse Klimaataanpak uit door doelen, maatregelen en middelen te verbinden via de provinciale klimaat- en energieverkenning (pKEV), het [Dashboard Klimaat en Energie](#) en de eerste [Klimaatbegroting](#). Daarnaast ging een verkennende aanpak voor koolstofverwijdering van start en werden maatschappelijke partijen actief betrokken via het [Expertpanel Klimaat](#) en door ondersteuning van lokale initiatieven.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 2.1 Bijdragen aan de energietransitie

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	20.052	N	19.666	N	19.761	N	-95
Baten	-2.282	V	-7.775	V	-9.206	V	1.431
Saldo van baten en lasten	17.770	N	11.891	N	10.555	N	1.336
Stortingen reserves							
Reserve Duurzame Elektriciteit	0	V	-900	V	-900	V	0
Reserve Warmtetransitie	1.740	N	702	N	702	N	0
Reserve Energietransitie	100	N	100	N	100	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Warmtetransitie	0	V	-878	V	-750	V	-128
Reserve Subsidies Warmtetransitie	-765	V	-1.039	V	-1.577	V	538
Reserve Energietransitie	-2.092	V	354	N	451	N	-97
Resultaat	16.753	N	10.230	N	8.581	N	1.649

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Gerealiseerd	Toelichting
Luchtverontreiniging: CO2 emissie in ton (BBV indicator)	Aantal	12.792.000	Betreft de totaal bekende CO2 uitstoot (Aardgas, elektriciteit, stadswarmte, voertuigbrandstoffen) in 2024 in de provincie Noord-Holland. Bron: De Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
Energieneutraliteit: productie van energie in petajoule (BBV indicator)	Aantal	29.278.000	Betreft de totale productie van hernieuwbare energie in petajoule in 2023 Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

2.2 Bevorderen gezonde leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

1. De beleidsontwikkeling voor een gezonde en fysieke gezonde leefomgeving ontwikkelde zich langs drie hoofdlijnen:

- vermindering van uitstoot van schadelijke stoffen en hinder (bronbeleid),
- volwaardig meewegen van het belang van gezonde leefomgeving bij ruimtelijke vraagstukken,
- kennis van en inzicht in de gezonde leefomgeving.

Het beleid wordt vastgesteld door Provinciale Staten. Als onderdeel van deze beleidsontwikkeling vond in 2025 een participatietraject plaats. Hieraan namen tientallen professionele stakeholders deel. De kern van het beleid: op momenten dat het belang van een gezonde leefomgeving onder druk staat, handelen we – vooruitlopend op het formele beleid – hiernaar.

Daarnaast heeft de provincie bij het Rijk en in het Interprovinciaal Overleg (IPO) aandacht gevraagd voor het belang van een gezonde leefomgeving en aangegeven wat de provincie daarvoor nodig heeft in haar provinciale taakuitvoering.

2. De omgevingsdiensten in Noord-Holland hebben in 2025 in opdracht van de provincie uitvoerings- en handhavingstaken verricht: vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Vanwege de brede reikwijdte van de VTH-taken leveren deze activiteiten ook een bijdrage aan het behalen van maatschappelijke doelen die in andere hoofdstukken van deze jaarstukken aan bod komen. Het realiseren van deze doelen vraagt om een stevige en robuuste uitvoeringspraktijk, waarin alle betrokken partijen effectief samenwerken vanuit het principe van één overheid. Daarom nam de provincie het initiatief om te onderzoeken hoe de samenwerking van de omgevingsdiensten – en daarmee hun toekomstbestendigheid – versterkt kan worden.

3. De provincie voerde haar taken uit om de grondwaterkwaliteit en drinkwatervoorziening te beschermen, om risico's van bodemverontreiniging weg te nemen, en in het kader van de Mijnbouwwet.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 In 2025 gaf de provincie invulling aan het decentraal uitvoeringsplan 'Schone lucht Akkoord' (DUP SLA) en werd een regionaal kennisnetwerk luchtkwaliteit operationeel. De jaarlijkse resultaten van het eigen regionaal luchtmeetnet zijn in september 2025 gepubliceerd en er is invulling gegeven aan verbeteracties op basis van de evaluatie van het luchtmeetnet (2024). Het innovatieve project 'Hollandse Luchten' kreeg in 2025 een eervolle vermelding bij de uitreiking van de EU-prijzen voor citizen science.

Het netwerk van elektronische neuzen om geurhinder en de uitstoot van mogelijk gevaarlijke stoffen op te sporen is in 2025 ook gebruikt bij de handhaving door de Inspectie Leefomgeving en Transport op varend ontgassen.

In 2025 is een start gemaakt met een aanbesteding voor nieuwe sensoren voor het eNosenetwerk in het Noordzeekanaalgebied. Ook zijn voorbereidingen gestart voor een nieuw convenant 'eNosenetwerk Noordzeekanaalgebied Amsterdam-Rijnkanaal'. Het huidige convenant loopt af in 2026.

Voor het terugdringen van de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen zijn in 2025 alle relevante provinciale afvalbedrijven aangeschreven om een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) op te stellen en in te dienen. De VRP's van alle overige provinciale bedrijven zijn al ter beoordeling ingediend.

1.2 De provincie stelde het 'ontwerp Actieplan Geluid 2025–2029' vast, met daarin het nieuwe ambitieniveau om geluidhinder van provinciale wegen te verminderen. Ook is de beleidsregel doelmatigheid geluidmaatregelen Noord-Holland in ontwerp vastgesteld. De definitieve besluiten over het 'Actieplan Geluid' en deze beleidsregel worden nog genomen. Er is gestart met de implementatie van de geluidproductieplafonds provinciale wegen (uitvoering SWUNG-2). Deze geluidproductieplafonds worden nog vastgesteld.

In 2025 ging het project Implementatie SWUNG-2 industrieterreinen van start, gericht op de implementatie van geluidproductieplafonds voor de vijf industrieterreinen van regionaal belang. De eerste omzetting naar geluidproductieplafonds vond in 2025 plaats. Dit besluit heeft betrekking op industrieterrein De Pijp in Beverwijk.

In 2025 begon de voorbereiding van een nader onderzoek naar geluidhinder van het industrieterrein IJmond. De provincie is geen opdrachtgever, maar als belanghebbende wel betrokken bij het onderzoek.

In 2025 ging het proces om het stiltegebiedenbeleid te actualiseren van start. De besluitvorming vindt later plaats.

1.3 De provincie voerde samen met de gemeente Amsterdam en het Havenbedrijf Amsterdam onderzoek uit naar de veiligheidsrisico's en het ruimtebeslag die de energietransitie met zich meebrengt voor het gebied Westpoort. De uitkomsten worden meegenomen in de ontwikkeling van het omgevingsveiligheidsbeleid voor Amsterdam Westpoort.

De provincie startte in 2025 met de ontwikkeling van beleid voor groepsrisico. De aanleiding: aandachtsgebieden kunnen de gemeentegrenzen overschrijden en vaak is de provincie het bevoegd gezag voor milieubelastende activiteiten die deze aandachtsgebieden veroorzaken.

1.4 In 2025 bracht de provincie het belang van een gezonde leefomgeving in bij ruimtelijke vraagstukken in het Noordzeekanaalgebied en bij bedrijven waarvoor we bevoegd gezag zijn, zoals ICL, Ketjen en Givaudan.

Bij plannen voor mogelijke ontwikkelingen op bedrijventerrein De Pijp in Beverwijk en in Ruigoord in het westelijk havengebied diende de provincie zienswijzen in.

Bij de verdere uitwerking van beleid voor een gezonde leefomgeving zocht de provincie nadrukkelijk de samenhang met de actualisatie van de omgevingsvisie.

1.5 In 2025 werkte de provincie het beleidskader 'Gezonde Leefomgeving', uit waarbij samenhang werd gezocht met het uitwerken van de omgevingsvisie. Er is een communicatie- en participatieplan voor de beleidsontwikkeling vastgesteld en uitgevoerd.

1.6 In 2025 is een volgend depositieonderzoeksrapport gepubliceerd door het RIVM op basis van monsternamen in 2024. Eind 2025 is opnieuw een monsternamen gedaan voor een volgend rapport. De pilot voor het meten van grofstof in de IJmond is voortijdig beëindigd, omdat deze niet de gewenste resultaten opleverde. Voor het verder uitwerken van een Omgevingsoverleg trokken de

IJmond-gemeenten in samenspraak met de provincie een projectleider aan. Verder is in 2025 een nieuw opinieonderzoek onder omwonenden uitgevoerd.

2.1 In 2025 zijn de jaarlijkse afspraken met de vier omgevingsdiensten binnen de provincie Noord-Holland vastgelegd in uitvoeringsovereenkomsten of dienstverleningsovereenkomsten. De provincie zorgde voor heldere kaders en toereikende middelen. De provinciale visie en strategische sturing op de inzet van de VTH-instrumenten zijn vastgelegd in de 'Nota Uitvoering en Handhaving 2024-2027'. De provincie maakte met de omgevingsdiensten op basis van deze nota afspraken over een verdieping op de wijze van prioriteren en actualiseren van de vergunningen.

De provincie neemt samen met de omgevingsdiensten deel aan een pilot outcome-gericht werken. Deze pilot is met de Omgevingsdienst NZKG omgezet naar reguliere bedrijfsvoering bij VTH waar het gaat om zeer zorgwekkende stoffen in de afvalbranche in Noord-Holland.

In 2025 stuurden Gedeputeerde Staten drie keer een uitgebreide informatiebrief naar Provinciale Staten over de uitvoering en handhaving bij provinciale bedrijven.

2.2 De provincie zette stappen om de uitvoering te versterken, inclusief de benodigde randvoorwaarden. Dit gebeurde onder meer via het 'Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel' (IBP VTH). De provincie bevordert de samenwerking op het gebied van VTH in de domeinen milieu en natuur. Daarnaast nam de provincie het initiatief om in het domein van milieucriminaliteit de regionale beleidscyclus naar het voorbeeld van de 'Handreiking Regionale Beleidscyclus' van het IPB VTH tot stand te brengen.

De provincie nam verder het initiatief tot een bestuurlijke verkenning naar de samenwerking tussen de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten. Deze bestuurlijke verkenning is eind 2025 opgeleverd.

2.3 Op het gebied van toezicht en handhaving zijn verschillende stappen gezet. We denken dan in het bijzonder aan de beslissingen op het bezwaar van de aangezeggingsprocedure (Kooks- en Gasfabriek 2 van Tata Steel) en voor de lasten onder dwangsom voor het overschrijden van emissiegrenswaarden bij beide Kooks- en Gasfabrieken. Begin 2025 is met een informele review gereageerd op een concept MER van Tata Steel voor Heraclius Groen Staal (verduurzaming Tata Steel). De MER is door Tata Steel ingediend en de provincie is begonnen met de beoordeling hiervan (dit moet resulteren in de volgende procedurestap: het verzoek om aanvullende gegevens aan Tata Steel).

De Joint Letter of Intent tussen het Rijk, Tata Steel en de provincie voor een groenere en schonere staalproductie is in september 2025 ondertekend.

3.1 Er zijn in 2025 geen adviesvragen aan de provincie gesteld in het kader van de Mijnbouwwet.

3.2 Samen met gemeenten, drinkwaterbedrijven en het waterschap is ook in 2025 gewerkt aan zorgvuldig gebiedsgericht beheer van grondwaterverontreinigingen in 't Gooi. Er zijn opties om drinkwatervoorziening Laren robuuster te beschermen. Deze zijn nader uitgewerkt voor de besluitvorming. Ook is onderzocht of er ongewenste uitstroom van grondwaterverontreiniging buiten het beheergebied van het gebiedsbeheerplan 't Gooi plaatsvindt. Dit bleek niet het geval, de provincie dient wel op basis van het uitstroomonderzoek een kleine aanpassing van het gebiedsbeheerplan vast te stellen.

3.3 De provincie heeft haar wettelijke taken uitgevoerd bij bodemsanering van spoedlocaties en de nazorg en het beheer van restverontreinigingen na sanering. Voor de spoedlocatie Cindu Uithoorn werkte de provincie samen met de gemeente en ministeries aan een aanpak waarbij sanering en ontwikkeling van de locatie samenkwamen. Hiervoor zijn aanvullende onderzoeken naar de bodemkwaliteit uitgevoerd en zijn kostenramingen van saneringsopties opgesteld. Voor de nazorg van restverontreinigingen in het IJperveld stelde de provincie een nieuwe aanpak vast en nam deze in uitvoering. Uit onderzoek naar mogelijk saneringslocaties voor PFAS bleek dat er nu geen locaties zijn die gesaneerd moeten worden.

3.4 De provincie zette het overleg voort met het Rijk, kustprovincies, onderzoeksinstituten en drinkwaterbedrijven over het opzetten van een breed onderzoek naar PFAS en seaspray. In 2025 is, mede in opdracht van de provincie, een onderzoek opgeleverd naar het gebruik van PFAS-pesticiden en de risico's daarvan voor grondwater en bodem.

3.5 Op twee gesloten stortplaatsen (De Poel te Zaandam en Insteekhaven te Den Helder) vond in opdracht van Gedeputeerde Staten nazorg plaats, ten laste van het Nazorgfonds. Voor één open stortplaats (Schoteroog te Haarlem) is namens Gedeputeerde Staten een geactualiseerd nazorgplan goedgekeurd. De sluitingsprocedure van de stortplaats Schoteroog is niet afgerond in verband met de besluitvorming over de rekenrente van het Nazorgfonds. De sluitingsprocedure van stortplaats de Hollandse Brug te Naarden is opgestart.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 2.2 Bevorderen gezonde leefomgeving

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	53.744	N	50.373	N	49.382	N	992
Baten	-3.355	V	-6.438	V	-14.850	V	8.412
Saldo van baten en lasten	50.389	N	43.935	N	34.531	N	9.404
Stortingen reserves							
Reserve Bodemsanering	445	N	126	N	126	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Gezonde leefomgeving	0	V	-710	V	-33	V	-677
Reserve Bodemsanering	-3.917	V	-1.104	V	-607	V	-497
Resultaat	46.917	N	42.247	N	34.017	N	8.230

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Programma 3 Ruimte en Wonen

Doelenboom

---

3. Ruimte en Wonen

3.1 Regie voeren ruimtelijke ordening

3.2 Versnellen en programmeren woningbouw

3.3 Beschermen tegen overstromingen en bijdrage aan klimaatadaptatie

---

Maatschappelijk doel

De Omgevingsvisie NH2050 vormt het strategische langetermijnbeleid van de provincie Noord-Holland. De hoofdambitie van de Omgevingsvisie NH2050 is zorgen voor balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een belangrijk aspect van de leefbaarheid is een gezonde, veilige en goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Alle ontwikkelingen die spelen, vragen om ruimte. Denk aan de geplande woningbouw, de aanleg van energie-infrastructuur, de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën (RES'en), de belangen van bedrijvigheid, landbouw en natuur en de eisen die samenhangen met de klimaatverandering. Juist op provinciale schaal moet de afweging worden gemaakt wat waar en op welke manier kan.

Als woningmarktregisseur zet de provincie zich actief in om de grote woonopgave in Noord-Holland te realiseren. De provincie kiest voor een aanjagende rol, met als doel om tot en met 2030 191.000 woningen te realiseren. Ook wil de provincie de gemiddelde (jaarlijkse) bouwproductie flink verhogen vergeleken met de afgelopen jaren. Samen met gemeenten en het Rijk formuleert de provincie de uitgangspunten en kaders voor de regionale woningbouwprogrammering en de op te stellen volkshuisvestingsprogramma's. Hierbij worden niet alleen afspraken gemaakt over voldoende plancapaciteit en bouwlocaties, maar ook over voldoende betaalbare huizen en ruimte voor doorstroming. Het gaat hierbij om zowel koop als huur. De provincie streeft daarbij naar een bij de vraag passende en toekomstbestendige woningvoorraad per gemeente en regio. Daarnaast stimuleert de provincie woningbouw op goed bereikbare locaties, zoals ov-knooppunten en locaties nabij werk en voorzieningen.

Daarnaast heeft de provincie de taak om, samen met de waterpartners, de waterveiligheid te waarborgen, voor voldoende en schoon zoet- en drinkwater te zorgen, de (ruimtelijke) omgeving afdoende voor te bereiden op de gevolgen van het veranderende klimaat en rekening te houden met de draagkracht en kwaliteit van de bodem in de provincie.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

3 Ruimte en Wonen

	Ontwerp begroting 2025**		Actuele begroting 2025**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	41.442	N	20.807	N	22.601	N	-1.794
Baten	-186	V	-758	V	-2.255	V	1.497
Saldo van baten en lasten	41.256	N	20.049	N	20.346	N	-297
Storting reserves	0	V	25.050	N	25.050	N	0
Onttrekking reserves	-28.081	V	-29.845	V	-31.550	V	1.705
Resultaat	13.175	N	15.254	N	13.846	N	1.408

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Storting aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Verbonden partijen

Programma	Verbonden partij	Publiek doel
3	Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied	Versterken van de internationale concurrentiepositie van het gebied
3	N.V. Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN)	Drinkwatervoorziening en natuurbeheer

*Meer informatie is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen

Kaders

Zie voor het wettelijk- en provinciaal beleidskader de [bijlage](#) van de jaarstukken.

3.1 Regie voeren op ruimtelijke ordening

Wat hebben we bereikt?

- De provincie nam het afgelopen jaar op een aantal manieren regie in de ruimtelijke ordening.
- De provincie werkte aan de actualisatie van de omgevingsvisie, zodat we keuzes kunnen maken waar het de ruimtelijke inrichting in Noord-Holland betreft. Grote opgaven krijgen hierin een plek, zoals wonen, energietransitie, economie, water en natuur. De provincie heeft de richtingen en ambities vastgesteld als opmaat naar de 'Ontwerp-Omgevingsvisie'. De provincie heeft onder voorwaarden ruimte geboden in de omgevingsverordening voor woningbouw aan de randen van dorpen en kernen (tot 25 woningen) in beschermd landschap om de leefbaarheid, vitaliteit en het voorzieningenniveau in Noord-Holland te versterken. Daarnaast is er onder voorwaarden ruimte geboden voor woningbouw in beschermd landschap vanaf 25 woningen in de vorm van een maatwerkproject.

De regelgeving voor transformatie van bouwpercelen van agrarische en niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied is verruimd. Ook biedt de provincie meer ruimte aan de functiewijziging van deze bouwpercelen.

- Voor de regionale luchthavens streefde de provincie het volgende na:
  - De regionale luchthavens zijn binnen hun bestaande milieuruimte gebleven. In Europa en bij het ministerie van IenW is met input vanuit onze provincie gewerkt aan wet- en regelgeving om nieuwe luchtvaarttoepassingen, zoals drones, mogelijk te maken. Hierbij is een goede relatie gelegd met ruimtelijke ordening. De bestuurlijke Regie Schiphol heeft onder leiding van de provincie het regionale belang bij het Rijk naar voren gebracht.
  - In samenwerking met het ministerie van Defensie en de gemeente De Helder is de intentie overeengekomen om te komen tot een bestuursakkoord voor de civiele en militaire ontwikkeling van de luchthaven bij Den Helder.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 De provincie heeft gewerkt aan een actualisatie van de Omgevingsvisie en een Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord. We hebben een provinciaal ruimtelijk arrangementafgesloten met het Rijk.

1.2 De provincie de uitvoeringsagenda's voor de NOVEX-gebieden Schipholregio, MRA, Noordzeekanaalgebied (NZKG) en het Groene Hart uitgevoerd.

1.3 De provincie heeft invulling gegeven aan de verbeterdoelen van de Omgevingswet en hebben bijgedragen aan het beheer en het doorontwikkelen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

1.4 De provincie heeft de inhoud van de Omgevingsverordening NH2022 volgens een vast, cyclisch proces geactualiseerd (4e Herziening). De provincie heeft gewerkt aan een instrumentencatalogus met instrumenten (onder de Omgevingswet).

1.5 Voor provinciale projecten met een ruimtelijke impact zijn adviezen opgesteld. De provincie heeft daarnaast diverse onderzoeken en projecten uitgevoerd ter versterking van de ruimtelijke structuur van Noord-Holland. Voorbeelden zijn de Ruimtescanner waarmee de ruimtelijke consequenties van de Richtingen en Ambities inzichtelijk zijn gemaakt en het onderzoek Ruimtelijke reserveringen water en bodem, eveneens in het kader van de Omgevingsvisie. Daarnaast is met gemeenten Aalsmeer en Uithoorn een verkenning uitgevoerd naar mogelijkheden om verouderde glastuinbouwgebieden in de gemeenten Aalsmeer en Uithoorn te transformeren als onderdeel van de regionale gesprekken over glastuinbouw.

1.6 De provincie heeft gewerkt aan het versterken en creëren van omgevingskwaliteit, onder andere door de inzet van het ontwerpteam en de adviescommissie ruimtelijke ontwikkelingen (ARO). De ARO heeft, op basis van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, geadviseerd over de ruimtelijke kwaliteit van 19 ruimtelijke plannen in het landelijk gebied.

1.7 De provincie monitort de werking van de regels in de Omgevingsverordening NH2022 die per 1 januari 2025 in werking zijn getreden. Deze zijn bedoeld om meer ruimte voor wonen mogelijk te maken. In het bijzonder in het Beschermd Landschap. Er zijn veel gesprekken gevoerd met gemeenten. Op basis van de eerste ervaringen zijn in 2025 o.a. verduidelijkingen en wijzigingen aangebracht in de richtlijn voor Maatwerk (woningbouw in BL)

1.8 De regels voor voormalige agrarische en niet-agrarische bedrijfslocaties (VAB's) in de Omgevingsverordening NH2022 zijn met de Vierde Herziening aangepast, om meer ruimte te bieden voor woningbouw en zo bij te dragen aan ruimtelijke kwaliteit.

2.1 In 2025 heeft de BRS via zienswijzen, gebiedsadviezen, bestuurlijke en ambtelijke feedback een actieve dialoog gevoerd met het rijk op diverse lopende dossiers, waaronder de luchtruimherziening en het leertraject hoger naderen, het Luchthavenverkeerbesluit (LVB) en het Luchthavenindelingbesluit (LIB), het nieuwe geluidsstelsel, en het groot baanonderhoud. Ook heeft de provincie in NOVEX-verband een omvangrijke studie geleid naar de toekomst van de luchtvaart in 2050 en 2100 en de impact daarvan op de omgeving, om een duidelijk beeld te krijgen van waar nu al op moet worden geanticipeerd.

2.2 De provincie heeft concrete stappen gezet om het Omgevingsmanagement van de regionale luchthavens in lijn te brengen met de principes uit de Omgevingswet. In 2026 zal dit ter besluitvorming worden gebracht. Daarnaast heeft de provincie door samenwerking bij het ministerie van I&W de eerste ideeën ontwikkeld om nieuwe vormen van luchtvaart ook in de luchthavenwetgeving werkbaar en zorgvuldig te bedden. Deze ideeën zullen in 2026 verder vorm krijgen met als doel de overlast van nieuwe vormen van luchtvaart zoals drones te begrenzen zonder de werklast van de provincies enorm te laten toenemen.

Voor de toekomstige mogelijke ontwikkeling van binnenstedelijke luchtvaart met drones heeft in 2025 het project Urban Sky Lab in opdracht van de provincies Noord-Holland, Flevoland, Zuid-Holland en het ministerie van I&W stedenbouwkundige knelpunten en kansen in kaart gebracht.

De provincie heeft in 2025 de samenwerking met de gemeenten Den Helder en Amsterdam voor de ontwikkeling van innovatieve luchtvaart vormgegeven in het SAMLab project.

2.3 Voor de structuurversterking van gebieden die door Schiphol worden beperkt en belast is in 2025 actief gezocht naar financiering van de projecten, o.a. via het Omgevingsfonds Schiphol. Dat heeft nog geen resultaat opgeleverd.

2.4 Het provinciaal luchthavenoverleg heeft in 2025 niet plaatsgevonden. Het luchthavenoverleg is tweejaarlijks en vindt weer in 2026 plaats.

2.4 Ook in 2025 heeft de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik verleend. Dat is 7 keer gebeurd in 2025.

2.5 Eind 2025 is ambtelijk gestart met het actualiseren van het luchtvaartbeleid. De verwachting is dat in 2026 actualisatie van het luchtvaartbeleid voor de regionale luchthavens daadwerkelijk beslag krijgt.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 3.1 Regie voeren ruimtelijke ordening

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	5.681	N	8.879	N	8.349	N	530
Baten	-186	V	-413	V	-310	V	-103
Saldo van baten en lasten	5.495	N	8.466	N	8.040	N	426
Stortingen reserves							
	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves							
	0		0		0		0
Resultaat	5.495	N	8.466	N	8.040	N	426

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

3.2 Versnellen en programmeren woningbouw

Wat hebben we bereikt?

De provincie draagt actief bij aan het versnellen van de woningbouwopgave in Noord-Holland. Dit wordt gedaan met gemeenten, marktpartijen, woningcorporaties en het Rijk. Hiertoe heeft de provincie de 'Actieagenda Wonen en Versnellen Woningbouw 2024-2028' opgesteld. In 2025 is het volgende bereikt:

1. De provincie heeft bijgedragen aan 'een passende woning voor iedereen' door het stimuleren van woningbouw en - vooruitlopend op de Wet versterking regie op de volkshuisvesting - door voorbereidingen te treffen voor provinciale, regionale en lokale volkshuisvestingsprogramma's, het aanwijzen van woningbouw- en woningmarktregio's, de inzet van het 'Opgavegericht Investeringsprogramma (OIP) wonen & zorg' en door de huisvesting van aandachtsgroepen.

2. De provincie gaf een extra impuls aan cruciale, integrale gebieds- en knooppuntontwikkelingen die nodig zijn voor het versnellen en behalen van de woonopgave. Dit in samenhang met werkgelegenheid en bereikbaarheid.

3. De provincie gaf een impuls aan kleinere projecten die van lokaal of regionaal belang zijn voor de woningbouwopgave.

4. De provincie ondersteunde gemeenten bij het versnellen van de woningbouw vanuit het team Gebiedsontwikkeling en door extra capaciteit via de flexibele schil beschikbaar te stellen. Negentien gemeenten en één regio deden in 2025 een aanvraag.

6. De provincie deelde kennis door informatiebijeenkomsten en werkbezoeken te organiseren, met onderwerpen als optoppen, industrieel bouwen en onderzoek naar transformatie van kantoorlocaties. Op verschillende manieren verbeterde de provincie de monitoring van de plancapaciteit en de voortgang van projecten. Namelijk door het opzetten van een PPM-cyclus (publiek-private monitoring), opzetten, organiseren en deelnemen aan versnellingstafels en door de Europese aanbesteding van een nieuwe monitor plancapaciteit. De provincie zorgde via onder andere de Klankbordgroep Marktpartijen en de versnellingstafels (ook thematisch) voor kennisuitwisseling tussen overheden, marktpartijen, corporaties en andere stakeholders.

7. De provincie stimuleerde circulair en biobased bouwen door de inzet van de Stichting Building Balance en een Noord-Hollandse aanpak op biobased bouwen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 In het najaar van 2025 is gerapporteerd over de voortgang van de Actieagenda wonen en versnellen woningbouw 2024 - 2028. Van de 77 acties uit de Actieagenda zijn er 29 opgestart en in uitvoering conform planning. Vijf acties zijn afgerond. Drieëndertig acties worden doorlopend uitgevoerd. Acht Acties zijn vertraagd en 2 acties zijn gestopt.

1.2 Met samenwerkingspartners werkte de provincie aan de realisatie en uitwerking van de woondeals op de thema's betaalbaarheid, aandachtsgroepen en woningen voor ouderen. Dit is gebeurd in voorbereiding op de provinciale, deelregionale en lokale volkshuisvestingsprogramma's, die medio 2027 gereed dienen te zijn. Ook zijn er samen met marktpartijen, woningcorporaties en gemeenten regionale en deelregionale versnellingstafels georganiseerd om knelpunten bij woningbouwprojecten te signaleren en (helpen) op te lossen.

1.3 In 2025 ging een regeling van start waarmee gemeenten op basis van de 'Actieagenda Wonen 2023-2027' en de twee woondeals subsidie kunnen aanvragen. De subsidie is bestemd voor regionale projecten en onderzoeken die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de woondeal, het opstellen van een (deel)regionale woonzorgvisie en een (deel)regionaal volkshuisvestingsprogramma.

1.4 De provincie ging samen met gemeenten op zoek naar oplossingen voor het tekort aan woningen voor doelgroepen. Bijvoorbeeld door flexwoningen te realiseren of door (tijdelijke en permanente) woningen industrieel te bouwen. Door het voorbereiden van afspraken met koplopers geeft de provincie een impuls aan het breder toepassen van industrieel bouwen in gebiedsontwikkelingen.

2.1 De provincie stelde subsidies beschikbaar vanuit het Investeringskader Versnellen Woningbouw en Duurzame Bereikbaarheid voor projecten, gebieds- en knooppuntontwikkelingen en innovatieve instrumenten die nodig zijn om de woningbouwopgave te realiseren en te versnellen. In 2025 heeft de provincie voor vier projecten middelen gereserveerd vanuit dit investeringskader. Het gaat om drie integrale gebiedsontwikkelingen en één kleinschaliger project, waaronder hulp bij het plaatsen van een tijdelijke batterij om problemen met netcongestie op te lossen en 45 woningen aan te kunnen sluiten.

2.2 De subsidie voor het Stadsmakersfonds is vanwege bezuinigingen komen te vervallen.

2.3 De provincie werkte samen met partners aan de integrale gebiedsontwikkeling van ov-knooppunten, aan maatregelen op het gebied van ov-bereikbaarheid en ketenmobiliteit. Ook voerde de provincie acties uit die voortkomen uit de regionale actieprogramma's. Het hieraan gekoppelde maatregelenpakket voor Noord-Holland Noord op het gebied van de ketenreis leidde tot drie subsidieaanvragen voor kleinere projecten.

3.1 Door bezuinigingen is de pilot actief grondbeleid komen te vervallen.

4.1 De provincie zet een breed instrumentarium in, waaronder de inzet van een team gebiedsontwikkelaars, de flexibele schil voor extra ambtelijke capaciteit, de bouwambassadeur, de ov-knooppuntenaanpak en subsidies. Dit alles verloopt onder andere via het provinciaal Loket Versnelling Woningbouw en de versnellingstafels. De versnellingstafels zijn bedoeld om knelpunten bij woningbouwprojecten te bespreken, afspraken over oplossingen te maken en de inzet van de provincie te bepalen. Ook ondersteunt de provincie aanvragen voor rijkssubsidies via kennis en/of cofinanciering.

5.1 Begin 2025 is de viewer ov-knooppunten geactualiseerd. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart voor de ontwikkeling van één nieuw geïntegreerd product (een 'storymap'). Hierin worden de monitor, het dashboard en factsheets gebundeld. Zo kunnen de opgaven en ontwikkelingen rond ov-knooppunten beter worden geduid.

5.2 In 2025 zorgde de provincie voor een actuele informatievoorziening over onder andere de woningbehoefte, de plancapaciteit en de woonzorgegevens, door uitbreiding van de Woonzorgwijzer.

Daarnaast werkte de provincie aan het beter aansluiten van de marktpartijen en corporaties op de monitor plancapaciteit door het opzetten van de PPM-cyclus voor publiek-private monitoring en door de aanbesteding van een nieuwe monitor plancapaciteit.

5.3 De reguliere klankbordgroep marktpartijen kwam in 2025 vier keer bijeen. Daarnaast vond een extra themabijeenkomst van de klankbordgroep plaats, georganiseerd voor het traject van de nieuwe, provinciale omgevingsvisie: 'Regie op de Ruimte'.

6.1 Voor het circulair en biobased bouwen zette de provincie ruimtelijke verkenningen op, waarin onder meer is gekeken naar de mogelijkheden voor ruimtelijke voorzieningen, zoals bouwhubs.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 3.2 Versnellen en programmeren woningbouw

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	32.551	N	9.001	N	10.219	N	-1.218
Baten	0	V	-345	V	-615	V	270
Saldo van baten en lasten	32.551	N	8.656	N	9.604	N	-948
Stortingen reserves							
Reserve Woningbouw	0	V	50	N	50	N	0
Reserve Woningbouw subsidies	0	V	25.000	N	25.000	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Woningbouw	-25.500	V	-18.188	V	-19.398	V	1.210
Reserve Woningbouw subsidies	-571	V	-571	V	-1.328	V	757
Reserve OV-fonds inclusief OV-knooppunten	0	V	-8.730	V	-8.213	V	-518
Reserve subsidies OD 3.4.1	-688	V	-688	V	-1.051	V	363
Resultaat	5.792	N	5.529	N	4.664	N	865

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

3.3 Beschermen tegen overstromingen en bijdragen aan klimaatadaptie

Wat hebben we bereikt?

De provincie Noord-Holland begon in 2025 met het herzien van het uitvoeringsbesluit regionale keringen uit 2014. Dit behelst afspraken met waterschappen over toetsing en verbetering van hun regionale keringen. Dit leidt in 2026 tot afspraken tussen de samenwerkende provincies in West-Nederland (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht) en daarna tot verwerking daarvan in de drie provinciale omgevingsverordeningen.

De nieuwe omgevingsvisie, opgesteld in 2025, besteedt veel aandacht aan water en bodem. Weerbaar zijn tegen klimaatverandering en zorgvuldig omgaan met grond- en zoetwater zijn daarbij hoofdthema's. Het water- en bodemsysteem staat centraal bij ruimtelijke keuzes. Daarnaast zijn ook de waterpartners betrokken in het proces van de omgevingsvisie. In verschillende bijeenkomsten en werksessies is voor de waterthema's, zoals waterveiligheid en klimaatadaptatie, onderzocht wat de ruimtelijk consequenties kunnen zijn van water en bodem als ordenend principe.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. In 2025 stelde de provincie, overeenkomstig de verplichting van de Europese Richtlijn 'Overstromingsrisico', de provinciale overstromingsrisicokaarten en overstromingsgevaarkaarten vast en gaf deze aan Europa. Voor diverse dijkversterkingen zijn ruimtelijke inpassing en landschappelijke kwaliteiten toegevoegd aan de versterkingsopgave. Zo is de dijkversterking Havendijk Den Helder gecombineerd met een verbreding van het kadeterrein. Ook wordt voorgesorteerd op een verdieping van de vaargeul ter plaatse om activiteiten van de Koninklijke Marine en het bedrijfsleven mogelijk te maken. Voor de dijkversterking tussen Den Oever-Den Helder zijn in 2025 in de planvorming diverse uitkijkpunten en natuurontwikkelingsprojecten meegenomen.

1.2 In 2025 nam de provincie maatregelen op de deelprogramma's overstromingsrisico's, oppervlaktewater en grondwater. Zo werden er herstelprojecten in natuurgebieden uitgevoerd. In grondwaterprojecten zijn verontreinigingen gesaneerd en is de monitoring vernieuwd. Daarnaast zijn klimaatadaptieve maatregelen genomen, zoals de uitvoering van zogenaamde stresstesten.

1.3 In juli 2025 stelden Gedeputeerde Staten de '[Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2025-2027](#)' vast. Het doel ervan is driedelig:

1) Overzicht bieden: hoe staat het met het klimaatbestendig maken van de provincie Noord-Holland? Wat is tot nu toe gedaan, waar werkt de provincie op dit moment aan en wat gaat de provincie aanvullend doen gedurende deze collegeperiode (2025-2027)?

2) Focus bepalen: waar zet provincie Noord-Holland op in? Klimaatadaptatie is een groot thema dat doorwerkt in bijna alles wat de provincie doet. Tegelijkertijd zijn de beschikbare mensen en middelen beperkt bij de provincie. Dat vraagt om keuzes op de korte termijn.

3) Communiceren: waar kan de provincie Noord-Holland op aangesproken worden? De provincie deelt deze uitvoeringsagenda met samenwerkende partners, zodat voor hen duidelijk is wat de provincie doet en waarom.

2.1 De provincie heeft de [Signaalkaart Klimaatadaptatie](#) ontwikkeld om klimaatadaptatie vroegtijdig mee te nemen in ruimtelijke keuzes en gebiedsprocessen. Zo wordt in één oogopslag zichtbaar waar klimaatrisico's spelen. Denk aan overstromingen, wateroverlast, droogte, bodemdaling en verzilting. De Signaalkaart ondersteunt beleidsmakers, ontwerpers en gebiedspartners bij het kiezen van een locatie voor een beoogde functie en het bepalen van de maatregelen die nodig zijn om die functie klimaatbestendig in te richten. De kaarten zijn informatief en signalerend – geen verboden – en geven richting voor maatregelen op korte én lange termijn.

2.2 Fase 1 van de bovenregionale stresstest extreme regen voor de regio ARK-NZK is, samen met de provincies Zuid-Holland en Utrecht, uitgevoerd. Deze stresstest brengt in beeld hoe na een bui van 200 mm in 48 uur delen van Noord-Holland overstromen (inunderen) en hoelang dat duurt. Deze kaartbeelden zijn opgenomen in de [Landelijke Databank Overstromingsinformatie \(LDO\)](#). Fase 2, een studie naar de impact op vitale en kwetsbare functies, ging in 2025 van start en wordt in het eerste kwartaal van 2026 afgerond. Daarna volgen de risicodialogen. Deze gaan onder andere over mogelijk te nemen maatregelen, in alle lagen van meerlaagsveiligheid, en over de vraag in hoeverre restrisico's acceptabel zijn. In 2027 tenslotte, wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda.

3.1. De provincie Noord-Holland heeft de water- en klimaatadaptatiebelangen ingebracht rondom locatiekeuzes (zoals de transformatiestations A9-Zuid en de Kop van Noord-Holland), voor de diverse NOVEX-trajecten en voor de omgevingsvisie.

4.1. De provincie Noord-Holland participeerde in 2025 actief in de herijking van het Nationale Deltaprogramma. Dit geldt zowel voor de thematische en gebiedsgerichte deltaprogramma's (Kust, Wadden, IJsselmeergebied, Centraal Holland, Zoetwater, Ruimtelijke Adaptatie) als voor het Kennisprogramma Zeespiegelstijging.

4.2. De provincie Noord-Holland nam in 2025 de leiding in de herijking van Deltaprogramma Kust naar Deltaprogramma Hollandse Kust. Hierdoor is er voor de lange termijn meer oog voor een toekomstperspectief voor de kust. Hierbij gelden naast waterveiligheid ook zoetwaterbeschikbaarheid, drinkwater en natuur als randvoorwaarden.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 3.3 Beschermen tegen overstromingen en bijdrage aan klimaatadaptatie

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025		Bedrag verschil *
Lasten	3.210	N	2.927	N	4.032	N	-1.105
Baten	0	V	0	V	-1.330	V	1.330
Saldo van baten en lasten	3.210	N	2.927	N	2.702	N	225
Stortingen reserves	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen	-672	V	-672	V	-669	V	-3
Reserve Klimaatadaptatie	-650	V	-996	V	-892	V	-104
Resultaat	1.888	N	1.259	N	1.142	N	117

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Programma 4 Bereikbaarheid

Doelenboom

---

4. Bereikbaarheid

4.1 Realiseren perspectief mobiliteit

4.2 Openbaar vervoer waarborgen

4.3 Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken

4.4 Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden

---

Maatschappelijk doel

Iedere dag zijn in Noord-Holland mensen en goederen op weg naar hun bestemming. De provincie hielp in 2025 om die bestemming slim, schoon en veilig te bereiken. Duurzame verstedelijking en bereikbaarheid zijn een belangrijke opgave voor de provincie Noord-Holland. Tot 2030 moeten er in Noord-Holland ruim 191.000 woningen bij komen. Daarnaast moet ook de groei van de werkgelegenheid worden gefaciliteerd. Dit leidt tot meer mobiliteit met allerlei consequenties voor de verschillende beleidsopgaven.

In de omgevingsvisie is vastgelegd dat de provincie streeft naar balans tussen leefbaarheid en economische groei, en daarbij aandacht heeft voor klimaat, gezondheid en veiligheid, biodiversiteit en natuur, verduurzaming van de economie, verstedelijking, duurzame mobiliteit, het landschap en de energietransitie. De toename van het aantal inwoners, woningen en banen leidt tot groei van mobiliteit. Verminderen of beperken van automobilititeit kan – naast multimodaliteit-toepassingen – een bijdrage leveren aan alle opgaven waarvoor de provincie staat.

De provincie Noord-Holland focust op het behouden en beheren van de bestaande infrastructuur. In 2025 zijn de afgesproken kwaliteitsniveaus met inzet van vast en variabel onderhoud behaald. Enkele vervangingsprojecten zijn uitgevoerd en in voorbereiding. Voor de komende jaren voorzien we dat de vervangingsvraag een prominente rol blijft spelen.

Om te komen tot een optimale samenwerking binnen Noord-Holland is enkele jaren geleden het initiatief genomen voor het programma 'Samen Slim Renoveren en Vervangen'. In dit programma wordt vindt afstemming plaats en wordt commitment gezocht op bestuurlijk niveau om daarmee grip te krijgen op de gezamenlijke vervangingsopgave.

Daarnaast zijn smart mobility-instrumenten ontwikkeld en ingezet om de beschikbaarheid van de infrastructuur optimaal te benutten. Voor de bediening en besturing van de beweegbare bruggen en sluizen zijn vijf objecten aangesloten op de bediencentrale, namelijk de Kooybrug van Rijkswaterstaat en vier sluizen van de provincie.

De uitvoering kende ook uitdagingen:

- Stikstof vormde in enkele projecten een belemmering voor de aanpassing (aanleg/renovatie) van infrastructuur.
- De kosten van aanleg en onderhoud van infrastructuur zijn verder gestegen, onder andere door inflatie, de impact van klimaatverandering en de tekorten op de arbeidsmarkt.

- Bij de huidige ov-concessies blijft de schaarste op de energiemarkt een risico bij het behalen van onze zero-emissie doelstellingen. De provincie werkt hard aan het vastleggen van strategische activa en stroomaansluitingen hiervoor.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

4 Bereikbaarheid

	Ontwerp begroting 2025**		Actuele begroting 2025**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	264.831	N	293.871	N	265.149	N	28.722
Baten	-17.174	V	-13.047	V	-12.517	V	-529
Saldo van baten en lasten	247.657	N	280.824	N	252.631	N	28.193
Storting reserves	52.878	N	126.304	N	130.187	N	-3.883
Onttrekking reserves	-74.069	V	-155.929	V	-142.009	V	-13.920
Resultaat	226.465	N	251.199	N	240.809	N	10.390

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Storting aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Verbonden partijen

Programma	Verbonden partij	Publiek doel
4	Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A.	Ontwikkelen van een beter mobiliteitsbeleid van de leden en het realiseren van een doeltreffend en efficiënt openbaar vervoer.
4	Beheersregeling Amstel	Het beheer van de Amstel

*Meer informatie is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen

Kaders

Zie voor het wettelijk- en provinciaal beleidskader de [bijlage](#) van de jaarstukken.

4.1 Realiseren perspectief mobiliteit

In het Perspectief Mobiliteit 2021 is geconstateerd dat de groeiende mobiliteitsbehoefte alleen maar gefaciliteerd kan worden als verkeersdeelnemers zich op een meer duurzame, slimme en veilige manier verplaatsen. Om dat te bereiken zet de provincie in op een mobiliteitstransitie van verminderen, veranderen en verbeteren. Dit doet de provincie samen met de regio onder het motto 'slim, schoon en veilig'. De provincie pakt in die samenwerking haar rol door kennisdeling, het verbinden van partijen en het waar nodig en mogelijk beschikbaar stellen van middelen.

De provincie Noord-Holland werkt aan de mobiliteitstransitie vanuit verschillende rollen. Als partner stimuleert de provincie andere wegbeheerders (met bijvoorbeeld subsidies) om te werken aan bereikbaarheids- en leefbaarheidsopgaven binnen hun areaal en bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de rol van initiatiefnemer ontwikkelt de provincie beleid en investeert in kennisontwikkeling, innovatie, gedrag, transformatie van infrastructuur en nieuwe infrastructuur (iMPI). Op het gebied van doorfietsroutes en verkeersveiligheid heeft de provincie een regierol en, waar het provinciale netwerken betreft, ook een uitvoerende rol. Daarnaast heeft de provincie het Ontwerp Actieplan Geluid besproken met Provinciale Staten en vervolgens vastgesteld. Tot slot

onderhoudt de provincie haar infrastructuur en optimaliseert het gebruik daarvan, onder meer door gebruik te maken van beschikbare innovaties (zoals smart mobility). Werken aan infrastructuur doet de provincie duurzaam, indien dit redelijkerwijs haalbaar is.

Wat hebben we bereikt?

Op onderdelen is hierbij bereikt:

A. Het versterken van de samenwerking met het Rijk, regio, gemeenten en overige partijen met het oog op de hoofdpogingen mobiliteit uit het Perspectief Mobiliteit Noord-Holland.

B. Het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen (in CO₂ gemeten) door mobiliteit in de provincie Noord-Holland met 55 procent in 2030 ten opzichte van het referentiejaar 1990. Dit wordt bereikt zonder bereikbaarheid, veiligheid, leefbaarheid, circulariteit, inclusiviteit en gezondheid uit het oog te verliezen.

C. Een verbetering van het regionale fiets- en voetgangersnetwerk en de verkeersveiligheid (overigens heeft dit nog niet geleid tot een vermindering van het aantal verkeersslachtoffers).

D. Het verplaatsen van vervoer over de weg naar het water en het spoor, omdat hier veel onbenutte capaciteit beschikbaar is. Zo ontlasten we de andere mobiliteitsnetwerken. In de vastgestelde 'Agenda Slimme en Schone Logistiek' staan maatregelen en activiteiten die helpen deze doelstelling te bereiken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

A1. In 2025 is, samen met de inliggende gemeenten, een 'Regionale Agenda Mobiliteit' (RAM) opgesteld voor de regio Gooi en Vechtstreek. Hiermee is er nu voor elke deelregio een RAM. Daarnaast is de RAM Westfriesland geactualiseerd. Naast het opstellen en actualiseren van de RAM's zijn de acties die erin staan verder gebracht.

A2. In het kader van Duurzame Mobiliteit heeft de provincie deelgenomen aan vele samenwerkingsverbanden, waaronder:

- Platform Mobiliteit MRA,
- Platform Mobiliteit Noord-Holland Noord,
- Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB),
- Provinciale Verkeer en Vervoer Beraden (PVVB-en) op deelregio-niveau,
- Interprovinciaal Overleg (IPO),
- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

A3. Het stimuleren en versterken van het STOMP-principe (stappen, trappen, ov, mobility as a service (inclusief deelmobiliteit) en privéauto's). Dit principe is nog niet opgenomen in de omgevingsverordening Noord-Holland bij gebiedsontwikkeling. De provincie startte in 2025 met een onderzoek om in kaart te brengen wat hier precies voor nodig is. Dat heeft onder andere betrekking op het functioneren van ons huidig instrumentarium, zoals het (door gemeenten) werken met Mobiliteitsprogramma's van Eisen. Dat onderzoek vergt meer tijd.

A4. De provincie nam (bestuurlijk en ambtelijk) deel aan het project Openbaar Vervoer Verbinding Amsterdam Hoofddorp (OVAH) en (bestuurlijk) aan het project Zuidasdok. De resultaten daarvan zijn opgenomen in de afspraken van het BO MIRT 2025.

A5. De provincie zette in op de uitvoering van de afspraken over woningbouw en infrastructuur (waaronder ov) die de afgelopen jaren zijn gemaakt met Rijk en regio. Daarbij hebben we volop ingezet op nieuwe woningbouw en mobiliteitsafspraken. Die zijn tot stand gekomen bij het BO MIRT 2025 en voor Noord-Holland grotendeels succesvol. Een groot aantal projecten is gehonoreerd, waarbij de provincie bij een aantal (zoals Stationsgebied Heerhugowaard) ook cofinanciering heeft ingezet.

A6. De provincie begon met een update van het Perspectief Mobiliteit. Deze update wordt in 2026 aan Provinciale Staten aangeboden.

De provincie gaf uitvoering aan het transitiepad Mobiliteit uit de Noord-Hollandse Klimaataanpak, met onder andere de volgende activiteiten:

- B1. Uitvoering 'Regionaal Mobiliteitsprogramma' (RMP): in 2025 zijn in vijf regio's uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit opgesteld of verder uitgewerkt, samen met de gemeenten. Deze agenda's bevatten maatregelpakketten die bijdragen aan de doelen van het RMP. In de regio Alkmaar is de uitvoeringsagenda volledig afgerond. Het pakket 'deelmobiliteit, MaaS en hubs' is uitgewerkt en geactualiseerd, en er is gestart met 'werkgerelateerde personenmobiliteit'.
- In de regio Zuid-Kennemerland/IJmond is een conceptversie van de uitvoeringsagenda gereed, met uitwerking van dezelfde maatregelpakketten.
- In de regio's Gooi en Vechtstreek, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland wordt gewerkt aan de uitwerking van 'deelmobiliteit, MaaS en hubs'. In de regio Gooi en Vechtstreek is het pakket 'verduurzaming logistiek' tijdelijk stilgezet door afgenomen draagvlak voor een zero-emissiezone.
- In de gemeenten die behoren tot de Veiligheidsregio Amsterdam (VRA) is een gespreksronde gehouden over duurzame mobiliteit. De resultaten zijn samengebracht in een rapport. Begin 2026 besluiten de gemeenten of zij een vergelijkbaar traject starten als in de andere regio's.

Daarnaast is in 2025 een eerste prototype van de RMP-monitor ontwikkeld. Deze gaat inzicht geven in de voortgang, ambities en effecten van maatregelen op gemeentelijk, regionaal en provinciaal niveau. De RMP-website is geactualiseerd en gemeenten (behalve in VRA-gebied) zijn geïnformeerd over de voortgang.

B2. Werkgeversaanpak: binnen SBaB is in 2025 onderzocht hoe de werkgeversaanpak beter kan worden ingericht. De huidige werkwijze voldeed niet meer aan de wensen van het Rijk en de regio. Na analyse van juridische aspecten, praktijkervaring en voorbeelden uit andere regio's is besloten de aanpak fundamenteel te hervormen en uit te werken.

B3. 'Nationale en Regionale Agenda Laadinfrastructuur' (MRA-E). De belangrijke resultaten in 2025 zijn onder meer:

- Start van Plug & Save, waarmee e-rijders korting krijgen bij laden buiten piekuren (toepasbaar bij ongeveer 1.000 slimme laadpalen).

- Uitbreiding van het aantal laadpunten naar 17.432.
- Aanbesteding voor laadinfra in 45 parkeergarages.
- Aanpak op twaalf bedrijventerreinen; twee afgerond, zeven in ontwikkeling en drie zonder vervolg.
- Voorbereiding van aanbesteding MRA-E 7.

B4. Duurzame brandstoffen: de provincie werkt mee aan de landelijke strategie Clean Energy Hubs Binnenvaart. In 2025 is een marktconsultatie gehouden waaruit voldoende interesse bleek voor een subsidieregeling. De provincie bereidt deze regeling voor, met cofinanciering en aanvraag van SPUKmiddelen bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

C1. Op het gebied van actieve mobiliteit is uitvoering gegeven aan de acht actielijnen uit de 'Actieagenda Actieve Mobiliteit 2022-2027'. In 2025 hebben we zeventien doorfietsrouteprojecten van gemeenten gesubsidieerd voor de verbetering en aanleg van vijftien kilometer fietspad, waarvan dertien kilometer bestaand en twee kilometer nieuw fietspad. Daarnaast is een bijdrage geleverd aan de instandhouding van de pont IJpendam.

Op provinciaal areaal zijn drie fietsprojecten afgerond. Het gaat om het aanbrengen van kantmarkering op 160 km fietspad, twee plateaus bij de N239 en een middengeleider op de N501. Er zijn veertien lopende fietsprojecten in de studie-, plan- of realisatiefase. Eén daarvan is in 2025 toegevoegd. Verder is samen met partners gewerkt aan de planvorming voor uitbreiding van fietsparkeerplekken bij ov-knooppunten (onder andere bij Crailo en Muiden). Ook zijn recreatieve wandel- en fietsnetwerken uitgebreid (bijvoorbeeld het wandelnetwerk op Texel). Daarnaast is ingezet op fietsstimulering via onder andere de werkgeversaanpak.

Tot slot startte de provincie een pilot, waarmee innovatieve fietsteltechnieken binnen het provinciale areaal zijn getest en is de digitale fietsnetwerkenkaart geactualiseerd.

C2. In 2025 is verder gewerkt aan de uitvoering van de maatregelen uit de 'Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid 2024-2030.' Hierin staan maatregelen die de provincie neemt op het gebied van het veiliger inrichten van wegen en het stimuleren van veilig gedrag. In 2025 zijn 27 projecten van gemeenten gesubsidieerd om de verkeersveiligheid op wegen en fietspaden te verbeteren. Ook op provinciaal areaal zijn verkeersveiligheidsverbeteringen doorgevoerd. Zie 4.4 'Provinciale Infrastructuur in stand houden en ontwikkelen'.

Op het gebied van gedrag heeft de provincie, naast de inzet op verkeerseducatie aan scholieren en voorlichting over fietsveiligheid aan ouderen (zie C3), het afgelopen jaar ook diverse landelijke verkeersveiligheidscampagnes ondersteund, zoals BOB (rijden onder invloed) en MONO (afleiding in het verkeer). Daarnaast is, samen met de Vervoerregio Amsterdam, een pilot gestart met voorlichting over Geneesmiddelen in het verkeer. Verder is, samen met Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM) en politie, ingezet op handhaving door trajectcontroles en de plaatsing van vaste en flexibele flitspalen (snelheid) en focusflitsers (gericht op telefoongebruik). Hoewel de combinatie van deze infrastructurele en gedragsmaatregelen nog niet direct heeft geleid tot een vermindering van het aantal verkeersslachtoffers, is de verwachting dat dit hier op termijn wel aan bijdraagt.

C3. De subsidieregeling doorfietsroutes en verkeersveiligheid is voortgezet (deze heette voorheen de subsidieregeling kleine infrastructuur). Hieruit zijn 27 projecten gesubsidieerd voor een totaalbedrag van € 12 miljoen. Al deze projecten leverden een bijdrage aan de verkeersveiligheid

en zeventien projecten hiervan waren specifiek gericht op een doorfietsroute. Vanuit de subsidieregeling Verkeerseducatie zijn 32 verkeerseducatieprojecten gesubsidieerd voor basisscholen en achttien projecten voor middelbare scholen voor in totaal € 1,5 miljoen. Er is € 210.000 subsidie verleend voor doortrapprojecten in 28 gemeenten. Hiermee zijn ruim 6.640 ouders bereikt met voorlichting over veilig fietsgedrag en beschermingsmiddelen, ruim 2.000 meer dan vorig jaar.

D1. De provincie heeft uitvoering gegeven aan de 'Agenda slimme en schone logistiek'. Op onderdelen zijn de volgende resultaten bereikt:

- De Kernnetvisie provincie Noord-Holland is vastgesteld.
- Het 'Noord West Connect-programma' is doorgezet en verschillende goederenstromen zijn van weg naar water gebracht.
- Het realisatiepact Amsterdam en omstreken is opgesteld samen met het havenbedrijf van Amsterdam en het ministerie van IenW, en bij het BO MIRT Goederenvervoercorridors 2025 (8 januari 2026) ter besluitvorming voorgelegd. Er zijn zes richtingen vastgelegd waarin de komende twee jaar samen met het havenbedrijf van Amsterdam, IenW, RWS en de regionale partners gewerkt wordt aan duurzame en efficiënte logistiek. Het doel is om zo snel mogelijk tot concrete voorstellen te komen om de logistieke knelpunten in Noord-Holland op te lossen en de nadelige invloed van logistiek op de leefbaarheid in Noord-Holland zo klein mogelijk te maken.
- De provincie nam deel aan werkgroepen van het Topcorridors-programma. In dit programma wordt kennis uitgewisseld en worden projecten opgezet en uitgevoerd. De werkgroepen verslogistiek, Europese subsidies, digitalisering zijn al actief en er wordt een start gemaakt met de werkgroep binnenvaartvoorzieningen.
- Naar de afspraak uit BO MIRT 2024 is een voorverkenning uitgevoerd met het bedrijfsleven in de sierteeltsector over het delen van data in de verslogistiek om efficiënter en duurzamer vervoer te realiseren.

D2. Focus Smart Mobility. Op onderdelen zijn de volgende resultaten bereikt:

- Binnen het 'Metropolitaan Hubsysteem-programma' is in 2025 de laatste fase van het 'internet of cargo' opgesteld, zodat in 2026 met de logistieke dienstverleners en verladers kan worden gewerkt aan duurzaam en efficiënt vervoer over water.
- Er is een voorverkenning en een projectplan uitgewerkt over data & logistiek voor de provincie Noord-Holland, met als doel het inzicht in logistiek te verbeteren en goed beleid op logistiek te kunnen voeren.

D3. 'Regionale uitvoeringsagenda Stadslogistiek'. Het volgende resultaat is bereikt:

- De Vervoerregio Amsterdam is trekker en werkt met de provincie Noord-Holland en Flevoland samen in de RUAS. Op verzoek van gemeenten worden zij ondersteund met kennisdeling en onderzoek.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 4.1 Realiseren perspectief mobiliteit

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *	
Lasten	30.267	N	44.674	N	32.846	N	11.828	N
Baten	100	N	-5.389	V	-5.939	V	550	N
Saldo van baten en lasten	30.367	N	39.285	N	26.908	N	12.377	N
Stortingen reserves								
Reserve Mobiliteitsbeleid	205	N	205	N	205	N	0	V
Reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden	11.482	N	23.712	N	23.712	N	0	V
Reserve verleende subsidies OD 4.1.2	4.750	N	70.723	N	70.723	N	0	V
Onttrekkingen reserves								
Reserve Mobiliteitsbeleid	-855	V	-1.614	V	-1.512	V	-102	V
Reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden	-29.408	V	-24.548	V	-16.412	V	-8.136	V
Reserve verleende subsidies OD 4.1.2	0	V	-15.728	V	-11.349	V	-4.379	V
Resultaat	16.541	N	92.035	N	92.274	N	-239	V

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

4.2 Openbaar vervoer waarborgen

Goed openbaar vervoer (ov) is een essentieel onderdeel van onze 'Visie Publieke Mobiliteit 2024-2034'. Het zorgt ervoor dat Noord-Holland ook in de komende decennia bereikbaar en leefbaar blijft. Goed ov draagt bij aan het behalen van onze klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen en ondersteunt de groei van de economie. Het maakt regio's aantrekkelijk om te wonen, werken, leren, ondernemen en te bezoeken.

Om het ov te verbeteren en te waarborgen werkt de provincie onder meer samen met andere ov-autoriteiten, de NS en de regio. De provincie ontwikkelt maatregelen op het gebied van ov-bereikbaarheid, ketenmobiliteit en knooppuntontwikkeling.

Als concessiebeheerder is de provincie verantwoordelijk voor het busvervoer in drie gebieden: Gooi en Vechtstreek, Haarlem-IJmond en Noord-Holland Noord. De Vervoerregio Amsterdam beheert het ov in Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam.

Wat hebben we bereikt?

In 2025 zijn de volgende resultaten behaald:

- Een goede inzet van het openbaar vervoer (ov) en zorgvuldig concessiebeheer als onderdeel van de publieke mobiliteit.
- Vervolgstappen in de aanbesteding van de toekomstbestendige ov-concessie Noordwest-Noord-Holland.
- Diverse onderzoeken naar maatregelen om het lijnennet de komende jaren stabiel te houden.
- Optimalisatie van ov-knooppunten en -ketens.
- Inzet om het openbaar vervoer betaalbaar en toegankelijk te houden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

A1. Het openbaar vervoer is een wettelijke taak van de provincie. Goed ov is een essentieel onderdeel van onze ['Visie Publieke Mobiliteit 2024-2034'](#). Het zorgt ervoor dat Noord-Holland ook in de komende decennia bereikbaar en leefbaar blijft. De provincie voert samen met de vervoerder, gemeenten en het Rocov (Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer) drie concessies uit: Noord-Holland Noord, Haarlem/IJmond en Gooi en Vechtstreek. Voor deze concessies zijn vervoerplannen opgesteld, afgestemd op de vraag van reizigers. In 2025 lag het gebruik van het ov circa 2 procent lager dan in 2024. Dit kwam vooral door omstandigheden in de eerste helft van 2025 (invloed van het weer, werkzaamheden en stakingen), terwijl de waardering voor de diensten hoog bleef met een gemiddelde score van acht in de ov-Klantenbarometer. Deze concessies scoren hiermee bovengemiddeld goed vergeleken met andere regio's.

A2. In 2025 is gestart met het opstellen van het uitvoeringsprogramma 'Publieke Mobiliteit' en met een traject om de provinciale rol bij deelmobiliteit te verduidelijken. Daarnaast zijn verschillende nieuwe initiatieven opgepakt, waaronder:

- een proef met carsharing (Nabogo) in de Kop van Noord-Holland,
- de aanbesteding van een deelfietssysteem in Gooi en Vechtstreek en regio Amersfoort,
- de inventarisatie van integratie van vraaggestuurd openbaar vervoer en doelgroepenvervoer,
- de start van nieuwe vraaggestuurde lijnen in Gooi en Vechtstreek.

Ook werkte de provincie aan de uitrol van de Hubstrategie, door gemeenten te ondersteunen met kennis en financiering bij de ontwikkeling van mobiliteitshubs in bijvoorbeeld Haarlem (Spaarnepoort), Purmerend (Waterlandkwartier) en de Kop van Noord-Holland (Mobipunten).

B1. In 2025 zijn belangrijke stappen gezet in de [aanbesteding van de nieuwe ov-concessie NoordWest Noord-Holland](#) (NWNH):

- De resultaten van een behoeftenonderzoek onder reizigers is opgeleverd en een participatietraject is doorlopen, inclusief een serious game met de Staten.
- De Nota van Uitgangspunten is vastgesteld.
- Het Programma van Eisen (PvE) is in concept opgesteld, en de inspraakronde over dit conceptstuk is - in de vorm van zienswijzen - afgerond.

De verwachting is dat het Programma van Eisen begin 2026 wordt vastgesteld.

B2. In de huidige concessies Noord-Holland Noord en Haarlem-IJmond werkte de provincie in 2025 aan het vastleggen van strategische activa en stroomaansluitingen. Er vonden interne gesprekken plaats met Grondzaken en gesprekken met externe partijen. Verdere afspraken zijn gemaakt over strategische activa, zoals stallingen en laadpunten. Het doel is om vervoerders duidelijkheid te geven, zodat bij de start van de concessie in juli 2028 zoveel mogelijk busvervoer op basis van zero-emissie mogelijk is. De schaarste op de energiemarkt blijft daarbij een risico.

C1. Na de coronacrisis is het reisgedrag veranderd. Bijvoorbeeld door thuiswerken en college volgen op afstand. In combinatie met personeelsschaarste en hoge energiekosten stijgen de kosten. Dit zet het openbaar vervoer financieel onder druk, vooral in Noord-Holland Noord en de

Gooi en Vechtstreek. In 2025 zijn daarom nieuwe financiële afspraken met de vervoerder gemaakt om de ov-concessies financieel gezond te houden. Deze afspraken zijn verwerkt in de vervoerplannen. Tenslotte is de proef met nachtbus N50 tussen Alkmaar en Den Oever eind 2025 verlengd.

C2. In 2025 is het '[Ontwikkelperspectief OV Zuid-Kennemerland IJmond](#)' opgesteld. Dit document beschrijft de mogelijkheden voor de ontwikkeling van het ov in de regio. Inmiddels is lijn 244 (Beverwijk–Amsterdam Zuid) weer gaan rijden. Het ontwikkelperspectief is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de betrokken gemeenten en het Rocov (Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer) en dient als vervoerkundige input voor de aanbesteding van de concessie NWNH (zie B1).

C3. In 2025 is gewerkt aan een herijking van het Landelijke en Regionale ov-toekomstbeeld. Verdere uitwerking van projecten heeft plaatsgevonden, waaronder:

- de ontwikkeling van de Metrobus (BRT) Haarlem–Schiphol/Amsterdam,
- een onderzoek naar de HOV-verbinding Almere–Gooi–Utrecht,
- een vervolgstudie naar het doortrekken van de Noord/Zuidlijn richting Haarlemmermeer (onderzoek OV Verbinding Amsterdam Hoofddorp).

C4. Eind 2025 is fase 4 van de R-Net Metrobus (BRT) corridor Haarlem-Schiphol/Amsterdam opgeleverd. Voor de korte en middellange termijn zijn quick wins in kaart gebracht. Daarnaast is het eindbeeld 2040 voor deze BRT-corridor vastgesteld. Het Rijk heeft tegelijkertijd middelen vrijgemaakt voor pilots. De voorstellen hiervoor zijn uitgewerkt en met de voorbereiding hiervan is in 2025 een start gemaakt.

C5. De verkenning naar innovaties vanuit smart mobility loopt. In 2025 is hiervoor het volgende gedaan:

- Er is een [onderzoek](#) gestart naar de haalbaarheid van zelfrijdende busjes tussen Hoofddorp en Schiphol TradePark.
- Er is onderzoek gedaan naar het in- en uitchecksysteem 'be-in be-out'.
- Het 'Innovatieprogramma Verkeer en Vervoer' is opgesteld. Hierin onderzoekt en test de provincie de komende jaren slimme toepassingen, technologieën en data, ook binnen publieke mobiliteit, om het reizen aantrekkelijker te maken en de bereikbaarheid te vergroten.

D1. In 2025 zijn diverse projecten uit het programma 'OV knooppunten en Ketenaanpak' (onderdeel van de Regionale Ontwikkelagenda Noord-Holland) verder uitgewerkt met maatregelen:

- Er kwamen betere fietsenstallingen en fietsroutes van en naar knooppunten.
- Voor het ov-knooppunt Spaarnepoort (Haarlem) is het definitief ontwerp vastgesteld en zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de uitvoering gestart.
- Voor de Poort van Hoorn is een extra rijksbijdrage toegekend, waardoor de werkzaamheden ook daar kunnen beginnen.

- De eerste Buitenpoort is geopend in Bussum Zuid.
- Er is financieel bijgedragen aan het realiseren van een Buitenpoort in Dijk en Waard (geplande opening in 2026).
- Op de Zaancorridor ging een onderzoek van start naar functiemenging (creëren van een evenwichtige balans tussen wonen, werken en voorzieningen).
- Voor de Hoornselijn is eind 2025 begonnen met het opstellen van een ruimtelijke-economische gebiedsstrategie.

D2. De samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam is het afgelopen jaar geïntensiveerd. Ook in 2025 vond er minimaal een keer per kwartaal overleg plaats over de uitvoering van de ov-concessies en nam de gedeputeerde deel aan het portefeuillehoudersoverleg van de Vervoerregio Amsterdam. Daarnaast werkt de provincie samen aan deelonderwerpen die vallen onder inclusiviteit, zoals sociale veiligheid en toegankelijkheid. Ook is er goede afstemming binnen projecten, waaronder R-Net Metrobus (BRT) Haarlem-Schiphol/Amsterdam (zie C4).

E1. Het 'Uitvoeringsprogramma Bestuursakkoord Toegankelijkheid OV 2024-2028' beschrijft welke stappen de provincie zet om het openbaar vervoer toegankelijker te maken. Een belangrijk onderdeel is het verbeteren van bushaltes voor reizigers met een visuele of motorische beperking. In 2025 zijn zestig haltes toegankelijk gemaakt via een subsidieregeling. Samen met Beheer & Uitvoering werkt de provincie aan een programma om in 2026 ook provinciale haltes verder te verbeteren. Daarnaast heeft de provincie in 2025 gewerkt aan betere toegankelijkheid voor mensen met een mentale beperking. Een lespakket Virtual OV is gratis aangeboden door de provincie aan scholen voor voortgezet speciaal onderwijs binnen onze concessiegebieden. Zo kunnen jongeren dankzij virtual reality veilig oefenen met reizen in het ov.

E2. OV betalen (EMV) met OV-pay loopt vertraging op. Hierdoor is het afschaffen van de landelijke ouderenkorting, zoals genoemd in het tarievenkader, met een jaar uitgesteld. Ook de introductie van een landelijk minimaproduct is helaas niet rondgekomen. Samen met de Vervoerregio Amsterdam wordt in 2026 opnieuw gekeken naar de mogelijkheden van een regionaal minimaproduct. Het gratis kinderkaartje is in 2025 een succes gebleken en blijft dan ook in 2026.

E3. In 2025 is het landelijke 'Convenant Circulair Openbaar Vervoer' ondertekend om samen te werken aan een duurzamere ov-sector en in te spelen op strengere Europese en nationale wetgeving. De provincie Noord-Holland is in 2025 begonnen met het verder aanscherpen van de circulariteitseisen in het nieuwe Programma van Eisen voor de concessie NWNH.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 4.2 Openbaar vervoer waarborgen

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *	
Lasten	70.733	N	75.132	N	71.158	N	3.974	N
Baten	0	V	0	V	0	V	0	V
Saldo van baten en lasten	70.733	N	75.132	N	71.158	N	3.974	N
Stortingen reserves								
Reserve Openbaar Vervoer Projecten	67	N	2.758	N	2.758	N	0	V
Onttrekkingen reserves								
Reserve Openbaar Vervoer Projecten	-5.453	V	-4.100	V	-4.100	V	0	V
Resultaat	65.347	N	73.790	N	69.816	N	3.974	N

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Klantenwaardering voor het openbaar vervoer waarvoor concessieverlening plaatsvindt door de provincie (BBV indicator)	Cijfer 1-10	> NL	7.8	Betreft: Algemeen oordeel per ov-autoriteit, al het openbaar vervoer. (Bron: ov-klantenbarometer 2025)

4.3 Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken

Wat hebben we bereikt?

1. In 2025 is de bereikbaarheid over het netwerk optimaal benut. Werkzaamheden en evenementen zorgden niet voor extra overlast.
2. In 2025 heeft de provincie de samenwerking met de Nationaal Data Warehouse (NDW) verlengd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 De zomer van 2025 kenmerkte zich door veel grote werkzaamheden en evenementen met een toename in verkeershinder, met name in het zuiden van de provincie. Evenementen als de NAVO-top, Mysteryland, SAIL (en SAIL-In) en de Formule 1, en werkzaamheden aan de A1, A9 en A10 vroegen om extra inzet op tactisch en operationeel niveau.

Samen met andere wegbeheerders, organisatoren en het ATEam/VMaas is hard aan gewerkt om de regio optimaal bereikbaar te houden bij geplande en ongeplande verstoringen. Hierbij was extra aandacht voor bereikbaarheid voor openbaar vervoer en hulpdiensten. Vooraf was dit met partners afgestemd en in de aanpak vastgelegd. Dit heeft geresulteerd in positieve reacties en beheersbare effecten.

1.2 Vanuit het programma 'Bediening op afstand' is in 2025 hard gewerkt om ervoor te zorgen dat de bediening van eigen objecten vanuit de bediencentrale verder is opgepakt. Dit leidde tot een betere bezetting op de bediencentrale.

Daarnaast is per 1 november 2025 vanwege het aflopen van het inhuurcontract voor de lokale bediening van bruggen, sluisen en pontveren de lokale bediening in eigen beheer genomen. Dit om de continuïteit van de bediening te borgen. Hierbij is de inhuur van bedieningspersoneel omgezet naar het aannemen van eigen personeel voor lokale bediening.

1.3 In 2025 zijn ongeveer 17.500 vragen, meldingen en klachten van de inwoners, ondernemers en weggebruikers behandeld door het servicepunt van de provincie Noord-Holland en doorgezet binnen de organisatie om af te handelen.

1.4 In 2025 zijn de aanvragen voor omgevingsvergunningen en ontheffingen toegenomen. De provincie heeft ongeveer 1.200 omgevingsvergunningen behandeld en van advies voorzien. Daarnaast zijn er ongeveer 1.800 ontheffingen afgehandeld voor exceptioneel transport over de provinciale infrastructuur.

2.1 Het afgelopen jaar is de samenwerking met het Nationaal Dataportaal Wegverkeer (NDW) verlengd. In het NDW werkt de provincie samen met achttien andere overheden in het delen, verzamelen, beheren van mobiliteitsdata. Samen met deze partijen zorgt de provincie voor datagedreven en slimme oplossingen voor onder andere netwerkmanagement, logistiek, realtime inzicht en verkeersveiligheid.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 4.3 Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	39.188	N	48.197	N	44.251	N	3.946
Baten	-1.738	V	-1.790	V	-1.877	V	87
Saldo van baten en lasten	37.450	N	46.408	N	42.374	N	4.033
Stortingen reserves							
	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves							
	0		0		0		0
Resultaat	37.450	N	46.408	N	42.374	N	4.033

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

4.4 Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden

De provincie heeft de wettelijke zorgplicht voor de kapitaalgoederen. De provincie is eigenaar en wegbeheerder van ongeveer 607 km wegen, 60 km busbanen en 253 km vaarwegen. Langs een groot deel van deze N-wegen liggen fietspaden (circa 351 km) die eigendom van de provincie zijn. Op deze infrastructuur beheert de provincie een groot deel van haar (ongeveer) 630 kunstwerken, zoals bruggen, sluisen, tunnels en ecoducten. Naast het beheren en onderhouden van de infrastructuur, vervangt en verbetert de provincie bestaande infrastructuur. Daarnaast ontwikkelt ze waar nodig nieuwe infrastructuur om de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid te behouden of te verbeteren.

Wat hebben we bereikt?

1. In 2025 werkte de provincie verder aan het vervangen, verbeteren en uitbreiden van de provinciale infrastructuur. Daarnaast werd er gewerkt aan het oplossen van knelpunten in de verkeersveiligheid en het verbeteren van openbaarvervoerhaltes binnen de opgestelde beleidskaders en kwaliteitseisen. Deze zijn vastgelegd in de 'Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen (NIKG) 2024-2027' die door Provinciale Staten zijn vastgesteld.
2. Duurzaamheid en circulariteit zijn waar mogelijk meegenomen in onderhoud en tijdens de uitvoering van provinciale projecten. De CO₂-uitstoot is in 2024 met 34 procent gedaald vergeleken met 1990 en ons aandeel secundaire materialen is momenteel 38 procent. De resultaten over 2025 volgen in de jaarverantwoording van 2026.
3. De provincie heeft in 2025 de infrastructuur veilig in stand gehouden en waar nodig geoptimaliseerd of vervangen.
4. De provincie heeft stappen gezet om het wegennet efficiënter te gebruiken via innovatieprojecten, bijvoorbeeld door smart mobility-toepassingen in te zetten in samenwerking met partners.

Wat hebben we ervoor gedaan?

A1. In 2025 waren onder andere de volgende projecten in uitvoering:

- Koopvaarderschutsluis,
- Cruquiusbruggen,
- HOV Beverwijk.

In 2025 heeft de provincie de volgende verkeersveiligheidsknelpunten op provinciale wegen met kleine maatregelen aangepakt:

- Er kwamen vijf snelheidsremmers op de N518 bij Marken en op de Priggeweg bij Schagen.
- 160 km provinciaal fietspad is voorzien van kantmarkering.
- Er zijn verschillende risicolocaties aangepakt (er kwam een veiliger fietsoversteek op de N231 Legmeerdijk en een veiliger inrit bij de parkeerplaats Woeste Hoogte bij de N307).

De provincie heeft besloten om niet verder te gaan met het uitwerken van de Verbinding A8-A9. Daarnaast is een nieuw onderzoek gestart naar hoe de leefbaarheid langs de huidige N203 bij Krommenie te verbeteren is.

A2. Het 'integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur' (iMPI) is in 2025 in het voorjaar en in het najaar geactualiseerd:

- Er zijn vijftien maatregelen gepromoveerd naar de planfase.
- Er zijn drie maatregelen in 2025 eerst naar de planfase en vervolgens ook naar de realisatiefase gepromoveerd.
- Er zijn elf maatregelen van de planfase naar de realisatiefase gepromoveerd.

Dertien geprioriteerde projecten uit de investeringsstrategie voor de Noord-Hollandse infrastructuur 2024-2028 (iNHi 2024-2028) zijn daarbij opgenomen in het iMPI. Het betreft verkeersveiligheidsprojecten op zowel de weg als het fietspad en projecten gericht op een gezonde leefomgeving en doorstroming voor bus en wegverkeer.

B1. Op de volgende oevertrajecten zijn de oevers vernieuwd:

- traject T1 Noordhollandsch kanaal ter hoogte van de Kooyhaven,
- traject T22 bij de Broekervaart,
- traject 23 de Trekvaart tussen Monnickendam en Zedde.

In 2025 zijn geen baggeractiviteiten uitgevoerd. De oeververvanging is grotendeels met elektrisch materieel uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de vermindering van CO₂-uitstoot. Tijdens de realisatie van de oevertrajecten zijn waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aangelegd om de biodiversiteit en waterkwaliteit te bevorderen.

B2. De provincie heeft IFD (industriële, flexibel en demontabel bouwen) toegepast bij de volgende projecten in de realisatiefase:

- beweegbare bruggen: Cruquiusbrug en Stolperbrug,
- vaste bruggen: de N240b (twee stuks) en Dijksbrug (brug in project N247 Noord).

C.1 In opdracht van de provincie hebben aannemerscombinaties vast en variabel onderhoud binnen het provinciaal areaal uitgevoerd aan de hand van gebiedscontracten. Een totaaloverzicht van de gebiedscontracten en alle lopende variabele onderhoudsprojecten is in het '[integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur 2026-2033](#)' opgenomen. Daarnaast is gewerkt aan de voorbereiding van de opvolgers van deze gebiedscontracten.

C.2 Op basis van diverse inspecties van de oeverconstructies is de programmering aangescherpt.

C.3 Het gebiedscontract Kop van Noord-Holland is opnieuw aanbesteed.

D.1 In 2025 is verder gewerkt aan de uitvoering van de Focus Smart Mobility. Onder andere de volgende onderzoeken en proeven zijn daarbij uitgevoerd:

- Er is verder gebouwd aan het Metropolaan Hub Systeem waarbij slimme logistiek en goederenvervoer over water worden gestimuleerd.

- Er is een verkenning uitgevoerd naar de kansen voor de verdere automatisering voor zowel drukke lijnen als de ontsluiting van gebieden. Hieruit is het voorstel naar voren gekomen om samen met de Schiphol Area Development Corporation (SADC) een proef te doen met geautomatiseerd vervoer in de Haarlemmermeer.
- Er zijn gebruiksonderzoeken uitgevoerd in diverse gemeenten om het voorzieningenniveau van mobiliteitshubs aan te passen en pilots met hubs uit te voeren.
- Op meerdere kruispunten van provinciale wegen zijn de instellingen van verkeerslichten aangepast, zodat de doorstroming voor fietsers verbetert. Er is een proef uitgevoerd met de inzet van drones bij incident-management, ter ondersteuning van de werkzaamheden van de wegininspecteurs. De proef wordt in 2026 geëvalueerd.

In de voortgangsrapportage over 2025 is Provinciale Staten separaat geïnformeerd over de voortgang van het programma. Er is gewerkt aan het 'Innovatieprogramma Verkeer en Vervoer 2026-2030' dat begin 2026 in Provinciale Staten is besproken en geaccordeerd. Dit Innovatieprogramma is het vervolg op de Focus Smart Mobility.

Innovaties op het gebied van asset management:

- In 2025 is in samenwerking met de Technische Universiteit Delft (TU Delft) werk gemaakt van het Kernnet Vaarwegen. Studenten hebben als onderdeel van hun opleiding een casus Kernnet vaarwegen uitgewerkt waarin naar optimalisatie- en verbetermogelijkheden is gekeken binnen het vaarwegennetwerk in Noord-Holland. De uitkomsten zijn gepresenteerd aan de gedeputeerde en worden verder uitgewerkt.
- Met de TU Delft is de provincie bezig om de conceptuitwerking van industrieel, flexibel en demontabel bouwen (IFD) door te ontwikkelen. Hierbij wordt gekeken naar aanpassing van de wet- en regelgeving die geldt voor de uitvoering en toepassing van IFD.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 4.4 Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	124.643	N	125.868	N	116.893	N	8.975
Baten	-15.536	V	-5.868	V	-4.702	V	-1.166
Saldo van baten en lasten	109.107	N	120.000	N	112.191	N	7.809
Stortingen reserves							
Reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur	1.950	N	1.200	N	1.200	N	0
Reserve Kapitaallasten Wegen	3.724	N	478	N	5.172	N	-4.694
Reserve Kapitaallasten OV	0	V	0	V	-819	V	819
Reserve Groot Onderhoud Wegen	23.548	N	20.074	N	20.074	N	0
Reserve Groot Onderhoud Vaarwegen	7.152	N	7.154	N	7.154	N	0
Reserve Kapitaallasten Innovatieprojecten	0	V	0	V	7	N	-7
Onttrekkingen reserves							
Reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur	-6.031	V	-68.812	V	-72.445	V	3.633
Reserve Kapitaallasten Wegen	-317	V	-304	V	-589	V	285
Reserve Kapitaallasten OV	-69	V	-69	V	-68	V	-1
Reserve Groot Onderhoud Wegen	-23.714	V	-31.959	V	-27.145	V	-4.814
Reserve Groot Onderhoud Vaarwegen	-5.307	V	-5.985	V	-6.216	V	231
Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	-2.224	V	-2.101	V	-1.498	V	-603
Reserve Kapitaallasten Innovatieprojecten	-691	V	-709	V	-674	V	-35
Resultaat	107.127	N	38.966	N	36.344	N	2.622

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Programma 5 Natuur en landelijk gebied

Doelenboom

---

5. Natuur en landelijk gebied

5.1 Beschermen en ontwikkelen van natuur

5.2 Beheren van natuur

5.3 Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen

---

5.4 Verbeteren kwaliteit, benutten en beheren van water

5.5 Regisseren Provinciaal Programma Landelijk Gebied

5.6 Versterken kansrijke landbouw

Maatschappelijk doel

De provincie heeft zich in 2025 opnieuw ingezet voor het versterken van de biodiversiteit en het behouden van een vitaal en leefbaar Noord-Holland. Hierbij is voldoende en veilig water een randvoorwaarde. Door duurzaam beheer van grond en oppervlaktewater wordt de beschikbaarheid van drinkwater geborgd, de natuur beschermd, de landbouw voorzien van water, en schade door verdroging, verzilting en vervuiling beperkt.

Tegelijk werkt de provincie aan een landelijk gebied waarin landbouw, visserij, recreatie en natuur in samenhang worden ontwikkeld. Doel is het bieden van perspectief aan ondernemers, het beschermen en herstellen van natuur en het versterken van duurzame landbouw en regionale economische vitaliteit. Dat gebeurt via samenwerking, innovatie en een gebiedsgerichte aanpak.

Het terugdringen van de stikstofuitstoot vormt hierbij een essentieel onderdeel. De provincie werkte in 2025 aan juridisch houdbare maatregelen die bijdragen aan natuurherstel en het weer mogelijk maken van vergunningverlening voor maatschappelijke ontwikkelingen. Daarbij wordt ingezet op duidelijkheid en perspectief voor boeren, waaronder het oplossen van de situatie van PAS-melders, met behoud van de vereiste bescherming van [Natura 2000-gebieden](#). Dit vraagt ook de komende jaren veel aandacht.

Belangrijke besluiten in 2025 waren de vaststelling van de '[Korte Termijn Agenda 2025-2027](#)' ([KTA](#)) voor het landelijk gebied. Hierin stelt de provincie geld beschikbaar voor maatregelen op de korte termijn die bijdragen aan een vitaal, leefbaar en toekomstbestendig landelijk gebied. Voorbeelden van projecten zijn watermaatregelen in de binnenduinrand, het stimuleren van innovatie in de landbouw, natuurherstelmaatregelen en boerenlandpaden. Daarnaast is de '[Realisatiestrategie 2025 voor het NNN in Noord-Holland](#)' en bijbehorende programmering vastgesteld. De focus is hierin gelegd op de stikstofgevoelige gebieden. Provinciale Staten hebben € 200 miljoen beschikbaar gesteld om het [Natuurnetwerk Nederland](#) (NNN) af te ronden in vijf gebieden en voor natuursubsidies en grondaankopen buiten deze gebieden. Het NNN zorgt voor grotere leefgebieden voor dieren en planten, waardoor de biodiversiteit verbetert.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

5 Natuur en landelijk gebied

	Ontwerp begroting 2025**		Actuele begroting 2025**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	183.291	N	176.326	N	160.457	N	15.868
Baten	-16.258	V	-24.678	V	-14.643	V	-10.035
Saldo van baten en lasten	167.033	N	151.648	N	145.814	N	5.834
Stortingen reserves	27.426	N	141.610	N	146.148	N	-4.538
Onttrekking reserves	-114.395	V	-69.304	V	-69.570	V	266
Resultaat	80.064	N	223.954	N	222.392	N	1.561

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Verbonden partijen

Programma	Verbonden partij	Publiek doel
5	Recreatieschap Spaarnwoude	Beheer recreatiegebied
5	Recreatieschap Groengebied Amstelland	Beheer recreatiegebied
5	Recreatieschap Twiske-Waterland	Beheer recreatiegebied
5	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer	Beheer recreatiegebied
5	Recreatieschap Plassenschap Loosdrecht e.o.	Beheer recreatiegebied
5	Openbaar lichaam Waddenfonds	Beheren en besteden Waddenfonds
5	Recreatie Noord-Holland N.V. (RNH)	Beheer en onderhoud recreatiegebieden

*Meer informatie is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen

Kaders

Zie voor het wettelijk- en provinciaal beleidskader de [bijlage](#) van de jaarstukken.

5.1 Beschermen en ontwikkelen van natuur

Wat hebben we bereikt?

1. Met het wegvallen van het Transitiefonds was grote onzekerheid ontstaan over de financiering van de uitvoering. Hierdoor aarzelden stakeholders (grondeigenaren en terreinbeherende organisaties), met vertraging als gevolg. Om deze patstelling te doorbreken heeft de provincie Noord-Holland de volgende acties ondernomen:

- Er kwam een [Realisatiestrategie NNN](#) (inclusief programmering) voor de afronding van het NNN die is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Daarmee is er duidelijkheid over de werkwijze en het tempo waarmee de provincie het NNN de komende jaren wil afronden.
- Er is € 6 miljoen extra rijksbudget beschikbaar gesteld voor de realisatie van het NNN via de Koplopersgelden (tweede tranche).

In 2025 is in Noord-Holland 121 hectare NNN gerealiseerd. De restantopgave per 1 januari 2026 bedraagt 4.259 hectare.

2. Binnen het 'Programma Natuurherstel' zijn twee subsidieregelingen opengesteld ('Programma Natuur Noord-Holland fase 1 en 2'), bedoeld om stikstofgevoelige natuur te herstellen.

Van het Rijk ontving de provincie in 2024 een beschikking ter waarde van € 90 miljoen om natuurherstel uit te voeren. De Rijksregeling specifieke uitkering Programma Natuur 2e fase is gericht op natuurherstel en boscompensatie voor bos dat gekapt is als natuurherstelmaatregel. Deze is in 2025 na een eerste openstelling beschikbaar aan terreinbeheerders, waterschappen en particulieren. Noord-Holland was hiermee de eerste provincie van Nederland die met de uitvoering is gestart. Met de eerste openstelling is een bedrag van € 62 miljoen beschikbaar. In dit programma gaat 90 procent van het geld naar maatregelen in [Natura 2000-gebieden](#); een deel is gereserveerd voor niet-Natura 2000-gebieden. Daarnaast voert de provincie in het kader van natuurherstelmaatregelen ook zelf onderzoeken, grondaankopen en inrichtingsmaatregelen uit.

De subsidieregeling natuurherstelmaatregelen is voor € 3 miljoen opengesteld en ook in 2025 beschikbaar.

3. Voor de resultaten van de genomen maatregelen om stikstofuitstoot tegen te gaan, verwijzen we naar onderdeel zeven, onder Beleidsdoel '5.6 Versterken kansrijke landbouw'.

4. In 2025 is een instructieregel in de verordening opgenomen, waarbij de waterschappen bij het vaststellen van een nieuw peilbesluit rekening moeten houden met het gelijk blijven of verminderen van de broeikasgasuitstoot.

5. De uitvoering van de Bossenstrategie geeft de provincie vorm in samenwerking met onder andere gemeenten, terreinbeherende organisaties en agrariërs (agroforestry). De uitvoering is in de 'Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied' afgewogen met andere opgaven; het tempo van de uitvoering is aangepast op basis van de beschikbare rijksmiddelen. De focus ligt op het realiseren van 103 hectare bos, als compensatie voor bos dat is gekapt in Natura 2000-gebieden, om daar de natuurdoelen te kunnen halen. Hiermee draagt de provincie bij aan een goede staat van instandhouding, die vergunningverlening weer mogelijk moet maken voor andere

ontwikkelingen. De boscompensatieopgave heeft de provincie via de 'Actieagenda Wonen' gekoppeld aan de woningbouwopgave en de behoefte aan recreatieruimte. Veel projecten zijn nog in ontwikkeling. Een enkel project is in 2025 uitgevoerd; compensatiebos wordt in plantseizoen 2025/2026 gepland in Parkrijk Zaanstad (2,5 hectare) en 't Laar Den Helder (3,5 hectare). Ook uitgevoerd is een deel van de bosontwikkeling binnen NNN door Staatsbosbeheer in het gebied de Weelen (ruim 7 hectare). Agrarische ondernemers zijn zelf op diverse locaties voor agroforestry aan het aanplanten (dit wordt landelijk bijgehouden). Een voorbeeld is de uitbreiding in 2025 van het voedselbos van de Voedselboys, als onderdeel van Gawijzend AGRO in Middenmeer van 0,5 naar 6 hectare.

6. In 2025 is vanuit de Routealliantie een start gemaakt met de ontwikkeling van het provinciale routeplatform. De lancering van dit [platform](#) is onderdeel hiervan. Doel van het platform is het informeren van de recreanten en deze te spreiden over de provincie. Zo wordt bijgedragen aan de recreatieve toegankelijkheid, de bescherming van de kwetsbare natuur elders en de ontsluiting van het landelijk gebied.

7. In het najaar van 2025 is de Subsidieregeling investeringen voor landschapselementen en inrichtingsmaatregelen voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) Noord-Holland 2025 opengesteld.

Het subsidieplafond bedraagt € 5,1 miljoen, waarvan € 1 miljoen afkomstig is van de koplopersgelden vanuit het Rijk. In totaal zijn er zestien aanvragen ingediend voor een bedrag van ruim € 10,8 miljoen. Een groot deel van deze aanvragen richt zich op de aanleg van elementen voor groenblauwe dooradering (GBDA). De projectaanvragen worden in februari 2026 beoordeeld door een onafhankelijke adviescommissie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Een nieuwe Realisatiestrategie NNN is opgesteld met een bijbehorende programmering. Met de vaststelling ervan in oktober 2025 is richting gegeven aan de afronding van het NNN in de komende jaren. De realisatiestrategie geeft inzicht in de nog resterende NNN-opgave, de context van deze opgave, de hoofdlijnen van de beoogde aanpak en de uitgangspunten die gehanteerd worden bij de uitvoering. De programmering geeft inzicht in het realisatietempo en biedt de basis voor de sturing en verantwoording van de uitvoering. Om de voortgang van de realisatie van NNN ook de komende jaren financieel mogelijk te maken, heeft de provincie € 200 miljoen aan aanvullend budget beschikbaar gesteld. Daarmee worden de lopende processen en projecten voortgezet en is er ruimte om realisatiekansen voor het NNN te benutten.

2. Op verschillende plekken is gewerkt aan de dynamisering in de zeereep. In Castricum zijn vijf kerven en zeventien stuifkuilen gegraven en afgerond. Er is veel persaandacht geweest, zie bijvoorbeeld [Vijf gaten gegraven in Castricumse duinen, dit is waarom - NH Nieuws](#). Ook op Texel is in 2025 een eerste kerf aangelegd en verschenen er artikelen over dit onderwerp ([Waarom Texel een enorm gat midden in de duinen graaft-NH Nieuws](#)).

In Laag Holland is gewerkt aan verschillende manieren van hydrologisch herstel, zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers en oeverbeschoeiing. Hiermee is actief gewerkt aan een betere waterkwaliteit. Ook is er gewerkt aan petgaten en greppels, waarmee het veen wordt gestimuleerd om weer aan te groeien en veenmos zich opnieuw kan ontwikkelen.

In Schoorl en Middenduin is gewerkt aan exotenbestrijding. Onder andere de Rimpelroosvegetaties en Amerikaanse vogelkers zijn aangepakt. In de Gooische bossen is

Japane duizendknoop verwijderd. In de veenweidegebieden zijn exoten, zoals cranberry en appelbes, verwijderd.

In de Oostelijke Vechtplassen zijn veel legakkers hersteld in het kader van het moerasvogelproject. Ook is een groot baggerproject in deelgebied 't Hol opgestart. In het Naardermeer is tussen meerdere partners binnen het [Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen](#) een intensieve samenwerking ontstaan door het verschijnen van een invasieve waterplant. Samen wordt geprobeerd deze plant terug te dringen.

In 2025 is in de polder Westzaan het voor natuur heel belangrijke Noorderveen aangekocht. Dit werd onder meer mogelijk gemaakt doordat de inrichting en de beheerkosten werden vergoed vanuit voormalige middelen voor PAS-maatregelen.

In de zomer van 2025 organiseerde de provincie een groot symposium over natuurherstel waarbij ongeveer honderd deelnemers vanuit de politiek, het maatschappelijk veld en de natuurorganisaties bijeenkwamen.

3. Voor activiteiten om stikstofuitstoot te verminderen, verwijzen we naar onderdeel zeven, onder Beleidsdoel '5.6 Versterken kansrijke landbouw'.

4. De gebiedsgesprekken kregen in 2025 een vervolg, de uitvoeringsregeling [Klimaatlim boeren Groene Hart](#) is vastgesteld en trad in werking. Daarnaast is een start gemaakt met de analyse van het effect van de investeringen op de vermindering van de broeikasgasuitstoot en daarmee op de bodemdaling. Dit wordt in 2026 afgerond. Als het mogelijk is, worden de uitkomsten betrokken bij het opstellen van de omgevingsvisie.

5. De subsidieregeling Boscompensatie is opengesteld. Zaanstad, Den Helder (twee projecten) en Purmerend maakten er gebruik van. Overleg met andere gemeenten loopt nog. Daarnaast is er overleg met het Rijk over de vraag of de bosrevitalisatieopgave gekoppeld kan worden aan de Natuurherstelverordening. Eind 2025 is voor één project rijksbudget beschikbaar gesteld in het [Natura 2000-gebied de Waterleidingduinen](#).

De uitwerking van het koplopersproject 'Bos en parklandschap' loopt. Voor het deel dat gemeente Haarlemmermeer uitvoert in Park21 is een subsidie buiten de uitvoeringsregeling verleend.

De uitvoering van de Bossenstrategie is in de 'Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied' afgewogen met andere opgaven; het tempo van de uitvoering is aangepast op basis van beschikbare rijksmiddelen. De focus ligt op het realiseren van 103 hectare bos, als compensatie voor bos dat is gekapt in Natura 2000-gebieden, om daar de natuurdoelen te kunnen halen. Hiermee draagt de provincie bij aan een goede staat van instandhouding, die vergunningverlening weer mogelijk moet maken voor andere ontwikkelingen.

De boscompensatieopgave heeft de provincie via de 'Actieagenda Wonen' gekoppeld aan de woningbouwopgave en de behoefte aan recreatieruimte

6. 2025 was het laatste jaar waarbij de Boerenlandpadenregeling ondergebracht was bij Recreatie Noord-Holland. De administratieve afhandeling van deze regeling wordt met ingang van 2026 intern verzorgd. Zie verder de tekst onder punt 76 onder 'Wat hebben we bereikt?'.

7. Na onderhandelingen met het Rijk is het gelukt om ook middelen voor de GBDA te krijgen via de Koplopersmaatregelen tweede tranche. Hierin zit ook budget om een strategie op te stellen en capaciteit in te zetten voor de uitvoering van deze maatregel.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 5.1 Beschermen en ontwikkelen van natuur

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	89.457	N	50.160	N	43.592	N	6.567
Baten	-8.665	V	-11.825	V	-8.027	V	-3.798
Saldo van baten en lasten	80.792	N	38.335	N	35.566	N	2.769
Stortingen reserves							
Reserve Groen	12.461	N	117.952	N	122.522	N	-4.570
Reserve Kapitaallasten Groen	0	V	0	V	-32	V	32
Reserve verleende subsidies OD 5.1.1	0	V	3.273	N	3.273	N	0
Reserve Groene Uitweg	107	N	3.797	N	3.797	N	0
Reserve subsidies Groene Uitweg	0	V	1.730	N	1.730	N	0
Reserve Oostelijke Vechtplassen	4.058	N	4.058	N	4.058	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Groen	-84.478	V	-38.880	V	-37.238	V	-1.642
Reserve Kapitaallasten Groen	-101	V	-91	V	-79	V	-12
Reserve verleende subsidies OD 5.1.1	-5.392	V	-6.392	V	-6.392	V	0
Reserve Groene Uitweg	-2.780	V	-6.212	V	-6.397	V	185
Reserve subsidies Groene Uitweg	0	V	-900	V	-1.243	V	343
Reserve Oostelijke Vechtplassen	-7.184	V	-5.235	V	-4.848	V	-387
Reserve Laag Holland	0	V	-100	V	-97	V	-3
Resultaat	-2.518	V	111.335	N	114.620	N	-3.285

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Gerealiseerd	Toelichting
Verworven natuurgebied (BBV indicator)	Hectare	3.248	Betreft sinds 2011 totaal aantal verworven hectares t.b.v. NNN. (Bron: BIJ12, 11e Voortgangsrapportage Natuur)
Ingericht natuurgebied (BBV indicator)	Hectare	6.235	Betreft sinds 2011 totaal aantal ingerichte hectares t.b.v. NNN. (Bron: BIJ12, 11e Voortgangsrapportage Natuur)
Beheerde natuur (BBV indicator)	Hectare	52.204	Betreft hectares beheerde natuur NNN, gesubsidieerd en niet gesubsidieerd. (Bron: BIJ12, 11e Voortgangsrapportage Natuur)

5.2 Beheren van natuur

Wat hebben we bereikt?

1. en 2. De gerealiseerde natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuur op landbouwgronden zijn beheerd volgens de landelijk vastgestelde beleidsdoelen en criteria. Hiermee waarborgen we ook de bescherming en het behoud van de van oudsher in Noord-Holland aanwezige weidevogelpopulatie.
3. Voor de [Natura 2000-gebieden](#) zijn geactualiseerde beheerplannen beschikbaar. Zie punt 3 onder 'Wat hebben we ervoor gedaan?'.
4. en 5. De provincie gaf uitvoering aan haar wettelijke taken ([Omgevingswet](#)) op het gebied van het beschermen, behouden en herstellen van bedreigde dier- en plantsoorten, de effectieve bestrijding van invasieve exoten en het bevorderen van dierenwelzijn.
6. De provincie zorgde voor de uitvoering van het faunabeleid en voor een adequate afhandeling van aanvragen die door ondernemers zijn ingediend in kader van de [Tegemoetkoming Faunaschade](#).
7. De provincie is deelnemer in vijf recreatieschappen: Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer, Spaarnwoude Park, Twiske Waterland, Groengebied Amstelland en Plassenschap Loosdrecht. En levert financiële bijdragen aan organisaties die wandel- en fietsroutes in stand houden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. De provincie Noord-Holland heeft veel natuurgebieden en waardevolle agrarische landschappen. Om deze in stand te houden, verstrekt provincie Noord-Holland subsidie voor het beheer van natuurgebieden (SVNL) en agrarische natuur (ANLb).

- Het 'Natuurbeheerplan 2026' is vastgesteld, met daarin de natuurdoelen en criteria voor het beheer van het NNN en het agrarische gebied.
- Er zijn begin 2025 subsidiebeschikkingen SVNL verleend, waardoor het areaal onder SVNL-beheerde natuur in 2025 steeg van 28.618 hectare naar 28.837 hectare. Deze toename met 219 hectare bestaat uit nieuw gerealiseerde NNN en latere instroom van al eerder gerealiseerde natuur in het kader van het NNN.
- Eind 2025 werd bekend dat voor 2026 extra budget beschikbaar is gesteld voor extra natuurgebieden en agrarische natuur (Anlb) en voor het beheer van het NNN (voor nieuw gerealiseerde NNN en voor het opnieuw afsluiten van bestaande en/of aflopende natuurbeheercontracten).
- Binnen IPO-verband zijn de standaardkosten voor het natuurbeheer geëvalueerd en vastgesteld. Dit brengt hogere beheerkosten met zich mee, waarvoor echter geen dekking is. Samen met de andere provincies zetten we ons in om dit via het Rijk gefinancierd te krijgen.
- De gesubsidieerde percelen (zowel SVNL als Anlb) zijn gemonitord volgens de afgesproken protocollen.
- Met de natuurbeheerders en agrarische collectieven zijn goede gesprekken gevoerd over de uitvoering van het beheer en de resultaten daarvan.

2. De provincie Noord-Holland heeft samen met de andere provincies met het Rijk de intentieverklaring Aanvalsplan grutto ondertekend. Daarnaast is het beleid voor weidevogels nader uitgewerkt en vallen nu ook akkervogels onder dit beleid. Dit resulteert in nieuw beleid voor Boerenlandvogels. Dit beleid wordt in 2026 afgerond.

3. De actualisatie van het beheerplan Abtskolk en de Putten is gestart. Voor de beheerplannen Kennemerland-Zuid, Noord-Hollands Duinreservaat en Schoorlse duinen zijn de evaluaties in de vorm van Natuurdoelanalyses (NDA's) afgerond. Bij deze NDA's zijn de monitoringgegevens van de afgelopen zes jaren betrokken. Op basis van deze NDAs worden de nieuwe beheerplannen opgesteld. Het beheer van de gebieden is gefinancierd met de reguliere beheervergoedingen en natuurherstelmaatregelen.

4. De omgevingsdienst is doorgegaan met het beoordelen en afgeven van gebiedsgerichte ontheffingen op basis van soortenmanagementplannen, die worden opgesteld door gemeenten.

5. Het Programma Invasieve Exoten is de leidraad voor het provinciaal exotenbeleid. Als onderdeel van het Programma Invasieve Exoten was er ook in 2025 € 250.000 aan subsidie beschikbaar via de [subsidieregeling 'Invasieve exotische planten'](#).

De provincie verleent subsidie voor het bestrijden van invasieve exotische planten binnen het NNN en Natura 2000-gebieden in Noord-Holland. En ook voor het opstellen van een

gebiedsplan (gebiedsgerichte samenwerking) voor de bestrijding of beheersing van invasieve exoten binnen en buiten Natura 2000-gebieden en het NNN in Noord-Holland.

De aanpak van de Aziatische Hoornaar is voortgezet. Hiervoor zijn nesten weggehaald. Daarnaast is, onder coördinatie van de [Faunabeheereenheid Noord-Holland \(FBE\)](#), gewerkt aan de bestrijding van de Rosse Stekelstaart. Dit is een eendensoort (invasieve exoot) die schadelijk is voor de biodiversiteit en ecosystemen.

6. De uitgekeerde faunaschade (inclusief bijkomende kosten) is in 2025 gegroeid tot € 40 miljoen. In 2025 is de provincie samen met de Faunabeheereenheid Noord-Holland en andere stakeholders gestart met het 'Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031'. Met dit faunabeheerplan wordt ingezet op een snelle reductie van de ganzenpopulatie, om zo schade veroorzaakt door ganzen te beperken.

Er zijn hiervoor zowel beroepsmatige beheerders als verschillende samenwerkingsinitiatieven tussen vrijwillige jagers en boeren actief. Ook is er een netwerk van koelcellen uitgerold door de Faunabeheereenheid Noord-Holland. Jagers kunnen daar geschoten ganzen achterlaten, waarna ze door een poelier worden opgehaald en in de voedselketen worden verwerkt.

Samenwerking tussen boeren, jagers en beroepsmatige beheerders is hierbij cruciaal om de uitvoering te optimaliseren. De provincie stimuleert deze samenwerking. Verder wordt onderzocht of er mogelijkheden om met extra maatregelen de uitvoering te versterken.

Verder is er door de [Faunabeheereenheid \(FBE\) Noord-Holland](#) gewerkt aan een nieuw Faunabeheerplan Houtduif. Dit plan biedt de onderbouwing voor de vergunningverlening waarmee boeren en jagers de ruimte te krijgen om, binnen de kaders van de Omgevingswet, houtduiven te bestrijden met het doel om landbouwschade te beperken.

Tot slot heeft de provincie haar tegemoetkomingsbeleid geactualiseerd. Het sluit nu weer aan bij de laatste jurisprudentie die is ontstaan na de vernietiging van de oude landelijke vrijstelling door de Raad van State.

7. Voor de ontwikkelingen op toeristisch-recreatief gebied heeft de provincie de Routealliantie opgezet. Een samenwerkingsverband tussen de terreinbeherende organisaties, gemeenten, natuurorganisaties, marketingorganisaties en de provincie binnen Noord-Holland. Zie Beleidsdoel 5.1, onderdeel 6 onder 'Wat hebben we bereikt?'

In 2025 is invulling gegeven aan de opdracht Taskforce Vitale Verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord. In opdracht van de provincie en zestien gemeenten in Noord-Holland Noord is gewerkt aan het ondersteunen van ondernemers en gemeenten om de kwaliteit en vitaliteit van het verblijfsrecreatieaanbod in de regio te verbeteren.

Daarnaast is met het instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) opnieuw een project uitgevoerd om vakantieparken meer natuurinclusief (meer groen en meer water) te maken en is geïnvesteerd in onderzoek en data om de ontwikkelingen in recreatie en toerisme te duiden.

In 2025 is, naast reguliere beheer, onderhoud en ontwikkeling, ook gewerkt aan de toekomstbestendigheid en governance binnen de recreatieschappen.

De provincie levert een jaarlijkse bijdrage aan de organisaties Wandelnet en Fietsplatform en verstrekt subsidie voor het beheer en het vermarkten van het Noord-Hollandpad.

De provincie Noord-Holland nam de rol van gastprovincie op zich tijdens de [Nationale Toerisme Top](#) in Spant! (Bussum). Ruim 550 gasten kwamen hier samen om mee te praten over verleiding en verandering binnen en van het vrijetijd domein.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 5.2 Beheren van natuur

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	54.648	N	83.740	N	78.633	N	5.107
Baten	-2.873	V	-2.833	V	-2.867	V	34
Saldo van baten en lasten	51.775	N	80.907	N	75.766	N	5.141
Stortingen reserves							
	0		0		0		0
Onttrekkingen reserves							
	0		0		0		0
Resultaat	51.775	N	80.907	N	75.766	N	5.141

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

5.3 Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen

Wat hebben we bereikt?

1. In het NOVEX-gebied Groene Hart is gewerkt aan het opstellen van een 'Regionale Investeringsagenda' (RIA-GH). Deze RIA-GH markeert de gezamenlijke opgaven en het inzicht in investeringen die nodig zijn om het Groene Hart toekomstbestendig te maken en de waardevolle kwaliteiten van het gebied te behouden en versterken. Het betreft een volgende stap in de uitvoering van de [Bestuursvereenkomst NOVEX-gebied Groene Hart](#), waarin vijf ministeries, drie provincies, vijf waterschappen en 39 gemeenten samenwerken.
2. Via de [Aanpak Groen Kapitaal](#) heeft de provincie verder gewerkt aan een natuurinclusieve samenleving. De provincie liet zien hoe de aanpak werkt en dat er al minstens honderd goede initiatieven zijn. Gezamenlijk hebben deze initiatieven al zo'n 220 hectare natuurinclusiever gemaakt.
3. Groene vrijwilligers hebben als 'tellers', 'vertellers' en 'herstellers' een enorme bijdrage geleverd aan het beheer van, de kennis over en betrokkenheid bij natuur en landschap. Het nieuwe platform [Vrijwillig Groen](#) maakt heel inzichtelijk welke activiteiten, vacatures en cursussen er zijn.
4. Na het vaststellen van de 'Realisatieagenda Groene Hart' is in het afgelopen jaar gewerkt aan het opstellen van een 'Regionale InvesteringsAgenda NOVEX Groene Hart'.
5. De Nationale Parken [Duinen van Texel](#) en [Zuid-Kennemerland](#) hebben zich ingezet voor natuurbescherming, recreatie, educatie, promotie en onderzoek. Beide Nationale Parken worden veel bezocht en goed gewaardeerd. Nationaal Park Zuid-Kennemerland blijft aandacht houden voor de balans tussen natuur en recreatie. Samen met partijen is verder gewerkt aan bezoekersmanagement.

6. In 2025 zijn vanuit het [Waddenfonds](#) geen projecten gefinancierd op grond van de Uitvoeringsregeling subsidie Cofinanciering Waddenfonds. Dit komt doordat de projecten waarvoor cofinanciering werd aangevraagd meer subsidie vroegen dan binnen de regeling beschikbaar was. Voor 2026 is het subsidieplafond mede daarom verhoogd. Wel kregen drie Waddenprojecten rechtstreeks vanuit de provincie cofinanciering. Dit betreft de projecten 'Herstel Cultuurlandschap Waddenkust' door Noord-Hollands Landschap, 'Wad gaat om' door NHL Stenden Hogeschool en 'Gastheerschap Wadden' door Visit Wadden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. In de Regionale InvesteringsAgenda NOVEX Groene Hart (RIA-GH) is een eerste lijst van zogenaamde sleutelprojecten opgenomen. Een sleutelproject geeft concreet invulling aan ruimtelijke opgaven en de achterliggende (rijks)doelen, zoals geformuleerd in het ontwikkelperspectief. De projecten dienen als motor en vliegwiel voor transformatie, (boven)regionale samenwerking en grensoverschrijdend werken. De ervaring en lessen uit sleutelprojecten worden gedeeld. Het resultaat is opschaalbaar of navolgbaar in andere delen van het Groene Hart. En het is uitvoerbaar, doordat sprake is van breed draagvlak en mede-eigenaarschap.

2. Om naast kennisverspreiding individuele initiatieven verder te helpen via [Platform Groen Kapitaal](#) ging de [Toekomstacademie](#) van start. De Toekomstacademie is in 2025 ontwikkeld en opgezet om initiatieven te helpen meer impact te maken op een natuurinclusieve samenleving en tegelijk lessen te leren die breder worden gedeeld. De provincie sluit hiermee ook aan bij het landelijke [Collectief Natuurinclusief](#).

3. De provincie ondersteunde via het [programma 'Betrekken bij Groen'](#) (uitgevoerd met en door de Noord-Hollandse natuurorganisaties) het beleid voor groene vrijwilligers en een netwerk van groenblauwe gemeenten (in samenwerking met Stichting Steenbreek). Hiervoor was € 658.000 beschikbaar.

4. De provincie Noord-Holland nam deel aan vergaderingen en bijeenkomsten van het Bestuurlijk Platform Groene Hart.

5. De Nationale Parken Zuid-Kennemerland en Duinen van Texel hebben naast de reguliere provinciale bijdrage aanvullende subsidie gekregen om te werken aan de doelen van het ['Beleidsprogramma Nationale Parken'](#). Ook zijn ze geweest op de nieuwe ['Handreiking nationale parken als katalysator voor gezondheid'](#) en daarmee aan de slag gegaan. Vanuit de Regio Deal MRA West Beter in Balans is in samenwerking met het Nationaal Park Zuid-Kennemerland een 'masterclass ommetjes' georganiseerd, bedoeld als inspiratie om de recreatiedruk te spreiden en tegelijk andere (gemeentelijke) doelen te dienen.

6. De provincie nam deel aan het Waddenfonds en draagt hierdoor bij aan het toekennen van subsidies aan goed onderbouwde projecten. Initiatieven met duidelijke meerwaarde voor het Waddengebied kregen zo ruimte om zich te ontwikkelen. Daarnaast stimuleert de provincie zelf innovatieve en kansrijke Waddenfondsprojecten in Noord-Holland door cofinanciering via subsidies. Deze projecten sluiten aan bij de doelen van het Waddenfonds en versterken het Waddengebied in Noord-Holland.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 5.3 Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	19.872	N	15.650	N	14.705	N	945
Baten	-3.360	V	-1.000	V	-515	V	-485
Saldo van baten en lasten	16.512	N	14.650	N	14.190	N	460
Stortingen reserves							
Reserve Cofinanciering Waddenzee	1.000	N	1.000	N	1.000	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Cofinanciering Waddenzee	-790	V	-2.500	V	-2.180	V	-320
Reserve Subsidies Cofinanciering Waddenzee	-3.305	V	-253	V	-253	V	0
Resultaat	13.417	N	12.897	N	12.756	N	141

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

5.4 Verbeteren kwaliteit, benutten en beheren van water

Wat hebben we bereikt?

1. Grondwater: het grondwater in Noord-Holland bevindt zich over het algemeen in goede staat, kwantitatief en kwalitatief. De enige uitzondering vormt het grondwaterlichaam Duin Rijn-West, waar sprake is van verhoogde fosfaatgehaltenes.

De ondergrond is duurzaam benut, onder andere voor de drinkwater- en energievoorziening. De provincie heeft erop toegezien dat grondwatervoorraden niet worden uitgeput en dat verzilting en verdroging worden voorkomen.

2. Oppervlaktewater: de doelen voor schoon en voldoende oppervlaktewater zijn in 2025 nog niet volledig bereikt. Uit de [‘Tussenevaluatie Kaderrichtlijn Water in Noord-Holland’](#) blijkt dat weliswaar vooruitgang is geboekt; circa 80 procent van de parameters voldoet aan de gestelde normen. In 2027 moet de kwaliteit van het oppervlaktewater volledig voldoen aan de normen van de Kaderrichtlijn Water.

3. Waterrecreatie: waterrecreatie draagt bij aan de regionale economie en de aantrekkelijkheid van Noord-Holland. De provincie versterkt waterrecreatie via duurzaamheid en innovatie, de ontwikkeling van het recreatieve vaarnetwerk en het benutten van koppelkansen binnen gebiedsontwikkelingen. Dit alles is in lijn met de ‘Visie Waterrecreatie Noord-Holland 2030’ en de ‘Uitvoeringsagenda 2021-2025’.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH): in 2025 zorgde de provincie via haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor een duurzaam gebruik van de ondergrond. Daarbij zag de provincie erop toe dat verschillende functies in de ondergrond elkaar niet tegenwerken. De [Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied \(OD NZKG\)](#) voert deze taken namens de provincie uit.

1.2 Drinkwatervoorziening: door de toenemende vraag naar drinkwater werken drinkwaterbedrijven aan uitbreiding van hun leveringscapaciteit. In 2025 heeft de

provincie Waternet een vergunning verleend voor de uitbreiding van de winlocaties in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Het gaat om vijf miljoen kubieke meter per jaar. Daarnaast doen drinkwaterbedrijven onderzoek op vijf andere locaties. Het doel is om grond- en oppervlaktewater flexibeler te kunnen inzetten, afhankelijk van de seizoensgebonden beschikbaarheid.

1.3 Monitoring en onderzoek: in 2025 is de grondwaterstand op 440 locaties in Noord-Holland continu gemeten. Daarnaast onderzocht de provincie het gebruik van PFAS-houdende pesticiden en de mogelijke risico's voor bodem en grondwater. Samen met de provincie Zuid-Holland is aanvullend onderzoek gedaan naar de fosfaatoverschrijding in het grondwaterlichaam Duin Rijn-West en de mogelijke effecten daarvan op het oppervlaktewater.

2.1 Kaderrichtlijn Water (KRW): in juni 2025 stelden Gedeputeerde Staten de 'Tussenevaluatie Kaderrichtlijn Water in Noord-Holland' vast. Deze evaluatie geeft inzicht in de voortgang van het doelbereik voor oppervlaktewater en grondwater. Daarnaast zijn extra provinciale maatregelen bepaald. Zo wordt onderzoek gedaan naar een mogelijk verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest in grondwaterbeschermings- en Natura 2000-gebieden.

Verder werkte de provincie aan de uitvoering van maatregelen vanuit het '[Regionale Waterprogramma](#)'. Zo zijn vijf provinciale sluizen vispasseerbaar gemaakt en is de programmatische regionale aanpak van indirecte lozingen gestart.

Tot slot startte de provincie in 2025 het proces op voor het opstellen van een 'Regionaal Water- en Bodemprogramma' voor de periode 2028-2033.

2.2 Zwemwater: in 2025 zijn in totaal 114 [zwemlocaties](#) in oppervlaktewater aangewezen, waaronder vier nieuwe locaties: Marineterrein (gemeente Amsterdam), Wijdenes (Drechterland), Lagune Camperduin (Bergen) en Hoorn Zuid (Hoorn).

Daarnaast is de provincie begonnen met het vervangen van publieksinformatieborden en informatieportalen bij alle aangewezen zwemlocaties in Noord-Holland. Dit traject loopt door in 2026.

Tot slot kregen in 2025 drie projecten subsidie om het zwemwater te verbeteren, voor een totaalbedrag van € 150.000. Daarmee werd het subsidieplafond voor 2025 bereikt.

2.3 Zoetwatervoorziening en verzilting: de provincie neemt deel aan het '[Deltaprogramma Zoetwater](#)' (regio Noord en regio West) en het '[Deltaprogramma IJsselmeergebied](#)'. In 2025 zijn de mogelijkheden voor de herijking van deze deltaprogramma's verkend. Op basis hiervan volgen in 2026 adviezen aan de Deltacommissaris.

Daarnaast loopt het project 'Zoete Toekomst Texel', waarin de mogelijkheden voor ondergrondse wateropslag worden onderzocht om de zoetwatervoorziening van Texel te versterken. In 2025 zijn opnieuw subsidies verstrekt via het landbouwportaal Noord-Holland voor zoetwatermaatregelen. Agrariërs kunnen coaching aanvragen en maatregelen treffen.

Verder stelde de provincie budget beschikbaar voor aanpassingen aan infrastructuur in de Noordkop om zoutindringing bij vispassages tegen te gaan. Ook loopt een pilot voor ondergrondse opslag van drinkwater bij Hoorn. In het kader van het FreshEM-project voerde de provincie in 2025 metingen uit. Dat gebeurde met een helikopter die is uitgerust met

elektromagnetische apparatuur. Hiermee zijn data verzameld over bodem en grondwater die dienen voor onderzoek naar de mate van verzilting in Noord-Holland.

Tot slot stelde de provincie een verbinder aan in de Kop van Noord-Holland die kennis over verzilting deelt met agrariërs en verschillende initiatieven verbindt.

3. Waterrecreatie: in 2025 zijn de ambities uit de 'Visie Waterrecreatie Noord-Holland' uitgewerkt via drie uitvoeringsregelingen: kleine voorzieningen en diensten, innovatie en duurzaamheid, en waterrecreatie voor de kleine pleziervaart. Daarnaast is bijgedragen aan de gebiedsontwikkeling aan de kuststrook van Huisduinen (gemeente Den Helder) als 'aquapunctuurpunt'. Het 'aquapunctuurpunt' is op pagina 16 van de ['Visie Waterrecreatie Noord-Holland'](#) beschreven.

Het convenant '[Varen doe je Samen!](#)' is verlengd voor de periode 2025–2030. Samen met de gemeente Amsterdam en Rijkswaterstaat is een opdracht verstrekt voor een onderzoek naar de ontwikkeling van de pleziervaart op het Binnen-IJ.

Tot slot is vanuit de reserve waterrecreatie bijgedragen aan de organisatie van [SAIL Amsterdam 2025](#) en de [Landelijke Toerisme Top](#), die de provincie Noord-Holland organiseerde.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 5.4 Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	5.728	N	3.788	N	4.770	N	-982
Baten	-1.360	V	-1.078	V	-2.635	V	1.557
Saldo van baten en lasten	4.368	N	2.710	N	2.135	N	575
Stortingen reserves							
Reserve Waterrecreatie	2.000	N	2.000	N	2.000	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Waterrecreatie	-2.693	V	-1.900	V	-1.932	V	32
Resultaat	3.675	N	2.810	N	2.203	N	607

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

5.5 Regisseren Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Wat hebben we bereikt?

1. Het '[Programma Landelijk Gebied](#)' is in concept voorgelegd aan de Commissie Landelijk Gebied. Tijdens de bespreking in de commissie op 17 november 2025 is toegezegd om de evaluatie van de voedselvisie toe te voegen aan het definitieve PLG, dat is vastgesteld begin 2026. Het PLG maakt duidelijk welke doelen met voorrang bereikt moeten worden. Daarmee weten onze partners wat zij in de komende periode van de provincie mogen verwachten én wat de provincie van hen verwacht.

2. Op 30 juni 2025 is de '[Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied Noord-Holland 2025-2027](#)' vastgesteld. Hierin staat per beleidsdoel welke uitvoeringsstappen met de beschikbare budgetten in de periode 2025–2027 kunnen worden genomen. Met als doel: werken aan een vitaal, leefbaar en toekomstbestendig landelijk gebied. Hiertoe worden de provinciale middelen voor het

provinciaal landelijk gebied ingezet, aangevuld met de Koplopersgelden van het Rijk. In totaal gaat het (inclusief de hieronder genoemde Koplopersgelden) om een investeringsbudget van ruim € 70 miljoen, dat is verdeeld over 28 concrete maatregelen. Hiermee kunnen de komende jaren voor elk van de PPLG-doelen toch uitvoeringsstappen worden gezet, zij het binnen de beperkte financiële mogelijkheden.

3. Op 19 juni 2025 kreeg de provincie de tweede tranche van € 20 miljoen aan Koplopersgelden toegekend van het Rijk. Hiermee heeft de provincie Noord-Holland in totaal circa € 42 miljoen aan Koplopersgelden ontvangen. Deze gelden worden ingezet voor de doelen in het landelijk gebied.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Door de gewijzigde koers van het Rijk hebben we middelen die in het vooruitzicht waren gesteld voor een groot deel niet gekregen. Het halen van de ambitie, zoals omschreven in de startversie van het 'Provinciaal Programma Landelijk Gebied' (PPLG), was daarmee niet langer realistisch. Om die reden is het Programma Landelijk Gebied aangepast. Dit programma schetst nu het handelingsperspectief van de provincie voor de middellange en lange termijn en het beleidskader. Het maakt duidelijk waar de provincie verantwoordelijk is voor het doelbereik. Daarnaast wordt aangegeven waar een opgave urgentie heeft vanwege wettelijke of aangegane verplichtingen.

2. Met het wegvallen van het Transitiefonds en het stopzetten van het 'Nationaal Programma Landelijk Gebied' was een nieuwe situatie ontstaan voor de provincies. De provincie Noord-Holland besloot om door te werken aan de doelen voor het landelijk gebied. Hiervoor is de 'Korte Termijn Agenda Landelijk gebied' vastgesteld. Hierin staat hoe binnen de beschikbare financiële ruimte de komende periode kan worden gewerkt aan concrete maatregelen voor een vitaal, leefbaar en toekomstbestendig landelijk gebied.

3. De provincie heeft met het Rijk onderhandeld over een aanvulling op de Koplopersgelden. Bij de eerste tranche had de provincie immers slechts een zeer beperkt aandeel ontvangen. Het Rijk heeft hierop nogmaals € 45 miljoen beschikbaar gesteld voor drie provincies. Aan Noord-Holland werd ruim € 20 miljoen toegekend. Er is gekozen om de Koplopersgelden breed in te zetten, zodat we voor alle PPLG-doelen stappen kunnen zetten in de uitvoering.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 5.5 Regisseren Provinciaal Programma Landelijk Gebied

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	8.900	N	15.203	N	6.102	N	9.101
Baten	0	V	-7.942	V	-600	V	-7.342
Saldo van baten en lasten	8.900	N	7.261	N	5.502	N	1.759
Stortingen reserves							
Reserve PPLG	4.900	N	4.900	N	4.900	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve PPLG	-4.900	V	-2.500	V	-758	V	-1.742
Resultaat	8.900	N	9.661	N	9.643	N	18

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

5.6 Versterken kansrijke landbouw

Wat hebben we bereikt?

1. Kringlooplandbouw en gebiedsaanpak: de zeven vormen van kringlooplandbouw zijn opgenomen in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied. Zo is kringlooplandbouw een vast onderdeel geworden van de aanpak voor het landelijk gebied. Met de sectoren melkveehouderij en akkerbouw is gewerkt aan een beloningsregeling voor duurzame prestaties.

In verschillende glastuinbouwgebieden is gewerkt aan verduurzaming. Het gebiedsakkoord voor Dijk en Waard (Alton) is vernieuwd, met extra aandacht voor energie. Voor Het Grootslag is samen met partners in 2025 een overeenkomst voorbereid die begin 2026 wordt ondertekend. In De Kwakel en Kudelstaart en Prima4a (een gebied rond de A4 in Rijsenhout, gemeente Haarlemmermeer) zijn energiecoöperaties opgericht. Deze hebben subsidie aangevraagd voor een warmtenet.

Samen met vier gemeenten in Noord-Holland Noord deed de provincie onderzoek naar de agrarische economie. Dit onderzoek wordt gebruikt voor het opstellen van toekomstplannen en de provinciale omgevingsvisie. Ook vond onderzoek plaats naar bodem, nutriënten en circulaire landbouw. Dit vormt de basis voor nieuw beleid en voor de kwartiermaker mest.

2. Innovatie en koplopers: in 2025 ging het Landbouwportaal officieel van start. Hierin werken meerdere partijen samen om boeren te ondersteunen bij verduurzaming.

Het Fieldlab Groene Hart is in 2025 geopend voor aanvragen. Boeren konden subsidie aanvragen voor bewezen technieken die de uitstoot verlagen. Er zijn dertien aanvragen ingediend, waarbij vaak meerdere technieken tegelijk zijn aangevraagd, zoals mestrobots, emissiearme vloeren en mestvergisters.

3. Verbinding stad en platteland: het jaarlijkse streekdiner is georganiseerd om de verbinding tussen stad en platteland te versterken. Statenleden en (jonge) agrariërs gingen met elkaar in gesprek over de kansen en opgaven in het landelijk gebied.

4. Subsidies en gebiedsontwikkeling: via het 'Nationaal Strategisch Plan 2023-2027' kregen ruim tweehonderd boeren subsidie voor investeringen in verduurzaming. Ook zijn subsidies verleend voor het maken van gebiedsplannen.

LEADER-subsidies leverden een bijdrage aan projecten voor plattelandontwikkeling, zoals dorpshuizen, een jongerencentrum op Texel en een voedselbos. Daarnaast zijn subsidies verstrekt voor landschapselementen en landbouwinnovaties.

In 2025 zijn meerdere regelingen opnieuw opgesteld. Ook is een nieuwe regeling voorbereid voor samenwerking in gebiedsontwikkeling die in 2026 opengaat.

5. Visserij: Den Oever en IJmuiden maken Noord-Holland tot de belangrijkste visserijprovincie. In 2025 ging de uitvoering van start van het Visserij Ontwikkelplan. Samen met het Rijk en gemeenten is geïnvesteerd in het Bluefood Centrum Wieringen. Ook is gewerkt aan de ontwikkeling van viskweek op Texel.

6. Bollenteelt: voor de verduurzaming van de bollenteelt ging een meerjarig programma van start in Fieldlab Bol. In 2025 is gewerkt aan de voorbereiding van een regionale aanpak, met als doel om deze in 2026 te starten. Ook is praktijkonderzoek naar bodemverbetering met compost voorbereid. Hiervoor zijn geen rijksmiddelen beschikbaar gekomen.

7. Stikstof en perspectief voor boeren: in juli 2025 is een [gezamenlijke overeenkomst ondertekend](#) om uiterlijk in 2025 een generieke stikstofreductie van 30 procent te realiseren.

Daarnaast werkt de provincie aan een samenhangende aanpak om de stikstofuitstoot te verlagen en natuur te herstellen. Zo wordt toegewerkt naar het opnieuw mogelijk maken van vergunningverlening. Deze aanpak rust op drie pijlers:

- geborgde generieke emissiereductie,
- geborgde gebiedsspecifieke maatregelen,
- geborgd natuurherstel.

Met deze aanpak werkt de provincie aan juridisch houdbare oplossingen die natuur en landbouw beter in balans brengen en ruimte bieden voor maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

In de Pilot PAS-melders Texel is vooruitgang geboekt. Bedrijfsgegevens zijn gecontroleerd en er zijn gesprekken gevoerd met boeren. Ook actualiseerde de provincie Natura 2000-gegevens en voerde een ecologische beoordeling. Hiermee is een belangrijke basis gelegd voor het legaliseren van PAS-melders. Na uitspraken van de Raad van State over extern salderen (een mitigerende maatregel) geldt dat uitgifte van stikstofruimte uit provinciale stikstofbanken alleen mogelijk is als vooraf is onderbouwd dat voldoende maatregelen worden getroffen voor Natura 2000-gebieden. Binnen de provinciale aanpak stikstofreductie en natuurherstel wordt gewerkt aan deze onderbouwing.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Kringlooplandbouw en internationale samenwerking: de zeven sporen van kringlooplandbouw (hightech gesloten systemen, hightech open systemen, extensivering, biologische landbouw, natuurbeheer en natuurontwikkeling, multifunctionele landbouw en stoppen) zijn ondergebracht in het Programma Landelijk Gebied. De provincie nam deel aan landelijke en internationale overleggen over doelsturing, kringlooplandbouw en de landbouwsector. Ook waren er Noord-Hollandse delegaties aanwezig bij onder andere [Biofach](#) en de [Grüne Woche](#). Daarnaast is het bod voor het [ERIAFF](#)-congres 2026 binnengehaald. Dit congres vindt plaats in de regio Amsterdam en

is van belang voor uitwisseling omtrent innovatie op het vlak van agroproductie op Europees niveau. Ook wordt hiermee innovatie van agroproductie in Noord-Holland op de kaart gezet.

Samen met de sector en terreinbeherende organisaties is een bezoek gebracht aan het Fieldlab zoetwateropslag in de akkerbouw. Ook heeft de provincie deelgenomen aan een hackathon met vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. Daar is zoetwateropslag benoemd als een belangrijk spoor voor verdere uitwerking richting zelfvoorzienendheid.

2. Innovatie, samenwerking en ondernemerschap:

2.1 Landbouwportaal: in december 2025 is voor de verbreding van het Landbouwportaal een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), LTO Noord, Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB), BoerenNatuur en de agrarische collectieven. De samenwerking loopt tot en met 31 december 2033.

Het doel is om het gezamenlijke bewustzijn over water, bodem en klimaat te vergroten en bij te dragen aan:

- verbetering van water en bodemkwaliteit,
- het tegengaan van verdroging, verzilting en wateroverlast,
- aanpassing aan klimaatverandering en het verminderen van emissies,
- het versterken van de weerbaarheid en vitaliteit van gewassen.

2.2 Fieldlab Groene Hart: de voorbereiding van het Fieldlab Groene Hart is uitgevoerd, samen met de Stichting Fieldlab en de provincies Utrecht en Zuid-Holland. Afstemming over governance en maatregelen heeft geleid tot de start van de eerste maatregelen aan het einde van de zomer. Daarnaast neemt de provincie deel aan het landelijke regieorgaan om innovatie voor emissiereductie in de veehouderij te versnellen.

2.3 Economisch perspectief en voedselketen: samen met sectoren, bedrijfsleven en onderwijs werkte de provincie aan projectaanvragen binnen de Regio Deal Noord-Holland Noord. In de eerste tranche zijn al projecten goedgekeurd, onder andere op het gebied van waterstof, eiwittransitie (Foodnext), agrotourisme (Agriport A7), Blue Food Wieringen en Ondernemend Bio.

Binnen het netwerk Voedsel Verbindt wordt gewerkt aan een sterk regionaal voedselsysteem. Samen met de MRA is een verkenning gestart naar regionale foodhubs en korteketenlogistiek. In 2025 ging ook een nieuwe cateraar van start in de provinciehuizen aan de Dreef en het Houtplein. Het aanbod bestaat vooral uit Noord-Hollandse producten, met aandacht voor eten volgens het seizoen, de eiwittransitie (Nederland kent de ambitie om verhoudingsgewijs meer plantaardige eiwitten te consumeren (60 procent) en minder dierlijke (40 procent), biologisch voedsel en ganzenvlees.

2.4 Greenports en ketensamenwerking: samen met Greenport Noord-Holland Noord, Greenport Aalsmeer, Greenports Nederland en Voedsel Verbindt werkte de provincie aan ketensamenwerking, kennisdeling, datadeling en innovatie. Dit gebeurt via financiële ondersteuning van programmabureaus en uitvoeringsagenda's en via gezamenlijke lobby richting het Rijk en de Europese Unie.

Beide regionale Greenports hebben zich in 2025 ingezet voor duurzame gebiedsontwikkeling, innovatie, biodiversiteit en arbeid en onderwijs. Greenport Aalsmeer deed verdiepend onderzoek naar de ruimtelijke opgaven in de regio en kreeg samen met partners de Regio Deal Sierteeltregio toegekend. Greenport Noord-Holland Noord organiseerde de landelijke tuinbouwondernemersprijs en werkte aan thema's als bodem, zoetwateropslag, groen onderwijs, robotica en kunstmatige intelligentie.

2.5 Greenchain: de provincie neemt deel aan Greenchain Noord-Holland. Dit netwerk verbindt bestaande en nieuwe initiatieven in de agrifoodsector om innovatie te versnellen en beter aan te sluiten op onderwijs. De focus ligt op digitalisering en duurzame teelt en verwerking.

3. Verbinding stad en platteland: tijdens de [Week van ons Eten](#) in oktober 2025 gingen voedselondernemers en politici met elkaar in gesprek tijdens het [Noord-Hollands Streekdiner](#) in het provinciehuis in Haarlem. De regio's Haarlem en Haarlemmermeer stonden centraal. Tijdens de bijeenkomst zijn drie Waarde-Ringen uitgereikt. Voor het diner werd gebruikgemaakt van voedingsmiddelen die via korte ketens zijn geproduceerd. Het platform Boer & Business in Balans bood ruimte aan inspirerende initiatieven en droeg bij aan de verbinding tussen stad en platteland.

4. Subsidies: in 2025 zijn meerdere subsidieregelingen opengesteld, waaronder de productieve investeringsregeling, LEADER, de innovatieregeling, de regeling voor landschapselementen en de regeling voor kennisdeling. Ook vonden er informatiebijeenkomsten plaats over de regelingen binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLBNSP). Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de regeling 'Samenwerking integrale gebiedsontwikkeling'.

5.1 Visserijontwikkelplan: in 2025 bracht het Bestuurlijk Platform Visserij een bezoek aan Brussel om kansen voor een duurzame visserijsector onder de aandacht te brengen, onder andere op het gebied van fondsen en regelgeving. De provincie bracht het 'Visserijontwikkelplan' in uitvoering en zorgt voor bestuurlijke afstemming met gemeenten. Projecten zijn verder uitgewerkt en de eerste subsidies zijn verleend met behulp van specifieke uitkeringen (SPUK).

5.2 IJsselmeervisserij: de regeling voor flankerende maatregelen voor de IJsselmeervisserij is in 2025 afgebouwd.

6. Bollenteelt: voor de verduurzaming van de bollenteelt loopt een meerjarig programma binnen Fieldlab Bol. Het fieldlab is verbonden met de regioaanpak. In 2025 is overleg gevoerd met Greenport Duin en Bollenstreek en de provincie Zuid-Holland. Statenleden brachten een werkbezoek aan een bedrijf met jonge bollentelers, waar ook zoetwateropslag plaatsvindt.

7.1 Convenant stikstofreductie: in juli 2025 is een provinciaal convenant stikstofreductie gesloten met LTO Noord, het Hollands Agrarisch Jongeren Kontakt (HAJK) en Biologisch Noord-Holland.

7.2 Programmatische aanpak stikstof: in 2025 werkte de provincie Noord-Holland aan de opzet en verdere uitwerking van een programmatische aanpak voor stikstof en natuurherstel. Met als doel Natura 2000-gebieden te beschermen en te herstellen en vergunningverlening voor maatschappelijke ontwikkelingen opnieuw mogelijk te maken. Denk aan woningbouw en infrastructuur.

Er is gekozen voor een integrale aanpak, waarin onderscheid is gemaakt tussen generieke emissiereductie per sector en gebiedsspecifieke emissiereductie rond stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Parallel hieraan is gewerkt aan een gebiedsgerichte

uitwerking van natuurherstel en -beheer, gekoppeld aan instandhoudingsdoelen en monitoring van natuurkwaliteit.

Een belangrijk onderdeel van de aanpak is de juridische verankering. Daarbij is nadrukkelijk aandacht besteed aan de vereisten uit recente jurisprudentie. Dat betekent dat maatregelen afdwingbaar, controleerbaar en juridisch geborgd moeten zijn in besluiten, regels of vergunningvoorschriften.

Tot slot is ingezet op het opzetten van een monitorings- en bijsturingssystematiek, zodat de provincie periodiek kan vaststellen of maatregelen effect hebben en tijdig kan bijsturen. Met deze programmatische aanpak legt de provincie een samenhangende en juridisch houdbare basis voor natuurherstel en toekomstbestendige vergunningverlening.

7.3 Onderzoek stikstofreductie: de provincie deed onderzoek naar de stoffenbalans als mogelijk instrument voor doelsturing. Ook is gekeken naar de rol van mestvergisters bij het terugwinnen en hergebruiken van stikstof.

7.4 Pilot PAS-melders Texel: voor de Pilot PAS-melders Texel is een gebiedsgerichte aanpak ingericht, samen met het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNVN), de Omgevingsdienst Noord Holland Noord (OD NHN), de gemeente Texel en LTO Noord.

De feitenbasis is op orde gebracht door verificatie van PAS-meldingen door de OD NHN en door erfgesprekken met ondernemers via zaakbegeleiders van LNVN. Ook zijn Natura 2000-gegevens geactualiseerd, waaronder stikstofdepositiedata en natuurherstelbeleid. Op basis hiervan is in opdracht van LNVN een ecologische beoordeling opgesteld.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 5.6 Versterken kansrijke landbouw

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	4.686	N	7.785	N	12.656	N	-4.871
Baten	0	V	0	V	0	V	0
Saldo van baten en lasten	4.686	N	7.785	N	12.656	N	-4.871
Stortingen reserves							
Reserve Europese projecten landbouwsubsidies	2.900	N	2.900	N	2.900	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Europese projecten landbouwsubsidies	-2.772	V	-4.341	V	-8.152	V	3.811
Resultaat	4.814	N	6.344	N	7.404	N	-1.060

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur

Doelenboom

---

6. Economie, leefbaarheid en cultuur

6.1 Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie

6.2 Behouden kwaliteit van erfgoed

6.3 Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit cultuur en voorzieningen

---

Maatschappelijk doel

De provincie Noord-Holland speelt een belangrijke rol in het creëren van de juiste randvoorwaarden voor het bedrijfsleven om te kunnen verduurzamen. Zodat de provincie een economie heeft die ook op lange termijn houdbaar is en bijdraagt aan de brede welvaart van de Noord-Hollanders en aan het nationale concurrentie- en verdienvermogen. De provincie voert die activiteiten uit die de meeste impact hebben op het versterken van de regionale economie. Dit is ook het uitgangspunt in de 'Uitvoeringsagenda Duurzame en Circulaire Economie 2025-2028' en vormt de leidraad voor de provinciale activiteiten. Deze agenda kent vier speerpunten: duurzame en circulaire bedrijvigheid, ruimte voor economie, innovatie en arbeidsmarkt, en onderwijs.

De geopolitieke ontwikkelingen, de schaarste aan energie (nu en in de toekomst), de beschikbaarheid van (zoet)water, het gebrek aan ruimte (in fysiek en milieutechnisch opzicht) en de schaarste van arbeidskrachten vragen om een andere provinciale rol ten aanzien van de regionale economie: van faciliteren naar keuzes maken en sturen. Als voorbereiding hierop en met het oog op de actualisering van de omgevingsvisie, heeft de provincie onder de vlag van 'het toekomstbeeld van de economie' analyses gemaakt en onderzoek uitgevoerd. Met als doel keuzes te kunnen maken. De provincie betreft hierbij de relevante en belangrijke internationale en nationale bronnen, waaronder de rapporten van Draghi (2024) en Wennink (2025).

Erfgoed en cultuur dragen sterk bij aan de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van regio's. De provincie Noord-Holland heeft veel culturele organisaties en voorzieningen, monumenten, (wereld)erfgoed, bijzondere archeologische vindplaatsen en historische cultuurlandschappen. Dit levert een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat op.

De provincie ziet de grote waarde van haar veelzijdige, zichtbare en onzichtbare cultuurhistorie. De provincie maakt duurzaam behoud van haar erfgoed mogelijk, zodat ook toekomstige generaties hiervan gebruik kunnen maken.

Voor vitale dorpen en steden zijn goede voorzieningen van cruciaal belang, zoals sportaccommodaties, dorpshuizen en culturele instellingen. Ook zoekt de provincie naar mogelijkheden om de ontwikkeling van regionaal sport- en cultuurtalent te stimuleren door een brug te slaan naar en ruimte te geven aan de topsport en topcultuur.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

6 Economie, leefbaarheid en cultuur

	Ontwerp begroting 2025**		Actuele begroting 2025**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	38.079	N	47.495	N	53.335	N	-5.840
Baten	0	V	-6.122	V	-4.698	V	-1.424
Saldo van baten en lasten	38.079	N	41.373	N	48.636	N	-7.263
Storting reserves	10.303	N	16.881	N	16.881	N	0
Onttrekking reserves	-10.689	V	-15.282	V	-15.180	V	-102
Resultaat	37.693	N	42.972	N	50.338	N	-7.366

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Storting aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Verbonden partijen

Programma	Verbonden partij	Publiek doel
6	Stichting Administratiekantoor aandelen Zeehaven IJmuiden N.V.	Ontwikkeling haven en economie
6	Gemeenschappelijke Regeling Siteholderschap Werelderfgoed Hollandse Waterlinies	Behoud en uitdragen van de universele waarde van het UNESCO werelderfgoed van de Hollandse Waterlinies.
6	Schiphol Area Development Company N.V. (SADC)	Gebiedsontwikkeling en uitgifte gronden, marketing en acquisitie
6	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (NHN)	Ontwikkeling Economie
6	PolanenPark B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein
6	PolanenPark C.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein
6	Zeehaven IJmuiden N.V.	Ontwikkeling haven en economie
6	Life Sciences Fund Amsterdam B.V.	Ontwikkeling economie
6	Participatiefonds Duurzame Economie Provincie Noord-Holland B.V.	Stimuleren duurzame economie
6	Innovatiefonds Noord-Holland B.V.	Het beschikbaar stellen van financiering aan kleine en middelgrote ondernemingen om (innovatieve) projecten te stimuleren binnen de provincie.
6	InWest Regio B.V. (ROM)	De vennootschap heeft als doel om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en aan het realiseren van de transitieopgaven op het gebied van energie en circulariteit. Dit doet deze vennootschap onder andere door het beschikbaar stellen van financiering, het adviseren en begeleiden van ondernemingen, en het stimuleren en faciliteren van innovatie.
6	ROM InWest B.V.	De vennootschap heeft ten doel het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Noord-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland.

*Meer informatie is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen

Kaders

Zie voor het wettelijk- en provinciaal beleidskader de [bijlage](#) van de jaarstukken.

6.1 Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie

Wat hebben we bereikt?

Aan de hand van de vier speerpunten uit de 'Uitvoeringsagenda duurzame en circulaire economie 2025–2028' werkte de provincie Noord-Holland aan: duurzame en circulaire bedrijvigheid, ruimte voor economie, innovatie en arbeidsmarkt, en onderwijs. Op al deze speerpunten zijn resultaten behaald. Om duurzame en circulaire bedrijvigheid te bevorderen zijn kennissessies georganiseerd voor ondernemers. Ook zijn ondernemers direct geholpen bij het vinden van circulaire toepassingen in hun bedrijf. De deal voor het stimuleren van circulair slopen werd uitbereid met een groot aantal nieuwe partijen. Ook werd gestart met een grondstoffenstrategie voor het NZKG.

De verschillende uitvoeringsregelingen voor duurzame werklocaties, onderwijs en arbeidsmarkt, de investeringsfondsen van de ROM InWest en het Innovatiefonds NH werden goed benut. De vaststelling van de MRA-kantorenstrategie en de 'Datacenterstrategie 2025–2027' droegen bij aan duidelijke beleidskeuzes en meer sturing op de ontwikkeling van werklocaties. Voor de dienstverlening aan innovatieve mkb'ers zijn de succesvolle programma's PIM en GO NH! voortgezet. De ROM InWest werd doorontwikkeld met het onderbrengen van het provinciale programma PIM bij de ROM. De projecten uit het programma 'Maritiem Cluster Den Helder' zijn verder uitgewerkt. De ontwikkeling van de Energiehaven in de IJmond liep vertraging op door het (tijdelijke) nationale verbod op het toepassen van staalslakken; staalslakken zijn voornamelijk onderdeel van het plan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 In MRA-verband is een nieuwe kantorenstrategie vastgesteld. Voor Noord-Holland Noord is een nieuwe behoefteanalyse werklocaties uitgevoerd die de basis is voor het actualiseren van regionale strategieën en convenanten voor werklocaties in Noord-Holland.

1.2 De twee subsidieregelingen voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van werklocaties zijn uitgevoerd en vrijwel volledig benut. Daarnaast ging het 'Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen' van start. Dit programma richt zich op het versterken van de samenwerking op bedrijventerreinen en het ontwikkelen van verduurzamingsmaatregelen. Zestien projecten zijn deels afgerond en 24 mogelijke projecten zijn in voorbereiding. Veel projecten richten zich op energietransitie en het verkennen van netcongestie-oplossingen. Voor het 'Ontzorgingsprogramma Verduurzaming MKB' geven experts advies aan individuele ondernemers over de technische, financiële en juridische aspecten van verduurzaming van hun bedrijfspanden en bedrijfsvoering. In 2025 zijn de eerste zeventig ondernemers op deze manier geholpen.

1.3 In 2025 stelden Provinciale Staten de 'Datacenterstrategie 2025–2027' vast en is de regelgeving over datacenters in de omgevingsverordening (die van kracht is per 1 januari 2026) daarop aangepast. Datacenters vallen als grootschalige bedrijven onder de verkenning naar een verdozingstrategie (een strategie van de provincie Noord-Holland om de negatieve impact van datacenters en distributiecentra op het landschap te beperken).

1.4 Met de circulair ambassadeur zijn sessies voor het mkb georganiseerd om kennis te vergroten over circulair ondernemen, waaronder het Circulair Impact Event. Ook verleende de provincie subsidie aan het ondernemersnetwerk Circulair West voor kennisdeling en

netwerkvorming. Om circulariteit op bedrijfsniveau te stimuleren, zijn CIRCO-tracks uitgevoerd. In samenwerking met het Programmabureau Noordzeekanaalgebied (NZKG) is gestart met het opstellen van een circulaire grondstoffenstrategie. Met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en provincie Flevoland voerde de provincie onderzoek uit naar kritieke grondstoffen. Door een financiële bijdrage en participatie in het netwerk Groene Chemie, Nieuwe Economie droeg de provincie bij aan de opschaling van innovaties in de chemiesector. Via de subsidieregeling voor kleinschalige activiteiten om bewustwording bij inwoners te vergroten, zijn subsidies verstrekt aan initiatieven van stichtingen en verenigingen.

1.5. Circulair bouwen kreeg een stimulans via de aanpak van de Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen Noord-Holland Noord met werksessies, ondersteuning van gemeenten en onderzoek naar verdienmodellen van circulair slopen. De deal is uitgebreid van Noord-Holland Noord naar de MRA. In totaal hebben 92 partijen zich aangesloten. Daarnaast is de vraag naar biobased bouwmaterialen aangejaagd met de ketenaanpak biobased bouwen.

1.6 Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord zette in op versterking van het mkb in de regio, bood ondersteuning bij herstructurering en verduurzaming van bedrijventerreinen en ondersteunde de regionale economische samenwerking. In 2025 is een nieuw activiteitenplan opgesteld en vastgesteld voor de periode 2026–2028.

2.1 Het 'Programma Investeringsgereed MKB' (PIM) is in 2025 ondergebracht bij de ROM InWest. PIM wordt hiermee de komende vijf jaar uitgevoerd door de ROM. Ondernemers zijn hiermee geholpen door de concentratie van dienstverlening. Bovendien draagt deze verandering bij aan de doorontwikkeling van ROM InWest.

2.2 In 2025 vond een succesvolle 'exit' plaats van een investering vanuit het MKB-fonds uitgevoerd door de ROM InWest. Het GO!-NH Versnellingsprogramma is opnieuw Europees aanbesteed voor een periode van drie jaar.

2.3 In 2025 formuleerde de Amsterdam Economic Board met de gezamenlijke financiële bijdrage van de MRA-overheden (waaronder de provincie Noord-Holland) een vernieuwde thematische koers. De board richt zich nu op: Life Sciences & Health (Gezonde Regio), Verantwoorde Tech en AI (Innovatieve Regio) en Circulaire grondstoffen, energie en industrie (Groene Regio). De provincie werkte aan de ontwikkeling van een industriepropositie voor het Noordzeekanaalgebied, onder aanvoering van de Amsterdam Economic Board.

3.1 De deelname aan het Manifest Werken & Ontwikkelen 2030, waarvoor de provincie een centrale faciliterende rol in de triple helix-samenwerking vervulde, nam toe tot 397 aangesloten vertegenwoordigers. Met het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheden is gewerkt aan oplossingen voor knelpunten die een veerkrachtige en duurzame arbeidsmarkt voor de techniek en technologie in de weg staan. Zoals een verkenning naar concrete projecten in de maritieme sector voor elektrisch vliegen en varen, en dronegebruik voor energie op zee.

3.2 Vier regionale campussen en één bovenregionale publiek-private samenwerking maakten gebruik van de subsidieregeling 'Versterking en verduurzaming van regionale techniek- en technologiecampussen'. Aan twee arbeidsmarktregio's stelde de provincie middelen beschikbaar om triple helix-talentfondsen te realiseren voor het stimuleren van om- en bijscholing (in het kader van 'een leven lang ontwikkelen').

4.1 De uitvoering van de projecten uit de 'Uitvoeringsagenda NZKG' ging van start. De provincie, gemeenten en het Rijk stelden een Regionale Investeringsagenda vast ter ondersteuning van

de deze uitvoeringsagenda. Samen met de zes gemeenten in het Noordzeekanaalgebied bereidde de provincie een tweede aanvraag voor om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit het landelijke fonds Gebiedsinvesteringen Netten op Zee, waarover in 2026 wordt besloten.

4.2 Het Convenant Energiehaven 2025 is getekend. Hierin spreekt het consortium van provincie, gemeente Velsen, Port of Amsterdam en Zeehaven IJmuiden zich samen met het Rijk en Tata Steel uit over het streven om de Energiehaven te realiseren. Een (tijdelijk) verbod van het Rijk op het toepassen van staalslakken op land én de aanwezigheid van staalslakken op de beoogde locatie zorgden voor vertraging in het proces.

4.3 In 2025 zorgde de provincie voor de verdere uitwerking van projecten, waaronder de verplaatsing van de Moormanbrug, de locatiestudie naar een nieuwe brug over de Koopvaarder binnenhaven (de Ravelijnbrug) en het nieuwe wegtracé over het Nieuwe Diep-Nieuwe Werk. Het ministerie van Defensie, de provincie en de gemeente Den Helder tekenden een intentieovereenkomst om de Luchthaven Den Helder samen verder te ontwikkelen.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 6.1 Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	20.662	N	24.836	N	30.374	N	-5.538
Baten	0	V	-5.822	V	-4.339	V	-1.483
Saldo van baten en lasten	20.662	N	19.014	N	26.035	N	-7.021
Stortingen reserves							
Reserve subsidies regionale economie	0	V	1.550	N	1.550	N	0
Reserve MKB innovatie-instrumenten	4.922	N	4.971	N	4.971	N	0
Reserve Circulaire Economie	1.255	N	1.255	N	1.255	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	0	V	-43	V	-43	V	0
Reserve MKB innovatie-instrumenten	-4.922	V	-4.495	V	-4.041	V	-454
Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	0	V	-234	V	-162	V	-72
Reserve Circulaire Economie	-1.255	V	-790	V	-611	V	-179
Resultaat	20.662	N	21.228	N	28.955	N	-7.727

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Gerealiseerd	Toelichting
Werkgelegenheid (BBV indicator)	Percentage	77,3%	Betreft de bruto arbeidsparticipatie ten opzichte van de totale beroepsbevolking in vierde kwartaal 2025. Bron: CBS
Toename van het bruto regionaal product(BRP) (BBV indicator)	Percentage	7,2%	Het betreft de procentuele toename van het bruto regionaal product in 2022 ten opzichte van 2021 (Voorlopige waarde 2022) Bron: CBS

6.2 Behouden kwaliteit van erfgoed

Wat hebben we bereikt?

Aan de hand van de speerpunten in het 'Beleidskader Erfgoed en Cultuur 2022' werkte de provincie aan het behouden en de versterken van cultuurhistorische waarden in het landschap, en het hierin gelegen erfgoed. Op al deze speerpunten zijn doelen behaald. De verschillende uitvoeringsregelingen voor onderhoud, restauratie, verduurzaming en herbestemming van erfgoed werden goed benut. De provincie voerde onderzoek uit en startte met monitoring. Zo kan de provincie het effect van deze subsidies en van een aantal ruimtelijke instrumenten voor verschillende beleidsdoelen meten. De provincie trad waar mogelijk op als verbinder van erfgoed bij gebiedsopgaven. Dat deden we door er samen met een groot aantal partijen (Rijk, gemeenten, waterschappen, andere provincies, natuurbeherende organisaties, erfgoedorganisaties, ontwikkelaars en eigenaren) voor te zorgen dat cultuurhistorische waarden werden meegewogen bij ruimtelijke en economische ontwikkelingen. De provincie begon met het verbeteren van de uitvoering van de wettelijke taak voor interbestuurlijk toezicht op de erfgoedtaken van gemeenten. En met het activiteitenplan van het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland gaf de provincie invulling aan de steunfunctie voor gemeenten en aan de kennis- en netwerkontwikkeling. Ook gaf de provincie invulling aan de wettelijke taak in het beheer van het provinciale archeologisch depot. Met het archeologiemuseum Huis van Hilde werden de provinciale archeologische collecties tentoongesteld en de educatieprogramma's voortgezet. Daarnaast heeft de provincie Noord-Holland samen met de provincies Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant, de taken als 'siteholder' in het behoud van het UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies uitgevoerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 De provincie gaf het Steunpunt Cultureel Erfgoed de opdracht om gemeenten te ondersteunen bij hun erfgoedtaken voor het gebouwde, landschappelijke en archeologisch erfgoed. De implementatie van de Omgevingswet bij erfgoedbeleid kreeg daarbij extra aandacht.

1.2 De provincie bracht de ontwikkelprincipes van de '[Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#)' en de kernkwaliteiten uit de omgevingsverordening onder de aandacht bij belanghebbenden. Dat gebeurde via diverse overlegstructuren en via het Steunpunt Cultureel Erfgoed.

2.1: In de tien geselecteerde gebieden van bovengemeentelijk archeologisch belang zette het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland gemeenten, gebruikers en beheerders van vindplaatsen aan tot een zorgvuldige omgang met deze waarden. Dat deed het steunpunt door het organiseren van bijeenkomsten voor gemeenten in de archeologiegebieden Gooi en Vechtstreek en Waterland. De provincie bracht in 2025 wederom de archeologische kroniek van Noord-Holland uit. Deze kroniek bundelt de resultaten van archeologische opgravingen en ontdekkingen over 2024. De provincie adviseerde om op een zorgvuldige manier om te gaan met (toevals)vondsten en vindplaatsen, onder meer bij bodemingrepen in de Atlantik Wall.

2.2 Huis van Hilde bestond in 2025 tien jaar. Dit werd gevierd met twee congressen. Daarnaast waren er twee tijdelijke tentoonstellingen. Ook is er een tentoonstelling geopend over de unieke vondst van een Romeinse wachttoren in Krommenie. Daarnaast gaf Huis van Hilde diverse archeologische publicaties uit en presenteerde deze voor belanghebbenden. Tot slot zijn er diverse lezingen over archeologische thema's gehouden.

2.3 Mede op voorspraak van GS (het 'Masterplan Maritieme Archeologie, dat in april 2024 naar de Tweede Kamer is gestuurd) heeft het Kabinet een eenmalig bedrag van € 6,8 mln. vrijgemaakt voor onderwaterarcheologie, waarbij de westelijke Waddenzee als belangrijk gebied wordt aangemerkt vanwege de vele historische scheepswrakken. Een deel van deze middelen kan door regionale overheden worden besteed.

3.1 Voor het behoud en de verduurzaming van monumenten verstrekke de provincie subsidies. In 2025 betrof het aantal ontvankelijke aanvragen voor restauratiesubsidies voor rijksmonumenten (niet-woonhuizen) 56. Hiervan kon de provincie er 46 honoreren en; tien werden er afgewezen vanwege het bereikte subsidieplafond. Een groot deel van deze restauratieprojecten draagt substantieel bij aan het toekomstbestendig gebruik van dit erfgoed, door de combinatie van restauratie en het nemen van energiebesparende maatregelen. Het Noord-Hollands Fonds voor Monumenten verstrekke in 2025 vier leningen. Voor het onderhoud aan provinciale monumenten zijn twaalf subsidies verstrekt; vier voor restauratie van deze monumenten.

3.2 In 2025 is het onderzoek naar de actuele herbestemmingsopgave in Noord-Holland opgeleverd. Besloten is de Loods Herbestemming Monumenten niet meer als beleidsinstrument in te zetten.

3.3 Het plan om een handelingsperspectief voor gemeenten op te stellen voor de omgang met klimaatrisico's voor erfgoed is opgenomen in de '[Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2025-2027](#)'. Deze agenda is in 2025 vastgesteld; met de uitvoering wordt een start gemaakt.

4.1 De provincie rondde in 2025 de programma-aanpak voor het UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies af, na vijftien jaar.

In 2025 rondde de provincie het herstel van de Liniedijken af. Verder zijn de restauraties van de damsluizen en de sluis bij Fort bij Aalsmeer opgeleverd. Bij meerdere forten kwam een informatiepunt.

Het dossier Geniedijk Oost Haarlemmermeer is afgerond. Voor dit deel van het werelderfgoed zijn ontwikkelprincipes opgenomen in de Gebiedsanalyse Stelling van Amsterdam West, een onderdeel van de provinciale omgevingsverordening.

Verder neemt de provincie structureel deel aan de samenwerking met de overige drie provincies (Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant) binnen het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies. Ook wordt in dit gremium gezamenlijk gezocht naar mogelijkheden om de grote transitieopgaven in te passen in het werelderfgoed.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 6.2 Behouden kwaliteit van erfgoed

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	10.594	N	14.480	N	14.873	N	-393
Baten	0	V	-300	V	-360	V	60
Saldo van baten en lasten	10.594	N	14.180	N	14.513	N	-333
Stortingen reserves							
Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	4.126	N	9.080	N	9.080	N	0
Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	0	V	25	N	25	N	0
Onttrekkingen reserves							
Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	-4.512	V	-5.466	V	-5.121	V	-345
Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	0	V	-3.374	V	-1.782	V	-1.592
Reserve Subsidie SvA/NHW Werelderfgoed	0	V	-880	V	-880	V	0
Resultaat	10.208	N	13.565	N	15.835	N	-2.270

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Gerealiseerd	Toelichting
% Rijksmonumenten (exclusief oorspronkelijke functie woonhuis), weergegeven naar de staat van het casco, categorie 'matig' en 'slecht' (BBV indicator)	Percentage	11,3%	Betreft fysieke staat: matig Rijksmonumenten (geen woonhuis) in Noord-Holland (2024) In Nederland: 10,1% Bron: Monumentenmonitor Provincies/De erfgoedmonitor
	Percentage	2,7%	Betreft fysieke staat: slecht Rijksmonumenten (geen woonhuis) in Noord-Holland (2024) In Nederland: 3,0% Bron: Monumentenmonitor Provincies/De erfgoedmonitor

6.3 Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit cultuur en voorzieningen

Wat hebben we bereikt?

Op basis van het beleidskader 'Erfgoed en Cultuur 2022' en het coalitieakkoord 2023-2027 'Verbindend Vooruit!' werkte de provincie, samen met partners, zoals gemeenten, aan het bereikbaar en toegankelijk houden van (culturele) voorzieningen. Hierin is het volgende bereikt:

1. De provincie stelde de '[Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2028](#)' vast en startte met de uitvoering.
2. De provincie ondersteunde de bibliotheken.
3. De cultuureducatie werd versterkt.
4. De ontwikkeling van regionaal (top)sporttalent en (top)cultuurtalent kreeg een stimulans.
5. Het eerste '[Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen](#)' werd opgesteld en vastgesteld.
6. De samenwerking tussen gemeenten en het delen van kennis werden versterkt.
7. De provincie ontwikkelde sportbeleid.
8. De provincie droeg bij aan de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Vanuit het uitvoeringsprogramma cultuur en de uitgangspuntennotitie sport startte de provincie met een aantal talentontwikkelingstrajecten (zie 4.1, 4.2 en 4.3).

2.1 Via Probiblio kregen bibliotheken ondersteuning in hun ontwikkeling naar een bredere maatschappelijke en educatieve functie. In de aanloop naar de nieuwe bibliotheekwet (verwacht 2027) werkte de provincie samen met de gemeenten die betrokken zijn bij de Bibliotheek Zuid-Kennemerland: er ging een pilot van start. Deze pilot is bedoeld voor het opstellen van een meerjarenbeleidsplan voor het bibliotheekbeleid dat gemeenten vanaf 2027 verplicht zijn te ontwikkelen.

3.1 De provincie neemt deel aan de nieuwe beleidsperiode 'Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028' (CmK), uitgevoerd door Plein C. De provincie continueert haar jaarlijkse matchingsbijdrage. In 2025 besloot de provincie dat dit bedrag jaarlijks wordt geïndexeerd (bijdrage 2025: € 775.000).

4.1 Het traject 'Startende Makers' voor talentontwikkeling van professionele makers ging van start, met een driejarig vervolg.

4.2 De provincie participeert in de landelijke matchingsregeling 'Versterking culturele infrastructuur Amateurkunst', ter ondersteuning van talentontwikkeling brede basis. Plein C zorgt voor de uitvoering en kreeg hiervoor van de provincie een matchingsbijdrage.

4.3 De provincie is een samenwerking aangegaan met het Yvonne van Gennip Talentfonds - Talentboek, [Talentboek crowdfundingplatform Noord-Holland](#).

4.4 Er is een sponsorregeling sportevenementen voor onder andere Urban Sportsweek en Marathonschaatsen Vier van Noord-Holland.

5.1 In het 'Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen' zijn uitgangspunten en randvoorwaarden opgesteld voor de aanpak van voorzieningen gericht op cultuur, bibliotheken, dorpswerk en sport.

5.2 Er gingen pilots 'instrument voorzieningsdialoog' van start met gemeenten, georganiseerd door Dorpswerk Noord-Holland.

5.3 Vanuit de verbindende rol van de provincie zijn in de Kop van Noord-Holland en in West-Friesland bestuurlijke regiogesprekken gevoerd over voorzieningen. De focus lag op sport en cultuur. Het doel was om te komen tot afstemming en duurzame samenwerking, bij voorkeur vastgelegd in gezamenlijke afspraken in de vorm van een regionale agenda sport en of cultuur.

6.1 De provincie organiseerde voor gemeenten een Noord-Hollands kennis- en netwerkevent op het gebied van sport- cultuur, bibliotheek- en dorpsvoorzieningen. Er waren 150 deelnemers. Het doel was kennisuitwisseling en netwerkvorming in en tussen de regio's.

6.2 Binnen de cultuurregio MRA is het 'Werkprogramma 2025-2028' ontwikkeld en vastgesteld. De MRA gaf uitvoering aan de landelijke Specifieke Uitkering (SPUK) Talentontwikkeling van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW).

6.3 Binnen Cultuurregio Noord-Holland Noord zijn de talentontwikkelingsprogramma's AmbachtXLeerling en YUSU uitgevoerd met behulp van de SPUK-talentontwikkeling van OCW. YUSU is een Surinaams woord, afgeleid van seryusu. De betekenis ervan is 'serieus' en is de titel van talentontwikkelingsprogramma dat speciaal gericht is op jongeren.

6.4 Er kwam onderzoeksrapport gereed dat de culturele infrastructuur van Noord-Holland in kaart bracht. Dit onderzoek biedt inzicht in de aanwezigheid van culturele voorzieningen in alle gemeenten in de bestuurlijke regio's in Noord-Holland. Ook trends en ontwikkelingen in een grote opgave, zoals woningbouw, komen in het onderzoek aan bod.

6.5 De provincie organiseerde diverse bestuurlijke en ambtelijke overleggen over regionale voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en dorpshuizen. Met als doel partijen te verbinden en samenwerking op te zetten. Zo is er bijvoorbeeld een netwerkbijeenkomst voor alle wethouders sport georganiseerd tijdens de Urban Sport Week.

7.1 De ambities uit het coalitieakkoord op het gebied van sport zijn vertaald in een uitgangspuntennotitie sport. Het concept is vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Naar aanleiding van de bespreking ervan in de Commissie Leefomgeving is die notitie gewijzigd en aangevuld. Vervolgens is de notitie aangepast naar het [beleidskader Sportief Noord-Holland](#).

8.1 In het kader van het '[Ontzorgingsprogramma Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed](#)' gingen in 2025 meerdere ondersteuningstrajecten voor cultureel vastgoed, monumentale gebouwen en dorpshuizen van start en kregen verschillende projecten subsidie.

Wat heeft het gekost?

Beleidsdoel 6.3 Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit cultuur en voorzieningen

	Ontwerp begroting 2025 **		Actuele begroting 2025 **		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil *
Lasten	6.823	N	8.179	N	8.088	N	91
Baten	0	V	0	V	0	V	0
Saldo van baten en lasten	6.823	N	8.179	N	8.088	N	91
Storting reserves	0		0		0		0
Onttrekking reserves							
Reserve Verleende subsidies beleidsdoel bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit cultuur en voorzieningen	0	V	0	V	-2.540	V	2.540
Resultaat	6.823	N	8.179	N	5.548	N	2.631

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Storting aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie

Doelenboom

7. Overzicht Algemene middelen en organisatie

7.1 Algemene dekkingsmiddelen

7.2 Overhead

7.3 Vennootschapsbelasting

7.4 Onvoorzien

7.5 Overige

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

	Ontwerp begroting**		Actuele begroting**		Jaarrekening 2025**		Bedrag verschil*
Lasten							
Algemene dekkingsmiddelen	9.336	N	9.773	N	9.987	N	-214
Overhead	92.302	N	105.519	N	101.856	N	3.663
Vennootschapsbelasting	-15	V	41	N	52	N	-11
Onvoorzien	2.020	N	0	N	0	V	0
Overige	12.311	N	244	N	-3.306	V	3.551
Baten							
Algemene dekkingsmiddelen	-599.914	V	-665.128	V	-674.442	V	9.314
Overhead	-209	V	-282	V	-278	V	-4
Overige	-4.650	V	-11.200	V	-9.608	V	-1.592
Saldo van baten en lasten	-488.819	V	-561.033	V	-575.740	V	14.707
Stortingen							
Algemene dekkingsmiddelen	14.177	N	14.177	N	14.177	N	0
Overhead	1.420	N	1.420	N	5.045	N	-3.625
Overige	22.505	N	20.794	N	20.794	N	0
Onttrekkingen							
Algemene dekkingsmiddelen	-4.900	V	-20.900	V	-20.900	V	0
Overhead	-3.610	V	-6.381	V	-5.360	V	-1.021
Overige	-617	V	-118.207	V	-118.273	V	66
Totaal mutaties reserves	28.975	V	-109.097	V	-104.517	V	-4.580
Totaal	-459.844	V	-670.130	V	-680.257	V	10.127

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Inleiding

Elk programma heeft in de jaarrekening naast lasten ook baten die direct tot dat programma behoren, zoals specifieke uitkeringen van het Rijk of bijdragen uit reserves. Deze baten zijn meestal niet toereikend om de lasten van het programma te kunnen dekken. Tegenover de nadelige saldi op de programma's staan de algemene dekkingsmiddelen. Onder 7.1 zijn de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

De jaarrekening kent naast de 6 programma's en de algemene dekkingsmiddelen nog een aantal andere centrale posten, zoals de overhead, de vennootschapsbelasting en de post onvoorzien. Deze zijn opgenomen onder 7.2 t/m 7.5.

Het opnemen van de hierboven genoemde posten in een apart overzicht is een verplicht onderdeel van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Hierna zal een korte toelichting gegeven worden bij de verschillende onderwerpen.

Een toelichting van de verschillen tussen de actuele begroting en de jaarrekening is opgenomen onder [5.1.2 Toelichting per programma](#).

7.1 Algemene dekkingsmiddelen

Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn de volgende posten opgenomen:

- Provinciale heffingen
- Uitkering uit het provinciefonds
- Dividenduitkeringen
- Financieringsfunctie (renteresultaat)
- Overige algemene dekkingsmiddelen
- Capaciteit

Provinciale heffingen

De provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting vormen na de uitkering uit het provinciefonds de grootste post binnen de structurele algemene dekkingsmiddelen. Een nadere toelichting op de opcenten op de motorrijtuigenbelasting is te vinden in de paragraaf Lokale heffingen van deze jaarstukken.

Uitkering provinciefonds

De opbrengst uit het provinciefonds komt voort uit de informatie die in de provinciefondscirculaires is opgenomen.

Dividend

De dividenden worden prudent geraamd. Een toelichting op de deelnemingen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen in deze jaarstukken.

Financieringsfunctie

Onder de post financieringsfunctie is het renteresultaat van de provincie opgenomen. Een overzicht van het renteresultaat is opgenomen in de paragraaf Financiering van deze jaarstukken.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder 'overige algemene dekkingsmiddelen' zijn middelen verantwoord die niet bij één van de inhoudelijke programma's horen, maar wel dienen ter algemene dekking. Voorbeelden zijn het verhuren van onroerend goed, de facilitering van de dienstverlening voor het bedrijfsbureau voor de recreatieschappen en de externe detachering van provinciepersoneel. Bij het verhuren van onroerend goed gaat het om de verhuur van delen van het gebouw aan het Houtplein en de verhuur van de parkeergarage onder de Dreef.

De incidentele middelen die beschikbaar zijn gesteld in het coalitieakkoord, zijn opgenomen in de 'reserve Coalitieakkoord'. Deze reserve is onder de 'overige algemene dekkingsmiddelen' geplaatst.

Algemene dekkingsmiddelen**					
	Lasten	Ontwerp begroting 2025	Actuele begroting 2025	Jaarrekening 2025	Bedrag verschil *
7.1	Lokale heffingen	0	0	0	0
7.1	Uitkering provinciefonds	0	0	0	0
7.1	Dividend	0	14	7	7
7.1	Financieringsfunctie	8.620	4.745	4.902	-157
7.1	Overige algemene dekkingsmiddelen	716	457	551	-94
7.1	Capaciteit	0	4.557	4.528	29
Baten					
7.1	Lokale heffingen	-294.654	-290.895	-297.058	6.163
7.1	Uitkering provinciefonds	-294.577	-352.991	-355.313	2.322
7.1	Dividend	-7.875	-13.532	-13.532	0
7.1	Financieringsfunctie	-1.920	-4.690	-4.930	240
7.1	Overige algemene dekkingsmiddelen	-888	-3.020	-3.215	195
7.1	Capaciteit	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten		-590.578	-655.355	-664.060	8.705
Stortingen					
7.1	Reserve Coalitieakkoord	14.177	14.177	14.177	0
Onttrekkingen					
7.1	Reserve Coalitieakkoord	-4.900	-20.900	-20.900	0
Resultaat		-581.301	-662.078	-670.783	8.705

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

7.2 Overhead

De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De personele kosten van de medewerkers die in het primaire proces werken, worden verantwoord bij de betreffende beleidsdoelen. Bij de toewijzing van kosten aan overhead volgt de provincie de notities en aanwijzingen van de commissie BBV.

Overhead					
	Lasten	Ontwerp begroting 2025	Actuele begroting 2025	Jaarrekening 2025	Bedrag verschil *
7.2	Materiële overhead	34.769	36.236	33.562	2.674
7.2	Capaciteit overhead	57.533	69.283	68.293	990
Baten					
7.2	Materiële overhead	-209	-282	-278	-4
7.2	Capaciteit overhead	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten		92.093	105.237	101.577	3.660
Stortingen					
7.2	Reserve Bedrijfsvoering	1.420	1.420	5.045	-3.625
7.2	Reserve Huisvesting			0	
Onttrekkingen					
7.2	Reserve Bedrijfsvoering	-2.828	-5.599	-4.598	-1.001
7.2	Reserve Huisvesting	-782	-782	-762	-20
Resultaat		89.903	100.276	101.262	-986

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

7.3 Vennootschapsbelasting

Voor bepaalde activiteiten treedt de provincie op als ondernemer voor de vennootschapsbelasting. Als zodanig is de provincie belastingplichtig. Vooralnog gold dit enkel voor de participatie in Polanenpark C.V. en de reclameopbrengsten op de bushokjes.

Vennootschapsbelasting					
	Lasten	Ontwerp begroting 2025	Actuele begroting 2025	Jaarrekening 2025	Bedrag verschil *
7.3	Vennootschapsbelasting	-15	41	52	-11
	Baten				
7.3	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
	Saldo van baten en lasten	-15	41	52	-11
	Stortingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
	Resultaat	-15	41	52	-11

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

7.4 Onvoorzien

De post onvoorzien is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting- en jaarrekening.

Onvoorzien				
Lasten	Ontwerp begroting 2025	Actuele begroting 2025	Jaarrekeni ng 2025	Bedrag verschil *
7.4 Onvoorzien	2.020	0	0	0
Baten				
7.4 Onvoorzien	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	2.020	0	0	0
Stortingen				
Onttrekkingen				
Resultaat	2.020	0	0	0

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

7.5 Overige

Onder 'Overige' staan een aantal budgetten die niet horen bij de voorgaande onderdelen van 7.1 t/m 7.4.

De post 'afrekeningsverschillen' heeft betrekking op de afwikkeling van lasten en baten die we in een eerder jaar in de jaarrekening hebben verantwoord. Het kan bijvoorbeeld gaan om de definitieve vaststelling van een subsidie die in een eerder jaar is verleend. Als de vaststelling lager uitkomt dan de verlening, is sprake van een 'afrekeningsverschil'. Ditzelfde geldt bij het verschil tussen de werkelijke hoogte van de facturen die in 2025 werden ontvangen over activiteiten uit 2024 en de kosten die in de jaarrekening 2024 al zijn opgenomen.

De baten en lasten die voortvloeiden uit het provinciale grondbeleid worden verantwoord in de [paragraaf Grondbeleid](#) van deze jaarstukken.

In 2025 is gebruik gemaakt van één stelpost; dat is de stelpost voor toekomstige prijsstijgingen. De stelpost prijsstijgingen is gebruikt ter dekking van kostenstijgingen die uit de contractuele verplichtingen van de provincie voortvloeiden. Onder de stelposten is ook de 'doorschuif btw' opgenomen. Het betreft btw die vanuit de deelnemingen aan de provincie is doorberekend en die de provincie kan declareren bij het btw-compensatiefonds.

De Algemene Reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers van een omvang die niet uit de algemene dekkingsmiddelen is op te vangen. Een andere specificatie van de algemene reserve is te vinden onder [5.2 Toelichting op de balans](#)

Overige					
	Lasten	Ontwerp begroting 2025	Actuele begroting 2025	Jaarrekening 2025	Bedrag verschil *
7.5	Afrekeningsverschillen	0	-1.192	-3.767	2.575
7.5	Grondbeleid uitvoeren	2.250	3.436	3.263	173
7.5	Stelposten	8.783	-2.000	-2.799	799
7.5	Overig	0	0	-3	3
7.5	Capaciteit	1.278	0	0	0
Baten					
7.5	Afrekeningsverschillen	0	0	0	0
7.5	Grondbeleid uitvoeren	-4.800	-11.200	-9.608	-1.592
7.5	Stelposten	150	0	0	0
7.5	Overig	0	0	0	0
7.5	Capaciteit	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten		7.661	-10.956	-12.914	1.958
Stortingen					
7.5	Algemene reserve	0	13.017	13.017	0
7.5	Reserve waardevermindering grond groen	22.505	7.777	7.777	0
Onttrekkingen					
7.5	Algemene reserve	-617	-118.207	-118.207	0
7.5	Reserve waardevermindering grond groen	0	0	-66	66
Resultaat		29.549	-108.369	-110.393	2.024

Zoals hiervoor al in de inleiding is vermeld, is een toelichting van de verschillen tussen de actuele begroting en de jaarrekening opgenomen onder [5.1.2 Toelichting per programma](#).

---

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft inzicht in de mate waarin de provincie financiële gevolgen van risico's kan opvangen. Gedekte risico's, al dan niet via een voorziening of verzekering, zijn uitgesloten van de risico-inventarisatie. De paragraaf begint met de uitwerking van de door Provinciale Staten vastgestelde kengetallen, waaronder de verplichte BBV-kengetallen. Daarna worden de provinciale visie en het beleid op risicomanagement benoemd, gevolgd door een uitwerking van de relevante risico's. Het verloop en de benodigde weerstandscapaciteit voor één en vier jaar worden weergegeven en vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit om het weerstandsvermogen te bepalen.

Visie

De visie van de provincie op risicomanagement luidt als volgt: de provincie Noord-Holland streeft naar het systematisch inzichtelijk maken van alle significante risico's en kansen bij het realiseren van haar doelstellingen. Risicomanagement is daarmee onderdeel van het reguliere denken en doen. Het bewust verminderen, spreiden, vermijden, of accepteren van risico's draagt bij aan het 'in control zijn' van de organisatie. De provincie anticipeert actief op risico's en kansen om de doelstellingen te bereiken.

Beleid

Het risicobeleid is vastgelegd in de kadernota ['Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2022-2025'](#) en in de [Financiële verordening](#). De kadernota bevat beleidsregels en normen over de wijze waarop de weerstandscapaciteit wordt opgebouwd en ingezet. De financiële verordening is bepalend voor de minimale hoogte van de algemene reserve ([minimaal 25 procent van de structurele algemene dekkingsmiddelen](#)) en de hierin aan te houden risicoreservering ([zie berekening weerstandsvermogen](#)).

Overzicht belangrijkste cijfers

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste cijfers, waarbij de volgorde is bepaald door het moment van opstellen. In de volgende hoofdstukken worden de kengetallen nader toegelicht. In het afsluitende hoofdstuk van deze paragraaf volgt een beoordeling van de kengetallen aan de hand van signaalwaarden.

Risico-inventarisatie (x € 1.000) *	Begroting 2025	Rekening 2024	Begroting 2026	Rekening 2025
Bruto risicobedrag	€ 48.190	€ 94.813	€ 88.811	€ 93.154
Hoogte risico's 1 jaar	€ 30.061	€ 66.925	€ 64.637	€ 66.975
Hoogte risico's 4 jaar	€ 33.141	€ 73.953	€ 69.524	€ 75.900
Weerstandsvermogen				
Weerstandsvermogen 1 jaar	4,4	2,2	2,7	2,3
Weerstandsvermogen 4 jaar	29,3	12,9	15,0	14,5
Kengetallen				
Netto schuldquote	97%	62%	116%	68%
Gecorrigeerde netto schuldquote	75%	41%	96%	47%
Solvabiliteitsratio	53%	60%	47%	58%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	2%	6%	0%	14%
Belastingcapaciteit	89%	89%	93%	89%

* Overige niet-gekwantificeerde risico's kunnen niet in berekeningen worden meegenomen, maar hebben een significante invloed op het risicobedrag en het daaraan gerelateerde weerstandsvermogen.

Risico's

De provincie doet continu aan risicomanagement. Twee keer per jaar worden de risico's geïnventariseerd en tegen de weerstandscapaciteit gehouden.

Alleen risico's met een risicoscore (gevolgklasse x kansklasse) van 4 of hoger staan in de risicotabel. Risico's met een lagere score worden wel meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Risico's	Risicobedrag	Risicoscore	Dekking
Strategische risico's			
1. Deelneming ROM	€ 11.900.000	8	Weerstandsvermogen
2. UAV-GC 2025 aansprakelijkheid 'overige indirecte schade'	€ 5.000.000	8	Weerstandsvermogen
3. Verkeerde procedures en/of fouten in uitvoering omgevingswet	€ 3.000.000	6	Weerstandsvermogen
4. Lening Pallas	€ 43.984.173	4	Weerstandsvermogen
5. Lening Nationaal Restauratiefonds	€ 9.100.000	4	Weerstandsvermogen
6. Deelneming PDENH	€ 6.600.000	4	Weerstandsvermogen
7. Wateroverlast: natuurontwikkeling Texel	€ 1.048.000	4	Weerstandsvermogen
8. Kosten opruimen afvalinrichting	€ 1.000.000	4	Weerstandsvermogen
Externe risico's			
9. Dividenduitkering	€ 3.375.000	6	Weerstandsvermogen

Strategische risico's

1. Deelneming ROM

ROM InWest investeert in duurzame en innovatieve bedrijven of initiatieven in Noord-Holland. Omdat de ROM deels wordt gefinancierd met provinciale middelen, leiden de investeringen ook tot een financieel risico voor de provincie. De provincie is voor € 40 miljoen aandeelhouder in ROM InWest. Het totaal kapitaal van de ROM is circa € 160 miljoen. Bij het besluit tot deelname in de ROM (18 mei 2021) is er een risicopercentage van 30 procent opgenomen. Dit komt neer op een risico van maximaal € 12 miljoen. De ROM hanteert een 'waarderingstemplate' en heeft een 'valuation committee' om de investeringen te monitoren.

2. UAV-GC 2025 aansprakelijkheid 'overige indirecte schade'

Voor aannemingsovereenkomsten waarbij de provincie Noord-Holland de uitvoering en het ontwerp van het werk geïntegreerd uitvraagt, hanteert de provincie de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen (UAV-GC). In januari 2025 is de herziene UAV-GC (UAV-GC 2025) door het kenniscentrum CROW gepubliceerd. Op 1 oktober 2025 heeft de directie van de provincie besloten de UAV-GC 2025 te implementeren in de provinciale contractstandaard. Onder UAV-GC 2025 is de provincie als opdrachtgever aan te spreken voor 'overige indirecte schade' die door een opdrachtnemer is veroorzaakt en wordt geleden door een derde als die schade de drempel van 10 procent van de aanneemsom overschrijdt.

Om dit risico zoveel mogelijk te beheersen, is in de provinciale contractstandaard een aanvullende verduidelijking opgenomen die beschrijft onder welke voorwaarden de provincie in haar rol als opdrachtgever van projecten onder de UAV-GC 2025 kan worden aangesproken voor dergelijke 'overige indirecte schade'. Verder volgt de provincie de jurisprudentie en casuïstiek bij andere opdrachtgevers en zal zij indien nodig gespecialiseerde capaciteit inschakelen om verweer te kunnen voeren tegen eventuele vorderingen.

Het risico van overige indirecte schade kan doorlopend optreden, terwijl de kans dat dit gebeurt en het risicobedrag lastig vooraf zijn in te schatten. Daarom gaat de provincie ervan uit dat dit risico eens in de vijf jaar optreedt, waarbij de overige indirecte schade € 5 miljoen per keer bedraagt.

3. Verkeerde Wet milieubeheerprocedure en fouten bij Wabo-procedure

De uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en daarop betrokken wetten ligt bij de omgevingsdiensten. Als mandaatgever is en blijft de provincie verantwoordelijk voor de vermogensrechtelijke gevolgen van de besluiten die deze diensten namens de provincie nemen. Fouten in de procedures kunnen leiden tot schadeclaims van bedrijven bij de provincie. Dit doet afbreuk aan het imago van de provincie. Schadeclaims kunnen oplopen tot een bedrag van circa € 3 miljoen.

De provincie heeft privaatrechtelijke overeenkomsten gesloten met de omgevingsdiensten over de eisen waaraan de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving moeten voldoen. De aansprakelijkheid voor tekortkomingen in de uitvoering van de VTH-taken ligt tot het bedrag van de betreffende dienstverlening bij de omgevingsdiensten. Zij moeten voldoen aan de Verordening Kwaliteit VTH Omgevingsrecht.

4. Lening Pallas

De provincie Noord-Holland heeft in 2015 een lening verstrekt aan de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor. De rechtsopvolger van deze stichting is vanaf medio 2025 de besloten vennootschap NRG Pallas B.V., een 100 procent staatsdeelneming. In een nog af te sluiten nieuwe leningovereenkomst wordt opgenomen dat de provincie in 2035 als eerste schuldeiser wordt

afgelost. Er bestaat een risico dat de lening niet kan worden afgelost; dan wordt het openstaande bedrag niet terugbetaald.

De kans dat dit eenmalige risico optreedt, wordt gedurende de looptijd van de lening ingeschat op 20 procent. De beheersmaatregelen voor dit risico zijn:

- De provincie heeft een preferentie ten opzichte van andere schuldeisers.
- De Rijksoverheid heeft de financiering van de B.V. verzorgd.
- Er vindt periodiek overleg plaats met de enig aandeelhouder van de B.V., de minister van VWS.

5. Lening Nationaal Restauratiefonds

De provincie heeft geld uitgeleend aan het Nationaal Restauratiefonds (NRF) dat op zijn beurt geld leent aan eigenaren voor het herbestemmen, restaureren en verduurzamen van monumenten. Het risico bestaat dat de lening niet (volledig) wordt terugbetaald aan het NRF en in het verlengde daarvan aan de provincie. Om dit risico te beperken, toetst het NRF of de ontvangers van de leningen voldoende kredietwaardig zijn. Door hypothecaire leningen, met het monument als onderpand, verkrijgt het NRF voldoende zekerheid. Ook bekijkt het NRF in hoeverre daadwerkelijk voldoende zekerheid kan worden verkregen uit het te financieren onderpand. Het risico bedraagt maximaal € 9,1 miljoen.

6. Deelneming Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland B.V. (PDENH)

Het PDENH investeert in duurzame en innovatieve bedrijven of initiatieven in Noord-Holland. Omdat het PDENH wordt gefinancierd met provinciale middelen, leiden de investeringen ook tot een financieel risico voor de provincie. De financiële risico's zijn relatief beperkt, omdat wordt geïnvesteerd in bedrijven die al op de markt actief zijn. Verder wordt als beheersmaatregel voor iedere investering een uitgebreid boekenonderzoek uitgevoerd. Ondanks dat het risico relatief beperkt is, gaat het in absolute zin om grote bedragen. Het aantal investeringen en het uitgezette kapitaal door het PDENH neemt in de toekomst verder toe. Voor de zekerheid is bij de berekening van het benodigde risicobedrag voor het PDENH uitgegaan van 10 procent van het geïnvesteerde vermogen. Dit bedrag dient ter dekking van onvoorziene risico's, in de vorm van (onvoorziene) faillissementen van ondernemingen waarin het fonds heeft geïnvesteerd. Waardering van participatie aan dit fonds verloopt in de jaarrekening via de post Financiële vaste activa.

7. Wateroverlast: natuurontwikkeling Texel

Wateroverlast in polder Waalenburg heeft allereerst gevolgen voor de agrarische productie. In periodes van droogte kan verzilting optreden. Daardoor is de kans op botulisme in warme, droge zomers gering. Daarnaast zijn er voorzieningen waarmee altijd water kan worden in- of uitgelaten. De provincie blijft het waterpeil in polder Waalenburg tot en met 2030 monitoren en de resultaten met het hoogheemraadschap delen. Treedt er ondanks alle onderzoeken en maatregelen toch waterschade op, dan wordt gekeken wat daarvan de oorzaak is. Eventuele schade die voortvloeit uit direct aan het project toerekenbare gevolgen, wordt vergoed. Schade die niet het gevolg is van het project of daar niet aan kan worden toegerekend, valt hier dus buiten.

8. Kosten opruimen afvalinrichting

De provincie is het bevoegd gezag voor majeure risicobedrijven. Als dergelijke bedrijven in continuïteitsproblemen komen, dan is het denkbaar dat het bevoegd gezag de eventuele opruim- en saneringskosten moet dragen. Deze problemen kunnen bijvoorbeeld ontstaan door brand of wijzigingen in regelgeving, mogelijk met faillissement als gevolg. Met de inwerkingtreding van de

Omgevingswet wordt het mogelijk bij dergelijke risicobedrijven een financiële zekerheidsstelling te eisen. Hiervoor moet wel na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de vergunning van de betreffende bedrijven worden geactualiseerd. Tot dat moment is de provincie verantwoordelijk voor dit risico. Het gaat om zo'n 145 bedrijven.

Externe risico's

9. Dividenduitkeringen

Jaarlijks ramen we de dividendinkomsten van een aantal deelnemingen. Deze mogelijke inkomsten zijn een risicopost, doordat pas na afloop van een boekjaar bij een deelneming blijkt of het verwachte positieve resultaat is behaald. De dividendinkomsten maken deel uit van de structurele dekkingsmiddelen. Daarom reserveert de provincie volgens besluitvorming van Provinciale Staten 25 procent van de inkomsten die voor dat jaar zijn geraamd als onderdeel van de algemene reserve. Door hetzelfde bedrag op te nemen in de risico-inventarisatie, wordt het risico afgedekt dat 25 procent van de geraamde dividenden niet wordt uitgekeerd. De impact van het risico beperkt de provincie door de dividendontvangsten voorzichtig te ramen. Daarnaast vinden jaarlijks diverse overleggen met de deelnemingen plaats. Hierbij worden de mogelijke risico's binnen de bedrijfsvoering besproken. Eventueel worden maatregelen genomen. Tenslotte kan in bepaalde gevallen de keuze worden gemaakt om dividend uit te keren uit winsten die in het verleden zijn behaald.

Niet gekwantificeerde risico's

De hierboven genoemde risico's zijn inherent aan het type instrument dat de provincie toepast om doelen te realiseren. Denk hierbij aan leningen, deelnemingen en fondsen. Daarnaast zijn er financiële afspraken gemaakt en/of geldt wet- en regeling rondom aansprakelijkheid. Deze risico's zijn goed kwantificeerbaar.

De provincie heeft ook te maken met risico's rondom het te voeren beleid en risico's die van buiten komen. Deze risico's zijn minder goed definieerbaar maar wel lastiger te kwantificeren. Desondanks is het de moeite waard om hier kort bij stil te staan.

Extreme weersomstandigheden

Het ontwerp van onze infrastructuur is gebaseerd op uitgangspunten voor een klimaat dat minder extreme situaties kent. Deze extreme situaties kunnen gevolgen hebben voor onze (water)wegen, bruggen, viaducten en dijken. Door het monitoren van het provinciaal areaal houden we deze risico's in beeld.

Cybersecurity & Informatiebeveiliging

Het aantal informatiebeveiligingsincidenten neemt wereldwijd elk jaar toe. De provincie moet er rekening mee houden dat zij getroffen wordt. Daarom richt de organisatie zich zowel op het voorkomen van beveiligingsincidenten als op het beperken van de impact wanneer deze zich voordoen. Het is daarom belangrijk om te voldoen aan de gestelde wet- en regelgeving en daar proactief invulling aan te geven. Dit vermindert de kans op- en mogelijke impact van digitale incidenten. Als een incident zich voordoet, kan dit leiden tot verstoring van bedrijfsprocessen, hoge (herstel)kosten, reputatieschade en inbreuk op het vertrouwen in de overheid.

Hogere kwaliteitseisen assets

Aanscherping van wet- en regelgeving kan zorgen voor hogere kwaliteitseisen aan assets. Dit leidt in het geval van vervanging en/of onderhoud tot hogere investeringen en/of lasten.

Indexering bijdragen gemeenschappelijke regelingen

De provincie neemt deel aan verschillende gemeenschappelijke regelingen. Wanneer de indexering

van de bijdragen aan deze regelingen hoger uitvalt dan eerder in de begroting is opgenomen, kan dit leiden tot hogere kosten. Deze indexering is vaak gebaseerd op ontwikkelingen zoals loonstijgingen (bijvoorbeeld cao-ontwikkelingen) en prijsinflatie van materiële kosten.

De timing en hoogte van deze indexeringen sluiten niet altijd aan op de provinciale planning- en controlcyclus, waardoor onverwachte stijgingen kunnen optreden. Daarnaast hebben ook andere deelnemende partijen binnen de gemeenschappelijke regeling instemmingsrecht over de begroting. Hierdoor is de provincie ook van andere deelnemers in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling afhankelijk bij de besluitvorming over de hoogte van de deelnemersbijdragen.

Gevaarlijke stoffen in de bodem

Bij civiele werken moet de grond worden onderzocht op de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, zoals PFAS en andere verontreinigingen. Als de bodem meer schadelijke stoffen bevat dan de geldende normen toestaan, kan dit leiden tot extra maatregelen en vertraging in de uitvoering van projecten.

Verloop risico's

Om het verloop van de risico's inzichtelijk te maken, wordt het bruto-risicobedrag per categorie weergegeven per boekjaar.

Risico-inventarisatie (bruto x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2025	Rekening 2024	Begroting 2026	Rekening 2025	Afname / toename*
Strategische risico's	€ 43.233	€ 46.465	€ 90.171	€ 86.661	€ 89.799	Toename
Externe risico's	€ 2.563	€ 1.725	€ 4.642	€ 2.150	€ 3.375	Toename
Overig niet- gekwantificeerd	PM	PM	PM	PM	PM	-
Bruto risicobedrag	€ 45.796	€ 48.190	€ 94.813	€ 88.811	€ 93.174	Toename

*ten opzichte van de meest recente inventarisatie bij de Begroting 2026

Ten opzichte van de begroting 2026 (stand juni 2025) is het risicoprofiel bij de jaarrekening 2025 (stand januari 2026) toegenomen. De toename van € 3,1 miljoen wordt veroorzaakt door de implementatie van het UAV-GC 2025 en het vervallen van het risico dat samenhangt met de kans dat de bedrijfsvoering van Tata Steel wordt verstoord.

Berekening risico's

Bij de begroting en de jaarrekening wordt jaarlijks het actuele totale weerstandsvermogen (voor een periode van vier jaar) en het actuele incidentele weerstandsvermogen (voor een periode van één jaar) berekend. Om tot het weerstandsvermogen te komen, wordt de beschikbare weerstandscapaciteit vergeleken met de uitkomst van de simulatie van de risico's (benodigde weerstandscapaciteit). Het quotiënt van beide bedragen wordt het weerstandsvermogen genoemd. De totale bruto-omvang van deze risico's bedraagt € 93,2 miljoen (exclusief PM-posten). Op basis van de Monte-Carlosimulatie, een statistische rekenmethodiek, wordt een risicobedrag berekend waar de gevolgschade voor de termijn van één en vier jaar met 99 procent zekerheid onder zal vallen. Bij de jaarrekening 2025 betreft dit risicobedrag € 67,0 miljoen (één jaar) en € 75,9 miljoen (vier jaar). Beide risicobedragen zijn toegenomen door een hoger risicoprofiel.

Berekening weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de provincie beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

De incidentele weerstandscapaciteit kan de provincie eenmalig inzetten om financiële tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit kan terugkerend worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen.

Het beleid over de aanwending van de weerstandscapaciteit Wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen en er financiële schade is voor de provincie, spreken we van incidenten. In dergelijke gevallen wordt de financiële positie van de provincie aangetast. Het kan dan voorkomen dat we maatregelen moeten nemen om de financiële positie op termijn weer op peil te brengen. Het volgende is van toepassing bij het aanwenden van de weerstandscapaciteit bij incidenten:

- Provinciale Staten worden geïnformeerd over het incident, inclusief de achtergronden.
- Er volgt een voorstel voor het risicobedrag dat ten laste van de algemene reserve gebracht wordt wanneer geen andere dekkingsmogelijkheden voorhanden zijn.
- Als de algemene reserve hierdoor niet meer toereikend is, wordt een bezuinigingsvoorstel geformuleerd.
- De weerstandscapaciteit moet op peil worden gebracht als het zodanig is aangetast dat deze niet langer aan de norm voldoet. In dat geval volgt een herstelplan dat voorgelegd wordt aan Provinciale Staten.

Toelichting weerstandsvermogen

Het kengetal weerstandsvermogen drukt uit in welke mate de provincie in staat is om met financiële reserves risico's op te vangen. Het kengetal weerstandsvermogen wordt berekend door de totale (huidige) weerstandscapaciteit te delen door de hoogte van de risico's over een periode van één jaar (incidentele weerstandsvermogen) of vier jaar (structureel weerstandsvermogen). De norm voor het minimaal aan te houden weerstandsvermogen bedraagt 1. Als ondanks de genomen beheersmaatregelen het totale of het incidentele weerstandsvermogen lager wordt dan 1, dan doen Gedeputeerde Staten financiële voorstellen om het weerstandsvermogen weer terug te brengen tot het minimale niveau.

Daarnaast kent de financiële verordening de norm om de algemene reserve op minimaal 25 procent van de structurele algemene dekkingsmiddelen te houden. Deze structurele algemene dekkingsmiddelen worden verder toegelicht in beleidsdoel 7.1.

Incidenteel weerstandsvermogen

Berekening weerstandscapaciteit (in miljoenen €)	Rekening 2025	Totaal
Incidentele capaciteit		
Algemene reserve	153,08	153,08
Onvoorzien		
Totaal incidentele capaciteit	153,08	153,08
Berekende risico's voor 1 jaar		66,98
Kengetal weerstandsvermogen voor 1 jaar		2,29

Totale weerstandsvermogen

Berekening weerstandscapaciteit (in miljoenen €)	Rekening 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Totaal
Incidentele capaciteit					
Algemene reserve	153,08				153,08
Onvoorzien	-				-
Totaal incidentele capaciteit	153,08	-	-	-	153,08
Structurele capaciteit					
Onbenutte belastingcapaciteit		312,05	315,17	318,32	945,54
Onvoorzien		-	-	-	-
Meerjarenbegrotingsruimte		-	-	-	-
Totale structurele capaciteit	-	312,05	315,17	318,32	945,54
Totale weerstandscapaciteit					1.098,62
Berekende risico's voor 4 jaar					75,90
Kengetal weerstandsvermogen voor 4 jaar					14,47

De paragraaf 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' geeft een actueel overzicht van de risico's afgezet tegen het huidige weerstandsvermogen. Daarom wordt dit vergeleken met de meest recente analyse, in dit geval de begroting 2026, zoals berekend in juni 2025.

Uit voorgaand overzicht blijkt dat de berekende weerstandscapaciteit op basis van de incidentele capaciteit 2,3 bedraagt (dit was 2,7 bij de begroting 2026). Deze afname komt door het toevoegen van het risico UAV-GC 2025.

Voor een periode van vier jaar bedraagt de weerstandscapaciteit 14,5 (dit was 15,0 bij de begroting 2026). Deze afname komt door de toevoeging van het risico UAV-GC 2025.

Zowel het incidentele als structurele weerstandsvermogen valt hoger uit dan 1. Dit betekent dat in beide gevallen de totale weerstandscapaciteit groter is dan de hoogte van de risico's.

Conclusie

Bij de jaarrekening 2025 zijn risico's geïnventariseerd met een totale bruto-omvang van € 93,2 miljoen. Het berekende risicobedrag (na simulatie) voor het komend jaar bedraagt € 67,0 miljoen. Het berekende risicobedrag voor de komende vier jaar bedraagt € 75,9 miljoen. De incidentele weerstandscapaciteit bij de jaarrekening 2025 bedraagt € 153 miljoen. Het weerstandsvermogen voor één jaar komt dan uit op 2,3. De totale weerstandscapaciteit bedraagt € 1.099 miljoen. Het weerstandsvermogen voor een periode van vier jaar komt dan uit op 14,5. Met een zekerheid van 99 procent kunnen we concluderen dat de berekende weerstandscapaciteit toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen.

Kengetallen

Conform het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) zijn de volgende zes kengetallen opgenomen:

1. netto-schuldquote,
2. netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen,
3. solvabiliteitsratio,
4. kengetal grondexploitatie,
5. structurele exploitatieruimte,
6. opcenten (zie hiervoor de paragraaf 'Provinciale heffingen').

	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
1. Netto schuldquote	62%	97%	68%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	41%	75%	47%
3. Solvabiliteitsratio	60%	53%	58%
4. Grondexploitatie	0%	0%	0%
5. Structurele exploitatieruimte	6%	2%	14%
6. Belastingcapaciteit	88,6%	88,6%	88,6%

*2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

1. Berekening netto-schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de provincie ten opzichte van de eigen middelen. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en afschrijvingen op de exploitatie.

Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
A Vaste schulden (art. 46)	160	210	180
B Netto vlottende schuld (art. 48)	62	65	68
C Overlopende passiva (art. 49)	469	545	518
D Financiële activa (art. 36 lid d, e en f)	0	0	0
E Uitzettingen < 1 jaar (art. 39)	224	136	239
F Liquide middelen (art. 40)	1	1	3
G Overlopende activa (art. 40a)	32	25	42
H Totale baten (exclusief reserves (art. 17 lid c)	698	677	707
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G/H * 100%	62%	97%	68%

*2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

In voorgaande jaren had de provincie voldoende eigen middelen. Uit bovenstaande tabel blijkt dat dit is veranderd in een situatie waarbij de provincie geld moet lenen. De schuldquote loopt sterk op door opletende verplichtingen (overlopende passiva). Om aan de verschillende verplichtingen te kunnen blijven voldoen, wordt sinds 2023 geld geleend.

2. Berekening gecorrigeerde netto schuldquote

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto-schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto-schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto-schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
A Vaste schulden (art. 46)	160	210	180
B Netto vlottende schuld (art. 48)	62	65	68
C Overlopende passiva (art. 49)	469	545	518
D Financiële activa (art. 36 lid b, c, d, e en f)	148	148	150
E Uitzettingen < 1 jaar (art. 39)	224	136	239
F Liquide middelen (art. 40)	1	1	3
G Overlopende activa (art. 40a)	32	25	42
H Totale baten (exclusief reserves (art. 17 lid c)	698	677	707
Gecorrigeerde netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G/H * 100%	41%	75%	47%

*2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

Zie voor opmerkingen hetgeen onder de netto-schuldquote is gemeld. Zoals hierboven is vermeld, zit het verschil in het feit dat bij deze berekening ook de verstrekte leningen zijn meegenomen. Het verschil met de netto-schuldquote is zichtbaar op regel D.

3. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een provincie bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
A Eigen vermogen (art. 42)	1.060	944	1.096
B Balanstotaal	1.780	1.795	1.895
Solvabiliteit A/B * 100%	60%	53%	58%

* 2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

Hoe hoger de solvabiliteitsratio, des te hoger de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid in combinatie met de andere kengetallen geeft een indicatie van de financiële positie van de provincie. De lichte daling komt door een toename van de vaste schulden en nog te besteden voorschotbedragen op doelmutteringen vanuit het Rijk.

4. Grondexploitatie

Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
Niet in exploitatie genomen bouwgronden (art. 38 lid a punt 1)	0	0	0
Bouwgronden in exploitatie (art. 38 lid b)	0	0	0
Totale baten (exclusief reserves (art. 17 lid c))	698	677	707
Grondexploitatie (A+B)/C * 100%	0%	0%	0%

*2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

De provincie beschikt niet over gronden die in exploitatie zijn genomen. Dit past bij het grondbeleid van de provincie.

5. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij dit onderscheid is de aard van de activiteit leidend. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering uit het provinciefonds en eigen belastinginkomsten (motorrijtuigenbelasting). Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd.

Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten, is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c van het BBV = exclusief mutaties reserves). Dit wordt uitgedrukt in een percentage. Om dit kengetal te relateren aan het overzicht van baten en lasten, is het noodzakelijk om de volgende cijfers te presenteren:

Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
A Totale structurele lasten	613	578	599
B Totale structurele baten	677	613	7
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	23	23	9
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3	2	7
E Totale baten	698	677	707
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) * 100%	6%	2%	14%

*2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Daarnaast bevorderen hogere structurele baten de wendbaarheid (flexibiliteit) van de begroting. Voor Noord-Holland is in alle jaren sprake van een positief percentage.

6. Belastingcapaciteit

Een provincie heeft de mogelijkheid om het aantal opcenten te verhogen tot een bepaald maximaal. Dit wordt door het Rijk bepaald. De belastingcapaciteit van provincies wordt berekend door het aantal opcenten in jaar 't' (het begrotingsjaar) te vergelijken met het gemiddelde van het aantal opcenten van alle provincies in jaar 't-1' (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar). Dit wordt uitgedrukt in een percentage.

	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2024	Begroting 2025*	Rekening 2025
A	Aantal opcenten MRB	77,4	77,4	77,4
B	Landelijk gemiddelde opcenten in het jaar ervoor	84,7	87,4	87,4
	Aantal opcenten t.o.v. landelijk gemiddelde in het jaar ervoor (A/B) * 100%	91,4%	88,6%	88,6%

*2025 tot en met tweede begrotingswijziging 2025

De provincie Noord-Holland blijft onder het landelijk gemiddelde als het gaat om de heffing van opcenten; de provincie heeft zelfs het [laagste opcententarief](#) van alle provincies. Dit zorgt voor voldoende capaciteit om financiële tegenvallers op te vangen.

Bovenstaande tabellen geven op basis van een aantal kengetallen inzicht in de financiële positie van de provincie. Voor een beoordeling daarvan is het belangrijk om deze financiële positie (en het verwachte verloop), in relatie te bekijken en tegen een norm te houden. In het overzicht hieronder zijn signaalwaarden, zoals vastgesteld door PS, opgenomen. Er is immers geen harde norm waaraan de provincie zich moet houden. Signaalwaarden 6 en 7 zijn interne richtlijnen, vastgelegd in de financiële verordening en in de kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	JR 2023	JR 2024	JR 2025	Begr 2026
1a NSQ	< 150%	150 - 200%	> 200%	67%	62%	68%	116%
1b NSQ (gecorr. verstrekte leningen)	< 150%	150 - 200%	> 200%	50%	41%	47%	96%
2 Solvabiliteit	> 50%	20 - 50%	< 20%	61%	60%	58%	47%
3 Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	0%	0%	0%	0%
4 Structurele begrotingsruimte	> 0%	0%	< 0%	-5%	6%	14%	0%
5 Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%	81%	89%	89%	93%
6 Weerstandsratio 1 jaar	> 2	1,0 - 2,0	< 2,0	4,1	2,2	2,3	2,7
7 25% norm algemene reserve	> 25%	25%	< 25%	27%	27%	27%	33%

1 De kengetallen netto-schuldquote en netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. Vanaf 2026 is er sprake van een solvabiliteitsrisico (het niet meer kunnen betalen van langlopende leningen) doordat er vreemd vermogen wordt aangetrokken ter financiering van bedrijfsactiviteiten. Het aantrekken van vreemd vermogen zet zich door, waardoor er vanaf 2026 sprake is van een verhoogd risicoprofiel.

2 De verwachte solvabiliteitsratio is minder hard gedaald dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het balanstotaal.

3 De provincie Noord-Holland heeft geen grondexploitatie. Hier zijn dus voor de komende jaren geen financiële consequenties of risico's te verwachten.

4 Uit de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit blijkt of een provincie over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Voor de provincie Noord-Holland zijn de structurele baten de komende jaren groter dan de structurele lasten. Dit betekent dat de provincie voldoende flexibiliteit heeft om eventuele tegenvallers op te vangen.

5 Noord-Holland heeft het laagste opcenten tarief van alle provincies. Het percentage opcenten van Noord-Holland (77,4%) ligt onder het gemiddelde van alle 12 provincies (+/- 88,8%). Dit resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit bij de jaarrekening 2025 van € 268 miljoen. Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de begroting van de provincie voldoende wendbaar en flexibel is.

6 en 7 De weerstandsratio voor 1 jaar laat zien in hoeverre de provincie de gesimuleerde risico's kan dekken. Deze is en blijft ruimschoots boven de waarde 1, waardoor de provincie in staat is tegenvallers op te vangen. Dit is met name dankzij de algemene reserve welke minimaal gelijk dient te zijn aan het bedrag dat overeenkomst met weerstandsratio 1.

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de cijfers in de jaarrekening een positief beeld geven. De provincie is in staat om tegenvallers op te vangen. Vanaf 2026 is met name de solvabiliteit een risico voor de provincie. De situatie wordt nauwkeurig gemonitord om te voorkomen dat de cijfers zich verder negatief ontwikkelen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Duurzame toepassing van infrastructuur

Het beheren van de (provinciale) infrastructuur behoort tot de kerntaken van de provincie. De provincie beheert circa 60 kilometer wegen, 351 kilometer fietspaden, zestig kilometer busbanen, 253 kilometer vaarwegen (bodem en oevers), 630 civiele kunstwerken (inclusief duikers), DVM-systemen, een brugbediencentrale en dertien gebouwen (waarvan vier huur). Onderdeel van de beheertaak is de wettelijke zorgplicht en provinciale ambitie om de kapitaalgoederen volgens afgesproken kwaliteitseisen in stand te houden door onderhoud en vervanging. Zo blijven functionaliteit en kwaliteit van deze kapitaalgoederen op peil. Dat voorkomt kapitaalvernietiging.

Infrastructuur

De instandhouding van de provinciale infrastructuur legt een groot beslag op de provinciale begroting. De infrastructuur wordt doelmatig en efficiënt in stand gehouden.

De provincie ging in 2025 verder met de ontwikkeling van het assetmanagement. Het strategisch assetmanagementplan (SAMP) is ontwikkeld op basis van de 'Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen' (NIKG) en dit plan is weer verder gespecificeerd per asset in de assetmanagementplannen (AMP's). De processen zijn gestroomlijnd: de data en informatie zijn op een hoger plan gebracht en het risicomanagement verder geïmplementeerd. Het AM-programma gaat over in de lijnen van de ontwikkelagenda. Het gaat hier om doorlopende optimalisatie. Het beheer van de provinciale assets is verder in lijn gebracht met de provinciebrede doelstellingen. Belangrijke thema's zijn: duurzaamheid, biodiversiteit, klimaatverandering, energieverbruik, digitalisering en innovatie. In standaard documenten voor assetmanagement zijn de benoemde thema's beschreven, zoals het strategisch assetmanagementplan waarin dit is opgenomen.

De provincie werkt op basis van ons assetmanagementsysteem, waarbij voor de beeldkwaliteit de afspraken gelden zoals geformuleerd in de NIKG. De systematiek is gebaseerd op de landelijke afspraken. Dit is vastgelegd in de NIKG, die in 2024 is vastgesteld voor de periode 2024-2028. Hierbij is ook voorgesteld om de parallelwegen met een doorfietsroute op hetzelfde niveau te onderhouden als de fietspaden en stroomwegen. Dat is goed voor het fietsgebruik, borgt de duurzaamheid en maakt van biodiversiteit een integraal onderdeel van instandhoudingsprojecten. In de NIKG is vastgelegd welke financiële middelen jaarlijks gemiddeld nodig zijn om het areaal in stand te houden.

De afweging om budget beschikbaar te stellen voor voorgenomen beleidswijzigingen, trends en ontwikkelingen, zoals omschreven in de NIKG, wordt (jaarlijks) bij de kaderbrief gemaakt.

Netwerken	Bestuurlijk vastgesteld kwaliteitsniveau	Werkelijk kwaliteitsniveaus t.o.v. gehele netwerk (%)						Streefwaarde 95% ≥ kwaliteitsniveau	Realisatie*
		A+	A	B	C	D	totaal		
Stroomwegen	B	29%	32%	39%	0%	0%	100%	95%	100%
Overige wegen	C	13%	36%	36%	10%	5%	100%	95%	95%
Fietspaden	B	37%	25%	32%	5%	1%	100%	95%	93%
Busbanen (incl. haltes)	B	3%	2%	83%	12%	0%	100%	95%	88%
Vaarwegen	D	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Totaal								95%	95%

* de gerealiseerde beeldkwaliteit over het areaal in het afgelopen jaar

Gebouwen

De provincie Noord-Holland heeft verschillende panden in beheer. De meeste panden zijn in gebruik voor de huisvesting van medewerkers en/of opslag van eigendommen. De provincie verhuurt een klein deel van haar panden als winkel of kantoor.

Het onderhoud aan de panden is in één contract aanbesteed en is ingedeeld in drie activiteiten.

- Vast onderhoud: het contractueel afgesproken onderhoud zoals inspecties, en onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan om de panden in stand te houden.
- Variabel onderhoud: noodzakelijke, maar niet geplande onderhoudswerkzaamheden of projecten die niet vooraf gepland of contractueel vastgelegd zijn.
- Storingen: werkzaamheden voor het oplossen van storingen.

Vast onderhoud

Voor het vast onderhoud aan de panden werken wij contractueel met vaste inspecties en keuringen. Deze zijn conform contract in 2025 uitgevoerd. Daarnaast werken wij met een jaarplan voor het onderhoud. Dit plan is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan. Er is onder andere onderhoud uitgevoerd aan schilderwerk historische panden, verlichtingsinstallatie (Helvar) Dreef 3, diverse vervangingen warmte-koudeopslag Houtplein, houten vloeren Paviljoen Welgelegen en Houtplein, reinigen gevel Paviljoen Welgelegen.

Variabel onderhoud

In 2025 zijn onder andere de volgende niet-geplande werkzaamheden en projecten uitgevoerd: op het Houtplein zijn drie extra vergaderzalen gemaakt in de oude reproruimte en zijn zes spreekkamers gemaakt op plekken waar printerruimtes op de werketages waren. De historische panden Paviljoenslaan 3 en 5 zijn verduurzaamd en de kelder van Paviljoenslaan 5 is hersteld na lekkage door grondwater. Bij Huis van Hilde is een warmtepomp verwijderd die niet meer nodig was en is ledverlichting aangebracht. In de Statenzaal zijn balken vervangen die aangetast waren door houtrot.

Beheer en onderhoud meerjarig gepland

Alle vervangingsmaatregelen aan het infrastructurele areaal worden begroot en ingepland. Zo kan de uitvoering van de studiefase van een infraproject tijdig van start gaan. Bestuurlijk wordt een doorkijk van het infrastructurele programma vastgelegd in het 'integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur' (iMPI). De vervangingskredieten hiervoor worden met de behandeling van de begroting aangevraagd en door de Provinciale Staten beschikbaar gesteld.

Het vast en variabel onderhoud is grotendeels in uitvoering bij een gebiedscontractant. Deze is verantwoordelijk voor het inplannen van de uitvoering. In 2025 is het eerste gebiedscontract met een looptijd van tien jaar afgelopen. Om te zorgen dat de beoogde transformatie van gebiedscontracten naar nieuwe onderhoudscontracten goed verloopt, is het contract verlengd om te zorgen dat het aansluit bij de nieuwe uitwerking van de contracten. Tot en met 2028 zullen de verschillende gebiedscontracten aflopen en er nieuwe onderhoudscontracten in de markt worden gezet om het beheer en onderhoud uit te voeren.

Beheer en onderhoud meerjarig gepland (wegen)	Begroot 2025	Besteed 2025	Verschil
A. Grootonderhoud gepland	€ 30.384.484	€ 25.568.097	€ 4.816.387
B. Projecten reserve kap. lasten VIK v/h Res. GO	€ 1.717.000	€ 1.944.287	-€ 227.287
C. Vast onderhoud wegen	€ 3.123.000	€ 2.548.881	€ 574.119
D. Gebiedscontracten (GBC1 t/m GBC7)	€ 40.234.000	€ 38.026.230	€ 2.207.770
E. Tunnels	€ 8.250.000	€ 8.337.567	-€ 87.567
F. DVM-areaal wegen	€ 5.161.000	€ 4.773.263	€ 387.737
G. Planmatig onderhoud gebouwen	€ 2.032.000	€ 1.094.207	€ 937.793
H. Correctief onderhoud gebouwen	€ 1.142.000	€ 1.961.275	-€ 819.275
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	€ 92.043.484	€ 84.253.807	€ 7.789.677

Beheer en onderhoud meerjarig gepland (vaarwegen)	Begroot 2025	Besteed 2025	Verschil
A. Variabel onderhoud vaarwegen	€ 3.465.000	€ 3.696.343	-€ 231.343
B. Beheer vaarwegen	€ 807.000	€ 781.306	€ 25.694
C. Vast onderhoud vaarwegen	€ 2.996.000	€ 2.780.705	€ 215.295
D. Gebiedscontracten (GBC1/GBC7)	€ 5.014.000	€ 4.715.364	€ 298.636
E. DVM areaal vaarwegen	€ 4.862.000	€ 4.501.110	€ 360.890
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	€ 17.144.000	€ 16.474.828	€ 669.172

4.3 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie omvat alle activiteiten gericht op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen en de hieraan verbonden risico's.

Het treasurybeleid beslaat de doelstellingen, de richtlijnen en de limieten die voor het uitvoeren van de treasuryfunctie zijn vastgesteld. De wettelijke en provinciale kaders zijn vastgelegd in:

- [Wet financiering decentrale overheden \(Wet fido\)](#);
- [Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden](#);
- [Ministeriële regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden](#);
- [Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten \(BBV\)](#);
- [Financiële verordening Noord-Holland 2025](#);
- [Financieringsstatuut Provincie Noord-Holland 2024](#);
- [Uitvoeringsrichtlijn Leningen en Garantstellingen Noord-Holland 2020](#).

In deze wettelijke kaders staan onder andere richtlijnen over het aangaan en verstrekken van leningen, evenals het verlenen van garanties uit hoofde van de publieke taak. Uitzettingen of derivaten moeten een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. In de ministeriële regeling is geëxpliciteerd wat minimaal onder prudente uitzettingen en een prudent gebruik van derivaten moet worden verstaan. De voorschriften richten zich op de tegenpartij (debiteurenrisico) en op het type instrument (marktrisico). De provincie Noord-Holland beschikt niet over uitzettingen en derivaten.

De provincie Noord-Holland heeft zich bij het uitvoeren van de treasuryfunctie aan de wettelijke kaders en provinciale regelgeving gehouden. Met de keuze voor het integraal schatkistbankieren (besluit Provinciale Staten november 2009) heeft de provincie de risico's van de treasuryfunctie kunnen begrenzen. Immers, het debiteurenrisico van deze keuze is nihil, want het geld wordt uitsluitend ondergebracht bij het Rijk.

De uitvoering van de financieringsfunctie, ook wel aangeduid als treasury, dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen.

Uit bovenstaande wetgeving vloeien onderstaande kwantitatieve normen voor 2025 voort:

Wettelijke normen	Norm	Norm 2025
Kasgeldlimiet	7%	€ 61,1 miljoen
Renterisiconorm	20%	€ 174,8 miljoen
Drempelbedrag schatkistbankieren	*	€ 10,7 miljoen

De wettelijk norm over de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden berekend over het totale begrotingstotaal aan lasten, inclusief toevoegingen reserves in de primaire begroting. Het drempelbedrag schatkistbankieren wordt berekend op basis van een staffel.

Geen van bovenstaande normen zijn in 2025 overschreden.

De belangrijkste doelstellingen van het provinciale treasurybeleid zijn het:

- Bieden van duidelijke richtlijnen voor eenduidige behandeling van aanvragen voor geldleningen en garantstellingen (vanuit publieke taak).
- Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de nodige financiële middelen.
- Beheersen van financiële risico's.
- Minimaliseren van de kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.

Daarmee draagt treasury bij aan de financiële continuïteit van de provincie op korte en lange termijn. Bovenstaande doelstelling zijn in 2025 behaald.

Liquiditeitsprognoses

Liquiditeitsprognose en financieringstekort

De liquiditeitsprognoses genereren informatie over de liquiditeitsbehoefte op de korte, middellange en lange termijn. De prognoses vormen een belangrijke basis voor het uitzetten van tijdelijk beschikbare financiële middelen in deposito's, evenals het aantrekken van kort en lang vreemd vermogen wanneer er een tekort aan liquide middelen dreigt te ontstaan.

De provincie hanteerde ook in 2025 het systeem van totaalfinanciering. Dit houdt in dat niet voor iedere investering apart een lening werd afgesloten. Investerings zijn gefinancierd uit het totaal van eigen vermogen en het lang vreemd vermogen (aangetrokken leningen). Er is dus geen directe relatie tussen een bepaald(e) investering/project en de rentelasten voor een afgesloten lening. De rentekosten zijn aan de desbetreffende taakvelden met behulp van een (rente)omslag toegerekend. Hierdoor is er inzicht in de volledige kosten van de taakvelden.

Deze werkwijze is in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (BBV), de Wet fido en het Financieringsstatuut provincie Noord-Holland 2024.

In 2025 heeft de provincie geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om tijdelijk overtollige middelen uit te zetten bij Nederlandse gemeenten, waterschappen en provincies. De liquiditeitsprognose voor de korte en lange termijn laat dit niet toe. Voor het bepalen van de hoogte, de looptijd en het rentepercentage van de te plaatsen deposito's en uitzettingen wordt gebruikgemaakt van liquiditeitsprognoses en renteverwachtingen om de marktconformiteit vast te stellen.

De provincie heeft in 2025 een langlopende geldlening (groot € 70 miljoen) afgelost in lijn met de afgesloten leningovereenkomst. Om deze aflossing te financieren, heeft de provincie twee nieuwe langlopende geldleningen met een totaalbedrag van € 90 miljoen afgesloten. De nieuw afgesloten leningen bedragen beide € 45 miljoen en zijn voor respectievelijk twee en vier jaar afgesloten. Hiermee komt de leningportefeuille voor de provincie uit op € 180 miljoen. Het werkelijk uitstaande bedrag aan leningen per 31 december 2025 is echter lager dan in de begroting 2025 werd verwacht (€ 425 miljoen). De oorzaak is de hogere positie liquide middelen aan het begin

van het jaar dan begroot, een lagere leningportefeuille aan het begin van het jaar dan begroot en een positievere kasstroom over 2025 dan begroot.

Bedragen * € 1.000	Begroot 2025	Realisatie 2025
Stand liquide middelen 01-01	+ € 5.619	+ € 109.134
Kasstroom uit exploitatie	-/- € 69.408	-/- € 7.842 ¹
Kasstroom uit investeringen	-/- € 142.541	
Kasstroom uit financiering	+ € 210.000	+ € 20.000
Stand liquide middelen 31-12	+ € 3.670	+ € 121.292

In 2025 zijn er geen kasgeldleningen aangetrokken. Het saldo van de uitstaande kasgeldlening per 31 december 2025 bedraagt € 0.

Schatkistbankieren

Sinds de invoering van het verplicht schatkistbankieren (per 15 december 2013) is het voor de provincie mogelijk om tijdelijk overtollige middelen uit te zetten bij Nederlandse gemeenten, waterschappen en provincies, voor zover deze niet onder het toezicht van de uitzettende overheid vallen. In 2025 heeft de provincie geen overtollige middelen uitgezet bij medeoverheden; alle overtollige middelen zijn uitgezet in de schatkist.

De provincie had eind 2024 bij de schatkist € 109 miljoen in rekening-courant staan. Eind 2025 is het bedrag dat de provincie in rekening-courant heeft staan € 121 miljoen. De stijging wordt veroorzaakt door lagere (investerings)uitgaven dan begroot. Uitzettingen bij de schatkist leveren op peildatum 16 januari 2026 bij een deposito van tien jaar een rente op van 2,95 procent. De rente op de rekening-courant bij de schatkist bedraagt op dezelfde peildatum 1,93 procent.

Financieringstekort

Kasgeldlimiet

De Wet fido stelt normen voor de hoogte van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Bij het uitvoeren van het treasurybeleid is de provincie Noord-Holland in 2025 binnen deze normen gebleven. Overschrijding van de kasgeldlimiet was niet aan de orde, in 2025 zijn er geen kasgelden aangetrokken. Het uitstaande bedrag aan kasgeldleningen op 31 december 2025 bedroeg € 0 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om (her)financiering van de meerjarige leningen over de jaren te spreiden. De renterisiconorm voor 2025 is 20 procent van het begrotingstotaal van de ontwerpbegroting en bedraagt € 174,8 miljoen.

Voor 2025 is er één lening (€ 70 miljoen) afgelost en zijn er twee nieuwe leningen (ieder € 45 miljoen) afgesloten. Het totaalbedrag aan opgenomen langlopende financiering bedraagt € 180

¹ In de realisatie is nog geen onderscheid te maken tussen operationele en investeringskasstromen. Voor 2026 verwachten wij dit onderscheid wel te kunnen maken.

miljoen. De eerste lening van € 90 miljoen dient in 2026 te worden afgelost, de twee leningen van € 45 miljoen respectievelijk in 2027 en 2029. De renterisiconorm is in 2025 niet overschreden.

Bedragen * € 1.000	2025	2026	2027	2028
Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting	€ 874.132	€ 994.357	€ 994.357	€ 994.357
Renterisiconorm o.g.v. Wet fido: 20% van grondslag	€ 174.826	€ 198.871	€ 198.871	€ 198.871
Renteherzieningen	-	-	-	-
Aflossing	€ 70.000	€ 90.000	€ 45.000	-
Risicobedrag	€ 70.000	€ 90.000	€ 45.000	-
In % van de begroting	8,0%	9,1%	4,5%	0%
Ruimte (+) / overschrijding (-)	€ 104.826	€ 108.871	€ 153.871	€ 198.871

Renteverwachtingen

Renteontwikkeling

In 2025 heeft de rente zich redelijk gestabiliseerd en genormaliseerd. In 2024 was korte financiering nog relatief duur en lange financiering relatief goedkoop, wat ongewoon is. Gedurende 2025 sloeg deze trend om. Korte financiering is op dit moment goedkoper dan lange financiering, wat wél gebruikelijk is. Bij langere financiering lopen de banken immers een groter risico dat gedekt moet worden dan bij kortere financiering. Deze trend wordt mede veroorzaakt door de renteverlagingen van de Europese Centrale Bank (ECB) gedurende 2025. De rente van de ECB lag eind 2025 rond het gewenste inflatiepercentage van 2 procent (deze ontwikkeling zien wij ook in de rentevergoeding op de schatkist; begin 2025 ontving de provincie nog een rentevergoeding van 2,92 procent en de stand van 15 januari 2026 is 1,93 procent. Gezien de mondiale ontwikkeling en de onzekerheid die hiermee gemoeid is, zullen we de renteontwikkeling nauwkeurig blijven volgen.

Kasgeldlimiet/renterisiconorm

Stappen (1-4) (bedragen x € 1.000)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) Ruimte(+)/ Over- of Overschot schrijding(-) = (5)- middelen (-) (3)
(1) - (2) = (3)			
Gemiddelde Kw 1	€ 6.176	€ 112.284	€ -106.109 € 167.298
Gemiddelde Kw 2	€ 3.851	€ 129.362	€ -125.512 € 186.701
Gemiddelde Kw 3	€ 155	€ 192.958	€ -192.803 € 253.992
Gemiddelde Kw 4	€ 234	€ 167.054	€ -166.820 € 228.009
(4) Gemiddelde van (3)	€ 2.604	€ 150.415	€ -147.811 € 209.000
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet		€ 61.189
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet		€ 209.000
(6b) = (4>5)	overschrijding van de kasgeldlimiet		Geen overschrijding van de kasgeldlimiet
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal ontwerp begroting		€ 874.132
(8)	Percentage regeling		7%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		€ 61.189

Renteresultaat

De feitelijke realisatie van het treasurybeleid weerspiegelt het renteresultaat van de provincie. In 2025 heeft de provincie rentebaten van bijna € 4,9 miljoen, met name op verstrekte langlopende geldleningen en uitzettingen met een looptijd langer dan één jaar, en deels door de rentevergoeding op de schatkist die in 2025 gestegen is. De rentelasten voor 2025 bedroegen € 5,0 miljoen. Deze bestonden met name uit rentelasten voor opgenomen geldleningen.

Het renteresultaat is doorbelast aan de taakvelden doormiddel van een omslagrente.

		Realisatie		Begroting	
		2025		2025	
Bedragen x € 1.000					
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		5.026		5.020
B	De externe rentebaten (idem)	-/-	4.914	-/-	4.730
	Saldo rentelasten en rentebaten		112		290
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-	-	-
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-	-	-
C3	De rentebaait van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-	-	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		112		290
D1	Rente over eigen vermogen	+/+	-	+/+	-
D2	Rente over voorzieningen	+/+	-	+/+	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		112		290
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	138	-/-	275
F	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-26		15

Het renteresultaat over 2025 is positiever uitgevallen door hogere rentebaten. De hogere rentebaten zijn het resultaat van hogere rentevergoeding op de schatkist door een structureel hoog saldo op de schatkist.

4.4 Bedrijfsvoering

Algemeen

1. Algemeen

In deze paragraaf beschrijft de provincie hoe zij haar werkzaamheden intern organiseert, zodat voor inwoners en bedrijven de juiste dingen op de juiste manier worden gedaan. Daarbij handelt de provincie binnen de geldende wet- en regelgeving. Deze regelgeving dient soms verschillende belangen en kan daardoor spanningen opleveren, maar vormt altijd het uitgangspunt voor het handelen van de provincie.

De snelle ontwikkelingen op het gebied van digitalisering, en in het bijzonder kunstmatige intelligentie, bieden kansen en brengen tegelijkertijd nieuwe uitdagingen met zich mee. Met de introductie van de interne AI-omgeving DAAN zet de provincie kunstmatige intelligentie zo veilig en autonoom mogelijk in binnen de organisatie.

In 2025 zette de provincie een belangrijke stap in de vernieuwing van de bedrijfsvoering. De eerste aanbesteding, voor een nieuw HR-systeem, leidde eind 2025 tot gunning. In 2026 start de provincie met de inrichting van dit systeem.

De arbeidsmarkt blijft ook voor de provincie krap. Over het algemeen lukt het om vacatures te vervullen, maar voor een aantal specifieke functies is sprake van schaarste, met name binnen Beheer en Uitvoering (B&U), financiën en inkoop.

In een tijd waarin desinformatie toeneemt, is het van groot belang dat de provincie zorgt voor tijdige, betrouwbare en toegankelijke informatie.

2. Samen en wendbaar

Om adequaat in te spelen op veranderende opgaven en omstandigheden, investeert de provincie structureel in de ontwikkeling van medewerkers en de organisatie als geheel. Naast het persoonlijke budget duurzame inzetbaarheid (PBDI), zoals afgesproken in de cao, is via het opleidingsbudget gericht geïnvesteerd in duurzame ontwikkeling. In 2025 lag de focus daarbij op samenwerken, teamontwikkeling en vakinhoudelijke ontwikkeling. Daarnaast is in 2025 een leiderschapsprogramma voor het management ontwikkeld. Dit programma start in 2026.

Aandacht voor diversiteit en inclusie is inmiddels breed verankerd binnen de organisatie. Daarom is de programmatische aanpak in 2025 beëindigd en zijn deze thema's structureel ondergebracht in de reguliere organisatie. Voor het programma 'Vinden en Binden' geldt dit nog niet. Vanwege de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt is deze programmatische aanpak in 2025 voortgezet en verder doorontwikkeld. Via het MRA-traineeprogramma en het provinciale traineeprogramma is geïnvesteerd in het aantrekken en behouden van jong talent.

3. Interne communicatie

Interne communicatie is een cruciale randvoorwaarde voor een goed functionerende organisatie met een duidelijke missie en herkenbare kernwaarden. Zij draagt bij aan het uitdragen van het organisatieverhaal, versterkt de binding van medewerkers en zorgt voor een eenduidige informatiestroom via communicatiekanalen en leidinggevenden.

In 2025 zijn verschillende acties gestart om de interne communicatie te versterken. Zo is gewerkt aan een kanalenstrategie, is de lijn- en leiderschapscommunicatie verbeterd en zijn samenwerken

en wendbaarheid nadrukkelijk onderdeel gemaakt van de organisatievisie. Deze inzet toont de provincie ook in 2026.

4. Digitalisering en datagedreven werken

In 2025 heeft de provincie de actieve inzet van data binnen de organisatie verder uitgebreid. Er is geëxperimenteerd met large language models, CoPilot en de eigen AI-toepassing DAAN. Hiermee kunnen we kunstmatige intelligentie inzetten binnen de eigen digitale omgeving, passend bij de ethische afwegingen die horen bij de rol van de provincie als publieke organisatie.

In datzelfde jaar is een AI- en datastrategie met bijbehorende actieagenda opgesteld. Vanwege financiële afwegingen is besloten hiervoor geen extra middelen beschikbaar te stellen. De AI- en datastrategie wordt daarom herschreven als beleidskader.

Daarnaast is in 2025 verder gewerkt aan de vernieuwing van de ICT-basisdiensten en aan de professionalisering van de regieorganisatie. De migratie naar nieuwe cloud- en werkplekdiensten is nog gaande en wordt naar verwachting in 2026 afgerond. De aanbesteding voor nieuwe netwerkdiensten is gestart.

Ook in 2025 droeg de provincie actief bij aan interprovinciale samenwerking en via deze netwerken is invloed uitgeoefend op aankomende wetgeving met een digitale component. De provincie blijft werken aan transparantie als overheidsorganisatie. Daarbij is in 2025 extra aandacht besteed aan digitale toegankelijkheid.

5. Bedrijfsvoeringssystemen (BVS)

In 2025 is het programma 'Bedrijfsvoeringssystemen' daadwerkelijk van start gegaan. Daarbij is begonnen met de vervanging van het huidige systeem voor financiën, personeel en inkoop, dat al ruim twintig jaar in gebruik is. Dit systeem wordt vervangen door drie moderne modules: personeelsadministratie, financiële en inkoopadministratie en projectbeheersing.

De aanbesteding voor het systeem ter ondersteuning van personeelsprocessen is vóór de zomer van 2025 gepubliceerd en gegund aan AFAS. De implementatie ging eind 2025 van start. Ook is in 2025 begonnen met de voorbereiding van de aanbesteding voor het financiële en inkoopstelsel. Deze aanbesteding wordt begin 2026 gepubliceerd.

Om een goede integratie tussen de nieuwe systemen en koppelingen met aanpalende applicaties te realiseren, is het Productteam Integratie opgericht.

De implementatie van deze systemen vraagt om verdere standaardisatie van bedrijfsvoeringsprocessen en de inzet van moderne technieken voor data-integratie. Daarmee vormen deze trajecten een meerjarige, strategische veranderopgave. De investeringen leiden tot betere naleving van wet- en regelgeving, betere stuurinformatie en een hogere gebruiksvriendelijkheid.

6. Contractbeheer- en inkoopmodule

De contractbeheermodule is geïmplementeerd en wordt momenteel organisatiebreed uitgerold. Daarnaast is het eerste Dynamisch Aankoopstelsel (DAS) voor de inhuur van ingenieurs en beleidsadvies gepubliceerd op TenderNed. Vanaf 1 januari 2026 worden binnen deze DAS de eerste offerteaanvragen uitgezet.

7. Informatiebeheer

Op grond van de Archiefwet en de Wet open overheid (Woo) heeft de provincie Noord-Holland een wettelijke verantwoordelijkheid voor zorgvuldig, toegankelijk en duurzaam informatiebeheer. Dit vormt een essentiële basis voor transparant bestuur, verantwoording en betrouwbare besluitvorming.

In 2025 is het informatiebeheer verder versterkt door inzicht te verkrijgen in het volwassenheidsniveau en gerichte verbetermaatregelen te treffen. Daarbij is ingezet op het vergroten van bewustwording binnen de organisatie en op het toekomstbestendig inrichten van de digitale informatievoorziening. De provincie stuurt hiermee op een zorgvuldige beheersing van informatie gedurende de gehele levenscyclus, van ontstaan tot en met archivering, en op structurele naleving van wettelijke eisen.

Ook is gewerkt aan de doorontwikkeling van de digitale informatievoorziening. De verdere inrichting van SharePoint, in samenwerking met de sector CID, draagt bij aan een eenduidige en duurzame informatiehuishouding. In 2025 is gestart met de voorbereiding van e-mailarchivering en met de verdere doorontwikkeling van SharePoint.

In 2025 ontvingen de directie en alle sectormanagers een rapportage op basis van het kwaliteitssysteem Informatiebeheer. Hierin zijn aanbevelingen opgenomen om de bewustwording en verantwoordelijkheid bij medewerkers en management te versterken. In 2026 wordt deze rapportage opnieuw uitgevoerd.

Daarnaast is de communicatie op het intranet verder gestructureerd. De training Informatiebeheer is via het leer-managementsysteem beschikbaar gesteld en opgenomen in het onboardingprogramma. Het spel Informatiestrijd is in 2025 vierentwintig keer gespeeld. Adviseurs Informatiebeheer worden steeds vaker en in een vroeg stadium betrokken bij ICT-projecten. Het project voor e-mailarchivering in Outlook is gestart. Samen met de sector CID wordt gewerkt aan beheer en doorontwikkeling van SharePoint. Maandelijks worden SharePoint-trainingen aangeboden. Daarnaast ondersteunen informatiecoaches medewerkers bij de inrichting van SharePointsites.

8. Sturing en beheersing

De provincie stuurt op het realiseren van strategische organisatiedoelstellingen via de planning- en controlcyclus. Intern maakt de provincie steeds meer gebruik van dashboards en wordt toegewerkt naar datagedreven analyses op het gebied van bedrijfsvoering. In 2025 zijn diverse verbeteringen doorgevoerd in deze dashboards en analyses.

Interne beheersing omvat het geheel aan maatregelen om te borgen dat organisatiedoelstellingen worden gerealiseerd binnen gestelde randvoorwaarden, zoals budgetten, afspraken en geldende procedures. De voortgang hierop is periodiek besproken in ambtelijke voortgangsgesprekken.

Sinds de jaarstukken 2023 legt het college van Gedeputeerde Staten zelfstandig verantwoording af over de rechtmatigheid. De organisatie is hiervoor toegerust met een goed ingerichte en functionerende (verbijzonderde) interne controle. Naast deze controles ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording zijn in 2025 ook tussentijdse, planmatige controles uitgevoerd. Daarnaast vinden sinds 2025 tussentijdse controles plaats op de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Hierdoor krijgt de provincie eerder inzicht in mogelijke onrechtmatigheden en kan zij tijdig bijsturen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Over het boekjaar 2025 heeft het college van GS zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven. In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de geconstateerde rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden groter dan € 400.000. Onrechtmatigheden die door de Provinciale Staten zijn geaccepteerd of onder de rapportagegrens liggen worden niet toegelicht. De afspraken voor de toelichting op onrechtmatigheden en welke onrechtmatigheden zijn geaccepteerd zijn vastgelegd in de Beleidsnota Rechtmatigheid 2023-2026 (inclusief tweede wijziging met ingang van 1 januari 2025) en in de Financiële Verordening provincie Noord-Holland 2025.

De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit:

- Een beschrijving van de geconstateerde afwijking;
- De maatregelen die worden ondernomen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

In 2025 zijn de volgende rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden boven de rapportagegrens vastgesteld:

	Omschrijving en proces	Fouten	Onduidelijkheden
1.	Onrechtmatigheden proces Aanbesteden	€ 2,7 miljoen	
2.	Begrotingsonrechtmatigheden	€ 8,4 miljoen (waarvan 0,2 miljoen acceptabel)	

De fouten en onduidelijkheden worden hieronder toegelicht.

1. Onrechtmatigheden proces Aanbesteden

In het proces Aanbesteden zijn vanuit de gegevensgerichte controle voor € 2,7 miljoen aan fouten geconstateerd. De in 2025 geconstateerde onrechtmatigheden (€ 1,4 miljoen) betreffen met name overschrijdingen van de Europese aanbestedingsdrempel, óf het uitbreiden dan wel voortzetten van de initiële opdracht terwijl de aanbestedingsgrens eerder was overschreden. De overige fouten komen voort uit de doorwerking van dossiercontroles uit eerdere jaren (€ 1,3 miljoen).

Maatregelen ter voorkoming in de toekomst

Sinds 2025 worden gedurende het jaar spendanalyses uitgevoerd. Hierdoor heeft de organisatie tijdiger inzicht in mogelijke onrechtmatigheden en kan zij eerder bijsturen. In 2026 wordt verder toegewerkt naar een continue monitoring proces zodat inkoopadvisering verder naar de voorkant kan worden gebracht. Inmiddels zijn nieuwe Europese aanbestedingen afgerond, waaronder die voor ingenieurs- en beleidsadviesdiensten, bestaande uit een drietal raamovereenkomsten en twee dynamisch aankoopssystemen (DAS). Hierdoor wordt het risico op verdere onrechtmatigheid beperkt. In de opvolgaudit 8.25 wordt de opvolging van de adviezen uit interne audit 2.23 (Europese aanbestedingen, 2023) beoordeeld en worden waar nodig verdere acties ingezet om de interne beheersing te versterken.

2. Begrotingsonrechtmatigheden

In het verslagjaar is sprake van begrotingsonrechtmatigheden met een gezamenlijk financieel effect van € 8,4 miljoen. De onrechtmatigheden zijn van begrotingstechnische aard en hebben niet geleid tot feitelijk onrechtmatige bestedingen in strijd met wet- en regelgeving of met provinciale beleidsdoelstellingen. Dit bedrag ligt boven de rapportagegrens en wordt daarom in deze paragraaf toegelicht:

1. € 1,8 miljoen overschrijding op de lasten binnen bestaand beleid zonder tijdige begrotingswijziging, zie hiervoor de verschillenanalyse programma 3.
2. € 5,8 miljoen overschrijding op de lasten binnen bestaand beleid zonder tijdige begrotingswijziging, zie hiervoor de verschillenanalyse programma 6.
3. € 721.369 kredietoverschrijdingen zonder voorafgaand autoriserend PS-besluit, zie bijlage 6.1 Investeringsuitgaven en kredieten. Van deze overschrijding is een bedrag van € 202.676 acceptabel omdat er sprake is van compensatie via direct te relateren baten.

Maatregelen ter voorkoming in de toekomst

Begrotingsafwijking punt 1 en 3: Om herhaling van dit type overschrijdingen te voorkomen, worden binnen de administratieve processen aanvullende beheersmaatregelen getroffen. Deze maatregelen richten zich onder meer op:

- Het aanscherpen van de periodieke begrotingsbewaking op programma- en kredietniveau, inclusief een expliciete toets op rechtmatigheid en tijdigheid van autorisatie;
- Het inrichten van een vroegtijdig signalerings- en escalatieproces wanneer structurele of substantiële overschrijdingen worden verwacht, inclusief heldere verantwoordelijkheden;
- Het verder vergroten van bewustzijn bij budgethouders en projectleiders over het begrotingscriterium, de begrotingsoverschrijdingen en de gevolgen voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingsafwijking punt 2: Dit betreft een herwaardering van de deelneming PDENH. De provincie volgt hierbij de verplichte verslaggevingsregels BBV waardoor de mutatie leidt tot een begrotingsonrechtmatigheid. Om herhaling van dit type overschrijdingen te voorkomen, worden binnen de administratieve processen aanvullende beheersmaatregelen getroffen. Deze maatregelen richten zich onder meer op:

- Het bepalen van de stuurinformatie en KPI's waarover de provincie jaarlijks standaard geïnformeerd wil worden om tijdig te kunnen anticiperen op de resultaten bij jaareinde.

Bij deze jaarrekening is een rechtmatigheidsverantwoording van GS aanwezig (zie rechtmatigheidsverantwoording). Dit is mogelijk door een goed ingerichte verbijzonderde interne controlefunctie, waarvan ook de externe accountant gebruik maakt om tot een oordeel te komen. Daartoe vindt periodiek afstemming plaats met de accountant.

Kosten bedrijfsvoering

Bedragen x € 1 miljoen	Begroot**	Gerealiseerd**	Vershil*
Loonkosten	142,6 N	136 N	6,6
Inhuur	23,7 N	25 N	-1,3
Overig	7,2 N	5,7 N	1,5
Totaal capaciteitskosten	173,5 N	166,7 N	6,8

* een positief verschil ten opzichte van de actuele begroting is voordelig

** Een bedrag voor lasten is nadelig (N)/ Een bedrag voor baten voordelig (V)/ Stortingen aan reserves: afdragen van geld aan de reserves (+/+ bedrag is nadelig (N))/ Onttrekkingen aan reserves: het opnemen van geld uit de reserves (-/- bedrag is voordelig (V))

Aan capaciteitskosten is € 6,8 miljoen minder uitgegeven dan begroot.

Vanuit de omvang van het werkpakket proberen we zo goed mogelijk te bepalen welke capaciteit we nodig hebben en welk deel daarvan structureel nodig is en welk deel we flexibel willen opvangen door middel van inhuur. Op het moment dat er medewerkers de provincie verlaten, ontstaan er vacatures die bijna nooit per direct weer worden ingevuld. Bij bepaalde specialistische functies kan de werving zo moeilijk zijn dat er tijdelijk wordt ingehuurd. Dit betekent dat in de realisatie de werkelijke loonkosten altijd lager zullen zijn dan de begroting. Daarnaast speelt bij de loonkosten mee dat medewerkers verlof kunnen kopen ten laste van hun IKB (Individueel Keuze Budget). Wij begroten het IKB (grotendeels) als onderdeel van het loon. Als een medewerker ervoor kiest om het IKB niet als onderdeel van het loon te laten uitbetalen, maar het om te zetten in verlofrechten leidt dit tot lagere loonkosten dan begroot. Conform de uitspraken van de commissie BBV leiden de extra verlofrechten tot een storting in de Voorziening verlofsparen. Deze storting vindt u niet terug in bovenstaand overzicht, omdat deze storting rechtstreeks ten laste van Hoofdstuk 7 in de programmabegroting wordt gebracht.

Beide componenten leiden tot een onderbesteding op de loonkosten.

Bij de overige kosten speelt vooral een onderbesteding op de opleidingskosten. Daarbij geldt dat medewerkers niet al hun rechten van hun PBDI (Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid) gebruiken.

Bedragen x € 1 miljoen	Begroting €	%	Realisatie €	%	Vershil %
1. Bestuur	11,4	6,6%	11	6,6%	0,0%
2. Klimaat en gezonde leefomgeving	9,6	5,5%	9,5	5,7%	0,2%
3. Ruimte en Wonen	10,9	6,3%	10,8	6,5%	0,2%
4. Bereikbaarheid	34,3	19,8%	31,1	18,7%	-1,1%
5. Natuur en landelijk gebied	13,9	8,0%	13,6	8,2%	0,2%
6. Economie, leefbaarheid en cultuur	6,5	3,8%	6,5	3,9%	0,1%
7. Overzicht Algemene middelen en organisatie	73,8	42,6%	72,8	43,7%	1,1%
Investeringen	13	7,5%	11,3	6,8%	-0,7%
Totaal	173,5	100%	166,7	100%	0%

Om de capaciteitskosten te kunnen toerekenen aan de programma's en investeringen, is halverwege het jaar een inventarisatie gemaakt van de programma's waaraan medewerkers van de provincie werken. Deze inventarisatie leidde tot de verdeelpercentages die in de tweede begrotingswijziging van 2025 door PS zijn vastgesteld. Na de tweede begrotingswijziging zijn nog programmabudgetten ingezet ten behoeve van capaciteit. Deze mutaties zijn de oorzaak van de wijziging van de verdeelpercentages in de laatste begrotingswijziging 2025.

De begrote verdeelpercentages uit de door u vastgestelde laatste begrotingswijziging worden gebruikt voor het toerekenen van de capaciteitskosten aan de programma's en investeringen in de jaarrekening. Het gerealiseerde percentage wijkt daarbij iets af van het begrote percentage. Dit komt doordat onderliggend het percentage verfijnd wordt naar een afzonderlijk percentage voor de vier hoofd-organisatorische eenheden. Omdat niet alle organisatorische eenheden in gelijke mate werken aan alle programma's, ontstaan kleine getalsmatige afwijkingen van de totaalpercentages. Dit uit zich met name bij het programma bereikbaarheid en bij investeringen als gevolg van het feit dat de onderbesteding in loonkosten vooral zit bij functies die werken aan het programma bereikbaarheid en aan investeringsprojecten.

Voor de bepaling van personele overhead wordt uitgegaan van de functies, zoals genoemd in de (per 2025 herziene) notitie Overhead van de commissie BBV. Deze lijst is aangevuld met een aantal interne toelichtingen in lijn met de BBV-nota, zoals het uitgangspunt dat geen overhead wordt toegerekend aan investeringsbudgetten. Dit is ook opgenomen in de financiële verordening. Daarnaast is in 2025 een gewijzigde nota van BBV van toepassing. Deze nota had financiële gevolgen, omdat inkoop- en communicatieadviseurs niet meer aan het specifieke taakveld of investering mochten worden toegerekend, maar onder overhead moeten vallen. In de kaderbrief 2026 en de tweede begrotingswijziging 2025 zijn deze financiële gevolgen opgenomen en door PS geaccordeerd. Dit is nu op gelijke wijze ook in de jaarrekening verwerkt.

4.5 Wet open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse verantwoording verslag doet van de uitvoering van de Woo, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Met deze paragraaf legt de provincie een beschrijvende verantwoording op hoofdlijnen af over de uitgevoerde activiteiten met betrekking tot de drie speerpunten van de Woo: passieve openbaarmaking, (verbetering van) de informatiehuishouding en actieve openbaarmaking.

1. Passieve openbaarmaking

In 2025 zijn 120 verzoeken op grond van de Woo ontvangen en in behandeling genomen. Dat is een stijging van ongeveer 40 procent ten opzichte van 2024.

Woo-verzoeken	Aantal	% tijdig (binnen de wettelijke termijn 4 + 2 wkn)	% niet tijdig	tijdig, gemiddelde afdoeningstermijn in dagen	niet tijdig, gemiddelde afdoeningstermijn in dagen
2024	86	75%	25%	35	90
2025	132	79%	21%	32	95

Daarnaast zijn twaalf Woo-verzoeken afgehandeld die in 2024 waren ingediend. In totaal zijn daarmee 132 verzoeken behandeld. Hiervan zijn vijftien verzoeken doorgestuurd naar een ander bestuursorgaan, zijn twee verzoeken in overleg met de verzoeker aangehouden om tot een volledig antwoord te komen en zijn twee verzoeken door de verzoeker ingetrokken. Verder zijn zeventien verzoeken nog in behandeling; deze worden in 2026 afgerond. Er zijn zes bezwaarprocedures ingediend en in behandeling genomen. De personele bezetting van de Woo-unit was in 2025 op orde. Net als in 2024 is sterk ingezet op tijdig contact en afstemming met verzoekers over de aanpak en voortgang van hun verzoek. Deze werkwijze heeft ertoe geleid dat het aantal Woo-verzoeken dat binnen de wettelijke termijn wordt afgedaan ten opzichte van 2024 nog iets is gestegen en dat ongeveer 50 procent van de verzoeken informeel kon worden afgedaan.

2. Digitale informatiehuishouding

Zie de aparte alinea over informatiebeheer hierboven.

3. Actieve openbaarmaking

Een derde speerpunt van de Woo is actieve openbaarmaking. Bestuursorganen publiceren de informatie op de eigen website en met een digitale link naar de Woo-index is deze informatie vindbaar voor de burger. De provincie voldoet aan de verplichte publicatie van de eerste tranche documenten van 1 november 2024. Voor de publicatie van de volgende tranches is er vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nog geen voorkeursvariant naar voren gekomen voor de technische koppeling op landelijk niveau. Met als gevolg dat de inwerkingtreding van de tweede tranche is verschoven naar 1 oktober 2027. Vooruitlopend op de officiële inwerkingtreding is de inzet om te onderzoeken wat de best werkbaar processen zijn om optimaal voorbereid te zijn op de beoogde inwerkingtreding.

4.6 Verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn privaat- of publiekrechtelijke organisaties waarin de provincie een bestuurlijk en financieel belang heeft. Een financieel belang bestaat uit een bedrag dat de provincie ter beschikking heeft gesteld en niet kan verhalen als de verbonden partij failliet gaat. Het kan ook gaan om een bedrag waarvoor de provincie aansprakelijk is als de verbonden partij de verplichtingen niet nakomt. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht.

De verbonden partijen van de provincie Noord-Holland bestaan uit de provinciale deelnemingen (A), de gemeenschappelijke regelingen waaraan de provincie deelneemt (B) en een aantal overige rechtspersonen met een voor de provincie financieel en bestuurlijk belang (C).

A. Deelnemingen

Naar hun aard kunnen deelnemingen worden onderscheiden in de categorieën: (voormalige) nutsbedrijven, regionale ontwikkelingsmaatschappijen, beleggingen en overige.

De deelnemingen in de (voormalige) nutsbedrijven (PWN, Alliander, Afvalzorg) zijn historisch ontstaan. Regelmatig beoordeelt de provincie of aanhouding ervan nog een provinciaal belang dient.

Voor de participaties in ontwikkelingsvennootschappen (SADC en PolanenPark) gelden sociaaleconomische redenen en motieven vanuit ruimtelijke ordening. Zolang de doelstelling van de betreffende ontwikkelingsmaatschappij actueel is, blijft de provincie in principe deelnemen. Tenzij nieuwe ontwikkelingen tot andere keuzes leiden.

De deelnemingen met een beleggingskarakter in de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank dienen geen direct provinciaal belang, maar worden aangehouden vanwege het geringe risico en het hoge rendement.

Recreatie Noord-Holland is een uitvoeringsorganisatie waarin de provincie deelneemt. Deze organisatie beheert en onderhoudt gebieden van een aantal recreatieschappen.

De provincie neemt deel in vier fondsen (PDENH, INH, ROM InWest en LSFA). Deze fondsen zijn actief op het gebied van duurzaamheid, innovatieve bedrijven en life sciences.

B. Gemeenschappelijke regelingen

De provincie is actief in een aantal recreatieschappen in het kader van landschapsbeheer en het creëren van recreatievoorzieningen.

De Randstedelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijke regeling en oefent voor de provincies Flevoland, Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland de wettelijk verplichte rekenkamerfunctie uit.

Het openbaar lichaam Waddenfonds is een gemeenschappelijke regeling tussen de provincies Noord-Holland, Groningen en Fryslân.

De gemeenschappelijke regeling siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies is een gemeenschappelijke regeling tussen de provincies Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant.

De provincie neemt deel in vier omgevingsdiensten. Dat betreft gemeenschappelijke regelingen tussen de provincie en een aantal gemeenten in Noord-Holland. De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is een gemeenschappelijke regeling tussen de provincies Noord-Holland en Flevoland en een aantal gemeenten in beide provincies.

C. Overige verbonden partijen

De provincie is lid van de vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO). Deze samenwerking optimaliseert de condities waaronder provincies werken en stimuleert provinciale vernieuwingsprocessen.

De provincie is lid van de coöperatieve vereniging samenwerkingsverband DOVA. Deze vereniging behartigt de belangen op het gebied van openbaar vervoer.

De provincie is betrokken bij een tweetal stichtingen. Deze worden als verbonden partij opgenomen als door de provincie een bestuurder wordt benoemd en er sprake is van jaarlijkse financiële bijdragen. Daarmee wordt een ruime invulling gegeven aan de definitie van verbonden partijen.

Het gaat hierbij om de volgende stichtingen:

- Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied,
- Stichting Administratiekantoor Aandelen Zeehaven IJmuiden.

Het fonds Nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland is op grond van de Wet milieubeheer tot stand gekomen als publiekrechtelijk rechtspersoon. Doel is het beheren van de gelden in het fonds. Hiermee betalen we de kosten van de eeuwigdurende nazorg van gesloten stortplaatsen.

Sturen op bijdrage aan provinciale doelen

De provincie stuurt actief op de bijdrage van een verbonden partij aan de provinciale doelen. De beleidsmatige afweging of voortzetting van participatie in bestaande verbonden partijen wenselijk is, komt aan de orde bij de vierjaarlijkse evaluatie van de verbonden partij. Naast (her)definiëring van het publieke belang wordt voor elke verbonden partij getoetst of deze bijdraagt aan de provinciale beleidsdoelstellingen. Dit gebeurt zowel bij het aangaan van de verbintenis als bij de periodieke evaluatie. Vanuit bedrijfseconomisch perspectief wordt beoordeeld of de bedrijfsvoering van de verbonden partij voldoende zakelijk is. In alle gevallen maakt de provincie periodiek de beleidsmatige afweging om betrokken te blijven of te zijn bij activiteiten van de verbonden partij.

Invulling aandeelhouders- en commissarisrol

De belangen van de provincie bij de deelnemingen worden primair via de aandeelhoudersrol behartigd. Deze rol is geplaatst in de portefeuille van de gedeputeerde die ook belast is met het beleidsveld. Voor het benodigde contact met de belangrijkste deelnemingen houden de portefeuillehouder en bestuurders van de onderneming elk jaar verschillende afstemmingsoverleggen.

Informatie over de overige aspecten van de invulling van de aandeelhoudersrol vindt u in de [‘Kadernota Verbonden partijen 2020’](#).

Relevante ontwikkelingen verbonden partijen

De volgende wijzigingen vonden de afgelopen periode plaats op het gebied van de verbonden partijen:

- De governance van Recreatie Noord-Holland N.V. is gewijzigd door een wijziging van de statuten in mei 2025 waardoor er niet langer een raad van commissarissen is. Er is een uitgebreide goedkeuringslijst opgenomen in de statuten over besluiten van de directie die voorafgaand aan de aandeelhoudersvergadering goedkeuring behoeven.
- Bij het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer vond in 2019 een duikongeval plaats. Hieruit volgt een schadeclaim. Inmiddels is er een voorziening opgenomen in de jaarrekening 2025 van de provincie om de provinciale bijdrage verplichting bij eventuele tekorten als gevolg van deze claim te kunnen voldoen.
- Daarnaast heeft het bestuur van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer op 16 april 2025 besloten te onderzoeken wat de effecten zijn van het opheffen van het recreatieschap. Wanneer het bestuur daadwerkelijk het voorgenomen besluit neemt tot opheffing, worden de raden en staten van haar deelnemers gevraagd om een zienswijze.
- De evaluatie van de verbonden partijen is afgerond en wordt er gewerkt aan een nieuwe Kadernota Verbonden Partijen waarin de voorgestelde aanpassingen uit evaluatie worden overgenomen.

Lasten

De lasten voor de verbonden partijen staan in de verschillende programma's. De lasten (rentelasten) voor de deelnemingen in SADC en Zeehaven IJmuiden staan in programma 6 'Economie, leefbaarheid en cultuur' onder beleidsdoel 6.3.

De bijdragen aan de recreatieschappen zijn opgenomen in programma 5 onder beleidsdoel 5.2. De bijdragen aan de omgevingsdiensten staan onder beleidsdoel 2.2. De bijdragen van de provincie aan het Interprovinciaal Overleg (IPO) zijn verdeeld over de programma's op basis van de kerntaak waarvoor het IPO deze middelen inzet.

Inkomsten

De provincie ontving in 2024 circa € 18,6 miljoen 2024 aan dividend. In 2025 heeft de provincie Noord-Holland tot op heden € 11,2 miljoen aan dividend ontvangen. Zie hiervoor het overzicht van de ontvangen bedragen per deelneming. De ontvangen dividenden gebruikt de provincie als algemeen dekkingsmiddel. Voor 2026 raamt de provincie de te ontvangen dividenden op circa € 8,6 miljoen.

Leningen en garantstellingen verstrekt aan verbonden partijen

Aan een aantal provinciale verbonden partijen heeft de provincie bij oprichting of bij een latere financieringsbehoefte leningen dan wel garanties verstrekt. Hier volgt een overzicht:

- Voor het Polanenpark staat de provincie garant voor het rekeningcournant saldo bij de BNG (€ 0,3 miljoen). De provincie is 50% aandeelhouder, hetgeen betekent een garantstelling van afgerond maximaal € 0,2 miljoen. In 2025 is hier geen aanspraak op gemaakt.

- Aan Zeehaven IJmuiden heeft de provincie in 2011 een lening verstrekt van € 0,6 miljoen. Deze lening is in 2021 verlengd tot 2026.
- Aan de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor verleende de provincie een subsidie in de vorm van een rentedragende geldlening van € 40 miljoen voor de activiteiten in de voorbereidingsfase van de Pallas-reactor.
- De provincie verstrekte in december 2021 een converteerbare lening van € 55 miljoen aan Alliander voor de oplopende investeringen in de energietransitie.
- De provincie verstrekte in december 2023 een lening van € 5 miljoen aan Het Innovatiefonds Noord-Holland B.V. voor de uitvoering van de Vroege Fase Financiering Noord-Holland. In 2025 is de derde en laatste tranche verstrekt aan het fonds.

Risico's verbonden aan verbonden partijen

De financiële risico's gerelateerd aan verbonden partijen zijn als volgt (zie ook de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'):

Gestort aandelenkapitaal bij deelnemingen

Een aandeelhouder in een vennootschap (deelneming) heeft een bedrag betaald voor de aandelen. Als de vennootschap slechte resultaten behaalt, kan sprake zijn van (gedeeltelijk) verlies van dit bedrag. Dit moet dan op de provinciale balans worden gecorrigeerd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen

Als een deelneming winsten behaalt, kan een deel van die winst als dividend worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. Deze dividenden zijn onzeker, doordat pas na afloop van een boekjaar blijkt of het verwachte resultaat is behaald.

De provincie dekt in het weerstandsvermogen het risico af dat 25 procent van het verwachte dividend niet wordt uitgekeerd. Dit risico is in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' opgenomen als risico's verbonden partijen.

Deelnemingen

Alliander N.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Arnhem	Eigen vermogen	€ 6.038.000.000	€ 6.203.000.000
Nominale waarde aandelen	€ 62.654.400	Vreemd vermogen	€ 6.908.000.000	€ 7.960.000.000
% belang	9,16	Resultaat	€ 976.000.000	€ 289.000.000
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Dividend	€ 15.872.000	€ 8.717.000
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Energievoorziening			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	In december 2021 is door de PNH een lening van € 55 miljoen verstrekt aan Alliander.			

N.V. Afvalzorg Holding

		2024	2025
--	--	------	------

Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€ 73.717.000	
Nominale waarde aandelen	€ 12.600.000	Vreemd vermogen	€ 171.425.000	
% belang	90	Resultaat	-€ 2.779.000	
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Dividend	€ 1.125.000	€1.350.000
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Efficiënt gebruik stortplaatsen			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Door het bijstellen van de rekenrente voor de gesloten nazorgfondsen zal er naar verwachting over het boekjaar 2025 geen dividend worden uitgekeerd.			

N.V. Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Velserbroek	Eigen vermogen	€ 289.548.000	
Nominale waarde aandelen	€ 6.806.703	Vreemd vermogen	€ 643.859.000	
% belang	100	Resultaat	€ 3.887.000	
Programma	Ruimte en Wonen	Dividend	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Drinkwatervoorziening en natuurbeheer			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Er is geen dividend uitgekeerd in 2025 over het boekjaar 2024, het resultaat is toegevoegd aan het eigen vermogen. Dit is gedaan vanwege het perspectief van de investeringsagenda van PWN, die nodig is voor de leveringszekerheid van drinkwater. De verwachting is dat dit de komende jaren zo blijft.			

Recreatie Noord-Holland N.V. (RNH)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€ 3.275.939	
Nominale waarde aandelen	€ 370.000	Vreemd vermogen	€ 1.576.087	
% belang	100	Resultaat	€ 577.873	
Programma	Natuur en landelijk gebied	Dividend	€ 0	
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Beheer en onderhoud recreatiegebieden			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	In mei 2025 zijn de statuten van RNH gewijzigd waardoor de vennootschap niet langer een raad van commissarissen heeft.			

Schiphol Area Development Company N.V. (SADC)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Schiphol	Eigen vermogen	€ 129.288.000	€ 144.474.000
Nominale waarde aandelen	€ 3.424.680	Vreemd vermogen	€ 21.018.000	€ 8.012.000
% belang	25	Resultaat	€ 6.080.000	€ 2.410.000
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA, Voordracht lid RvC			
Publiek doel	Gebiedsontwikkeling en uitgifte gronden, marketing en acquisitie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (NHN)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Alkmaar	Eigen vermogen	€ 1.225.055	€1.621.755
Nominale waarde aandelen	€ 26.460	Vreemd vermogen	€ 4.252.334	€2.751.133
% belang	49	Resultaat	€ 21.432	€396.700
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	€0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA, Voordracht voorzitter RvC			
Publiek doel	Ontwikkeling Economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

PolanenPark B.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€ 461.300	
Nominale waarde aandelen	€ 7.200	Vreemd vermogen	€ 1.321.390	
% belang	50	Resultaat	€ 35.894	
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Ontwikkeling bedrijventerrein			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

PolanenPark C.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Schiphol	Eigen vermogen	€ 5.724.072	
Nominale waarde aandelen	€ 7.200	Vreemd vermogen	€ 5.497.774	
% belang	50	Resultaat	€ 0	
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	
Bestuurlijk belang	Stemrecht VvV			
Publiek doel	Ontwikkeling bedrijventerrein			

Eventuele
ontwikkelingen/risico's

Zeehaven IJmuiden N.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	IJmuiden	Eigen vermogen	€ 34.672.000	
Nominale waarde aandelen	€ 408.402	Vreemd vermogen	€ 32.805.000	
% belang	8,40	Resultaat	€ 2.600.000	
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 24.500	€ 24.500
Bestuurlijk belang	Benoeming bestuurslid beherende stichting.			
Publiek doel	Ontwikkeling haven en economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Den Haag	Eigen vermogen	€4.777.000.000	€4.863.000.000
Nominale waarde aandelen	€ 1.525.875	Vreemd vermogen	€123.164.000.000	€110.701.000.000
% belang	1,10	Resultaat	€ 294.000.000	€172.000.000
Programma	Overzicht algemene middelen en organisatie	Dividend	€ 1.318.356	€ 1.531.978
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Belegging			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Den Haag	Eigen vermogen	€2.094.000.000	€2.157.000.000
Nominale waarde aandelen	€ 11.845	Vreemd vermogen	€76.674.000.000	€70.711.000.000
% belang	0,2	Resultaat	€94.000.000	€113.000.000
Programma	Overzicht algemene middelen en organisatie	Dividend	€ 106.591	€ 88.826
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Belegging			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Life Sciences Fund Amsterdam B.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen	€ 5.445.516	€ 6.544.518
Nominale waarde aandelen	€ 36.038	Vreemd vermogen	€ 46.040	€ 32.001
% belang	20	Resultaat	-€ 204.871	€ 10.183.111
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 243.026	€ 1.819.793
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Ontwikkeling economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Mate van revolverendheid: 100% Fondsomvang: €10 miljoen			

Participatiefonds Duurzame Economie Provincie Noord-Holland B.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€ 65.031.600	
Nominale waarde aandelen	€ 1	Vreemd vermogen	€ 278.852	
% belang	100	Resultaat	-€ 1.381.939	
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Stimuleren duurzame economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Mate van revolverendheid: 100% Fondsomvang: €85 miljoen In 2023 is de beheerfase van het fonds ingegaan. Er worden geen nieuwe participaties/leningen aangegaan. In 2025 is het door de provincie Noord-Holland ter beschikking gestelde fondsvermogen (€ 85 miljoen) volledig gebruikt voor investeringen in de portefeuille. Vervolginvesteringen worden sinds Q3 2025 gefund met de opbrengsten uit rente, aflossingen en verkoopopbrengsten.			

Innovatiefonds Noord-Holland B.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen	€ 12.613.863	€ 14.375.751
Nominale waarde aandelen	€ 8.000	Vreemd vermogen	€ 7.016.406	€ 9.937.458
% belang	50	Resultaat	€ 296.591	-€ 363.112
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Het beschikbaar stellen van financiering aan kleine en middelgrote ondernemingen om (innovatieve) projecten te stimuleren binnen de provincie.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Mate van revolverendheid: 100%			

InWest Regio B.V. (ROM)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen	€ 41.579.147	€ 53.574.979
Nominale waarde aandelen	€ 40.000	Vreemd vermogen	€ 386.742	€ 141.293
% belang	33,25	Resultaat	-€ 1.853.809	-€ 1.239.062
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	De vennootschap heeft als doel om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en aan het realiseren van de transitieopgaven op het gebied van energie en circulariteit. Dit doet deze vennootschap onder andere door het beschikbaar stellen van financiering, het adviseren en begeleiden van ondernemingen, en het stimuleren en faciliteren van innovatie.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

ROM InWest B.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen	€ 37.202.572	€ 56.851.097
Nominale waarde aandelen	€ 9.996	Vreemd vermogen	€ 2.800.255	€ 5.561.344
% belang	16,66	Resultaat	-€ 2.070.777	€ 796.235
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Dividend	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	De vennootschap heeft ten doel het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Noord-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Gemeenschappelijke regelingen

Recreatieschap Spaarnwoude

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH	€ 3.275.346	€ 3.478.418
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	33,33	Eigen vermogen	€ 14.033.832	€ 15.024.466
Programma	Natuur en landelijk gebied	Vreemd vermogen	€ 5.660.195	€ 9.295.995
		Resultaat	€ 305.794	€ 990.635
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Eén lid van Provinciale Staten is lid van het algemeen bestuur			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Per 1 juli 2024 is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd en is deze conform de per 1 juli 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen			

Recreatieschap Groengebied Amstelland

			2024	2025
Vestigingsplaats	Amstelveen	Bijdrage Provincie NH	€ 1.108.935	€ 1.177.689
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	14,28	Eigen vermogen	€ 2.303.402	€ 2.699.561
Programma	Natuur en landelijk gebied	Vreemd vermogen	€ 3.092.551	€ 3.669.507
		Resultaat	€ 148.769	€ 396.159
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Recreatieschap Twiske-Waterland

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH	€ 1.635.606	€ 1.696.123
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	21,5	Eigen vermogen	€ 5.417.155	€ 5.365.672
Programma	Natuur en landelijk gebied	Vreemd vermogen	€ 755.886	€ 676.376
		Resultaat	€ 213.370	-€ 51.483
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Per 1 juli 2024 is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd en conform de per 1 juli 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen			

Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH	€ 908.933	€ 965.287
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	12,5	Eigen vermogen	€ 1.452.448	€ 1.505.764
Programma	Natuur en landelijk gebied	Vreemd vermogen	€ 1.634.332	€ 6.174.910
		Resultaat	€ 26.345	€ 53.315
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Op maandag 15 april 2025 heeft het algemeen bestuur besloten voornemens te zijn om het recreatieschap op te heffen			

Recreatieschap Plassenschap Loosdrecht e.o.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Utrecht	Bijdrage Provincie NH	€ 575.862	€ 752.131
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	25	Eigen vermogen	€ 1.465.886	
Programma	Natuur en landelijk gebied	Vreemd vermogen	€ 4.963.578	
		Resultaat	€ 428.864	
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het bestuur van het Plassenschap.			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Beheersregeling Amstel

			2024	2025
Vestigingsplaats	n.v.t.	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Programma	Bereikbaarheid	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
		Resultaat	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	Door de beheersregeling is het beheer bij één provincie belegd: de provincie Noord-Holland.			
Publiek doel	Het beheer van de Amstel			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Randstedelijke rekenkamer

			2024	2025
Vestigingsplaats	Amsterdam	Bijdrage Provincie NH	€ 472.749	€ 492.650
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	25	Eigen vermogen	€ 416.433	€ 230.151
Programma	Bestuur	Vreemd vermogen	€ 685.287	€ 1.093.352
		Resultaat	€ 0	€ 0
Bestuurlijk belang	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan om gezamenlijk op een effectieve en efficiënte wijze de wettelijke opdracht voor het instellen van een rekenkamer vorm en inhoud te kunnen geven.			
Publiek doel	Rekenkamerfunctie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Waddenfonds

			2024	2025
Vestigingsplaats	Leeuwarden	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	33,33	Eigen vermogen	€ 51.917.239	€ 66.448.021
Programma	Natuur en landelijk gebied	Vreemd vermogen	€ 159.202.222	€ 138.737.515
		Resultaat	-€ 78.557.738	€ 763.882
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Water is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Twee leden van Provinciale Staten nemen deel aan het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Beheren en besteden Waddenfonds			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek

			2024	2025
Vestigingsplaats	Lelystad	Bijdrage Provincie NH	€ 247.597	€ 263.161
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	4,24	Eigen vermogen	€ 2.781.502	
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Vreemd vermogen	€ 3.695.465	
		Resultaat	€ 144.369	
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Eigenaarsrol Omgevingsdiensten is lid van het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

			2024	2025
Vestigingsplaats	Zaandam	Bijdrage Provincie NH	€ 31.680.000	€ 32.210.000
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	20	Eigen vermogen	€ 9.357.000	€ 5.056.000
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Vreemd vermogen	€ 40.341.000	€ 35.260.000
		Resultaat	€ 4.486.000	€ 412.000
Bestuurlijk belang	De gedeputeerde Milieu is lid van het algemeen bestuur. De gedeputeerde Omgevingsdiensten is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

			2024	2025
Vestigingsplaats	Hoorn	Bijdrage Provincie NH	€ 9.749.000	€ 10.437.000
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	30	Eigen vermogen	€ 3.566.000	€ 2.461.000
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Vreemd vermogen	€ 6.759.000	€ 5.133.000
		Resultaat	€ 1.690.000	€ 184.000
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Eigenaarsrol Omgevingsdiensten is lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst IJmond

			2024	2025
Vestigingsplaats	Beverwijk	Bijdrage Provincie NH	€ 449.496	€ 473.904
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	13	Eigen vermogen	€ 742.091	€ 1.604.528
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Vreemd vermogen	€ 13.348.423	€ 13.447.364
		Resultaat	€ 124.232	€ -7.305
Bestuurlijk belang	De gedeputeerde Omgevingsdiensten is lid van het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Gemeenschappelijke regeling siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies

			2024	2025
Vestigingsplaats	Utrecht	Bijdrage Provincie NH	€ 300.000	€ 300.000
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	30	Eigen vermogen	€ 613.000	
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Vreemd vermogen	€ 0	
		Resultaat	-€ 219.543	
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Cultureel erfgoed is lid van het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan.			
Publiek doel	Behoud en uitdragen van de universele waarde van het UNESCO werelderfgoed van de Hollandse Waterlinies.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Opgericht in 2022			

Privaatrechtelijke rechtspersonen

Interprovinciaal overleg (vereniging IPO)

			2024	2025
Vestigingsplaats	Den Haag	Bijdrage Provincie NH	€ 2.298.000	€ 6.734.000
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	8,33	Eigen vermogen	€ 2.808.088	
Programma	Bestuur	Vreemd vermogen	€ 53.222.050	
		Resultaat	€ 1.472.000	
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder IPO-bestuur is lid van het bestuur van het IPO. 2 leden van Provinciale Staten nemen deel aan de algemene vergadering van het IPO.			
Publiek doel	Belangenbehartiging provincies			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A.

			2024	2025
Vestigingsplaats	Utrecht	Bijdrage Provincie NH	€ 341.820	€ 280.579
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 1.114.496	
Programma	Bereikbaarheid	Vreemd vermogen	€ 3.688.950	
		Resultaat	€ 288.777	
Bestuurlijk belang	Namens Gedeputeerde Staten is de teamsenior openbaar vervoer van de sector Mobiliteit de gevolmachtigde om deel te nemen aan de Algemene Ledenvergadering van de DOVA U.A.			
Publiek doel	Ontwikkelen van een beter mobiliteitsbeleid van de leden en het realiseren van een doeltreffend en efficiënt openbaar vervoer.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Stichting projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied

			2024	2025
Vestigingsplaats	IJmuiden	Bijdrage Provincie NH	€ 619.727	€ 625.219
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 541.412	
Programma	Ruimte en Wonen	Vreemd vermogen	€ 2.260.263	
		Resultaat	€ 225.215	
Bestuurlijk belang	De gedeputeerde Havens is voorzitter van het Bestuursplatform NZKG			
Publiek doel	Versterken van de internationale concurrentiepositie van het gebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Stichting administratiekantoor Aandelen Zeehaven IJmuiden N.V.

			2024	2025
Vestigingsplaats	IJmuiden	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 34.672.000	
Programma	Economie, leefbaarheid en cultuur	Vreemd vermogen	€ 32.805.000	
		Resultaat	€ 2.600.000	
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap van het bestuur van de Stichting			
Publiek doel	Ontwikkeling haven en economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Huis van de Nederlandse Provincies

			2024	2025
Vestigingsplaats	Brussel	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	7,69%	Eigen vermogen		
Programma	Bestuur	Vreemd vermogen		
		Resultaat		
Bestuurlijk belang	Gedeputeerde Esther Rommel neemt deel aan het bestuur			
Publiek doel	Belangenbehartiging provincies			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Publiekrechtelijke rechtspersonen

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland

			2024	2025
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 59.143.288	
Programma	Klimaat en gezonde leefomgeving	Vreemd vermogen	€ 252.384	
		Resultaat	€ 2.588.298	
Bestuurlijk belang	Gedeputeerde Staten zijn beheerder van het Fonds.			
Publiek doel	Beheer fonds voor de nazorg stortplaatsen			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

4.7 Grondbeleid

Algemeen

Grondaankoop, -bezit en -verkoop zijn voor de provincie middelen voor het realiseren van provinciale doelen en vormen dus geen doelen op zich. De grondactiviteiten van de provincie vinden plaats binnen de kaders van de vijfde Nota Grondbeleid. Belangrijkste uitgangspunten hierin zijn: rechtmatigheid, transparantie, marktconformiteit en duurzaamheid. Daarbij voldoet de provincie aan het gelijkheidsbeginsel (arrest Didam). De aankoop van gronden voor de verschillende beleidsdoelen gebeurt zoveel mogelijk op minnelijke (vrijwillige) basis. Alleen als het noodzakelijk is, start de provincie een onteigeningsprocedure.

Natuur

Grond vormt een essentiële schakel in de transitie van het landelijk gebied en in het bijzonder de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Realisatie vindt plaats via verschillende instrumenten, zoals de vestiging van kwalitatieve verplichtingen, kavelruilen of door aankopen van grond binnen de NNN-begrenzing of daarbuiten om in te zetten als ruilgrond.

De NNN-realisatie in en nabij Natura 2000-gebieden is de afgelopen periode herzien in de realisatiestrategie NNN. Dit betreft een verdere verfijning van de realisatiestrategie NNN, die in 2020 al door Gedeputeerde Staten is vastgesteld. Er komt meer nadruk te liggen op de NNN-realisatie in de focusgebieden. Voor een aantal gebieden is bovendien voldoende budget gereserveerd om deze af te kunnen maken. In de buiten-focusgebieden wordt met name ingezet op realisatie via 'Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap' (SKNL) of marktconforme aankopen van begrensde NNN.

In 2025 zijn er in totaal vier aankopen gepasseerd bij de notaris, waarmee de provincie 766.956 m² NNN (ruil)grond heeft verworven. Verder is de vrijwillige kavelruil Honswijck afgerond. Deze kavelruil is een onderdeel van het gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek en had als resultaat een ruiling met zestien partijen (agrariërs, particulieren en een terreinbeherende organisatie). Hierdoor is ruim 120.000 m² NNN gerealiseerd via zelfrealisatie en verkoop aan een eindbeheerder. Ruim 520.000 m² natuur- en landbouwgrond is verkocht en circa 150.000 m² is voor zes jaar verpacht met een recht van eerste koop voor de pachter. Daarnaast is op twee locaties een stikstofvermindering gerealiseerd.

In overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden de aankopen voor het NNN op de balans opgenomen tegen de verwervingskosten (inclusief eventuele schadeloosstelling en aanvullende kosten). De aankoop van (meestal) agrarische gronden voor het NNN leidt tot een forse waardedaling. Dit geldt zeker voor de extra kosten ten gevolge van de aankoop van opstallen en de schadeloosstelling. Hierdoor is de balanswaarde van de NNN-gronden fors hoger dan de daadwerkelijke waarde. Dit vormt een risico voor het moment dat deze grond, zijnde natuurgrond, weer verkocht wordt. Daarom is in 2020 een reserve voor de toekomstige afwaardering NNN-gronden aangelegd. Deze reserve wordt, ten laste van de reserve Groen, steeds bij de tweede begrotingswijziging van het opvolgende jaar aangevuld. De aanvulling bestaat uit het verschil tussen de verwervingskosten van de NNN-gronden die in het vorige jaar zijn aangekocht en de potentiële verkoopopbrengsten van NNN-gronden. Dit is gestandaardiseerd op € 1 per vierkante meter.

Een bijzondere vorm van activering zijn aankopen in het kader van de zogenaamde SPUK-regelingen. Zo heeft het Rijk met een SPUK-regeling budget beschikbaar gesteld voor de

verwerving van gronden, om deze vervolgens in te zetten voor de bodemdalingsopgave. Gronden die we in dit kader aankopen, worden volledig door de SPUK gedekt en blijven voor € 1 zichtbaar op de balans. In 2025 heeft de provincie circa 440.000m² grond verworven nabij Assendelft met deze SPUK ten behoeve van bodemdaling. De provincie heeft in het verleden een grote grondportefeuille gekregen van het Rijk voor de afronding van het NNN. Deze Strategische Gronden Groen worden in eerste instantie ingezet als ruilgrond voor de NNN-realiseratie. Overtollige percelen worden verkocht, waarbij de opbrengst ten goede kwam van de reserve Groen. De ervaring leert dat grondpositie hét vliegwiel is voor gebiedsprocessen in het landelijk gebied.

Infrastructuur

Projecten waar grondverwerving aan de orde is, zijn de aanpassingen aan meerdere provinciale wegen (N-wegen) en de realisatie van enkele hoogwaardig openbaarvervoerverbindingen (HOV-verbindingen). Grootschalige projectmatige verwervingen zijn niet aan de orde. Het gaat om diverse kleinere projecten, waarbij bijvoorbeeld sprake is van verwerving voor onderhoud, veiligheid en uitbreiding van wegen en fietspaden, en de aanleg van rotondes. Deze taakgebonden verwervingen vallen onder het budget dat Provinciale Staten beschikbaar hebben gesteld voor het betreffende project. Vaak lopen die budgetten via een projectkrediet in het kader van het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (IMPI). De rol van de grondverwerving binnen deze projecten heeft een faciliterend karakter, waarbij tegelijkertijd de wettelijke kaders en de kaders in de vijfde Nota Grondbeleid worden bewaakt. Ook in 2025 verwierf de provincie grond voor de provinciale infrastructuur.

Grondbanken

Strategische grondaankopen

Met het krediet Strategische grondaankopen hebben Provinciale Staten het mogelijk gemaakt om, anticiperend op ontwikkelingen, voor provinciale doelen in brede zin, gronden aan te kopen. Met de Provinciale Staten-voordracht 2023-12 (6 maart 2023) bedraagt het krediet € 60 miljoen. Hiervan zit per 31 december 2025 circa € 39 miljoen vast in de (grond)eigendommen, zoals vermeld in de tabel onder 'Materiële vaste activa (strategische grondaankopen)'.

Beheer en verkoop

De provincie Noord-Holland bezit in totaal circa 13.500 hectare grond, ongeveer 5 procent van de gehele provincie Noord-Holland. Circa 3.100 hectare van deze grond valt binnen de beheergrenzen van de provinciale (vaar)wegen en circa 7.200 hectare grond is in beheer gegeven aan PWN en Staatsbosbeheer via beheerovereenkomsten. Van de resterende 3.000 hectare grond wordt circa 2.800 hectare verpacht aan in totaal circa 360 agrariërs. Het overige deel bestaat uit water, kleine incurante percelen, bermen en overhoeken.

De provincie verhuurt meer dan 1.000 ligplaatsen en steigerplekken en de grond onder 25 tankstations langs provinciale wegen. Met de pacht- en huuropbrengsten ontvangt de provincie ongeveer € 4 miljoen per jaar.

Alle verpachte percelen van de provincie Noord-Holland worden conform het duurzame pachtbeleid uitgegeven met gebruiksbepalingen. Deze gebruiksbepalingen dragen bij aan doelstellingen voor duurzame landbouw, natuur en biodiversiteit, en waterkwaliteit en -kwantiteit.

De percelen binnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en/of met een weidevogelstelling worden nog eens verpacht met extra gebruiksbeperkingen. Eind 2025 bedroeg het areaal NNN-eigendommen circa 618 hectare.

Verantwoording GS aan PS

Verantwoording Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten

De provincie streeft altijd naar maximale transparantie als het gaat om grondtransacties. In de begroting worden kosten en opbrengsten in enig jaar zo goed mogelijk geraamd. Hierbij gelden wel enkele kanttekeningen: aan- en verkoop van grond is vaak een grillig proces dat sterk gekoppeld is aan de actuele economische situatie. Het is dan ook niet altijd goed te plannen of te voorspellen. Daarom wijkt de realisatie altijd af van de raming, die uiteraard achteraf wordt verklaard. Zolang er onderhandeld wordt over aan- en verkoop van gronden, kan het vrijgeven van informatie (bijvoorbeeld over taxaties) de onderhandelingspositie van de provincie of derde partijen schaden. Er wordt daarom zo nodig een beroep gedaan op geheimhouding.

Overzicht provinciale gronden op balans

Hieronder volgt een overzicht van de boekwaarden per 31 december 2025 van de gronden die onderdeel zijn van de materiële vaste activa.

Perceel	Grond	Boekwaarde per 01-01-2025	Mutaties (waarde) 2025	SPUK dekking 2025	Boekwaarde per 31-12-2025	Oppervlakte m2 31-12-2025
Materiële vaste activa (krediet strategische grondaankopen)						
1. Zonneweide Jaagweg Koggenland		€ 7.300.000			€ 7.300.000	1.122.735
2. Regionaal Havengebonden Bedrijventerrein, Anna Paulowna		€ 2.011.000			€ 2.011.000	165.988
3. Bergweg 30, Bloemendaal (in erfpacht gegeven)		€ 225.807			€ 225.807	3.082
4. Perceel Hoofdweg 511, Haarlemmermeer		€ 380.000			€ 380.000	48.000
5. Percelen Wieringen (aan- en verkopen in kader van kavelruilingen)		€ 4.717.894			€ 4.717.894	1.009.723
6. SLP-zuid/deel NW, Rijssenhout		€ 4.626.281			€ 4.626.281	48.050
7. Aankoop Gansoord 30 en Turfspoor 47 Lissebroek		€ 5.075.985			€ 5.075.985	149.208
8. Perceel grond aan de Horndijk, Loosdrecht		€ 170.000			€ 170.000	705
9. Grasland Parallelweg, Burgerbrug		€ 981.492			€ 981.492	170.077
10. Bollengrond Kolonel Sneepweg, Bergen		€ 1.071.708			€ 1.071.708	67.880
11. Percelen kavelruil Zonnevanck, Stammeer/Bergen		€ 2.112.405			€ 2.112.405	378.839
12. Percelen fietspad Wierwijk, Wieringen		€ 390.846			€ 390.846	72.875
13. Percelen kavelruil Schoorldam, Schoorl		€ 347.590			€ 347.590	63.768
14. Jaagweg 1, Broek in Waterland		€ 1.087.698			€ 1.087.698	768
15. Percelen Burgerweg 2, Hippolytushoef		€ 1.671.920			€ 1.671.920	232.872
16. Balgweg 105 te Breezand		€ 6.704.724			€ 6.704.724	277.665
17. Grond Keverdijk, Weesp			€ 198		€ 198	166

18. Grond Overscheenseweg 3b, Naarden		€ 316.768		€ 316.768	13.385
Subtotaal	€ 38.875.351	€ 316.966	€ 0	€ 39.192.317	3.825.786
Overige materiële vaste activa					
17. Percelen voormalig Wieringerrandmeer	€ 4.703.504			€ 4.703.504	2.182.570
18. Voormalig beheergrondbank Laag-Holland en Amstelland	€ 936.040			€ 936.040	859.265
19. Strategische Gronden Groen (voorheen BBL & PASO)	€ 23.681.582	-€ 1.601.486		€ 22.080.096	11.653.407
20. NNN-eigendom	€ 42.581.500	€ 6.386.624	-€ 1.759.254	€ 47.208.870	6.175.073
21. Aankoop gronden Veenweide	€ 1	€ 2.642.906	-€ 2.642.906	€ 1	4.720.879
22. Renovatie Houtplein grond	€ 7.700.000			€ 7.700.000	-
23. Grond archeologisch depot te Castricum	€ 1.308.715			€ 1.308.715	-
Subtotaal	€ 80.911.342	€ 7.428.044	-€ 4.402.160	€ 83.937.226	25.591.194
Totalen	€ 119.786.694	€ 7.745.010	-€ 4.402.160	€ 123.129.543	29.416.980

4.8 Provinciale heffingen

Algemeen

Provinciale belastingen en heffingen zijn inkomsten die door de inwoners en ondernemers binnen de provincie worden betaald. Met provinciale belastingen en heffingen creëert de provincie de mogelijkheid om, aanvullend op onder meer de uitkering uit het provinciefonds, collectieve voorzieningen te financieren. Bij het heffen wordt uitgegaan van het profijtbeginsel. Uitgangspunt is dat degene die profiteert van een voorziening voor die voorziening betaalt. Het profijtbeginsel manifesteert zich sterker bij heffingen (bijvoorbeeld leges) dan bij belastingen (bijvoorbeeld opcenten motorrijtuigenbelasting). In de paragraaf 'Provinciale heffingen' staan de beleidslijnen die Provinciale Staten hebben vastgesteld en de gerealiseerde belastingopbrengsten. Bij het heffen wordt rekening gehouden met interne en externe kaders en wet- en regelgeving, waaronder verschillende artikelen uit de Provinciewet (artikel 222 tot en met 226).

Lastendruk

Provinciale belastingen en heffingen bepalen, zij het in beperkte mate, de collectieve lastendruk. Ze zijn dus medebepalend voor de omvang van het besteedbaar inkomen. Wettelijk mag het bedrag van provinciale belastingen en heffingen niet afhankelijk worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen van de belastingplichtige.

Provinciale heffingen moeten overheidsoptreden legitimeren

De provincie streeft naar evenwicht tussen het ervaren van overheidsoptreden en de hoogte van de bijdrage die betaald moet worden. De Provinciewet bepaalt dat provinciale opcenten tot een bepaalde limiet geheven mogen worden. Het BBV bepaalt dat de provinciale heffingen maximaal kostendekkend mogen zijn. Bij overtreding van deze regels kan de belastingrechter bij een bezwaar of beroepsprocedure de legesverordening onverbindend verklaren.

Kwijtscheldingsbeleid (art. 10 BBV)

Gelet op het karakter van de heffingen van de provincie Noord-Holland voert de provincie het beleid om geen kwijtschelding toe te passen.

Toelichting belastingen en heffingen

De provincie Noord-Holland kent de volgende provinciale belastingen en heffingen:

- Belastingen: betalingen voor de uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening met een algemeen belang. De provincie kent provinciale opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting. De opbrengst van deze belasting is een algemeen dekkingsmiddel.
- Heffingen: betalingen voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening die verband houden met collectieve voorzieningen. In de provincie Noord-Holland valt de grondwaterheffing hieronder.
- Leges: betalingen voor individuele dienstverlening van overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. De provincie Noord-Holland kent leges en overige rechten.

- Nazorghheffing: in de zogenoemde Leemtewet is op 1 april 1998 een regeling in de Wet milieubeheer opgenomen over de nazorg van operationele stortplaatsen. Dit zijn stortplaatsen waar het storten van afvalstoffen niet vóór 1 september 1996 is beëindigd.

Hierna volgt een toelichting op de belastingen en heffingen.

Toelichting belastingen en heffingen

Belastingen: opcenten motorrijtuigenbelasting

Inning van de motorrijtuigenbelasting, waarop de provinciale opcenten meeliften, verzorgt de Belastingdienst. Boven op de motorrijtuigenbelasting betalen houders van personenauto's en motoren provinciale opcenten. De provincies stellen het opcententarief vast, en zijn daarbij gehouden aan het wettelijk maximum dat het Rijk bepaalt. In 2025 hanteerde de provincie Noord-Holland een tarief van 77,4 opcenten. Het wettelijk maximum voor 2025 bedroeg 139,9 opcenten (Provinciewet artikel 222, 2 de lid). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met het inflatiecorrectiecijfer.

De provincie Noord-Holland heft sinds 2001 het laagste opcententarief. Onderstaand overzicht geeft inzicht in de tarieven opcenten per provincie voor de jaren 2025, 2024 en 2023.

Provincie	2025	2024	2023
Noord-Holland	77,4	77,4	67,9
Overijssel	82,2	82,2	79,9
Flevoland	83,9	83	82,2
Utrecht	84,2	81,9	79,4
Zeeland	84,4	84,4	82,3
Noord-Brabant	84,9	82,8	80,8
Limburg	85,8	83,1	80,6
Drenthe	92	92	92
Friesland	92,1	89,6	87
Groningen	95,7	95,7	95,7
Gelderland	101,2	97,9	93
Zuid-Holland	101,5	98,7	95,7
Gemiddeld	88,8	87,4	84,7
Maximum tarief	139,9	138,3	125,8

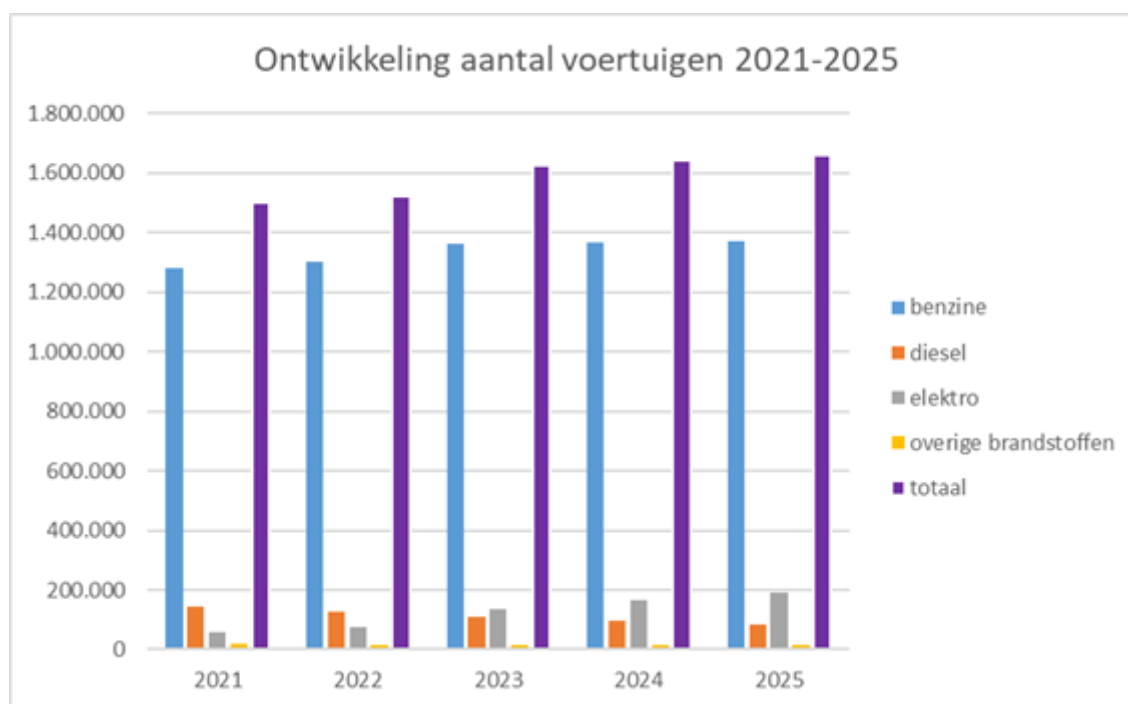
Ontwikkeling van aantal voertuigen per brandstofsoort

De volgende tabellen geven een overzicht van de samenstelling van de voertuigen die in Noord-Holland zijn geregistreerd, over de jaren 2021 tot en met 2025. Uit de tabellen blijkt dat het totaal aantal voertuigen jaarlijks stijgt. Qua aantallen valt vooral de sterke stijging van het aantal elektrische voertuigen en de daling van het aantal diesel voertuigen op. De groei van het aantal benzinevoertuigen neemt de laatste jaren af. Dit laatste blijkt ook in het relatieve aandeel van benzinevoertuigen; dat neemt de laatste jaren iets af. Datzelfde geldt voor het aandeel van

dieselvoertuigen. Door de sterke toename in absolute aantallen van elektrische voertuigen neemt ook het relatieve aandeel hiervan jaarlijks toe.

Aantal voertuigen	2021	2022	2023	2024	2025
Benzine	1.282.449	1.300.845	1.364.231	1.367.942	1.368.923
Diesel	142.066	128.338	111.306	94.683	83.235
Elektro	59.122	73.488	133.801	163.643	192.260
Overige brandstoffen	17.327	17.141	17.030	15.989	15.588
Totaal	1.500.964	1.519.812	1.626.368	1.642.257	1.660.006

% Brandstofverbruik	2021	2022	2023	2024	2025
Benzine	85,4%	85,6%	83,9%	83,3%	82,5%
Diesel	9,5%	8,4%	6,8%	5,8%	5,0%
Elektro	3,9%	4,8%	8,2%	10,0%	11,6%
Overige brandstoffen	1,2%	1,1%	1,0%	1,0%	0,9%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

In 2025 heeft de provincie Noord-Holland een bedrag van €297,4 miljoen aan provinciale opcenten ontvangen. In de jaren 2023 en 2024 was dat respectievelijk € 234,9 miljoen en € 272,1 miljoen.

In mei 2025 heeft de Belastingdienst aangegeven dat de dienst een fout heeft gemaakt in de berekening van de opcenten in de maanden oktober tot en met december 2024 en de maanden januari tot en met maart in 2025.

Gebleken is dat door deze fout in de eerste maanden van 2025 € 6,0 miljoen aan opcenten te veel is ontvangen. Het te veel ontvangen geld is gecorrigeerd in de maanden mei tot en met november.

De registratie van gegevens voor de motorrijtuigenbelasting wordt uitgevoerd door het Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting (CBM) en is daarmee de verantwoordelijkheid van het Rijk. Het CBM int de provinciale opcenten en draagt deze aan de provincies af. De provincies hebben geen controlemogelijkheden op deze afdrachten en zijn daarmee informatieafhankelijk van het CBM. De kwaliteit van de informatie over de ontvangen opcenten per provincie is daarom niet geheel gewaarborgd. Er blijft dus enige onzekerheid bestaan over de juistheid en volledigheid van de ontvangen opcenten.

Opbrengsten opcenten MRB	2023	2024	2025
Jaarrekening	-234,9 V	-272,1 V	-297,4 V
Begroting	-231,5 V	-275,6 V	-290,9 V

Onbenutte belastingcapaciteit

Het maximaal aantal opcenten dat provincies mogen heffen, wordt wettelijk vastgesteld. Dit wordt jaarlijks in de septembercirculaire van het provinciefonds gepubliceerd. Voor 2025 was dat vastgesteld op 139,9 opcenten.

overzicht onbenutte belastingcapaciteit

Opbrengst opcenten (*€ 1 mln.)	Opcenten tarief 2025	Opbrengst per opcent (*€ 1 mln.)	Maximum opcenten tarief 2025	Maximale opbrengst 2025 (*€ 1 mln.)	Onbenutte belastingcapaciteit 2025 (*€1 mln.)
-297,4 V	77,40	-3,84 V	139,90	-537,2 V	-239,8 V

Grondwateronttrekkingsheffing

Sinds 1 januari 2010 werd de grondwaterheffing geregeld via de Waterwet. Met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is de grondslag van deze heffing opgenomen in de nieuwe wetgeving. Vanaf dat moment wordt de heffing aangeduid als *grondwateronttrekkingsheffing*. De opbrengsten van deze heffing zijn bedoeld voor het bekostigen van het grondwaterbeheer waarvoor de provincie verantwoordelijk is. In 2024 bedroeg de opbrengst € 838.892 (afgerond) In 2025 bedroeg de opbrengst € 818.203 (afgerond).

Om grote schommelingen in het tarief te voorkomen, is een financiële voorziening getroffen. Deze voorziening kan worden gebruikt bij onverwachte en niet-verhaalbare schade. De heffing geldt voor gebruikers die jaarlijks 25.000 m³ of meer grondwater onttrekken. Het tarief is vastgesteld op € 0,0085 per onttrokken kubieke meter grondwater.

De voorziening is in 2025 met € 219.000 afgenomen. Voor het jaar 2026 wordt een opbrengst van € 800.000 geraamd.

Periode	Voorziening grondwaterheffing
1-1-2025	€ 2.556.598
31-12-2025	€ 2.337.452

Leges

Provincies hebben een aantal taken die leiden tot de afname van individuele diensten door bewoners of bedrijven. De afnemers van zo'n dienst betalen leges om de kosten te dekken (zoals personeels-, huisvestings- en materiaalkosten). In de tarieventabel die hoort bij de legesverordening zijn de provinciale legestarieven opgenomen voor onder andere het verstrekken van vergunningen in het kader van bouwactiviteiten, wateractiviteiten, ontgrondingsactiviteiten, flora- en fauna-activiteiten en milieubelastende activiteiten.

Uitgangspunt van Provinciale Staten is dat leges voor een vergunningsaanvraag kostendekkend zijn of worden. Dat wordt in eerste instantie bereikt door het optimaliseren van efficiency en in tweede instantie door het verhogen van de tarieven. Dit beleid vereist inzicht in de kostenstructuur, -beheersing en -toerekening. Om te berekenen of de leges de kosten dekken, gaat de provincie uit van een gemiddelde tijdsbesteding per vergunningsaanvraag. Deze wordt jaarlijks met de vergunningverlenende organisaties (waaronder de omgevingsdiensten) afgestemd. Het uurtarief van de omgevingsdienst en provincie wordt gehanteerd om de hoogte van de leges te berekenen. De legesverordening Noord- Holland 2025 (met de daarbij behorende legestabel 2025) zijn in het vierde kwartaal van 2024 vastgesteld door Provinciale Staten.

Kostendekkendheid leges in 2025

De uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH- taken) is gemandateerd aan de omgevingsdiensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN), Omgevingsdienst IJmond (OD IJmond) en Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV).

De integrale kosten voor de uitvoering van de VTH-taken worden per omgevingsdienst, op basis van hun eigen opgestelde dienstverleningsovereenkomst, betaald.

Bij de berekening van de leges en de kostendekkendheid mogen alleen de kosten van de vergunningverlening worden doorberekend. Toezicht en handhaving worden dus niet doorberekend in de kostendekkendheid.

Kostprijsberekening methode

Om de kostprijs van de diverse vergunningaanvragen te berekenen, maakt de provincie gebruik van de activity based costing-methode (ABC-methode). Deze methode wordt beschreven in de handleiding kostentoerekening 2016 van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De ABC-methode is de meest transparante methode. Bij deze methode worden alle handelingen om te komen tot een vergunning onderzocht en vervolgens vermenigvuldigd met een uurtarief van een behandelend ambtenaar bij de provincie Noord-Holland en/of de uurtarieven bij de omgevingsdiensten. Met ingang van 2020 maakt de provincie gebruik van de Rijkstarieven. Voor het uurtarief van de provincie wordt gerekend met schaal 9.

Volgens artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijven. De kostendekkendheid mag maximaal 100 procent zijn. Eventueel kruissubsidiëren is wel toegestaan.

De geraamde baten, zoals zijn opgenomen in de begroting 2025, zijn als volgt berekend:

het aantal verwachte aanvragen vermenigvuldigd met de in de tarieventabel 2025 opgenomen tarieven behorende bij het in behandeling nemen van de vergunningsaanvraag.

De geraamde lasten, zoals zijn opgenomen in de begroting 2025, zijn als volgt berekend:

het verwachte aantal uren dat door de medewerker wordt besteed aan het afhandelen van de aanvraag vermenigvuldigd met het uurtarief van de omgevingsdienst en het aantal verwachte aanvragen in 2025.

Overzicht kostendekkendheid leges

Tarieventabel leges	Uitvoerende organisatie	Baten begroot 2025	Lasten begroot 2025	Kostendekkendheid begroot 2025	Baten realisatie 2025
Bouw activiteiten	OD NZKG	€ 1.900.000	€ 1.645.000	115,5%	€ 2.120.336
Milieubelastende activiteiten	OD NZKG ODIJ	€ 500.000	€ 4.746.000	10,5%	€ 163.578
Wegen/waterwegen	PNH	€ 455.000	€ 522.000	87,1 %	€ 717.287
Wateractiviteiten	OD NZKG	€ 360.000	€ 903.000	39,8 %	€ 126.002
Baden en zwemmen	OD NHN	€ 13.000	€ 44.000	29,5 %	€ 1.900
Ontgrondingsactiviteiten	OD NZKG	€ 70.000	€ 66.000	106,0 %	€ 68.446
Natuuractiviteiten	OD NHN	€ 400.000	€ 1.752.000	22,8 %	€ 846.067
Luchtvaartwet	OD NZKG en PNH	€ 16.000	€ 44.000	36,3 %	€ 27.589
Overige	PNH	€ 10.000	€ -	0,0%	€ 0
Wadlopen*	Provincie Friesland	€ 9.000	€ 13.000	69,2 %	€ 14.954
Schadevergoeding*	BIJ12/ Faunaschade	€ 375.000	€ 750.000	50,0%	€ 615.435
Totaal provinciale heffingen		€ 4.108.000	€ 10.485.000	35,4%	€ 4.701.594

* De leges voor faunaschade (BIJ12) en het wadlopen (provincie Friesland) worden geïnd door de uitvoerende organisaties zelf. Deze opbrengsten worden verrekend met de bijdragen die de provincie Noord-Holland verschuldigd is aan BIJ12 en de provincie Friesland. De betreffende legesbaten lopen daarom niet via de begroting van de provincie.

Aantal verstrekt vergunningen		2025 realisatie	2025 geraamd	2024 realisatie
Bouw activiteiten	ODNZKG	221	109	108
Milieubelastende activiteiten		108	0	0
Wegenwet	prov. Noord-Holland	544	479	479
Verkeersreglement	prov. Noord-Holland	32	21	21
Vaarwegen	prov. Noord-Holland	369	273	273
Wateractiviteiten	ODNZKG	41	16	57
Baden en zwemmen	ODNHN	1	0	0
Ontgrondingsactiviteiten	ODNZKG	13	2	2
Natuuractiviteiten	ODNHN	343	309	309
Luchtvaartwet	ODNZKG	29	15	16
Overige	prov. Noord-Holland	0	0	0
Wadloop*	Provincie Friesland	121	15	15
Schadevergoeding	BIJ12/ faunafonds	2.144	1.778	1.778
Totaal aantal verstrekte vergunningen		3.966	3.017	3.016

Ontwikkelingen met betrekking tot leges

De aantallen in de jaarrekening 2025 laten enkel zien hoeveel vergunningen dat jaar zijn verleend. Dus niet alle vergunningaanvragen die in 2025 zijn ontvangen of nog in behandeling zijn, zijn hierin meegenomen.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) heft nog niet bij het in behandeling nemen van de vergunningsaanvraag. Hierover vinden wel gesprekken plaats.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) heeft in 2024 en tot en met augustus 2025 geen legesaanslagen opgelegd voor bouwactiviteiten (oude WABO) en milieubelastende activiteiten op grond van de Omgevingswet. In december 2025 is, met hulp van een externe partij, alsnog een inhaalslag gemaakt voor deze legesaanslagen over de periode 1 januari 2024 tot en met 30 september 2025.

Deze inhaalslag zorgt voor een plotselinge stijging van het aantal legesaanslagen. Deze inhaalslag leidt tot een plotselinge piek in de legesaantallen die niet representatief is voor de actuele vergunningspraktijk.

Hoewel volledige kostendekkendheid nog niet is bereikt, worden jaarlijks gerichte stappen gezet om hiernaartoe te werken. Door structurele aanpassingen in de Legesverordening en een voortdurende focus op optimalisatie en actualisatie, wordt de basis gelegd voor een meer evenwichtige verhouding tussen kosten en opbrengsten. Daarbij wordt ook gewerkt aan het verkrijgen van een beter en realistischer beeld van de kosten die gemoeid zijn met vergunningverlening bij de omgevingsdiensten.

Met betrekking tot milieubelastende activiteiten heeft de provincie deelgenomen aan een werkgroep die zich richt op het vereenvoudigen en professionaliseren van de tarieventabel. In IPO-verband streven de provincies naar een uniforme en vereenvoudigde opzet van het hoofdstuk over milieubelastende activiteiten. De provincie Noord-Holland levert hieraan een actieve bijdrage.

Het doel is om de vereenvoudigde tarieventabel op te nemen in de Legesverordening 2027. Het proces met betrekking tot het vereenvoudigen van de tarieventabel loopt nog.

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft in 2025 een groot aantal onjuist opgelegde aanslagen verzonden: in meerdere gevallen werd de gemachtigde aangeslagen in plaats van de initiatiefnemer. De noodzakelijke correcties hebben geleid tot extra werkzaamheden en een dubbele administratieve verwerking. Naar aanleiding hiervan zijn duidelijke afspraken gemaakt over de juiste tenaamstelling bij het opleggen van aanslagen en hebben meerdere afstemmingsgesprekken plaatsgevonden. Hiermee is geborgd dat de juiste werkwijze in de toekomst structureel wordt toegepast en herhaling wordt voorkomen.

Het aantal vergunningsaanvragen voor vaarwegen is in 2025 fors toegenomen als gevolg van een handhavingsactie in het eerste en tweede kwartaal van 2025. In het kader van deze actie zijn ligplaatshouders aangeschreven om alsnog een vergunning aan te vragen voor het gebruik van een ligplaats waarvoor zij vergunningplichtig waren, maar waarvoor zij nog niet over een geldige vergunning beschikten. Deze toename in aanvragen vertaalde zich in hogere legesopbrengsten dan vooraf was geraamd.

Nazorgheffing gesloten stortplaatsen

De nazorgregeling Wet milieubeheer geldt sinds 1 april 1998. Deze geldt voor stortplaatsen waarop of na 1 september 1996 afval is gestort. De stortplaatsen mogen na sluiting geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken. Daartoe moet eeuwigdurende nazorg plaatsvinden waarvoor de provincie verantwoordelijk voor is.

De provincie moet maatregelen nemen om bodembeschermende voorzieningen op gesloten stortplaatsen in stand te houden, te onderhouden, te herstellen en eventueel te vervangen. Voorts moet de provincie deze bodembeschermende voorzieningen regelmatig inspecteren en de bodem onder de stortplaats onderzoeken. Ter bestrijding van deze kosten is een nazorgheffing ingesteld, die wordt geheven bij de exploitanten van de operationele stortplaatsen. De jaarlijkse heffing wordt vastgelegd in een door Provinciale Staten vast te stellen tarieventabel. De berekening vindt plaats aan de hand van het doelvermogen dat aanwezig moet zijn bij sluiting van de stortplaats en het opgebouwde kapitaal in het Nazorgfonds. De heffingen worden in het uitsluitend voor nazorg bestemde Nazorgfonds gestort. Het Nazorgfonds is een bij wet vastgestelde rechtspersoon. In dit fonds wordt een zodanig kapitaal opgebouwd, dat uit het rendement daarop de eeuwigdurende nazorg gefinancierd kan worden.

In 2025 is er een aanslag nazorgheffing verstuurd aan Sortiva in Alkmaar voor € 99.000. In november 2025 heeft Gedeputeerde Staten de begroting 2026 Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland vastgesteld. Gezien de aanpassing van de rekenrente en de daaruit voortvloeiende verhoging van de doelvermogens, blijft vooralsnog het voorstel om het opleggen van een aanslag nazorgheffing aan de stortplaatsexploitanten achterwege te laten in 2026.

Opbrengsten provinciale heffingen en belastingen

Voor 2025 bedraagt de totale opbrengst belastingen en lokale heffingen € 302, miljoen.

Belasting / Heffing	Jaarrekening 2025	Jaarrekening 2024
Opcenten		
motorrijtuigenbelasting	-€ 297,4 V	-€ 272,1
Grondwaterheffing	-€ 0,8 V	-€ 0,8
Leges		
* Bouwactiviteiten	-€ 2,1 V	-€ 2,4
* Overige leges	-€ 2,6 V	-€ 1,8
Totaal	-€ 302,9 V	-€ 277,1

---

5 Jaarrekening

5.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

5.1.1 Overzicht van baten en lasten (artikel 27 BBV)

Baten en lasten per beleidsprogramma exclusief mutaties reserves (x € 1.000)

Nr	Programma	LASTEN			BATEN			SALDO		
		Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp begroting	Actuele begroting	Saldo rekening
1	Bestuur	25.745 N	28.203 N	27.514 N	-59 V	-59 V	-71 V	25.686 N	28.144 N	27.443
2	Klimaat en gezonde leefomgeving	73.796 N	70.039 N	69.143 N	-5.637 V	-14.213 V	-24.057 V	68.159 N	55.826 N	45.087
3	Ruimte en Wonen	41.442 N	20.807 N	22.601 N	-186 V	-758 V	-2.255 V	41.256 N	20.049 N	20.346
4	Bereikbaarheid	264.831 N	293.871 N	265.149 N	-17.174 V	-13.047 V	-12.517 V	247.657 N	280.824 N	252.631
5	Natuur en landelijk gebied	183.291 N	176.326 N	160.457 N	-16.258 V	-24.678 V	-14.643 V	167.033 N	151.648 N	145.814
6	Economie, leefbaarheid en cultuur	38.079 N	47.495 N	53.335 N	V	-6.122 V	-4.698 V	38.079 N	41.373 N	48.636
Saldo van baten en lasten		627.184 N	636.741 N	598.199 N	-39.314 V	-58.877 V	-58.242 V	587.870 N	577.864 N	539.957

Specificatie programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie (x € 1.000)

Omschrijving	LASTEN			BATEN			SALDO		
	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele Begroting	Saldo rekening
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	0	0	0	-294.654	-290.895	-297.452	-294.654	-290.895	-297.452
Uitkering provinciefonds	0	0	0	-294.577	-352.991	-355.313	-294.577	-352.991	-355.313
Dividend	0	14	7	-7.875	-13.532	-13.532	-7.875	-13.518	-13.525
Financierings-functie	8.620	4.745	4.902	-1.920	-4.690	-4.930	6.700	55	-28
Overige algemene dekkingsmiddelen	716	457	5.078	-888	-3.020	-3.215	-172	-2.563	1.863
Grondbeleid	2.250	3.437	3.263	-4.800	-11.200	-9.608	-2.550	-7.763	-6.345
Economisch herstel en duurzaamheid bevorderen	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Stelposten	8.783	-2.001	-2.799	150	0	0	8.933	-2.001	-2.799
Totaal algemene dekkings-middelen	20.369	6.652	10.452	-604.564	-676.328	-684.050	-584.195	-669.676	-673.598
Onvoorzien									
Onvoorzien	2.020	0	0	0	0	0	2.020	0	0
Totaal onvoorzien	2.020	0	0	0	0	0	2.020	0	0
Vennootschaps-belasting									
Vennootschaps-belasting	-15	41	52	0	0	0	-15	41	52
Totaal vennootschaps-belasting	-15	41	52	0	0	0	-15	41	52
Overhead									
Overhead	34.769	36.236	33.562	-209	-282	-278	34.560	35.954	33.284
Capaciteit	58.811	73.840	68.294	0	0	0	58.811	73.840	68.294
Totaal overhead	93.580	110.076	101.856	-209	-282	-278	93.371	109.794	101.578
Overige programma-kosten programma 7									
Afrekenings-verschillen	0	-1.192	-3.771	0	0	2	0	-1.192	-3.771
Totaal generaal	115.954	115.577	108.589	-604.773	-676.610	-684.326	-488.819	-561.033	-575.739
Saldo van baten en lasten	743.138	752.318	706.787	-644.087	-735.487	-742.569	99.051	16.832	-35.782

Mutaties reserves per programma (x € 1.000)

NrProgramma	TOEVOEGINGEN			ONTREKKINGEN			MUTATIES		
	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp begroting	Actuele begroting	Saldo rekening
1 Bestuur	V	V	V	-1.366V	-2.089V	-1.415V	-1.366V	-2.089V	-1.415
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	2.285N	28N	28N	-6.774V	-3.377V	-2.516V	-4.489V	-3.349V	-2.488
3 Ruimte en Wonen	V	25.050N	25.050N	-28.081V	-29.845V	-31.550V	-28.081V	-4.795V	-6.500
4 Bereikbaarheid	52.878N	126.304N	130.187N	-74.069V	-155.929V	-142.009V	-21.192V	-29.626V	-11.822
5 Natuur en landelijk gebied	27.426N	141.610N	146.148N	-114.395V	-69.304V	-69.570V	-86.969V	72.306N	76.578
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	10.303N	16.881N	16.881N	-10.689V	-15.282V	-15.180V	-386V	1.599N	1.701
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	38.102N	36.391N	40.016N	-9.127V	-145.488V	-144.533V	28.975N	-109.097V	-104.517
Saldo mutaties reserves	130.994N	346.264N	358.310N	-244.501V	-421.314V	-406.773V	-113.508V	-75.051V	-48.463
Resultaat	874.132N	1.098.582N	1.065.097N	-888.588V	-1.156.801V	-1.149.342V	-14.457V	-58.219V	-84.246

5.1.2 Toelichting per programma

Programma1 Bestuur

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 1							Bestuur		
	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025	Bedrag verschil	
Lasten	25.440	N	25.745	N	28.203	N	27.514	N	689
Baten	-452	V	-59	V	-59	V	-71	V	12
Saldo van baten en lasten	24.989	N	25.686	N	28.144	N	27.443	N	701
Stortingen reserves	1.200	N	0	V	0	V	0	V	0
Onttrekkingen reserves	-2.242	V	-1.366	V	-2.089	V	-1.415	V	-675
Resultaat	23.947	N	24.320	N	26.055	N	26.029	N	26

Verschillenanalyse programma 1

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	688.600	12.108	0	- 674.500	26.208
1.1 Faciliteren van het provinciaal bestuur					
De per saldo hogere lasten op dit beleidsdoel zijn veroorzaakt door:					
- Hogere lasten door een extra storting in de pensioenvoorziening voor (oud) GS-leden en hun nabestaanden. Door de wetwijziging nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2028 gaat de uitvoering van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) over naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (Abp). Op basis van de verslaggevingsregels moet voor de berekening van de voorziening de hogere dekkinggraad van het Abp aangehouden worden waardoor een hogere dotatie aan de voorziening dan begroot noodzakelijk is.	- 1.774.990				- 1.774.990
- Lagere capaciteitskosten. De toelichting op de capaciteitskosten van dit programma is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.	344.948				344.948
1.3 Verzekeren van Openbare orde en veiligheid					
De lagere lasten op dit beleidsdoel zijn veroorzaakt door:					
- De ontvangst van een aanvullende doeluitkering van het ministerie van Binnenlandse Zaken, waarmee het reguliere budget is verhoogd. Deze doeluitkering is gebruikt om het programma "Veilige Publieke Taak" op te zetten, inclusief werving van een coördinator VPT. Dit is in het najaar gestart, waardoor maar een deel van die middelen in 2025 is benut.	378.940				378.940
1.4 Belangen van de provincie behartigen					
De lagere lasten en de lagere onttrekking aan de reserve cofinanciering Europese projecten is met name veroorzaakt door een lagere vaststelling van diverse subsidies uit eerdere jaren.	674.500			- 674.500	0
Overige verschillen afzonderlijk programma ≤ € 250.000	1.065.203	12.108	0	0	1.077.311

Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 2	Klimaat en gezonde leefomgeving								
	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025	Bedrag verschil	
Lasten	63.401	N	73.796	N	70.039	N	69.143	N	896
Baten	-8.913	V	-5.637	V	-14.213	V	-24.057	V	9.844
Saldo van baten en lasten	54.488	N	68.159	N	55.826	N	45.087	N	10.740
Stortingen reserves	649	N	2.285	N	28	N	28	N	0
Onttrekkingen reserves	-22.868	V	-6.774	V	-3.377	V	-2.516	V	-861
Resultaat	32.269	N	63.670	N	52.477	N	42.599	N	9.878

Verschillenanalyse programma 2

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	896.050	9.843.540	0	- 861.144	9.878.446
2.1 Bijdragen aan de energietransitie					
De hogere baten zijn veroorzaakt doordat het project geothermie eind 2025 is afgerond. Bij de LBW was dit nog niet bekend dat dit project tot afronding kon komen. De eindafrekening is in gang is gezet en de op de balans gereserveerde middelen van € 0,8 miljoen zijn als baten geboekt.		764.000			764.000
De hogere lasten zijn veroorzaakt doordat in het laatste kwartaal niet kon worden voorzien dat er nog subsidieaanvragen voor de uitvoeringsregeling waterstofprojecten binnen zouden komen. Deze subsidieaanvragen zijn eind 2025 verstrekt.	- 500.000				- 500.000
2.2 Bevorderen gezonde leefomgeving					
De hogere baten zijn veroorzaakt doordat eind 2025 in een casus op basis van wetgeving deze dwangsom in 2025 kon worden opgelegd. Dit kon de provincie niet voorzien ten tijde van opstellen van de LBW, waardoor er meer baten zijn gerealiseerd dan begroot.		8.764.914			8.764.914
De lagere onttrekking aan de reserve leefomgeving is veroorzaakt doordat de vervanging van 'apparaten luchtmeetnetten' is doorgeschoven naar 2026 en de daarvoor bestemde onttrekking niet heeft plaatsgevonden.				- 500.000	- 500.000
De lagere lasten zijn veroorzaakt doordat Plan Huydecopersweg is uitgesteld naar 2026 en minder subsidie is aangevraagd vanuit de uitvoeringsregeling diffuus lood in de bodem Noord-Holland. Dit heeft tevens geleid tot een lagere onttrekking aan de reserve bodemsanering, waardoor per saldo geen effect is op het resultaat.	500.000			- 500.000	0
De per saldo hogere lasten zijn veroorzaakt door: - de administratief dubbele verwerking van de eindafrekening inzake de uitvoeringsovereenkomst NZKG 2024 (€ 1,3 miljoen hogere lasten) - lagere eindafrekening 2025 inzake de uitvoeringsovereenkomst NZKG 2025 (€ 0,5 miljoen lagere lasten) - diverse lagere lasten (€ 0,2 miljoen)	- 552.119				- 552.119
Overige verschillen afzonderlijk programma ≤ € 250.000	1.448.170	314.626	0	138.856	1.901.652

Programma 3 Ruimte en Wonen

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 3							Ruimte en Wonen		
	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025		Bedrag verschil
Lasten	25.813	N	41.442	N	20.807	N	22.601	N	-1.794
Baten	-1.339	V	-186	V	-758	V	-2.255	V	1.497
Saldo van baten en lasten	24.474	N	41.256	N	20.049	N	20.346	N	-297
Stortingen reserves	80.079	N	0	V	25.050	N	25.050	N	0
Onttrekkingen reserves	-17.640	V	-28.081	V	-29.845	V	-31.550	V	1.705
Resultaat	86.913	N	13.175	N	15.254	N	13.846	N	1.408

Verschillenanalyse programma 3

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	- 1.793.702	1.496.862	0	1.705.099	1.408.259
3.1 Regie voeren ruimtelijke ordening					
De lasten zijn lager dan begroot, omdat het niet noodzakelijk is geweest om een externe omgevingsmanager aan te stellen, de procesbegeleiding en uit te voeren onderzoeken ten aanzien van de omgevingsvisie door externe partijen te laten uitvoeren. In de begroting was hiermee wel rekening gehouden.	276.121				276.121
3.2 Versnellen en programmeren woningbouw					0
De hogere baten zijn veroorzaakt door niet begrote subsidieopbrengsten van de SPUK-regeling J210.		273.778			273.778
De per saldo hogere onttrekking aan de reserves wordt veroorzaakt door:					0
- Voor de subsidie Poort van Hoorn wijkt de realisatie af door een bijgewerkt bestedingsritme ten opzichte van de vastgestelde begroting. In 2025 heeft dit geleid tot een hogere onttrekking aan de reserve Subsidie OV-fonds (OD 3.4.1)				362.779	362.779
- De onttrekking aan de reserve woningsbouw is per saldo lager dan begroot en is hoofdzakelijk veroorzaakt door het niet verlenen van subsidie aan de MRA. De hiermee samenhangende lasten op dit beleidsdoel zijn hierdoor per saldo ook lager dan begroot.	626.434			- 626.434	0
- De onttrekking aan de reserve woningbouw subsidies is hoger dan begroot, omdat de subsidieaanvraag voor project knooppuntontwikkeling Nieuw Zuid in Haarlem na de LBW is ingediend. De subsidie is eind 2025 verstrekt. Hetgeen leidt tot een hogere onttrekking aan de reserve en hogere lasten als gevolg van de subsidieverstreking in 2025.	- 2.594.041			2.594.041	0
- De onttrekking aan de reserve OV-fonds, incl. OV-knooppunten is lager dan begroot, omdat de subsidieverstreking van het project Guisweg niet in 2025, maar in 2026 heeft plaatsgevonden.				- 517.500	- 517.500
3.3 Beschermen tegen overstromingen en bijdragen aan klimaatadaptatie					0
Hogere lasten en hogere baten m.b.t. Meekoppelkansen dijkversterking € 1,3 miljoen. Op het project Markermeerdijken is in 2025 voor € 2,6 miljoen gerealiseerd, waarvan 50% subsidiabel. Van Vervoerregio Amsterdam is een subsidiebeschikking ontvangen (€ 3,2 miljoen) voor het realiseren van een fietswandelverbinding tussen Schardam en Uitdammerdijk.	- 1.326.818	1.330.227		0	3.409
Overige verschillen afzonderlijk programma ≤ € 250.000	1.224.603	- 107.143	0	- 107.787	1.009.672

Programma 4 Bereikbaarheid

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 4	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025		Bereikbaarheid
									Bedrag verschil
Lasten	254.473	N	264.831	N	293.871	N	265.149	N	28.722
Baten	-8.846	V	-17.174	V	-13.047	V	-12.517	V	-529
Saldo van baten en lasten	245.627	N	247.657	N	280.824	N	252.631	N	28.193
Stortingen reserves	89.812	N	52.878	N	126.304	N	130.187	N	-3.883
Onttrekkingen reserves	-90.787	V	-74.069	V	-155.929	V	-142.009	V	-13.920
Resultaat	244.653	N	226.465	N	251.199	N	240.809	N	10.390

Verschillenanalyse programma 4

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	28.722.360	- 529.013	- 3.883.058	- 13.920.302	10.389.986
4.1 Realiseren perspectief mobiliteit					
De hogere lasten en hogere baten zijn veroorzaakt doordat de SPUK-regeling Werkgeversaankpak niet in de begroting 2025 is verwerkt.	- 500.000	500.000			0
De onttrekkingen aan de reserve uitvoering mobiliteit zijn lager dan begroot door lagere lasten veroorzaakt door diverse projecten: 1) Een belangrijk onderdeel gerelateerd aan de buiten-uitvoeringsregeling voor de N9 Koggendijk in Alkmaar is niet gerealiseerd. Daar is subsidie voor twee gemeenten beoogd, waarvan enkel voor de gemeente Alkmaar kon worden verleend. In 2026 zal het deel voor gemeente Bergen alsnog beoordeeld en naar verwachting verleend worden, € 2,8 miljoen. 2) In de begroting was opgenomen een bedrag van € 4,3 miljoen voor de subsidie voor Avant. Gemeente Oostzaan is het niet gelukt om de aanvraag tijdig in te dienen. In 2026 is hiervoor wel een aanvraag tot subsidie ontvangen. 3) In samenwerking met gemeente Beverwijk worden diverse projecten uitgevoerd waarvoor in 2025 lagere lasten zijn: subsidie voor Velsertaverse (€ 0,8 miljoen), Prorail (€ 0,7 miljoen), verbindingsweg Wijckerpoort (€ 0,6 miljoen) en busbaan Wijckermolen (€ 0,25 miljoen). Busbaan Wijckermolen was zelfstandig begroot onder mobiliteitsbeleid OV en is bij de kostenrealisatie vanwege de omvang hieraan toegevoegd.	9.450.000			- 9.450.000	0
Er zijn geen lasten gerealiseerd voor het project OV SAAL fietsstalling station Hilversum (€ 2,8 miljoen). Dit project van de gemeente Hilversum zou worden aanbesteed in 2025 met een subsidie van provincie Noord-Holland. De aanbesteding heeft geen doorgang kunnen vinden. De berichtgeving hierover was te laat om de begroting hierop aan te kunnen passen. Verder geldt dat er na de laatste begrotingswijziging nog onverwacht kosten (€ 1,5 miljoen) zijn gedeclareerd met betrekking tot de voorbereidingen bij Weg om de Zuid in Hoofddorp in 2024 en 2025. Deze zijn later ingediend vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem..	1.274.705			- 1.274.705	0
Enkele initiatieven waarvan de grootste UVR haltetoegankelijkheid 2025 is waren conform opgenomen in de reguliere begroting. Na de laatste begrotingswijziging is besloten om deze te financieren met de gelden uit de Bikker regeling.	1.526.788			- 1.475.295	51.493

4.2 Openbaar vervoer waarborgen

Hogere baten OV-concessies (€ 4 miljoen). Bij de OV-concessie wordt gewerkt met een voorschot voor de drie verschillende concessiegebieden. De uitgangspunten bij deze voorschotberekening zijn de inzichten 2023. Voor de eindafrekening is de praktijk 2025 gehanteerd waardoor een lagere eindafrekening is ontvangen. Deze informatie was niet tijdig beschikbaar voor verwerking in de begroting.	4.051.317	0	4.051.317
--	-----------	---	-----------

4.3 Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken

Lagere capaciteitskosten. De toelichting op de capaciteitskosten van dit programma is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.	1.539.770		1.539.770
--	-----------	--	-----------

De overige lagere lasten op dit beleidsdoel zijn hoofdzakelijk veroorzaakt:			2.216.284
- door lagere energielasten door de fluctuaties in de flexibele energietarieven (€ 1 miljoen)	2.216.284		
- doorschuiven van de vervanging van hardware van de bedienentrale naar 2026 (€ 0,4 miljoen)			
- gewijzigd beleid m.b.t. inzet van bergingsdiensten (€ 0,25 miljoen)			
- lagere lasten gladheidsbestrijding (€ 0,7 miljoen)			

4.4 Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden

De lagere baten zijn veroorzaakt doordat een openstaande claim van € 0,25 miljoen m.b.t. de Rekenotbrug niet meer inbaar blijkt te zijn en de ontvangen schadevergoedingen aan de provinciale wegen en vaarwegen (€ 0,35 miljoen) lager zijn dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.		- 598.917	- 598.917
--	--	-----------	-----------

De lagere baten en lagere lasten zijn veroorzaakt doordat niet alle werkzaamheden voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) Beverwijk in 2025 konden worden uitgevoerd en zijn doorgeschoven voor uitvoering in het volgend boekjaar.	270.798	- 343.536	- 72.737
---	---------	-----------	----------

De overige lagere lasten in dit beleidsdoel zijn veroorzaakt door:			0
--	--	--	---

Lagere capaciteitskosten: de toelichting op de capaciteitskosten is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.	2.019.211		2.019.211
--	-----------	--	-----------

Lagere lasten gebiedscontracten wegen en vaarwegen (vast onderhoud) als gevolg van lager GWW-indexcijfer: Op basis van de met de gebiedsaannemers afgesloten overeenkomsten wordt de werkelijke indexatie in rekening gebracht. In de begroting van de provincie is rekening gehouden met een hogere GWW-index.	1.826.566		1.826.566
---	-----------	--	-----------

Lagere lasten gebiedscontracten wegen (variabel onderhoud) en lagere onttrekking aan de reserve groot onderhoud wegen: '- Verschillende werkzaamheden met een omvang van circa € 0,6 miljoen zijn in 2025 niet of deels gerealiseerd door vertragingen, herprioritering en doordat de werkelijke lasten lager zijn dan vooraf is ingeschat. Waaronder de vervanging van de vluchtdeuren N23, het biobased hekwerk en werkzaamheden aan de N203. '- Daarnaast zijn er meerdere kleinere opdrachten in uitvoering doorgeschoven naar 2026, € 0,4 miljoen.	1.034.177	- 1.034.177	0
Lagere lasten innovatieprojecten mobiliteit- Smart Mobility en lagere onttrekking aan de reserve Innovatieprojecten Mobiliteit. Voor kansen die zich zouden kunnen voordoen was € 0,2 miljoen gereserveerd. Dat is niet voorgevallen. Daarnaast is € 0,4 miljoen aan opdrachten doorgeschoven naar 2026.	617.468	- 603.139	14.330
Lagere lasten investeringen vaarwegen: niet gerealiseerde kapitaallasten in 2025 als gevolg van doorschuiven van investeringsprojecten (met bijbehorende kapitaallasten) naar 2026.	713.404		713.404
Hogere kapitaallasten PMI: een ITS project was niet meer in gebruik en is daardoor voor zijn gehele boekwaarde afgeschreven, hetgeen resulteert in een per saldo hogere afschrijvingslast van € 1,7 miljoen.	- 1.700.044		- 1.700.044
Lagere lasten doordat minder inspecties noodzakelijk bleken voor wegen en kunstwerken, welke ook hebben geleid tot een lagere onttrekking aan de reserve groot onderhoud wegen.	1.157.825	- 1.157.825	0
Lagere lasten variabel onderhoud van tunnels en daardoor lagere onttrekking in de reserve groot onderhoud wegen. De geprogrammeerde werkzaamheden blijven achter in de uitvoering 2025 en worden doorgeschoven naar het volgend boekjaar.	2.481.126	- 2.481.126	0
De lagere onttrekking aan de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur: zie onderstaande mutaties in de reserves dekking kapitaallasten weg- en ov-infrastructuur.		3.633.098	3.633.098
De lagere storting in de reserve dekking kapitaallasten OV-infrastructuur is veroorzaakt doordat de overheveling van het project HOV Beverwijk vanuit de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve dekking kapitaallasten wegen niet was begroot.		818.516	818.516
De hogere storting in de reserve dekking kapitaallasten weginfrastructuur is veroorzaakt doordat de overheveling van het project N516 vanuit de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur reserve naar de reserve dekking kapitaallasten wegen niet was begroot.		- 4.694.371	- 4.694.371
Overige verschillen afzonderlijk programma ≤ € 250.000	742.965	- 86.561	- 7.203
		- 77.134	572.067

Programma 5 Natuur en landelijk gebied

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 5	Natuur en landelijk gebied								
	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025		Bedrag verschil
Lasten	134.393	N	183.291	N	176.326	N	160.457	N	15.868
Baten	-17.710	V	-16.258	V	-24.678	V	-14.643	V	-10.035
Saldo van baten en lasten	116.684	N	167.033	N	151.648	N	145.814	N	5.834
Stortingen reserves	35.592	N	27.426	N	141.610	N	146.148	N	-4.538
Onttrekkingen reserves	-51.383	V	-114.395	V	-69.304	V	-69.570	V	266
Resultaat	100.893	N	80.064	N	223.954	N	222.392	N	1.561

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	15.868.274	- 10.034.632	- 4.538.471	266.318	1.561.490
5.1 Beschermen en ontwikkelen van natuur					
Oostelijke Vechtplassen: op het project Baggeren Loosdrechtse Plassen zijn hogere baten gerealiseerd doordat het project eerder is afgerond (€ 0,3 miljoen). (inclusief bijbehorende lasten).	- 270.295	270.295			0
IBP Vitaal Platteland gebiedsplan Laag Holland (SPUK L7): lasten en baten zijn lager uitgekomen dan begroot (€ 0,8 miljoen). Uit de tussentijdse rapportage (januari 2026) van Staatsbosbeheer blijkt dat bij het project Waterland Oost fase 1 vertraging is opgetreden. Lasten en baten verschuiven naar 2026.	771.659	- 771.659			0
Lagere lasten natuur en daardoor de lagere onttrekking aan de reserve Groen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door: - Subsidies € 1,2 miljoen; dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal lager vastgestelde subsidies bij SKNL openstellingen voorgaande jaren (deze middelen vloeien terug de reserve in) en er is voor een lager bedrag aangevraagd/verleend bij de SKNL openstelling 2025. - Proceskosten € 0,4 miljoen; de voornaamste oorzaak van minder proceskosten zijn: gesprekken met grondeigenaren en gebiedspartners hebben meer tijd kosten dan verwacht en soms kon een participatiebijeenkomst online worden gehouden ipv fysiek met de bijbehorende kosten daarvan. Ook heeft de uitgestelde bestuurlijke besluitvorming rondom de realisatiestrategie en de programmering in 2025 een rol gespeeld, hierdoor zijn namelijk niet alle beoogde processen in 2025 gestart. - Masterplan Biodiversiteit € 0,17 miljoen; enkele opdrachten in het kader van biodiversiteit hebben een langere doorlooptijd dan gepland (onder andere door vertraging in de uitvoering bij derden). De hiermee samenhangende kosten worden in 2026 grotendeels alsnog ten laste van de Reserve Groen gebracht. Daarnaast was er minder nestbestrijding van de Aziatische Hoornaar nodig dan verwacht. - uitstel van de projecten Natuurbrug N525 en Smuigelpolder naar 2026 in totaal € 0,2 miljoen.	2.141.027			- 2.141.027	0
De lagere onttrekking aan de Reserve Oostelijke Vechtplassen (OVP) en de bijbehorende lasten zijn hoofdzakelijk veroorzaakt door: een vertraging in de realisatie van de kansrijke routes, waardoor de prognose hoger lag dan gerealiseerd kon worden.	387.418			- 387.418	0
De overschrijding op de Reserve subsidies Groene Uitweg wordt voor het overgrote deel (€ 0,3 miljoen) veroorzaakt door restauratie en ontsluiting buitenplaats Trompenburg. Door een wijziging in het bestedingsritme van de subsidieverplichting is in 2025, in plaats van € 0,9 miljoen, een last geboekt van € 1.2 miljoen. Hiermee is het totale subsidiebedrag van € 1,8 miljoen over de jaren 2022 tot en met 2025 volledig benut.	- 342.994			342.994	0
De storting in de reserve Groen valt hoger uit dan begroot. Dit komt doordat in 2025 Strategische Gronden Groen zijn verkocht die niet in de begroting waren opgenomen. De opbrengsten uit deze verkopen worden, conform de geldende afspraken, toegevoegd aan de reserve Groen.			- 2.562.132		- 2.968.646

Hogere lasten 2025 Uitvoeringsprogramma Natuur (Regeling specifieke uitkering Programma Natuur). Uit aanvullende voortgangsinformatie vanuit de subsidieontvanger, is gebleken dat de bestedingen tot en met 2025 hoger zijn. Deze bestedingen worden volledig gedekt uit de ontvangen specifieke uitkering, L16.	3.337.686	- 3.337.686
SPUK L33 Programma Natuur 2e fase		
5.2 Beheren van natuur		
Per saldo lagere lasten op dit beleidsdoel veroorzaakt door:	356.601	356.601
- onvoorziene kosten € 0,2 miljoen. Deze post is geraamd in verband met onvoorziene kosten door landelijke besluitvorming in de tweede helft van het jaar maar achteraf niet nodig.		
- minder subsidies verstrekt, € 0,1 miljoen, omdat niet aan de voorwaarden is voldaan door de aanvragers.		
- overige lasten op verschillende onderdelen die lager zijn uitgevallen, € 0,8 miljoen		
- hogere lasten als gevolg van claims recreatieschap € 0,7 miljoen		
Lagere lasten faunaschade vanwege het vrijvallen van de voorziening voorgaande jaren. Per saldo zijn de lasten 2025 niet lager dan begroot.	4.750.663	
5.3 Betrekken van onze partners bij beschermen natuur		
SPUK Impuls veenweiden: lasten en baten zijn lager uitgekomen dan begroot. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat de Uvr KlimaatSlim boeren in het najaar 2025 is opengesteld. Hierdoor zijn in 2025 geen subsidies verleend.	484.583	- 484.583
De lagere onttrekking aan de reserve Cofinanciering Waddenzee is veroorzaakt doordat een geraamde subsidie voor Vogelbescherming Nederland (de trekkende partij achter Wij & Wadvogels fase II) niet is aangevraagd. Deze fase kon in 2025 met middelen van andere financierende partijen van start gaan. De lasten zijn met hetzelfde bedrag lager.	319.572	- 319.572
5.4 Verbeteren kwaliteit, benutten en beheren van water		
Per saldo hogere baten door:		
SPUK Deltaprogramma zoetwater: op deze regeling zijn € 650.000 lasten en baten gerealiseerd. Eind 2025 zijn twee beschikkingen van het Rijk ontvangen, die niet in de begroting waren opgenomen. De bedragen zijn direct 'doorbeschikt' naar Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK).	- 650.000	650.000
De UVR Kennisontwikkeling Bodem en water wordt bekostigd uit bijdragen van waterschappen HHNK en AGV. De baten en lasten hadden apart begroot moeten worden, niet als saldo. De bijdrage van de waterschappen 2025 die niet is gebruikt voor de Uvr in 2025, schuift door naar 2026.	- 328.899	328.899

5.5 Regisseren Programma landelijk gebied

Op dit beleidsdoel worden de maatregelen uit de Korte Termijn Agenda Landelijk gebied begroot en verantwoord. De KTA-maatregelen worden gedekt uit de reserve PPLG en uit Rijksmiddelen: de 'koplopersgelden' (SPUK L35). Voor vrijwel alle KTA-maatregelen geldt dat de realisatie in 2025 is achtergebleven bij de raming.

De grootste verschillen op de KTA-maatregelen die uit de koplopersgelden worden gefinancierd:

Aanleg bos & parklandschap locatie Haarlemmermeer (SPUK L35): lasten en baten € 4,2 miljoen lager dan begroot. In 2025 is een subsidie van € 4,2 miljoen aan de gemeente Haarlemmermeer verleend. Doordat de SPUK als B-regeling is doorgesubsidieerd, worden de lasten en baten door de provincie een jaar later verantwoord.	4.200.000	- 4.200.000
Fieldlab Groene Hart: lasten en baten € 1,4 miljoen lager dan begroot. Voor de uitvoeringsregeling Duurzame melkveehouderij zijn de aanvragen en de verleningen later op gang gekomen dan verwacht (€ 1,2 miljoen). De uitvoeringskosten voor Fieldlab zijn € 200.000 lager uitgekomen.	1.373.475	- 1.373.475
Subsidie Pachtafkoop Laag Holland: de subsidieregeling voor pachtafkoop is pas aan het eind van de zomer opengesteld waardoor het niet mogelijk was om in 2025 subsidies te beschikken. Lasten en baten € 500.000 lager dan begroot.	500.000	- 500.000
Faunapassage Maxisweg: de voorbereidende werkzaamheden voor de Faunapassage Maxisweg zijn later op gang gekomen. Lasten en baten (uit de SPUK L35) schuiven door.	357.052	- 357.052
Diverse maatregelen uit de 2e tranche van de koplopersmiddelen (SPUK L35) zijn langzamer op gang gekomen dan verwacht. Bijvoorbeeld NNN Waterland-Oost, KPI-vorming en de 'top up' van de NSP-regelingen SIG (Samenwerking Integrale Gebiedsprocessen) en Groenblauwe dooradering. Als de bestedingen op een SPUK achterblijven, geldt hetzelfde voor de baten.	580.000	- 580.000
Lagere lasten leiden tot lagere onttrekking uit de reserve. Op de KTA-maatregelen die gedekt worden uit de reserve PPLG zijn de lasten in totaal € 1,7 miljoen lager uitgekomen dan begroot. De KTA is op 30 juni 2025 pas in definitieve vorm vastgesteld en de begroting 2025 is niet tijdig bijgesteld. De lasten en de onttrekkingen verschuiven naar 2026 en verder. - Op maatregelen zoals de stikstofemissiereductie overeenkomst, technologische innovatie en oplossing PAS-melders is in 2025 inzet gepleegd om de capaciteit op niveau te krijgen. Van de geraamde bestedingen (€ 1,2 miljoen) schuift € 0,78 miljoen door naar 2026. - Voor procesgeld is € 1,8 miljoen uit de reserve PPLG beschikbaar gesteld. Dit is in de KTA-jaren 2025-2027 in de begroting opgenomen. Van de € 0,6 miljoen is in 2025 €0,2 miljoen besteed. Medio 2025 is de vergoeding proceskosten aan derden beëindigd. - Op de natuurbrug Westerheide zijn geen bestedingen gedaan. - Voor Natuur Netwerk Nederland (NNN) binnenduinrand is € 0,14 miljoen minder uitgegeven.	1.741.502	- 1.741.502

5.6 Versterken kansrijke landbouw

De hogere onttrekking aan de reserve Europese Landbouwsubsidies wordt veroorzaakt doordat de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) het volledige bedrag verleningen 2025 als last aan het eind van het jaar doorberekend aan de provincie.	- 5.460.142			357.808	- 4.200.282
Het project Visserijplatform, uitgevoerd door de provincie Flevoland is in 2024 afgerond terwijl de eindafrekening met een positief effect in 2025 is ontvangen door de provincie.	502.000				502.000
Overige verschillen afzonderlijk ≤ € 250.000	1.117.368	320.628	- 1.976.339	4.155.036	7.871.818

Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 6	Economie, leefbaarheid en cultuur								
	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025		Bedrag verschil
Lasten	25.815	N	38.079	N	47.495	N	53.335	N	-5.840
Baten	-3.245	V	0	V	-6.122	V	-4.698	V	-1.424
Saldo van baten en lasten	22.570	N	38.079	N	41.373	N	48.636	N	-7.263
Stortingen reserves	22.856	N	10.303	N	16.881	N	16.881	N	0
Onttrekkingen reserves	-33.376	V	-10.689	V	-15.282	V	-15.180	V	-102
Resultaat	12.050	N	37.693	N	42.972	N	50.338	N	-7.366

Verschillenanalyse programma 6

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	- 5.839.612	- 1.423.739		- 102.154	- 7.365.504
6.1 Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie					0
De lagere baten zijn veroorzaakt door:					0
SPUK regeling MKB Doordat er vaststellingen hebben plaatsgevonden op subsidies die in de jaren 2019 tot en met 2024 zijn verleend met een dekking vanuit de SPUK leiden de lagere lasten ook tot lagere baten vanuit de SPUK.	601.648	- 601.648			0
Er zijn minder subsidies verstrekt dan begroot voor de MIT-regeling Haalbaarheid 2025. Daardoor zijn ook de baten uit de SPUK-regeling lager. Daarnaast zijn de geraamde baten van de uitvoeringskosten voor de MIT-regelingen verantwoord op een ander profit center.	451.033	- 451.033			0
De per saldo lagere lasten zijn veroorzaakt door:					0
BTW retour via het BCF Aan het eind van het jaar is duidelijk geworden dat de BTW op de facturen van het PDENH (deels) ten laste van het BTW Compensatiefonds gebracht kunnen worden.	300.291				300.291
- De uitvoering van de regiodeal Waddeneilanden heeft een ander bestedingsritme dan verwacht. Hierdoor is in 2025 een overschrijding van het budget, maar dit wordt gecompenseerd door lagere lasten in toekomstige begrotingsjaren.	- 397.827				- 397.827
De lagere onttrekkingen aan de reserves zijn veroorzaakt doordat er vaststellingen hebben plaatsgevonden op subsidies die in de jaren 2019 tot en met 2024. Welke zijn verleend met een dekking vanuit de reserve MKB.				- 453.890	- 453.890
Hogere lasten vanwege de dotatie aan de voorziening. Dit komt uit de resultaatontwikkeling 2025 waarbij het verlies van PDENH leidt tot waardeverminderingen op participatie/lening.	- 7.515.729				- 7.515.729
6.2 Behouden kwaliteit van erfgoed					0
De lagere lasten en hiermee samenhangende lagere onttrekkingen aan de reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds) zijn veroorzaakt doordat een lager subsidiebedrag is vastgesteld op grond van de uitvoeringsregeling Verduurzaming. Daarnaast zijn minder subsidieaanvragen binnengekomen dan verwacht voor de uitvoeringsregelingen Restauraties Rijksmonumenten.	345.287			- 345.287	0
De lagere lasten en hiermee samenhangende lagere onttrekkingen aan de reserve SVA/NHW Werelderfgoed zijn veroorzaakt door Het niet in 2025 verstrekken van subsidies van Fort Spaarndam en lagere vaststelling van subsidies Fort Edam, Gemeente Gooise Meren, Sluizencomplex Fort bij Aalsmeer en diverse kleinere subsidies.	1.715.405			- 1.591.689	123.716
De lastneming van de laatste 20% (€ 2,5 miljoen) van de SBUVR Artis zorgt voor een stijging van de lasten op dit beleidsdoel. De daadwerkelijke verstrekking zal waarschijnlijk in 2027 plaatsvinden.	- 2.462.001				- 2.462.001

6.3 Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit cultuur en voorzieningen					0
De hogere onttrekking aan de reserve kwaliteit cultuur en voorzieningen is veroorzaakt doordat de laatste 20% (€ 2,5 miljoen) van de SBUVR Artis in 2025 genomen en is onttrokken aan de reserve kwaliteit cultuur en voorzieningen. De bijbehorende lasten zijn in beleidsdoel 6.2 opgenomen.				2.540.000	2.540.000
Overige verschillen afzonderlijk programma ≤ € 250.000	1.122.282	- 371.058	0	- 251.288	499.936

Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 7

Overzicht Algemene middelen en organisatie

	Jaarrekening 2024		Ontwerp begroting 2025		Actuele begroting 2025		Jaarrekening 2025		Bedrag verschil
Lasten	91.757	N	115.954	N	115.577	N	108.588	N	6.989
Baten	-657.283	V	-604.773	V	-676.610	V	-684.328	V	7.718
Saldo van baten en lasten	-565.526	V	-488.819	V	-561.033	V	-575.740	V	14.707
Stortingen reserves	136.303	N	38.102	N	36.391	N	40.016	N	-3.625
Onttrekkingen reserves	-177.514	V	-9.127	V	-145.488	V	-144.533	V	-955
Resultaat	-606.737	V	-459.844	V	-670.130	V	-680.257	V	10.127

Verschillenanalyse programma 7

Toelichting	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Totaal programma	6.989.392	7.717.437	- 3.625.010	- 954.523	10.127.296
7.1 Algemene dekkingsmiddelen					
De hogere baten zijn veroorzaakt doordat:					
Door de werkwijze van de Belastingdienst is in de begroting 2025 ten onrechte nogmaals rekening gehouden met te veel ontvangen opcenten over 2024. Hierdoor is de begroting € 6,6 miljoen te laag geraamd.		6.556.690			6.556.690
In de Decembercirculaire 2025 zijn nieuwe decentralisatieuitkeringen toegevoegd en enkele verhoogd.		2.300.000			2.300.000
Daarnaast is de algemene uitkering met €100.000 toegenomen.					
Nieuwe uitkeringen:					
- Pilots toekomstige bedrijventerreinen ad €709.000					
- Natuurbrandpreventie- en mitigatie ad €500.000					
- Regionale kennisfunctie bodem en grond ad €360.000					
- Bos revitalisering ad €50.000					
- Bovenregionale analyses gevolgen extreme regenval ad €83.000					
- Small modular (SMR) programma ad €69.000					
- NHV-provincies ad €51.000					
Hogere uitkeringen:					
- Agrarisch natuur en landschapsbeheer (ANlb) ad €210.000					
- Invasieve exoten ad €177.000					
7.2 Overhead					
- Lagere capaciteitskosten. De toelichting op de capaciteitskosten van dit programma is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.	989.558				989.558
- Lagere kosten van I-projecten. Het gaat hierbij om de projecten SIEM/SOC en PNH Connect. Bij het project SIEM/SOC is de IT-omgeving van de provincie aangesloten op de SIEM/SOC-omgeving van de leverancier. Door vertraging bij de overgang van de IT-omgeving is ook de implementatie later begonnen. Bij het project PNH Connect vindt de uitrol van het nieuwe ICT-netwerk over alle locaties plaats. Bij de laatste locaties was sprake van extra complexiteit waardoor vertraging is opgelopen. Omdat de uitgaven van deze projecten worden gedekt uit de reserve bedrijfsvoering staat tegenover deze lagere kosten een lagere onttrekking uit de reserve bedrijfsvoering.	1.033.362				1.033.362
De voorziening dubieuze debiteuren ultimo 2025 is opnieuw bepaald. De bijstelling leidt tot een gedeeltelijke vrijval.	684.920				684.920
Bij de instelling van de reserve bedrijfsvoering is bepaald dat het bedrag dat in een jaar niet wordt besteed aan materiële overhead en materiële personeelskosten gestort wordt in de reserve bedrijfsvoering. Over 2025 gaat het vooral om lagere materiële personeelslasten. Deze lagere lasten zijn onderdeel van de capaciteitskosten en komen als voordeel op alle begrotingsprogramma's terecht. Zie ook de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.				- 1.020.703	- 1.020.703

De reserve bedrijfsvoering is een egaliseringsreserve. Bij de instelling van de reserve is bepaald dat niet-bestede structurele middelen voor materiële overhead en centrale personele kosten in een jaar aan het einde van het jaar aanvullend gestort worden in de reserve. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 3,6 miljoen.		- 3.625.010		- 3.625.010
7.5 Overige				
De hogere baten op dit beleidsdoel zijn veroorzaakt door:				
- verhuur Centraal Orgaan voor opvang Asielzoekers (COA) € 0,15 miljoen		682.076		682.076
- indexatie van contracten voor onder andere tankstations, pachten en verhuur van woningen, totaal € 0,5 miljoen.				
De lagere baten zijn veroorzaakt doordat de volgende verkooptransacties die niet hebben plaatsgevonden:				
- Paviljoenslaan				
- Kavelruil Honswijk (aantal niet verkocht en aantal omgezet naar pacht i.p.v. verkoop)				
De totale lagere lasten binnen dit beleidsdoel zijn hoofdzakelijk veroorzaakt doordat:				
- de samenhangende lasten met de Kavelruil Honswijk niet zijn gerealiseerd. .	266.146			266.146
- de werkelijke doorschuif BTW lager is uitgevallen, omdat dit lastig is te ramen bij de verbonden partijen	799.386			799.386
- de teruggave van € 1 miljoen van compensabele BTW via de deelneming PDENH.	1.039.039			1.039.039
- in de jaarrekening 2024 lasten zijn opgenomen voor subsidieverplichtingen. Doordat een aantal subsidies in 2025 lager zijn vastgesteld leidt dit tot een positief afrekeningsverschil. Zoals bijvoorbeeld de subsidie voor De Lieuw op Texel welke in 2025 € 0,3 miljoen lager is vastgesteld	609.567			609.567
Overige verschillen afzonderlijk programma ≤ € 250.000	1.567.415	452.850	66.180	2.086.444

5.1.3 Specificatie van incidentele en structurele baten en lasten (art. 28c en d)

Incidentele en structurele baten en lasten en mutaties reserves (x € 1.000)

2025	Programma	Incidenteel	Structureel	Eindtotaal
Totaal Exploitatie		69.174	-104.957	-35.783
Baten		-38.389	-704.182	-742.570
	1 Bestuur	0	-71	-71
	2 Klimaat en gezonde leefomgeving	-17.620	-6.437	-24.056
	3 Ruimte en Wonen	-1.671	-583	-2.254
	4 Bereikbaarheid	-3.784	-8.734	-12.518
	5 Natuur en landelijk gebied	-10.172	-4.472	-14.644
	6 Economie, leefbaarheid en cultuur	-400	-4.299	-4.699
	7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-4.742	-679.586	-684.328
Lasten		107.562	599.225	706.787
	1 Bestuur	1.124	26.390	27.514
	2 Klimaat en gezonde leefomgeving	12.952	56.191	69.143
	3 Ruimte en Wonen	6.800	15.801	22.601
	4 Bereikbaarheid	22.543	242.606	265.149
	5 Natuur en landelijk gebied	56.122	104.335	160.457
	6 Economie, leefbaarheid en cultuur	8.440	44.895	53.335
	7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-419	109.007	108.588
Totaal Reserves		-51.336	2.873	-48.463
Baten		-400.272	-6.502	-406.774
	1 Bestuur	-1.415	0	-1.415
	2 Klimaat en gezonde leefomgeving	-2.516	0	-2.516
	3 Ruimte en Wonen	-31.550	0	-31.550
	4 Bereikbaarheid	-136.317	-5.692	-142.009
	5 Natuur en landelijk gebied	-69.523	-47	-69.570
	6 Economie, leefbaarheid en cultuur	-15.180	0	-15.180
	7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-143.771	-762	-144.533
Lasten		348.936	9.374	358.310
	1 Bestuur	0	0	0
	2 Klimaat en gezonde leefomgeving	28	0	28
	3 Ruimte en Wonen	25.050	0	25.050
	4 Bereikbaarheid	125.826	4.361	130.187
	5 Natuur en landelijk gebied	146.180	-32	146.148
	6 Economie, leefbaarheid en cultuur	16.881	0	16.881
	7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	34.971	5.045	40.016
Eindtotaal		17.838	-102.084	-84.246

Toelichting: De posten die in 2024 nog incidenteel werden verwerkt zijn in 2025 meer “in de lijn” van de structurele exploitatie zijn gebracht, conform BBV duiding. Een aantal grote meerjarige programma’s binnen programma 4 en 5 is in 2025 duidelijker als structureel gepositioneerd. Dit vergroot het structurele saldo, terwijl de incidentele kant beperkter wordt.

Limitatief overzicht van incidentele baten en lasten (x € 1.000)

Beleidsdoel	Toelichting	Incidentele Baten	Incidentele Lasten	Totaal
1.1	Lasten i.h.k.v. Prog.Asielbeleid/Asielopvang en regionale regietafels.	0	611	611
1.4	Ottrekking t.b.v. lasten Cofinanciering EU projecten 2024-2026.	-1.415	0	-1.415
2.1	Baten vanuit afrekening SPUK CDOKE; afrekening SPUK Nat.Prog.Lokale Warmttransitie; afrekening SPUK Ontzorgingsprog. Maatsch.Vastg.ANBI`s& Religieuze Instellingen; i.v.m. vrijval bijdrage reservering Prov.Flevoland; uit ottrekking aan reserve t.b.v. lasten Warmttransitie gebouwde omgeving op wijkniveau.; t.b.v. lasten voor subsidie Stimulerend Energietoezicht Bedrijven NH en Aardwarmteonderzoek NH en uit overheveling i.v.m. subsidieverstrekkingen vanuit Prog.energietransitie. Lasten i.v.m. verduurzamen Paviljoen Welgelegen; i.v.m. uitbesteed werk en proceskosten div.projecten voor Progr.Lokale warmttransitie; i.v.m. uitbesteed werk div.projecten voor Ontzorgingsprog. Maatsch.Vastg.ANBI`s&Religieuze Instellingen; i.h.k.v. subsidie Energiebesparingsakkoord Amsterdam en UVR aardwarmteonderzoek NH; i.h.k.v. subsidies BUVR Energietransitie; i.h.k.v. subsidie Waterstofprojecten en i.h.k.v. subsidie Initiatieven burgercollectief warmttransitie. Lasten uit overheveling reserves t.b.v. LSBU ontwikkelfonds opwekken en uit overheveling reserve i.v.m. afrekening div. programmaactiviteiten en t.b.v. LSBU ontwikkelfonds opwekken. Storting in reserve vanuit DU decembercirculaire 2024 t.b.v. natuur bij energieprojecten.	-11.252	8.043	-3.209
2.2	Baten uit opgelegde dwangsommen. Lasten i.v.m. uitbesteed werk voor div.projecten Hollandse Luchten 2025-2026.	-8.533	585	-7.948
3.2	Baten uit ottrekking aan de reserve ter dekking van capaciteit i.v.m. inzet bouwambassadeur en bijdragen aan versnelling woningbouwproductie; t.b.v. lasten voor subsidie LSBU Gemeente Zaanstad en voor bijdragen aan verselling woningbouwproductie; t.b.v. subsidie BUVR Bijdragen aan de optimalisering Poort van Hoorn. Baten uit overheveling i.v.m. investeringskader OV knooppunten voor LSBU Gemeente Hilversum en Gemeente Haarlem voor o.a. knooppuntontwikkeling Haarlem Nieuw-Zuid. Lasten i.h.k.v. subsidie aan Gemeente Zaanstad voor Knooppunt Kogerveld; i.v.m. UVR Flexibele schil en subsidie Gemeente Hoorn voor o.a. Poort van Hoorn en i.h.k.v. subsidie LSBU Gemeente Haarlem voor knooppunt Nieuw-Zuid. Lasten uit overheveling i.v.m. subsidie LSBU Gemeente Haarlem voor knooppuntontwikkeling Haarlem Nieuw-Zuid.	-29.599	27.535	-2.064
3.3	Baten uit ottrekking aan de reserve t.b.v. proceskosten en capaciteit voor integratie klimaatadaptatie in provinciale en gebiedsopgaven en i.v.m. uitvoeringskosten SOK Meekoppelkansen en uit bijdrage van gemeenten t.b.v. div.projecten i.h.k.v. meekoppelkansen Markermeerdijken en fiets- en wandelverbindingen. Lasten uitbesteed werk div.projecten ihkv meekoppelkansen Markermeerdijken en fiets- en wandelverbindingen.	-2.544	1.812	-732

4.1	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten div.projecten Verkeersveiligheid&voorlichtingen; Bereikbaarheid kust en Samenwerking SBAB-MRA-HNH.; t.b.v. lasten div.projecten voor het versterken van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit in Beverwijk deels in samenwerking met ProRail. en t.b.v. lasten projecten BUVR aanpassing N9 Kogendijk, fietsenstalling OV SAAL Hilversum en spooraanpassing Beverwijk. Baten uit overheveling i.v.m. OV-SAAL programma en project fietseninstalling Hilversum.</p> <p>Lasten i.v.m. inhuur personeel t.b.v. Elektrisch vervoer MRA; i.v.m. nog te betalen bijdrage voor project Weg om Zuid Hoofddorp (NBBW) en i.h.k.v. subsidie BUVR voor project Beverwijk IMPI 2021-2028. Storting in de reserve betreft voorn. wijzigingen cf. Nieuwe begroting 2019 enerschikking middelen mobiliteitsbeleid incl. vervroegde storting ZuidasDok. Lasten uit overheveling vanuit Coalitieakkoord en voor subsidie Fietstunnel N525.; t.b.v. project Weg om Zuid Hoofddorp (NBBW); voor subsidie kortetermijn maatregelen Krommenie; resterende IPB Alkmaar budget; subsidies aan gemeenten i.v.m. OV-SAAL programma en subsidiebijdrage Avant.</p>	-28.855	106.307	77.452
4.2	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve voor afrekening Bikker-gelden.</p> <p>Storting in de reserve vanuit BDU-uitkering provinciefonds; uitkering vanuit meicirculaire t.b.v. herijken/verbeteren en op peil houden OV-reisproduct en ter compensatie tariefstijging OV.</p>	-28.855	2.758	-26.097
4.3	Baten vanuit leges.	-580	0	-580

4.4	<p>Baten vanuit bijdragen derden voor project HOV Station Beverwijk. Baten uit onttrekking aan de reserve voorn. t.b.v. studiekosten en capaciteitskosten provinciale infrastructuur projecten en voor werkzaamheden afronding Verbinding A8/A9; t.b.v. lasten variabel onderhoud van gebiedscontracten; asfaltherstel Broek in Waterland en tunnels; voor capaciteitskosten en nagekomen kosten voor o.a. Brug Ouderkerk.; t.b.v. lasten variabele dekking gebiedscontracten i.v.m. groot onderhoud vaarwegen en t.b.v. lasten onderzoeksprogramma TU Delft en Innovatieprojecten mobiliteit. Baten uit overheveling i.v.m. subsidie bijdrage AVANT, Fietstunnel N525; IPB Alkmaar (Bergerweg, Kogendijk); Kortetermijn maatregelen Krommenie; Weg om de Zuid Hoofddorp (NBBW); i.v.m. groot onderhoud wegen en vaarwegen. Baten uit vrijval reserve oude voorziening kaderbrief 2019 en vrijval uit bestemmingsreserve t.g.v. vast onderhoud prov.vaarwegen.</p> <p>Lasten i.v.m. uitbesteed werk div.projecten en i.v.m. kosten studiefase fietsknelpunt en doorfietsroute; i.h.k.v. ontwikkeling prov.infrastructuur wegen Haven Boekelermeer en Schipolweg nabij Badhoevedorp; i.v.m. aanleg water- en wegenbouwkundige werken HOV Station Beverwijken project Busbaan Wijckermolen (Beverwijk); i.v.m. project Fietsverbinding (Velsen) HOV station Beverwijk en i.v.m. uitbesteed werk div.projecten i.h.k.v. Focus Smart Mobility. Storting in de reserve i.v.m. correcties herinrichting reserves; vanuit Coalitieakkoordmiddelen en voor (kleine) wegenwerken en infrastructurele investeringen cf. begrotings- en reservenota's; voor de omzetting van storting voorziening naar storting in res.Groot onderhoud wegen; deels indexering en extra ophoging budget; deels indexering 2024-2031 en deels project baggeren Amstel. Lasten uit overheveling van res.Groot onderhoud vaarwegen.</p>	-104.581	33.505	-71.076
-----	---	----------	--------	---------

5.1	<p>Baten i.v.m. groenprojecten B&U en natuurcompensatie Prorail. Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. capaciteit Prog.Natuur en landelijk gebied voor beschermen en ontwikkelen van NNN; t.b.v. lasten Herprogrammering Groen en Groene Uitweg; Programma Natuur Netwerk en Natuur Ontwikkeling en PNN; Masterplan Biodiversiteit en Kaderrichtlijn Water; capaciteitskosten en voor project Voltuing Groene Schakel; t.b.v. lasten subsidies natuurherstelmaatregelen NH; uit bijdrage door het Rijk voor SPUK UVR Prog.Natuur NH en SPUK Boscompensatie NH; t.b.v. subsidie Restauratie en ontsluiting buitenplaats Trompenburgh en t.b.v. lasten voor het Gebiedsprogramma OVP. Baten uit overheveling i.v.m. waardevermindering n.a.v. aankoop NNN gronden en t.b.v. verleende subsidies binnen programma; i.v.m. faunapassage Maxisweg en BUVR Muiden Noord-West faseII en i.v.m. bijdrage aan vaarverbinding 's Gravelandse Vaart en vaarverbinding Hilversum kanaal Loosdrechtse Plassen.</p> <p>Lasten i.v.m. aanleg en inrichting van terreinen Schil Naardermeer faseII; i.v.m. uitvoeringsfase en optimalisatie faunapassage A1 Gooimeertak; i.h.k.v. div.subsidies SPUK UVR Prog.Natuur NH en UVR Natuur Herstelmaatregelen; i.h.k.v. subsidie Prog.Natuur Ontwikkeling SKNL Part.nat beh. en natuurherstelmaatregelen NH; i.h.k.v. project Muiden Noord-West faseII; i.h.k.v. subsidies Groene Uitweg en voor Restauratie en ontsluiting buitenplaats Trompenburgh. Storting in de reserve i.v.m. doorlopende JS-projecten en voor enkele specifieke compensaties cf. directiebesluit. Lasten uit overheveling t.b.v. realisatie NNN cf. kaderbrief 2026; i.v.m. lasten Faunapassage Maxisweg; i.v.m. lasten verleende subsidies natuurherstelmaatregelen NH en voor project 't Hol; i.v.m. lasten voor bijdrage aan vaarverbinding 's Gravelandse Vaart en vaarverbinding Hilversum kanaal Loosdrechtse Plassen; t.b.v. subsidie BUVR Muiden Noord-West faseII en voor toegezegde middelen voor het Gebiedsprogramma OVP.</p>	-62.883	163.984	101.101
5.2	Lasten i.v.m. schadeclaim waterschap door duikongeval.	0	725	725
5.3	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten subsidies KBG/Groninger Landschap voor cultuurlandschappen; cofinanciering Waddenfonds NH; div.subsidies BUVR en voor kosten investeringskader Waddengebied.</p> <p>Lasten i.h.k.v. Cofinanciering Waddenzee subsidie BUVR Wadden. Storting in de reserve t.b.v. investeringskader Waddengebied en cofinanciering Waddenfonds.</p>	-2.180	2.840	660
5.4	<p>Baten vanuit SPUK Zoetwater Deltaprogramma Maatregelen en uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten subsidies voor div.projecten cf. Uitvoeringsprogramma Waterrecreatie 2021-2025.</p> <p>Lasten i.h.k.v. subsidie BUVR SPUK Zoetwater Deltaprogramma Maatregelen en i.h.k.v. subsidie Kleine pleziervaart. Storting in de reserve t.b.v. uitvoering Visie Waterrecreatie.</p>	-2.582	3.750	1.168

5.5	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten PPLG incidentele middelen CA 2023 i.v.m. voorfinanciering uitvoerings- en proceskosten.</p> <p>Lasten i.h.k.v. KTA projecten WBL en Stivas kavelruil en uit oerheveling voor PPLG incidentele middelen CA 2023 i.v.m. voorfinanciering uitvoerings- en proceskosten.</p>	-758	5.400	4.642
5.6	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten div. landbouwsubsidies; voor cofinanciering POP3 en NSP landbouwbeleid en voor uitvoeringskosten en cofinanciering RVO.</p> <p>Lasten i.v.m. uitvoeringskosten POP3 en NSP landbouwbeleid. Storting in de reserve t.b.v. uitvoering gemeenschappelijk landbouwbeleid.</p>	-8.152	12.426	4.274
6.1	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. dekking capaciteit en t.b.v. lasten MIT-regeling R&D en haalbaarheidsprojecten, bijstellingen en beheerkosten Innovatiefonds.</p> <p>Lasten i.h.k.v. projecten Toekomstbestendige bedrijfsterreinen en i.v.m. projectkosten PIM en GO! NH. Storting in de reserve cf. Regiodeal Waddeneilanden t.b.v. subsidieverlening; t.b.v. stimuleringsregelingen MKB binnen de regio en t.b.v. budget Circulaire Economie cf. KB2022.</p>	-4.041	8.830	4.789
6.2	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten subsidies Restauratie rijksmonumenten NH; t.b.v. lasten subsidies BUVR i.h.k.v. Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam en LBUVR Benoorden Spaardam en Fort Pampus en t.b.v. lasten subsidies BUVR voor project Verder met Vesting Muiden cf. Uitvoeringprogramma (Nieuwe) Hollandse Waterlinies. Baten door vrijval i.v.m. vertraging project Geniepark.</p> <p>Lasten uit storting in de reserve cf. jaarschijf en i.v.m. indexatie voor restauratie Rijksmonumenten NH en i.h.k.v. SBUR Gooise Meren voor Vestingsplein Muiden en uit overheveling t.b.v. monumenten en behoud kwaliteit erfgoed.</p>	-7.783	9.960	2.177
6.3	<p>Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. lasten subsidies BUVR voor project restauratie Artis Aquarium.</p> <p>Lasten i.h.k.v. Zorg en Welzijn RSA en UVR verduurzaming culturele instellingen.</p>	-2.540	996	-1.544
7.1	<p>Baten uit overheveling vanuit coalitieakkoord t.b.v. monumenten, mobiliteitsbeleid en proces- en uitvoeringskosten PPLG.</p> <p>Storting in de reserve i.v.m. taakstelling incidentele subsidies fietsbeleid.</p>	-20.900	14.177	-6.723

7.2	Baten uit onttrekking aan de reserve t.b.v. dekking capaciteitslasten bedrijfsvoering en t.b.v. lasten div.projecten bedrijfsvoering, husinvesting en ICT en ter dekking van capaciteit.	-4.598	0	-4.598
7.5	Baten grond i.v.m. kavelruil Honswijk uit onttrekking aan de reserve voorn. t.b.v. dekking lasten UI-posten; i.v.m. uitkering decembercirculaire t.b.v. asiel en regionale regietafels; voor div.projecten Prog.Natuur; voor capaciteit CDOKE en t.b.v. omrijkosten OV. Baten uit overheveling t.b.v. realisatie NNN cf. kaderbrief 2026. Lasten i.v.m. grondaankopen Grasland te Naarden, Grasland te Weesp en Egmond a/d Hoef. Storting in de reserve betreft voorn. aframing UI-posten t.b.v. budget 2025, deels een storting vanuit septembercirculaire t.b.v. agrarisch natuur- en landschapsbeheer en een afkoopsom van RWS voor beheer Groene Uitweg. Lasten i.v.m. overheveling ter compensatie van lasten afwaardering NNN-gronden.	-122.744	21.356	-101.388
	Overige mutaties < € 0,5 miljoen	-8.039	30.896	22.857
Eindtotaal		-438.659	456.496	17.837

Structurele stortingen in reserves (x € 1.000)

BD	Onderwerp	Structurele stortingen	
4.4	Resv. Kaplst. Innov	7	N
4.4	Resv. Kaplst. OV	-819	V
4.4	Resv. Kaplst. Wegen	5.172	N
5.1	Resv. Kaplst. Groen	-32	V
7.2	Resv. Bedrijfsvoerin	5.045	N
Eindtotaal		9.374	N

Structurele onttrekkingen aan reserves (x € 1.000)

BD	Onderwerp	Structurele onttrekkingen	
4.4	Resv. Inn. Proj. Mob	-7	V
4.4	Resv. Kaplst. Innov	-674	V
4.4	Resv. Kaplst. OV	-68	V
4.4	Resv. Kaplst. Wegen	-589	V
4.4	Resv. Ontw. Infra.	-4.354	V
5.1	Resv. Groen	32	N
5.1	Resv. Kaplst. Groen	-79	V
7.2	Resv. huisvesting	-762	V
Eindtotaal		-6.502	V

5.1.4 Toelichting op uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (art. 28e)

WNT-verantwoording 2025 Provincie Noord-Holland

De WNT is van toepassing op Provincie Noord-Holland. Het voor Provincie Noord-Holland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000,- bij het Algemeen Bezoldigingsmaximum².

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	M. van Kuijk	R. van der Laan
Functiegegevens	Provinciesecretaris	Statengriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 199.932,-	€ 127.339,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.369,-	€ 19.929,-
Subtotaal	€ 223.301,-	€ 147.269,-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000,-	€ 246.000,-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.

Bezoldiging	€ 223.301,-	€ 147.269,-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024		
bedragen x € 1	M. van Kuijk	
Functiegegevens	Provinciesecretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,033	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 180.519,-	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.313,-	
Subtotaal	€ 203.832,-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 233.000,-	
Bezoldiging	€ 203.832,-	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2025

bedragen x € 1

M. van Dam

Functiegegevens	Statengriffier			
Kalenderjaar	2025	2024		
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1/1 t/m 17/01	08/04 t/m 31/12		
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1	9		
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	27	1.021		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁷	€ 235	€ 221		
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁸	€ 0	€ 0		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 6.345,-			
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 4.590,-	€ 173.570,-		
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 4.590,-			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.			
Bezoldiging	€ 4.590,-			

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Tabellen 1c, 1d, 1e, 1f, 1g en 2 zijn niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.1.5 EMU-saldo

	Omschrijving	Ontwerp	Werkelijk 2025	Vershil
		begroting 2025 x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(0)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-99.051	35.782	134.833
(1)	Mutatie (im)materiële vaste activa	119.943	73.368	-46.575
(2)	Mutatie voorzieningen	866	2.751	1.885
(3)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
(4)	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
(0 -1+2-3-4) EMU saldo		-218.128	-34.835	183.293

5.2 Balans en toelichting

BALANS

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024
	x € 1.000	x € 1.000
Vaste Activa	1.610.909	1.524.244
(1) Immateriële vaste activa	0	0
(2) Materiële vaste activa	1.250.435	1.177.066
a Investerings met een economisch nut	178.726	173.017
b Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.071.709	1.004.049
(3) Financiële vaste activa	360.474	347.178
a <i>Kapitaalverstrekingen</i>	210.181	198.902
waarvan aan deelnemingen	210.174	198.895
waarvan aan overige verbonden partijen	7	7
b <i>Leningen</i>	93.732	92.189
waarvan aan openbare lichamen	33.200	33.200
waarvan aan deelnemingen	60.532	58.989
c <i>Overige langlopende leningen</i>	56.562	56.087
Vlottende Activa	283.855	255.898
(4) Voorraden	0	0
Voorraad gronden	0	0
(5) Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	239.167	223.629
Vorderingen op openbare lichamen	107.311	106.169
Uitzettingen s'Rijksschatkist korter dan een jaar	121.292	109.093
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	5.318	4.225
Overige vorderingen	5.247	4.142
(6) Liquide middelen	2.992	708
Banksaldi	2.992	708
(7) Overlopende activa	41.696	31.561
<i>Nog te ontvangen voorschotbedragen op doelmittelingen van</i>		
- Europese overheidsorganen	0	0
- het Rijk	3.378	3.101
- Overige Nederlandse overheidsorganen	4.046	3.599
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	34.272	24.861
Totaal	1.894.763	1.780.142
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vpb 1969	0	0

BALANS

PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
		x € 1.000
Vaste passiva	1.308.220	1.249.685
(8) Eigen Vermogen	1.096.002	1.060.218
Waarvan Algemene Reserves	153.081	146.958
Waarvan Bestemmingsreserves	858.675	807.247
Gerealiseerd resultaat	84.246	106.013
(9) Voorzieningen	32.218	29.467
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	32.218	29.467
(10) Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer	180.000	160.000
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	180.000	160.000
Vlottende Passiva	586.544	530.457
(11) Netto-vlottende schulden	68.336	61.551
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	297	3.080
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0
Overige schulden	68.038	58.471
(12) Overlopende passiva	518.209	468.906
Nog te betalen subsidieverplichtingen	230.581	219.569
Nog te betalen verplichtingen	50.047	55.387
<i>Nog te besteden voorschotbedragen op doeluitkeringen van</i>		
- Europese overheidsorganen	0	0
- het Rijk	214.742	175.620
- Overige Nederlandse overheidsorganen	21.915	18.227
Overige vooruitontvangen bedragen	925	103
Totaal	1.894.763	1.780.142
(13) Gewaarborgde geldleningen	0	0
Garantstellingen	0	2.000

Toelichting op de balans

Gehanteerde verdeelsleutels en waarderingsgrondslagen (art. 51)

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en gelet op artikel 216, 217 en 217a van de Provinciewet het Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 12 oktober 2021, tot vaststelling van de Financiële verordening Noord-Holland 2021, waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De apparaatskosten zijn direct verantwoord als directe salariskosten dan wel materiële kosten op de voorgeschreven taakvelden (w.o. ook het taakveld Overhead) op basis van de bij de begroting 2025 (inclusief begrotingswijzigingen) vastgestelde verdeelsleutels. De verdeelsleutel is gebaseerd op de verwachte tijdsbesteding van het provinciaal personeel. Daarnaast is enkel een deel van de verantwoorde kosten van overhead toegerekend aan investeringsprojecten waarbij de tijdschrijfgegevens in het financiële systeem als basis dienden. De provincie rekent geen interne rente toe aan investeringen of andere activiteiten aangezien er bij ons geen sprake is van een financieringstekort. De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar is gesteld. De in 2025 bevoorschotte (uitbetaalde voorschotten) provinciale subsidies groter dan € 1,5 miljoen worden naar rato van realisatie in de lasten genomen, de nog niet gerealiseerde lasten worden als vooruitbetaalde voorschotten in de balans opgenomen. De in 2025 toegekende provinciale subsidies (d.m.v. afgegeven subsidiebeschikkingen) kleiner dan € 1.5 miljoen zijn volledig als lasten verantwoord. Hierbij wordt de subsidielast toegerekend aan het jaar waarin de prestatie geleverd is. Voor subsidies onder deze grens geldt dat ze opgenomen worden als in het jaar van het afgeven van de beschikking. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

Indien sprake is van duurzame waardevermindering, dan hebben wij hiermee in de waardering rekening gehouden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, vermeerderd met bijkomende kosten en verminderd met bijdragen van derden en cumulatieve afschrijvingen. De activa worden lineair afgeschreven. Als basis voor de berekening van de afschrijving wordt de netto aanschafwaarde gehanteerd. Na afstoting van materiële vaste activa worden boekwinsten of verliezen ten gunste of ten laste van de exploitatie verantwoord.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	40
Renovatie bedrijfsgebouwen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Overige materiële vaste activa	3/10

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut betreffen voornamelijk infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals aanleg en reconstructie van wegen, vaarwegen, bruggen, viaducten, groen en kunstwerken. Deze worden vermeerderd met bijkomende kosten en onder aftrek van bijdragen van derden geactiveerd. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd. Deze activa worden eveneens jaarlijks lineair afgeschreven in maximaal:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	50
Vaarwegen	40/80
Wegen	50
Technische installaties	5/8/15

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn –tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. De onder de financiële vaste activa opgenomen deelnemingen zijn tegen nominale en/of aanschafwaarde opgenomen tenzij is gebleken dat de marktwaarde lager is dan de nominale waarde c.q. verkrijgingsprijs ofwel nihil is.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt indien nodig een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen per individuele vordering (statische methode). De liquide middelen en overlopende activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

De reserves, voorzieningen en aangegane zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Uitzondering hierop is de Voorziening pensioenen (oud-) leden Gedeputeerde Staten die tegen contante waarde van de pensioenaanspraken is gewaardeerd.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

Niet uit de balans opgenomen verplichtingen

Borg- en Garantstellingen Voor zover leningen door de provincie gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en de Beleidsnota Rechtmatigheid 2023-2026 (inclusief tweede wijziging met ingang van 1 januari 2025) en op basis van de kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 8 december 2025 door Provinciale Staten is vastgesteld.
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan Provinciale Staten zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid (als onderdeel van de nota Fraudebeleid) van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Indien bijvoorbeeld terugvorderingen en het opleggen van sancties is toegepast op het geconstateerde misbruik wordt dit niet meer opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De jaarrekening is in deze situatie immers getrouw en de financiële effecten van het misbruik zijn tenietgedaan. Via de paragraaf bedrijfsvoering geeft de provincie inzicht in de aard en (financiële) impact van het geconstateerde misbruik. stateerde misbruik wordt dit niet meer opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De jaarrekening is in deze situatie immers getrouw en de financiële effecten van het misbruik zijn tenietgedaan. Via de paragraaf bedrijfsvoering geeft de provincie inzicht in de aard en (financiële) impact van het geconstateerde misbruik. sDes
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening 2025 en Beleidsnota Rechtmatigheid (inclusief tweede wijziging met ingang van 1 januari 2025). Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2 % (zijnde € 14,1 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 400.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.

Activa

Immateriële en materiële vaste activa

Staat van geactiveerde immateriële en materiële investeringen (BBV artikel 34, 35 en 52)

Omschrijving van de investeringen	Boekwaarde per 31-12-2024	Reclassificatie	Investeringen 2025	Des-investeringen 2025	Bijdragen van derden 2025	Afwaarderingen 2025	Afschrijving 2025	Boekwaarde per 31-12-2025
	x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
1. IMMATERIËLE ACTIVA								
bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal immateriële activa	-	-	-	-	-	-	-	-
2. MATERIËLE VASTE ACTIVA								
a. Investerings met een economisch nut	173.017	-	15.179	1.705	4.402	-	3.364	178.726
- Gronden en terreinen	119.787	-	9.451	1.705	4.402	-	-	123.130
- Bedrijfsgebouwen	51.702	-	5.729	-	-	-	3.364	54.068
- Machines apparaten installaties	1.528	-	-	-	-	-	-	1.528
b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.004.049	-	90.070	-	1.946	-	20.463	1.071.709
(Grond-, weg- en waterbouwkundige werken)	1.004.049	-	90.070	-	1.946	-	20.463	1.071.709
Totaal materiële vaste activa	1.177.066	-	105.249	1.705	6.348	-	23.827	1.250.434
TOTAAL GEACTIVEERDE INVESTERINGEN	1.177.066	-	105.249	1.705	6.348	-	23.827	1.250.434

Toelichting:

De bruto investeringen in gronden bedragen in totaal € 9,5 miljoen. Deze investeringen hebben betrekking op:

- Aankopen voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland ter waarde van € 6,5 miljoen, waarvan € 1,8 miljoen is gedekt door een specifieke uitkering uit het Programma Natuur.
- Grondaankopen ten behoeve van het Veenweidenprogramma voor een bedrag van € 2,6 miljoen, volledig gedekt door een specifieke uitkering vanuit de Impuls Veenweiden.
- Strategische grondaankopen met een waarde van € 0,3 miljoen.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

De investeringen in bedrijfsgebouwen betreft € 5,7 miljoen voor energie neutraal maken van steunpunten.

De desinvesteringen zijn voornamelijk de verkoop van BBL-gronden voor een bedrag van € 1,6 miljoen.

De grootste investeringen en bijdragen derden in openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen (op basis van indeling kredieten):

Investeringen PMI (in miljoenen):

Wegen: € 26,5, waarvan N241 € 1,6, N247 Waterland € 7,3, N516 € 9,0, N208 €1,1 en N197 € 0,3.

Bruggen: € 2,3, waarvan Cruquiusbrug € 1,4, Stolperbasculebrug € 0,8 en Ouderkerk ad Amstel € 0,1.

HOV: € 9,3, waarvan HOV 't Gooi € 7,1, HOV Noordwijk-Schiphol € 2,9, HOV Royal Flora € 0,5 en Busbaan Wijkerpoort € -1,2.

Investeringen PMO (in miljoenen):

Wegen: € 7,0. aan onderhoud en vervanging bij N-wegen, waarvan N240 € 2,5 en N243 € 0,2, SLS € 0,7, Led verlichting € 1,9 en VRI's € 1,3

Bruggen: € 13,6, waarvan Cruquiusbrug € 2,9, Brug Krommenie N203 €4,2, Stolperbasculerbrug € 3,5 mln.

Waterwegen: € 15,5 voor onderhoud aan oevers en vaarwegen.

Sluizen: KVSS € 9,1.

Technische installaties: € 6,9 waarvan MRL € 4,1 en CAB € 2,3.

Bijdragen van derden (in miljoenen):

Bijdragen van derden € 1,9, onder andere ontvangen van gemeenten en overige overheden, waaronder voor de HOV 't Gooi € 0,7, HOV Royal Flora Aalsmeer € 0,3, N241 € 0,4 en de kantmarkering fietspaden € 0,3.

Afschrijvingen (in miljoenen):

Ten behoeve van de jaarlijkse afschrijvingen is er voor eigen panden € 3,4 en voor geactiveerde projecten € 20,5 in 2025 afgeschreven.

Financiële vaste activa

Staat van Financiële vaste activa (BBV artikel 36)

Omschrijving van de investeringen	Boekwaarde per 31-12-2024	Investeringen in 2025	Desinvesteringen in 2025	Herwaardering in 2025	Afschrijvingen oninbaarheid in 2025	Boekwaarde per 31-12-2025
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
FINANCIELE VASTE ACTIVA						
A. Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	198.895	18.852	-	7.574-	-	210.174
- overig	7	-	-	-	-	7
B. Leningen aan:						
- openbare lichamen	33.200	-	-	-	-	33.200
- deelnemingen	58.989	1.600	58	-	-	60.532
C. Overige langlopende leningen						
	56.087	660	185	-	-	56.562
TOTAAL FINANCIELE VASTE ACTIVA	347.178	21.112	243	7.574-	-	360.474

Toelichting

Investeringen (in miljoenen)

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen: De toename wordt veroorzaakt door de kapitaalstortingen van € 5,9 aan Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland BV, € 0,9 aan Innovatiefonds Noord-Holland BV, € 5,7 aan ROM InWest Regio BV en € 6,3 aan ROM InWest BV.

- Leningen aan deelnemingen: Betreft de uitbetaling van de derde deel van de lening aan Innovatiefonds Noord-Holland BV.
- Overige langlopende leningen: Jaarlijkse toevoeging van de rente aan de lening van St.Vorbereiding Pallas-reactor.

Desinvesteringen

- Leningen: Betreft een deelaflossing op de lening van Innovatiefonds Noord-Holland BV, de aflossing van de lening van project De Nieuwe Meent en een deelaflossing op de lening van Villa Nieuwland/Wierschuur.

Herwaarderingen

- Deelnemingen: Betreft stortingen in voorziening ten behoeve van de duurzame waarde vermindering van deelnemingen InWest Regio B.V. (ROM) van € 0,4 mln en voor PDENH voor € 7,5 mln.
- Door positieve rekenresultaat van Life Science Fonds Amsterdam B.V. en ROM InWest BV zijn de eerder voorziene bedragen verlaagd resp. met € 0,2 mln en € 0,1 mln.

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar

Flottende Activa

Vorraden	31-12-2025	31-12-2024
Voorraad gronden	0	0
De mutatie van de voorraad gronden bestaat uit:		
Vorraden per 1 januari	0	175
Overheveling vanuit Materiële vaste activa	1.705	419
Verkopen	-1.705	-594
Vorraden per 31 december	0	0

Toelichting

Afgelopen jaar is in het gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek de kavelruil Honswijk succesvol afgerond. De kavelruil had tot doel NNN-realisatie en agrarische stuctuurverbetering. In deze kavelruil zijn meerdere percelen verkocht vanuit Strategische Gronden Groen (voorheen BBL&PASO). Ditzelfde geldt voor NNN gronden Groen en gronden die aangekocht waren met Strategisch krediet.

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	31-12-2025	31-12-2024
	x € 1.000	x € 1.000
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>		
Te vorderen omzetbelasting	68.168	62.615
Te vorderen Vennootschapsbelasting	548	575
Motorrijtuigenbelasting	24.871	19.260
Nog te ontvangen Provincies	179	27
Nog te ontvangen Rijksoverheid	391	468
Nog te vorderen Gemeenten	6.130	21.418
Overige nog te ontvangen	7.024	1.806
	107.311	106.169
<i>Uitzettingen in 's-Rijkschatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>		
	121.292	109.093
<i>Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen (Groenfonds)</i>		
	5.318	4.225
<i>Overige vorderingen</i>		
Debiteuren	3.779	2.889
Te vorderen rente per 31 december van de verstrekte langlopende geldleningen en beleggingen	1.427	1.224
Overige posten	39	28
	5.247	4.142
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	239.166	223.629

Toelichting

Nog te vorderen Gemeenten

De afname van het bedrag aan vorderingen met ongeveer € 8,5 miljoen is grotendeels veroorzaakt door de vorderingen op gemeenten (€ 16,4 miljoen.) De vordering op gemeenten met betrekking op de Zaanbrug is afgewikkeld in 2025 en de hoogte van de post nog te vorderen gemeenten is hierdoor weer naar een 'normale' hoogte gezakt (€ 4,9 miljoen).

Dubieuze debiteuren

De dubieuze debiteuren zijn bepaald op € 0,3 miljoen. Hoofdzakelijk veroorzaakt door lopende faillissementen. De post is als last in programma 7 opgenomen.

Liquide middelen

De provincie Noord-Holland heeft alle bankrekeningen van de huisbankier ABN-AMRO en de BNG in het stelsel van het schatkistbankieren. Dat betekent dat dagelijks alle saldi worden afgeroomd of aangevuld naar € 0.

Het saldo bij de jaarrekening 2025 is € 2,992 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de bankrekening van Huis van Hilde (€ 0,954 miljoen.), de BNG-bankrekening (€ 0,015 miljoen) en de post kruisposten (€ 2,023 miljoen.)

Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar 2025			
(1)	Drempelbedrag	10.748			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	702	801	842	932
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	10.046	9.947	9.906	9.817
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	874.132			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	374.132			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €300.000	Drempelbedrag	10.748			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	63.201	72.924	77.483	85.705
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	702	801	842	932

Overlopende activa

Het saldo van de overlopende activa is toegenomen met ongeveer € 10,1 miljoen.

De toename komt door een prijsbijstelling tot en met 2025 bij de Wilhelminasluis van € 0,3 miljoen ,het Groenfonds met € 0,98 miljoen en een dwangsom van € 8,5 miljoen.

Nog te ontvangen voorschotbedragen op doeluitkeringen:

Nog te ontvangen voorschotbedragen voor doeluitkeringen	Saldo 31-12-2024	Correctie voorgaand jaar	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
EU					
Rijk					
Regeling Wilhelminasluis (E37)	3.072		306		3.378
SPUK Schone Lucht Akkoord (E53)	29			29	-
Totaal Rijk	3.101	-	306	29	3.378
Overige Nederlandse overheidsorganen					
Groenfonds	3.539	-	507		4.046
UVR Kennis Bodem en Water	60	-	-	60	-
Totaal overige	3.599	-	507	60	4.046
Totaal	6.700	-	813	89	7.424
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen:					
				31-12-2025	31-12-2024
				x € 1.000	x € 1.000
Overige voorschotten				0	0
Nog te ontvangen bedragen				13.706	4.390
Overige vooruitbetaalde bedragen				20.566	20.471
				<u>34.272</u>	<u>24.861</u>

Passiva

Eigen vermogen - Reserves

Staat van het verloop van de reserves (BBV. artikel 54)

Naam van de reserve	Stand per 1-1-2025	Resultaat-bestemming 2024	Toevoegingen			Onttrekkingen		Stand per 31-12-2025
			Stortingen	Wegens overheveling van middelen	Bestedingen	Wegens overheveling van middelen	Vrijval ten gunste van rekening van lasten en baten	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserves								
Algemene reserve	146.958	111.312	13.017	-	15.995	102.212	-	153.081
Totaal algemene reserves (a)	146.958	111.312	13.017	-	15.995	102.212	-	153.081
Bestemmingsreserves								
<i>Programma 1 Bestuur</i>								
Reserve Cofinanciering Europese projecten	2.676	-	-	-	1.415	-	-	1.262
<i>Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving</i>								
Reserve Bodemsanering	23.721	-2.860	126	-	607	-	-	20.380
Reserve Duurzame elektriciteit	901	-	-	900-	-	-	-	1
Reserve Energietransitie	3.924	-	100	-	176-	275-	-	4.475
Reserve Gezonde leefomgeving	2.296	-	-	-	33	-	-	2.263
Reserve Subsidie Warmtetransitie	2.543	-	-	-	3.077	1.500-	-	966
Reserve Warmtetransitie	4.247	-	1.577	875-	750	-	-	4.200
<i>Programma 3 Ruimte en Wonen</i>								
Reserve Klimaatadaptatie	1.025	-	-	-	546	-	346	134
Reserve Meekoppelkansen bij Dijkverst. en Kustontw.	5.821	-	-	-	669	-	-	5.152

Reserve OV-fonds, incl. OV-knooppunten	15.667	-	-	-	213	8.000	-	7.454
Reserve Subsidies Meekoppelkansen bij Dijkverst. en Kustontw.	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Subsidie OV-fonds (OD 3.4.1)	4.958	-	-	-	1.051	-	-	3.908
Reserve Woningbouw	81.248	-	-	50	2.398	17.000	-	61.900
Reserve Verleende subsidies Woningbouw	2.995	-	-	25.000	1.328	-	-	26.666
Reserve Woonbeleid	162	-162	-	-	-	-	-	-
<i>Programma 4 Bereikbaarheid</i>								
Reserve Groot onderhoud vaarwegen	6.428	-	7.154	-	3.696	700	1.820	7.366
Reserve Groot onderhoud wegen	20.036	-	19.374	700	25.745	-	1.400	12.964
Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	10.595	-	-	-	1.491	7	-	9.097
Reserve Mobiliteitsbeleid	1.797	-	-	205	1.136	-	376	490
Reserve Ontwikkeling prov infrastructuur	104.340	-594	1.200	-	1.888	70.557	-	32.501
Reserve Openbaar Vervoer projecten	19.311	-1.500	2.758	-	4.100	-	-	16.469
Reserve Uitvoeren mobiliteit	71.512	-	11.482	12.230	11.457	4.955	-	78.812
Reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	4.591	-	-	70.723	11.349	-	-	63.964
<i>Programma 5 Natuur en landelijk gebied</i>								
Reserve Cofinanciering Waddenzee	4.821	-	1.000	-	2.180	-	-	3.640
Reserve Europese proj. Landbouwsubsidies	5.252	-	2.900	-	8.152	-	-	-
Reserve Groen	95.727	-	17.777	104.745	22.219	15.018	-	181.011
Reserve Groene Uitweg	7.882	-	-	3.797	2.167	4.230	-	5.282
Reserve Laag Holland	535	-	-	-	97	-	-	438
Reserve Landschap	184	-184	-	-	-	-	-	-
Reserve Oostelijke Vechtplassen (OVP)	19.657	-	58	4.000	1.051	3.797	-	18.868
Reserve PPLG incidentele middelen CA 2023	10.491	-	-	4.900	758	-	-	14.633
Reserve Subsidies Groene Uitweg	1.197	-	-	1.730	1.243	-	-	1.684
Reserve Subsidies Cofinanciering Waddenzee	7.522	-	-	-	253	-	-	7.269
Reserve Subsidies > € 1,5 miljoen Groen, OD 5.1.1	12.910	-	-	3.273	6.392	-	-	9.790

Reserve Waterrecreatie	2.222	-	2.000	-	1.932	-	-	2.290
<i>Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur</i>								
Reserve Circulaire economie	861	-	1.255	-	512	99	-	1.505
Reserve Herstructurering bedrijventerrein	43	-	-	-	-	-	43	-
Reserve MKB	14.780	-	4.922	49	4.041	-	-	15.710
Reserve Monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	2.342	-	5.080	4.000	5.121	-	-	6.301
Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	12.817	-	-	-	162	-	-	12.655
Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	4.251	-	25	-	782	-	1.000	2.493
Reserve Subsidies SvA/NHW Werelderfgoed	2.140	-	-	-	880	-	-	1.260
Reserve Subsidies kwaliteit cultuur en voorzien.	2.540	-	-	-	2.540	-	-	-
Reserve Subsidies Regionale economie	-	-	1.550	-	-	-	-	1.550
<i>Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie</i>								
Reserve Bedrijfsvoering	13.100	-	5.045	-	4.598	-	-	13.547
Reserve Coalitieakkoord	27.517	-	14.177	-	-	20.900	-	20.794
Reserve Huisvesting	10.672	-	-	-	762	-	-	9.910
Reserve Waardevermindering grondaankopen Groen	30.114	-	-	7.777	33	33	-	37.825
<i>Reserves ter dekking van kapitaallasten</i>								
Reserve Dekking Kapitaallasten Weginfr (Prog. 4)	30.505	-	-	5.172	589	-	-	35.089
Reserve Dekking Kapitaallasten OV-infra (Prog. 4)	86.322	-	-	819	68	-	-	85.436
Reserve Kapitaallasten innovatieprojecten (Progr. 4)	6.194	-	-	7	674	-	-	5.528
Reserve Kapitaallasten Groen (Progr. 5)	3.855	-	-	32	79	-	-	3.745
Totaal bestemmingsreserves (b)	807.247	-5.300	99.560	245.733	140.060	143.521	4.985	858.675
Totaal reserves(a + b)	954.205	106.013	112.577	245.733	156.055	245.733	4.985	1.011.755
Resultaat 2025								84.246
Totaal eigen vermogen								1.096.001

Correcties in reserves na Laatste Begrotingswijziging

Algemene reserve

De Algemene Reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers van een omvang die niet uit de algemene dekkingsmiddelen is op te vangen.

Vanuit de resultaatbestemming van 2024 is €111,3 miljoen gestort in de Algemene reserve.

Stortingen:

In 2025 is €13,0 miljoen gestort in de algemene reserve. Het gaat hierbij om de volgende stortingen:

- Bij de Laatste begrotingswijziging 2025 (LBW2025) zijn de Uitgestelde intenties (UI) ad €10,1 miljoen in de algemene reserve gestort;
- Bij de LBW2025 is een bedrag van €1,4 miljoen gestort. Dit betreft een decentralisatie uitkering uit het provinciefonds voor Agrarisch natuur en landschapsbeheer.
- Bij de Tweede begrotingswijziging (TBW202) is een bedrag van €1,5 miljoen gestort in de algemene reserve. Het gaat hierbij om ontvangen middelen van RWS die gebruikt moeten worden als afkoopsom voor beheer groene uitweg.

Onttrekkingen:

In 2025 is totaal €118,2 miljoen onttrokken of overgeheveld aan de algemene reserve. Het gaat hierbij om de volgende mutaties:

- Bij de TBW2025 is een bedrag van €102,2 miljoen overgeheveld van de algemene reserve naar de reserve Groen. Het gaat hierbij om het jaarrekeningresultaat van 2024;
- Bij de Eerste begrotingswijziging 2025 (EBW2025) is in totaal €15,0 miljoen onttrokken aan de algemene reserve. Dit had betrekking op een onttrekking van UI-posten ad €9,6 miljoen en onttrekkingen voor verschillende decentralisatie uitkeringen van €5,4 miljoen. Deze waren in de decembercirculaire 2024 ontvangen en via het resultaat toegevoegd aan de algemene reserve;
- Bij de TBW2025 is €0,4 miljoen onttrokken voor Agrarisch natuurbeheer. Deze middelen waren in 2024 toegevoegd uit ontvangen middelen van een decentralisatie uitkering voor Agrarisch natuurbeheer;
- Er is €0,6 miljoen onttrokken voor diverse kleinere onderwerpen uit de voortkomen uit de kaderbrief 2204 en de begroting 2024.

Stand:

Overeenkomstig het financieel beleid van Provincie Noord-Holland moet de omvang van de Algemene Reserve tenminste 25 % van de structurele algemene dekkingsmiddelen bedragen, met een minimumbedrag gelijk aan het saldo van het netto risicobedrag dat berekend is voor het boekjaar waarop deze jaarrekening betrekking heeft.

De structurele algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de algemene uitkering van het provinciefonds (exclusief voormalig BDU-middelen), de opcenten motorrijtuigenbelasting, het renteresultaat en de dividenduitkeringen. De omvang van de (vrij besteedbare) structurele algemene dekkingsmiddelen per ultimo 2025 bedraagt € 570,1 miljoen. 25 % hiervan is € 142,5

miljoen. Uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat de omvang van de berekende risico's € 67 miljoen voor het komende jaar zijn en € 75,9 miljoen voor 4 jaar.

De eindstand van de algemene reserve bedraagt 153,1 miljoen. De algemene reserve heeft op basis hiervan een surplus van € 10,6 miljoen ultimo 2025 en voldoet hiermee aan de gestelde kaders.

Toelichting bestemmingsreserves

Reserve Cofinanciering Europese projecten	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Ambitie: De provincie Noord-Holland benut 'met verstand' optimaal de Europese subsidiemogelijkheden voor het realiseren van haar eigen doelstellingen.
Instellingsbesluit	Nota Reserves en Voorzieningen 2004 d.d. 14 juni 2004, nummer 48.
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	1.4
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 1.414.500 onttrokken aan de reserve. Het betreft ter dekking van gerealiseerde kosten voor Kansen voor West (KvW), Just transition fund (JTF) en Interreg.
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen € 1.262.000 zullen worden ingezet voor cofinanciering van Europese projecten en voor de uitvoeringskosten van Europese subsidieverlening.
Reserve Bodemsanering	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige bodemsaneringskosten te dekken op basis van afspraken opgenomen in het landelijke bodemconvenant 2016-2020. Dit convenant beschrijft de bodemdoelen die de provincie Noord-Holland zal realiseren en de Decentralisatie Uitkering Bodem (DUB) die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.
Instellingsbesluit	Zomernota 2017
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	2.2
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	De storting van € 126.000 komt uit de uitkering van het Provinciefonds i.v.m. de wet Bodemsanering
Toelichting stand	Voor uitgaven aan bodemsaneringssubsidies en - projecten is € 3.467.000 onttrokken aan de reserve. Een bedrag van € 2.860.000 hiervan is onderdeel van de resultaatbestemming 2024. Het betrof een al eerder ten laste van de reserve beschikte subsidie aan waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV). De onttrekking was in 2024 niet begroot en wordt via de resultaatbestemming alsnog onttrokken aan de reserve bodemsanering.
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2025 bedraagt € 20,4 miljoen. Deze middelen worden ingezet ter dekking van toekomstige bodemsaneringskosten
Reserve Duurzame Elektriciteit	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van activiteiten op het gebied van het stimuleren van het gebruik van duurzame elektriciteit die bijdragen aan de opgave om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Deze activiteiten geven invulling aan de rol van provincies zoals deze is afgesproken in het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) en haar opvolger het Klimaat- en energieakkoord (2018).
Instellingsbesluit	Begroting 2022
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	2.1
Toelichting stortingen	N.v.t.

Toelichting onttrekkingen	Dit betreft de besteding voor het revolverend fonds Energiecoöperaties (€900.000) en is gestort in de subsidie reserve warmtetransitie. Het resterende bedrag van €1.168 valt vrij naar de Algemene reserve.
Toelichting stand	De stand van deze reserve is per 31-12-2025 €0.

Reserve Energietransitie

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van activiteiten die bijdragen aan de opgave om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Deze activiteiten geven invulling aan de rol van provincies zoals deze is afgesproken in het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) en haar opvolger het Klimaat- en energieakkoord (2018).
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	2.1
Toelichting stortingen	Conform begroting is een bedrag van €100.000 gestort in de reserve.
Toelichting onttrekkingen	De lasten die gemaakt zijn vanuit de reserve zijn voor het energie neutraal maken van de eigen organisatie. Daarnaast is er geld terug ontvangen bij het vaststellen van subsidies die in het verleden zijn verleend. Verder is er vanuit de reserve warmtetransitie is € 275.000 overgeheveld naar reserve Energietransitie voor 2025.
Toelichting stand	De eindstand per 31-12-2025 bedraagt €4,5 miljoen. Deze middelen worden ingezet ter dekking van verduurzaming eigen organisatie en de uitvoeringsregeling waterstof.

Reserve Gezonde leefomgeving

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Om de ambities op het gebied van de leefbaarheid waar te kunnen maken, wordt een programma 'Gezonde Leefomgeving' opgezet. Hierbij wordt onder andere ingezet op meer structureel onderzoek naar gezondheid en het monitoren van de omgevingskwaliteit (o.a. lucht, geluid, geur). Ook onderwerpen als de sanering van asbestdaken en het terugdringen van geluidsoverlast door provinciale wegen vallen hieronder. Dit zal worden aangevuld met extra activiteiten op het vlak van toezicht en handhaving bij de majeure risicobedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is.
Instellingsbesluit	Begroting 2020
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	2.2
Toelichting stortingen	N.v.t.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen in 2025 voor een totaalbedrag van €33.000 zijn lasten voor actieplan geluid.
Toelichting stand	De eindstand bedraagt €2,3 miljoen. In de PS-voordracht tot vaststelling van de jaarstukken wordt deze reserve opgeheven.

Reserve Subsidies Warmtetransitie

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2022
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	2.1
Toelichting stortingen	n.v.t.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen in 2025 zijn in totaal €3,1 miljoen en betreffen Energietransitie AMS €776.000, UVR Aardwarmte onderzoek €1,7 miljoen en LSBU Ontwikkelfonds €582.000. In 2025 is een bedrag van €1,5 miljoen gestort in de subsidie reserve voor LSBU Ontwikkelfonds.
Toelichting stand	De stand eind 2025 is €0,97 miljoen en is ter dekking van het Aardwarmte onderzoek en LSBU Ontwikkelfonds.

Reserve Warmtetransitie	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van activiteiten op het gebied van het stimuleren van de warmtetransitie die bijdragen aan de opgave om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Deze activiteiten geven invulling aan de rol van provincies zoals deze is afgesproken in het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) en haar opvolger het Klimaat- en energieakkoord (2018).
Instellingsbesluit	Begroting 2022
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	2.1
Toelichting stortingen	In 2025 is €875.000 overgeheveld naar andere reserves. €275.000 is overgeheveld naar de reserve Energietransitie voor Energieneutraal maken eigen organisatie en €600.000 is gestort in de reserve subsidie warmtetransitie voor het ontwikkelfonds. Verder is €1,6 miljoen ontvangen aan decentralisatie uitkering voor natuur bij energieprojecten, dit is gestort in de reserve.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen betreffen € 500.000 uitvoeringsregeling Waterstof en € 750.000 Uitvoeringsregeling gebouwde omgeving.
Toelichting stand	Het eindsaldo per 31-12-2025 is € 4,2 miljoen. In 2022 is de reserve opgedeeld in drie reserves, Reserve Energietransitie, Reserve Warmte transitie en Reserve Duurzame Elektriciteit. In 2026 wordt €1,5 miljoen overgeheveld vanuit reserve Energietransitie. De middelen van deze reserve worden ingezet voor uitvoeringsregeling waterstof, uitvoeringsregeling Energieprojecten, uitvoeringsregeling Aardwarmte, uitvoeringsregeling warmtetransitie gebouwde omgeving.

Reserve Klimaatadaptatie	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	-Vormgeven eigen klimaatadaptatiebeleid en eigen klimaatadaptatieprojecten, opstellen integraal waterplan, cofinancieren aanvullend klimaatonderzoek, verbinden met andere provinciale opgaven (bv.: biodiversiteit, KRW,OV-knooppunten, etc.), - Cofinanciering Deltaprogramma's. Conform afspraken die zijn vastgelegd in het landelijke bestuursakkoord Klimaatadaptatie (projecten wateroverlast, droogte, hittestress, overstromingen en meekoppelkansen), - Cofinanciering klimaatadaptatieprojecten van derden (o.a. waterschappen, gemeenten, belangenorganisaties, bedrijven). - Cofinanciering van digitaal beter beschikbaar maken klimaatgegevens voor inwoners en bedrijven (o.a. overstromings-wateroverlast gegevens).
Instellingsbesluit	Begroting 2020
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.3
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is de Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie vastgesteld. In 2025 zijn de uitgaven gedekt uit deze reserve, vanaf 2026 is jaarlijks budget in de begroting beschikbaar.
Toelichting stand	Per 31-12-2025 is het saldo € 134.000. In de PS-voordracht tot vaststelling van de jaarstukken wordt deze reserve opgeheven.

Reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Bijdragen aan meekoppelkansen gekoppeld aan dijkversterkingsprojecten. Dijkversterkingen worden uitgevoerd door de waterbeheerders. Het zijn omvangrijke projecten waarbij voor de provincie en andere regionale partijen en ondernemers de mogelijkheid bestaat om recreatieve- en watersportvoorzieningen, extra natuur, landschapsvoorzieningen, etc. mee te koppelen met de dijkversterking of een aan de dijkversterking gerelateerd ruimtelijk kwaliteitsprogramma op te stellen.
Instellingsbesluit	Zomernota 2016
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.3
Toelichting stortingen	N.v.t.

Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen bedroegen in 2025 € 0,7 miljoen. De onttrekkingen betreffen de lasten van diverse onderdelen van het project Markermeerdijken.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2025 bedraagt € 5,2 miljoen. De in de reserve resterende middelen worden ingezet conform de samenwerkingsovereenkomst Markermeerdijken. De provincie werkt in het project samen met onder meer de gemeente Hoorn en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het resterende bedrag is naar verwachting voldoende om het project conform de samenwerkingsovereenkomst af te ronden.

Reserve OV-fonds inclusief OV-knooppunten

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van cofinanciering van projecten die een bijdrage leveren aan de verbetering van de ov-bereikbaarheid, het optimaliseren van de ketenreis (deur-tot-deur reis), efficiënt ruimtegebruik door het clusteren van functies rondom OV-knooppunten en/of het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in het (bus- of trein) stationsgebied. In het Bestedingsplan OV-fonds (PS-besluit 14 september 2020, nr. 1413429/1413431) zijn hiervoor uitgangspunten en randvoorwaarden bepaald. Het betreft veelal langjarige integrale projecten met meerdere (co)financiers. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanvraag.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.2
Toelichting stortingen	N.v.t.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen betreffen € 8 miljoen naar de subsidie reserve woningbouw voor LSBU knooppuntontwikkeling Haarlem Nieuw-Zuid en € 220.000 voor LSBU ketenreis.
Toelichting stand	De eindstand is € 7,5 miljoen en wordt ingezet voor Guisweg, Zaanstad (€ 6 miljoen) en Ketenreis (€ 1,5 miljoen).

Reserve Subsidies Meekoppelkansen bij dijkversterking en kustontwikkeling

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Tweede begrotingswijziging 2023
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.3
Toelichting stortingen	N.v.t.
Toelichting onttrekkingen	N.v.t.
Toelichting stand	De stand van deze reserve is per 31-12-2025 € 0.

Reserve Subsidie OV-fonds

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.4
Toelichting stortingen	N.v.t.
Toelichting onttrekkingen	Voor werkzaamheden voor de ontwikkeling van de Poort van Hoorn is in 2025 een bedrag van € 1 miljoen onttrokken.
Toelichting stand	De stand van de reserve bij het opmaken van de jaarrekening wordt gevormd door de meerjarige subsidies van boven € 1,5 miljoen, die volgens de regels voor het verantwoorden van de subsidies niet in een boekjaar mogen worden verantwoord. Bij deze reserve gaat het om de subsidie voor de Poort van Hoorn die in 2021 is verleend. Eindstand in 2025 bedraagt € 3,9 miljoen.

Reserve Woningbouw

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
---------	-----------------------------------

Doel	De reserve heeft als doel door versnelling van de woningbouw en binnenstedelijk bouwen bij te dragen aan voldoende woningen en passende kwaliteit en aan een aantrekkelijk woonmilieu.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.2
Toelichting stortingen	€ 50.000 is overgeheveld vanuit reserve circulaire economie voor de subsidie voor de uitvoeringsorganisatie C-creators.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 17 miljoen gestort in de subsidie reserve woningbouw waarvan € 13 miljoen voor knooppuntontwikkeling Haarlem nieuw-zuid en € 4 miljoen voor Hilversum stationsgebied. Verder waren de lasten in 2025 € 2,4 miljoen. Deze lasten hebben betrekking op uitvoeringsregeling versnelling woningbouw (€ 451.000), Lijst subsidies buiten uitvoeringsregelingen (€ 1,1 miljoen), Capaciteit (€178.000) en proceskosten (€ 670.000).
Toelichting stand	De eindstand bedraagt per 31 december 2025 € 61,9 miljoen. Dit bedrag is beschikbaar voor gebiedsontwikkeling, innovaties en projecten.

Reserve Verleende subsidies woningbouw

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	
Instellingsbesluit	Tweede begrotingswijziging 2022
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.2
Toelichting stortingen	De storting van € 25 miljoen is voor de subsidie knooppuntontwikkeling Haarlem nieuw-zuid (€ 21 miljoen) en gemeente Hilversum stationsgebied (€ 4 miljoen).
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2025 is per saldo € 1,3 miljoen. Hiervan is € 571.000 voor LSBU Gemeente Zaanstad, € 303.000 Gemeente Weesp en € 2,3 miljoen Gemeente Haarlem. Terugdraaien onttrekking € 1,8 miljoen geluidswal Weesp.
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen (€ 26,7 miljoen) zullen worden ingezet voor subsidieverlening.

Reserve Woonbeleid

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om door middel van afstemming en regionale programmering bij te dragen aan voldoende woningen en passende kwaliteit en aan een aantrekkelijk woonmilieu.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	3.2
Toelichting stortingen	N.v.t.
Toelichting onttrekkingen	In jaarrekening 2024 was besloten dat geen gebruik meer wordt gemaakt van de reserve Woonbeleid en dat het resterende bedrag van €162.000 vrijvalt.
Toelichting stand	De stand van deze reserve is per 31-12-2025 € 0.

Reserve Groot Onderhoud Vaarwegen	
Functie	Egalisatiereserve
Doel	Reservering van middelen voor beheer en onderhoud van de provinciale vaarwegen, waarvan de activiteiten zijn opgenomen in een door GS goedgekeurd (voortschrijdend) groot onderhoudsplan (PMO).
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2017
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	Regulier storting € 7.2 miljoen conform begroting.
Toelichting onttrekkingen	Overheveling van € 0,7 miljoen naar reserve Groot Onderhoud wegen conform begroting. Onttrekking wegens vrijval van € 1,8 miljoen. Daarnaast de onttrekking van € 3,7 miljoen voor het uitvoerende variabel onderhoud vaarwegen.
Toelichting stand	Stand van € 7,4 miljoen per 31-12-2025 is toereikend voor de verwachte toekomstige bestedingen.

Reserve Groot Onderhoud Wegen	
Functie	Egalisatiereserve
Doel	Reservering van middelen voor beheer en onderhoud van de provinciale wegen, waarvan de activiteiten zijn opgenomen in een door GS goedgekeurd (voortschrijdend) groot onderhoudsplan (PMO).
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2017
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	Regulier storting € 19,4 miljoen conform begroting, daarnaast conform begroting een overheveling uit de reserve Groot Onderhoud Vaarwegen van € 0,7 miljoen.
Toelichting onttrekkingen	Onttrekking wegens vrijval van € 1,4 miljoen, daarnaast de onttrekking van € 25,7 miljoen ten behoeve van de uitvoering van variabel onderhoud aan de provinciale weginfrastructuur.
Toelichting stand	Stand van € 13 miljoen per 31-12-2025 is toereikend voor de verwachte toekomstige bestedingen aan variabel onderhoud.

Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Deze reserve heeft als doel uitgaven te dekken voor innovatieve projecten op het gebied van Mobiliteit, zoals Smart Mobility, Beter Benutten, Intelligente kruispunten, I-Centrales en SolaRoad.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	Er zijn geen stortingen gedaan op de reserve
Toelichting onttrekkingen	Er zijn onttrekkingen geweest met een omvang van € 1, 5 miljoen en € 7.000 (overheveling). Dit betreft Smart Mobility gerelateerde uitgaven.
Toelichting stand	De bovenstaande mutaties leiden tot een stand van deze reserve per 31-12-2025 van € 9,1 miljoen.

Reserve Mobiliteitsbeleid	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor de voorbereiding van het opstellen en uitvoeren van beleid. In het jaarlijkse door PS vast te stellen programma Mobiliteit maken we dit inzichtelijk. Het gaat hierbij om activiteiten voor onder andere fiets, het goederenvervoer, duurzame respectievelijk slimme mobiliteit, waaronder ook verkeersmanagementbeleid, het openbaar vervoer, verkeersveiligheid, en mobility-as-a-service en de samenwerkingsverbanden met Regio en Rijk.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	

Beleidsdoel	4.1
Toelichting stortingen	Er is € 205.000 in deze reserve gestort wegens overheveling van middelen vanuit reserve uitvoeren mobiliteitsbeleid t.b.v. Verkeersveiligheid voor voorlichting en kennissessies)
Toelichting onttrekkingen	Er is € 1,1 miljoen in de reserve onttrokken om activiteiten te financieren conform het bestedingsplan van de reserve.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2025 is € 490.000. Dit betreft het gevolg van stortingen en onttrekkingen, maar ook van vrijval € 376.000.

Reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor het uitvoeren van studies voor het aanleggen en verbeteren infrastructuur en ter dekking van uitgaven met betrekking tot het jaarlijks door PS vastgestelde 4-jarig programma Mobiliteit of separate krediet besluiten.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	Er zijn stortingen voor € 1,2 miljoen (betreft diverse bedragen)
Toelichting onttrekkingen	Er zijn onttrekkingen voor € 1,9 miljoen en overheveling van € 70,5 miljoen (deze wordt gevormd door bijdragen aan Weg om de Zuid € 37.000.000, € 9,7 miljoen voor Korte termijn maatregelen Krommenie, € 8,6 miljoen (HOV Beverwijk), € 6,4 miljoen (IPB Alkmaar), € 4,2 miljoen (Avant), Daarnaast zijn er 4.353.000 voor zowel Kapitaallasten voor OV als aan wegen en diverse kleinere bedragen.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2025 van € 32,5 miljoen wordt gevormd door € 594.000 Resultaatbestemming 2024 en de bovengenoemde stortingen en onttrekkingen.

Reserve Openbaar Vervoer Projecten

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Reserveren van provinciale middelen voor de uitvoering van Visie Openbaar Vervoer 2020 (Visie Openbaar Vervoer 2020, vastgesteld door PS op 6 februari 2012, punt 9 bij voordracht 03). Egalisatie van nog niet bestede middelen voor infrastructuur, aanleg en constructie.
Instellingsbesluit	Nota Reserves en Voorzieningen 2004 d.d. 14 juni 2004, nummer 48. Kaderbrief 2012, vastgesteld door PS op 27 juni 2011, punt 8 bij voordracht 50.
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.2
Toelichting stortingen	De stortingen betreffen € 2,8 miljoen. Dit zijn gelden gerelateerd aan de Bikker-regeling. Een aantal activiteiten worden hiermee gefinancierd.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen betreffen € 4,1 miljoen. Dit betreffen evenzo projecten die gekenmerkt zijn om te financieren vanuit Bikker gelden.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2025 is € 16,5 miljoen (inclusief resultaatbestemming € 1,5 miljoen).

Reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor de uitvoering van Mobiliteitsbeleid waarmee de Provincie andere wegbeheerders (gemeenten en waterschappen) en organisaties (bv. op gebied verkeersveiligheid) in staat stelt om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Onder dit doel valt de subsidieregeling kleine infrastructuur en gedragsbeïnvloeding, evenals de subsidieregeling voor fietsvoorzieningen en doorstroming openbaar vervoer. Verder valt hieronder de jaarlijkse storting die we ten behoeve van de verbetering van het openbaar vervoer in de OV-terminal in de Zuidas en de stortingen die we voor de OLV Greenport doen.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.1
Toelichting stortingen	Er is voor € 23,7 miljoen gestort waarvan € 11,8 miljoen directe storting betreft (voornamelijk gerelateerd aan UVR verkeersveiligheid en doorfietsroutes) en € 12,3 miljoen overheveling (betreft grotendeels geld voor UVR Verkeersveiligheid en Doorfietsroutes vanuit reserve Coalitieakkoord).
Toelichting onttrekkingen	Er is voor € 11,4 miljoen onttrokken (betreft voor het overgrote deel UVR Verkeersveiligheid en doorfietsroutes) en € 5 miljoen overgeheveld naar andere reserves.
Toelichting stand	Dat geeft een eindsaldo van € 78,8 miljoen.

Reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de juridische verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.1
Toelichting stortingen	Het betreft hier enkel overheveling vanuit reserve Ontwikkeling Provinciale Infrastructuur (€ 70,7 miljoen). Betreft € 37 miljoen (Weg om de Zuid bij Hoofddorp), € 9,7 miljoen (Korte termijn maatregelen Krommenie), € 8.600.000 (HOV Beverwijk), € 6,4 miljoen (IPB Alkmaar), € 4,8 miljoen (OV Saal), € 4,2 miljoen (Avant).
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen zijn € 11,4 miljoen en hebben betrekking op HOV Beverwijk verdeeld over verschillende onderdelen met in totaal € 7,2 miljoen, Haven Boekelermeer (€ 1,1 miljoen), Herinrichting Prins Bernhardlaan (€ 0,8 miljoen), N9 Kogendijk (€ 0,8 miljoen) en haltetoegankelijkheid (€ 1,5 miljoen).
Toelichting stand	Deze bovenstaande mutaties hebben geleid tot een stand per 31-12-2025 van € 64 miljoen voor projecten waarvoor subsidieverlening beoogd is.

Reserve Cofinanciering Waddenzee	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Provinciale cofinanciering realiseren van projecten in het kader van het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 en Waddenfonds.
Instellingsbesluit	Zomernota 2011, vastgesteld door PS op 26 september 2011, punt 10 bij voordracht 70.
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.3
Toelichting stortingen	Conform de begroting is er in 2025 € 1 miljoen in de reserve gestort.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen van in totaal € 2,2 miljoen hadden o.a. betrekking op: <ul style="list-style-type: none"> • € 1,9 miljoen subsidies Buiten UVR; • € 321.000 aan proceskosten voor met name het IKW (Investeringskader Waddengebied);
Toelichting stand	De stand eind 2025 is € 3,6 miljoen. Dit is bedoeld voor de provinciale cofinanciering Waddenfondsprojecten (het subsidieplafond voor deze Uitvoeringsregeling is in 2026 een bedrag van € 3,1 miljoen) en het Investeringskader Waddengebied.

Reserve Europese projecten landbouwsubsidies

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Cofinanciering en uitvoeringskosten Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO-POP3) en Europees Fonds Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV). Naast dat de middelen uit de reserve worden ingezet voor realiseren van provinciaal beleid voor met name landbouw en visserij, zijn ze ook bestemd voor de uitvoeringskosten van RVO die de functie vervult van beheersautoriteit en betaalorgaan om de Europese bijdrage aan de subsidie EU-conform uit te voeren.
Instellingsbesluit	Zomernota 2015
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.6
Toelichting stortingen	Zie hieronder
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen bestaan uit cofinanciering van Europese regelingen onder het GLB en de uitvoeringskosten voor de regelingen - inclusief inning van de Europese middelen. Door een nieuwe systematiek worden de lasten veel eerder genomen dan in de systematiek die voor het bestedingsplan is gehanteerd.
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2025 is € 0. Voor de verwachte cofinancierings- en uitvoeringskosten zijn in de Kaderbrief 2027 extra middelen aangevraagd waardoor ook de stortingen van 2027-2029 waarschijnlijk naar voren worden gehaald.

Reserve Groen

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel: <ul style="list-style-type: none"> · het realiseren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), inclusief de daarvoor benodigde natuurverbindingen, · het uitvoeren van natuurcompensatieprojecten, · het uitvoeren van Natura2000 Herstelmaatregelen, · het uitvoeren van maatregelen in het kader van het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering en · het realiseren van recreatieve verbindingen. De uitvoering wordt geprogrammeerd in het jaarlijks door PS vast te stellen geactualiseerde Programma Natuurnetwerk (PNN), dat mogelijk per begrotingsjaar 2024 wordt geïntegreerd in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). De Reserve Groen is niet bedoeld voor het financieren van het beheer van groengebieden.
Instellingsbesluit	Zomernota 2013, vastgesteld door PS op 23 september 2013, punt 10 bij voordracht 44.
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	De reserve Groen wordt jaarlijks gevoed door Rijksmiddelen voor natuur die, conform afspraken in het Natuurakkoord (2011) en het Natuurpact (2013), via het provinciefonds aan ons worden overgemaakt. Daarnaast zijn er opbrengsten uit verkoop van Strategische Gronden Groen (SGG) ook wel genoemd BBL&PASO gronden. Deze worden ontvangen via Programma 7, Overzicht Algemene middelen en organisatie, en worden van daaruit in de reserve Groen gestort. Totaal is er in 2025 een bedrag van € 120,9 miljoen in de reserve gestort. Enkele stortingen in de reserve Groen op een rij: <ul style="list-style-type: none"> • € 102,2 miljoen uit het resultaat Jaarrekening 2024 • € 8,8 miljoen Rijksmiddelen; • € 3,5 miljoen extra bijdrage realisatie NNN uit KB 2019; • € 2,9 miljoen opbrengsten uit grondverkoop van SGG-gronden; • Vanuit de reserve Groene Uitweg is er € 2,5 miljoen overgeheveld naar de reserve Groen voor Faunapassage Maxisweg.

Toelichting onttrekkingen	<p>De uitgaven uit de reserve Groen van totaal € 36 miljoen hebben o.a. betrekking gehad op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 11,4 miljoen voor Subsidies (zowel Uitvoeringsregelingen als subsidies buiten UVR); • € 2,4 miljoen voor diverse uitvoeringsprojecten; • € 2 miljoen voor de oude regeling SKNL-functiewijziging; • € 1,7 miljoen capaciteitskosten; • € 1,1 miljoen voor kosten met betrekking tot grondaankopen NNN; • € 255.000 voor Masterplan Biodiversiteit; • € 479.000 voor KRW-projecten; • € 1 miljoen proceskosten. <p>Hiernaast zijn de volgende bedragen overgeheveld naar andere reserves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 7,8 miljoen overgeheveld naar de reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen • € 4 miljoen naar de reserve OVP • € 3,3 miljoen naar de reserve verleende subsidies OD 5.1.1
---------------------------	---

Toelichting stand	<p>Naast dat er in 2025 een Realisatiestrategie NNN en een bijbehorende Programmering NNN is vastgesteld wordt er jaarlijks een PNN (Programma Natuurnetwerk) opgesteld met daarin een nadere analyse van de doelen en de voortgang van de projecten om deze te bereiken.</p> <p>Het eindsaldo per 31-12-2025 bedraagt € 181 miljoen. De stand van de Reserve Groen zal onvoldoende zijn om de gehele NNN af te ronden.</p>
-------------------	---

Reserve Groene Uitweg

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	<p>Het uitvoeren van het programma De Groene Uitweg. Dit programma heeft tot doel om de landschappelijke kwaliteiten van de Vechtstreek te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Het programma maakt onderdeel uit van het pakket van Groen Blauwe investeringen die zijn gekoppeld aan de uitvoering van het Stroomlijnalternatief Schiphol Amsterdam Almere (SAA). Diverse projecten vallen onder de zes thema's, zoals beschreven in de Noordvleugelbrief uit 2006. De thema's zijn: Natuurboulevard/Waterberging Horstermeer/Recreatieve vaarverbindingen/Fietspaden en -bruggen/Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie/Behoud weidelandschap.</p>
Instellingsbesluit	Zomernota 2013, vastgesteld door PS op 23 september 2013, punt 10 bij voordracht 44.
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	Uit de reserve Oostelijke Vechtplassen is € 3,8 miljoen teruggevloeid naar de reserve Groene Uitweg.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 2,5 miljoen overgeheveld naar de reserve groen voor de faunapassage Maxisweg, zoals besloten bij de TBW 2025. Ook is € 1,7 miljoen overgeheveld naar de reserve subsidies groene uitweg voor de subsidie buiten uitvoeringsregeling Muiden Noord-West fase 2, zoals besloten bij de LBW 2025. Voor realisatie van diverse projecten is € 2,2 miljoen onttrokken aan de reserve.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2025 bedraagt € 5,3 miljoen. Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van het programma Groene Uitweg.

Reserve Laag Holland

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	<p>Het dekken van de kosten voor de provinciale doelen binnen het integrale gebiedsprogramma Laag Holland waarin onder provinciale regie en in samenwerking met alle relevante partners wordt gewerkt aan de integrale opgaven voor natuur, landbouw, water, bodemdaling, klimaat, recreatie en landschap en aan de daarbij behorende projecten.</p>
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2020
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	Geen
Toelichting onttrekkingen	Totaal is er ca. € 100.000 uitgegeven aan een subsidie voor Gebiedsperspectief Ilperveld.

Toelichting stand Voor het saldo 2025 ad € 438.000 is een vrijval ten gunste van de algemene reserve opgenomen in de begroting 2026.

Reserve Oostelijke Vechtplassen

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel de uitgaven voor uit het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen te dekken. In december 2017 wordt het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen getekend. Hierin participeren naast Provincie Noord-Holland ook andere overheden, ondernemers, watersportverbond, bewonersverenigingen, recreantenverenigingen en natuur- en milieuorganisaties. Het gebiedsakkoord geeft invulling aan verschillende beleidsopgaven: Natuur (Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natura 2000), Waterkwaliteitsverbetering (Kaderrichtlijn Water (KRW)), Visie Waterrecreatie en Recreatieve verbindingen.
Instellingsbesluit	Begroting 2018
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	Voor activiteiten in het Gebiedsakkoord is in 2025 € 612.000 onttrokken. De rest is een overheveling naar een andere reserve.
Toelichting stand	De stand op 31-12-2025 is € 18,9 miljoen. Naar verwachting is dit voldoende om het programma af te ronden.

Reserve PPLG

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Het doel van de reserve is het doorontwikkelen van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en het opstarten van de uitvoering. De nieuwe coalitie heeft € 35 miljoen beschikbaar gesteld om te voorkomen dat de voortgang wordt vertraagd of beperkt door externe of financiële factoren. De reserve kan worden ingezet voor extra capaciteit, voor voorfinanciering van maatregelen waarvoor Rijksmiddelen worden verwacht, om in cofinancieringsconstructies te kunnen deelnemen en voor andere incidentele initiatieven. Voor deze bestemmingsreserve zijn kaders vastgesteld waar binnen bestedingsvoorstellen door GS kunnen worden goedgekeurd. Overige bestedingen worden ter goedkeuring aan PS voorgelegd.
Instellingsbesluit	Eerste begrotingswijziging 2024
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.5
Toelichting stortingen	De reserve wordt gevuld vanuit de reserve Coalitieakkoord. In totaal is in 2023 € 35 miljoen beschikbaar gesteld voor PPLG-doelen.
Toelichting onttrekkingen	De bestedingen in 2025 bestaan uit activiteiten en maatregelen uit de Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied 2025-2027 (afgekort KTA).
Toelichting stand	De stand op 31-12-2025 is € 14,6 miljoen. De komende jaren wordt de rest van de € 35 miljoen overgeheveld vanuit de reserve Coalitieakkoord. De Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied, definitief vastgesteld door PS in juni 2025, is het bestedingsplan van deze reserve. De KTA-maatregelen zijn in 2025 opgestart en worden de komende jaren uitgevoerd.

Reserve Subsidies Groene Uitweg

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Tweede begrotingswijziging 2023
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	Een bedrag van € 1,7 miljoen is overgeheveld vanuit de reserve Groene Uitweg ten behoeve van de subsidie buiten uitvoeringsregeling Muiden Noord-West fase 2.
Toelichting onttrekkingen	Een bedrag van € 1,2 miljoen is onttrokken voor de restauratie en ontsluiting Buitenplaats Trompenburg.
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2025 bedraagt € 1,7 miljoen en dient ter dekking van verstrekte subsidies Muiden Noord-West fase 2 en Entree Muiden West.

Reserve Verleende cofinanciering Waddenzee	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de juridische verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2022
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.3
Toelichting stortingen	Geen
Toelichting onttrekkingen	Een bedrag van € 253.000 voor het project Waddenbaai fase 1
Toelichting stand	De stand per 31 december 2025 is € 7,3 miljoen. Dit is voor de subsidie Waddenbaai fase I.

Reserve Verleende subsidies OD 5.1.1	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	Er is een bedrag van € 3,3 miljoen in de reserve gestort voor een subsidie aan het project 't Hol van € 1,7 miljoen en een subsidie van € 1,6 miljoen aan Natuurmonumenten vanuit de UVR Natuurherstelmaatregelen 2025.
Toelichting onttrekkingen	Er is in 2025 € 6,4 miljoen onttrokken. Dit had voor € 5,4 miljoen betrekking op subsidies die in 2022 uit de UVR Natuurherstelmaatregelen 2022 beschikt zijn en voor 1 miljoen op subsidies die in 2025 uit de UVR Natuurherstelmaatregelen 2025 beschikt zijn.
Toelichting stand	De stand per 31 december 2025 is € 9,8 miljoen. Dit is nodig voor de resterende uitbetalingen van de in deze reserve opgenomen subsidies.

Reserve Waterrecreatie	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van een visie op waterrecreatie en via cofinanciering middelen ter beschikking te stellen voor initiatieven die bijdragen aan de bevordering van waterrecreatie, rekening houdend met ruimtelijk beleid.
Instellingsbesluit	Zomernota 2015
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.4
Toelichting stortingen	Conform de begroting is er € 2 miljoen gestort in de reserve Waterrecreatie
Toelichting onttrekkingen	Er is vanuit de reserve totaal ca. € 1,9 miljoen uitgegeven aan waterrecreatie. De middelen zijn met name besteed aan de diverse Uitvoeringsregelingen, totaal een bedrag van € 1,6 miljoen. Hiernaast is er € 294.000 uitgegeven aan activiteiten rondom SAIL 2025. De rest van de uitgaven hadden betrekking op proceskosten.
Toelichting stand	Het saldo per 31-12-2025 bedraagt € 2,3 miljoen. In 2026 is onttrekking aan deze reserve voor diverse projecten conform het uitvoeringsprogramma waterrecreatie begroot van € 1,5 miljoen.

Reserve Circulaire Economie	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel uitvoering te geven aan de Uitvoeringsagenda Circulaire Economie, zoals vastgesteld in 2017, voor het uitvoeringsjaar 2019. De Uitvoeringsagenda geeft concrete invulling aan de Ontwikkelagenda circulaire economie "We maken het rond" uit 2017.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.1

Toelichting stortingen	2025 is het laatste jaar waarin jaarlijks geld gestort is in de reserve circulaire economie. Met ingang van 2026 is daarvoor een structureel jaarlijks budget van € 1,5 miljoen in de plaats gekomen
Toelichting onttrekkingen	Er is in 2025 € 225.000 onttrokken als dekking voor de uitgaven van de ketenaanjagers. Daarnaast werden onder andere uitgaven gedaan voor het Spoor Circulair (grondstoffen en proces) en subsidies verstrekt in het kader van de uitvoeringsregeling kleinschalige initiatieven circulaire economie Noord-Holland (totaal € 228.000). Tenslotte en is er vanuit de reserve € 49.000 overgeheveld naar de reserve MKB als bijdrage aan het PIM en € 50.000 aan de reserve woningbouw in het kader van biobased bouwen.
Toelichting stand	De reserve wordt in 2026 opgeheven. In 2026 gaan overhevelingen plaatsvinden naar de reserve MKB en de reserve woningbouw van respectievelijk € 375.000 voor een bijdrage aan het PIM en € 50.000 in het kader van biobased bouwen. Daarnaast vindt een vrijval plaats van € 386.000 ten gunste van het rekeningresultaat 2026. De resterende middelen zullen ingezet worden voor een subsidie aan de Circulair Plastic Foundation en de inhuur van een netwerk coördinator secundaire bouwmaterialen.

Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Bij de Laatste begrotingswijziging 2010 is besloten om de bestemmingsreserve 'Herstructurering Bedrijventerreinen' opnieuw in te stellen. Dit in verband met het convenant bedrijventerreinen 2010-2020 en de decentralisatie hiervoor van de zogenaamde TOPPER-middelen. Het Rijk heeft de middelen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het Provinciaal Herstructureringsprogramma.
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2010
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.1
Toelichting stortingen	n.v.t.
Toelichting onttrekkingen	
Toelichting stand	In de PS-voordracht tot vaststelling van de jaarstukken wordt deze reserve opgeheven.

Reserve MKB innovatie-instrumenten	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel financiële dekking te bieden aan de MKB innovatie-instrumenten.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.1
Toelichting stortingen	Ieder jaar wordt € 4.922.000 miljoen gestort in de reserve voor uitvoering van de MIT-regeling. Aanvullend is in 2025 € 49.000 overgeheveld vanuit de reserve Circulaire economie voor het PIM (het Programma Investeringsgereed innovatief MKB).
Toelichting onttrekkingen	De verstrekte subsidies in het kader van de MIT-regeling worden gedekt uit de reserve. In 2025 ging het om een bedrag van € 3,85 miljoen. Daarnaast zijn de beheerkosten van het Innovatiefonds NH van € 142.500 gedekt uit de reserve, evenals een bedrag van € 49.000 voor kosten van het PIM.
Toelichting stand	De reserve bedraagt eind 2025 € 15,7 miljoen. In dit bedrag is een bedrag opgenomen van € 8 miljoen als risicoreservering voor het Innovatiefonds NH. In 2026 zal er een bedrag van € 10,4 miljoen vrijvallen, waardoor de risicoreservering voor het Innovatiefonds NH vervalt. Dit risico wordt voortaan afgedekt door de Algemene Reserve. De reserve zal ook in de komende jaren worden ingezet voor uitvoering van de MIT-regeling en voor de beheerkosten van het Innovatiefonds NH. Tevens wordt het ingezet voor het EDIH: European Digital Innovation Hub.

Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	a. verstrekken van onderhouds- en restauratiesubsidies ten behoeve van provinciale monumenten; b. verstrekken van een onderhoudssubsidie voor molens in Noord-Holland.
Instellingsbesluit	Instellingsbesluit van het fonds stamt van voor 1989.
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.2
Toelichting stortingen	In 2025 is € 9,1 miljoen gestort in de Reserve Monumenten, waarvan € 4 miljoen ten behoeve van de reserve Coalitieakkoord, en € 5,1 miljoen ten behoeve van de Uitvoeringsverordening Rijksmiddelen monumentenzorg.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is in totaal € 5,1 miljoen onttrokken aan de reserve Monumenten, besteed aan: -UVR Restauratie Rijksmonumenten (€ 4,5 miljoen) -UVR Provinciale monumenten (€ 0,1 miljoen) -UVR Restauratie provinciale monumenten (€ 0,3 miljoen) -UVR Energiescans en onderzoek herbestemming erfgoed (€ 0,1 miljoen).
Toelichting stand	Per 31-12-2025 is € 6,3 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt ingezet voor het programma behoud en herbestemming monumenten.

Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Reserve voor versterken van de rol van havencomplexen in de Noord-Hollandse economie.
Instellingsbesluit	Zomernota 2015
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.1
Toelichting stortingen	n.v.t.
Toelichting onttrekkingen	De lasten in 2025 zien op het opstellen van de plannen voor de energiehaven €112.000 en capaciteit € 50.000.
Toelichting stand	In 2025 is de eindstand van de reserve Ontwikkeling Havencomplexen € 12,7 miljoen. Hiervan is € 10,3 miljoen voor de subsidie Boerenverdrietsluis, € 467.000 voor Energiehaven en € 750.000 voor programma en organisatie OMC Den Helder.

Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel het behoud van de Outstanding Universal Value (OUV) van het UNESCO werelderfgoed Stelling van Amsterdam, het uitdragen en breed bekend maken van deze waarde en de restauratie in combinatie met herontwikkeling van forten en andere geschikte gebouwen langs de Stelling.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.2
Toelichting stortingen	n.v.t.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 0,8 miljoen onttrokken, besteed aan: <ul style="list-style-type: none"> · BUVR Fort Edam (€ 0,2 miljoen) BUVR Herstel Liniedijk (€ 0,2 miljoen); · BUV Gemeente Uithoorn, herstel linie (€ 0,2 miljoen); · Gemeente Gooise Meren, groepsschuilplaats (€ 0,1 miljoen); · BUVR Sluizencomplex Fort (€ 0,1 miljoen). Daarnaast is er € 1 miljoen vrijgevallen vanwege bijstellen kasraming i.v.m. vertraging project Geniepark.
Toelichting stand	Per 31-12-2025 is € 2,5 miljoen beschikbaar. De reserve is bestemd voor het uitvoeren van de uitvoeringsagenda 2025.

Reserve Subsidie Stelling van Amsterdam/NHW Werelderfgoed	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Tweede begrotingswijziging 2023
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.2
Toelichting stortingen	n.v.t.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 0,9 miljoen onttrokken, besteed aan subsidie voor vesting Muiden.
Toelichting stand	Per 31-12-2025 is € 1,3 miljoen beschikbaar. Dit is bestemd voor het uitvoeren van de uitvoeringsagenda 2026.

Reserve Verleende subsidies beleidsdoel bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit cultuur en voorzieningen	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit beleidsdoel.
Instellingsbesluit	
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.3
Toelichting stortingen	n.v.t.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 2,5 miljoen onttrokken ten behoeve van de dekking van de lasten voor de verleende subsidie aan Artis.
Toelichting stand	De stand van de reserve is € 0 per 31-12-2025.

Reserve Subsidies regionale economie	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2025
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	6.1
Toelichting stortingen	In 2025 heeft de subsidieverlening regiodeal Waddeneilanden plaatsgevonden. De lasten worden over 3 jaar verdeeld. Het deel van de lasten dat betrekking heeft op 2026 en 2027 is gestort in de reserve Subsidies regionale economie.
Toelichting onttrekkingen	
Toelichting stand	De reservestand is eind 2025 € 1,6 miljoen. In 2026 en 2027 zal ieder jaar € 775.000 aan deze reserve worden onttrokken ter dekking van de lasten die we in die jaren gaan verantwoorden als gevolg van de in 2025 verleende subsidie voor de regiodeal Waddeneilanden.

Reserve Bedrijfsvoering	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve is bestemd voor het egaliseren van de bedrijfsvoeringskosten en strategische ICT-investeringen (Impulsbudget).
Instellingsbesluit	Zomernota 2016
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	7.2
Toelichting stortingen	Naast de begrote storting van € 1,4 miljoen heeft een extra storting plaatsgevonden van € 3,6 miljoen in verband met niet-bestede middelen voor materiële overhead en centrale personele kosten in 2025.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 zijn onder andere de kosten van aanschaf van laptops, iPads, smartphones en beeldschermen gedekt door een onttrekking uit de reserve (€ 1,5 miljoen). Voor de I-projecten zijn in de begroting structurele middelen gereserveerd. Wanneer de kosten in een jaar hoger zijn dan de structureel begrote middelen, wordt het meerdere aan kosten onttrokken uit de reserve. In 2025 ging het om een bedrag van € 1 miljoen. In 2025 is een start gemaakt met het programma BVS, dat de vervanging van de belangrijkste bedrijfsvoeringssystemen in de komende jaren gaat realiseren. In 2025 is aan het programma € 1 miljoen uitgegeven. En uit de reserve zijn de kosten van een aantal huisvestingsprojecten gedekt ter grootte van € 1 miljoen. In verband met het thuiswerken zijn aan de medewerkers passende faciliteiten geboden. Hiervoor was budget gereserveerd in de reserve bedrijfsvoering. In 2025 bedroegen de kosten € 50.000.
Toelichting stand	De reserve is bedoeld als egaliseringsreserve. In 2025 heeft bij de doorlichting van de reserves een herijking plaatsgevonden met betrekking tot de bestedingsdoelen van de reserve. Vanaf 2026 wordt de reserve alleen nog ingezet voor het programma BVS, huisvestingsprojecten en I-projecten. In de begroting 2026 is voor 2026 en 2027 een vrijval uit de reserve begroot van respectievelijk € 3 en € 2 miljoen.

Reserve Coalitieakkoord	
--------------------------------	--

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Het doel van de reserve coalitieakkoord is het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord. Wanneer in het akkoord incidentele middelen beschikbaar zijn gesteld voor een specifieke ambitie worden deze in de reserve coalitieakkoord gereserveerd voor deze ambitie. Wanneer voor de ambitie een uitvoeringsgereed plan is vastgesteld worden de incidentele middelen overgeheveld naar de inhoudelijke bestemmingsreserve waar vanuit de daadwerkelijke bestedingen plaatsvinden.
Instellingsbesluit	Begroting 2024
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	7.1
Toelichting stortingen	In het Coalitieakkoord is afgesproken om totaal € 136,1 miljoen te storten in deze reserve. In 2024 is € 121,9 miljoen gestort. De huidige storting is het restant om te komen op het totale bedrag van € 136,1 miljoen
Toelichting onttrekkingen	Op basis van afspraken uit het Coalitieakkoord zijn in 2025 middelen overgeheveld naar de volgende reserves: Reserve PPLG ad € 4,9 miljoen, Reserve Uitvoeren mobiliteitsbeleid ad € 12 miljoen en Reserve Monumenten ad € 4 miljoen.
Toelichting stand	De eindstand van de reserve ultimo 2025 bedraagt € 20,8 miljoen.

Reserve Huisvesting

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	De reserve is bestemd voor het dekken van de kapitaallasten die volgen uit de recente investeringen in de huisvesting van de provincie.
Instellingsbesluit	Lentenota 2009, vastgesteld door PS op 22 juni 2009, punt 10
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	7.2
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	Jaarlijks wordt een gelijk bedrag van € 762.273 onttrokken aan de reserve. Deze onttrekking fungeert als gedeeltelijke dekking van de extra afschrijvingskosten die ontstonden door de verbouwing van het kantoorpand Houtplein 33 in Haarlem.
Toelichting stand	De stand van de reserve bedraagt eind 2025 € 9,9 miljoen. In de komende 13 jaar zal nog telkens een bedrag € 762.000 worden onttrokken als gedeeltelijke dekking van de afschrijvingslasten van de verbouwing van het pand Houtplein 33. Daarmee is de reserve over 13 jaar volledig besteed.

Reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Het reserveren van middelen voor de verwachte toekomstige afwaardering van aangekochte gronden voor het beleidsdoel Groen, die ontstaat doordat de gronden een hogere economische waarde hebben wanneer de provincie deze aankoopt dan wanneer de provincie deze verkoopt tegen de natuurwaarde. Door de instelling van deze reserve wordt dit soort verliezen gedekt, zodat de provincie geen onverwachte financiële tegenvallers krijgt in de toekomst.
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	7.1
Toelichting stortingen	De stortingen bestaan uit de overheveling van een bedrag van € 7,7 miljoen vanuit de Reserve Groen.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking was ten behoeve van dekking van verkopen van NNN-gronden voor een bedrag van € 66.000. Dit bedrag was onttrokken als dekking voor verkopen onder de aankoopprijs met een bedrag van € 33.000. Daarnaast is € 33.000 teruggestort naar Reserve Groen, omdat de verkoopprijs boven verwachte € 1 per vierkante meter was gerealiseerd.
Toelichting stand	In deze reserve worden middelen opgenomen voor de verwachte toekomstige afwaardering van aangekochte gronden voor het beleidsdoel Groen. Er is geld voor afwaardering nodig omdat de gronden een hogere economische waarde hebben bij aankoop van de provincie dan als de provincie deze gronden weer verkoopt tegen natuurwaarde. Daarom vindt er in het jaar na aankoop van de gronden een storting plaats uit de desbetreffende reserves waarvoor de gronden zijn aangekocht. Door de waarde in de reserve waardevermindering grondaankopen Groen krijgt de provincie geen onverwachte financiële tegenvallers bij verkoop in de toekomst. Stand per 31-12-2025 is € 37,8 miljoen.

Reserve Kapitaallasten Wegen

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	Deze reserve heeft als doel kapitaallasten van investeringen in de provinciale infrastructuur binnen het programma Bereikbaarheid te dekken.
Instellingsbesluit	Begroting 2017
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	De storting in de reserve was € 5,1 miljoen voor de dekking van de kapitaallasten van de N516 en de N231.
Toelichting onttrekkingen	Er is € 589.000 onttrokken ter dekking van kapitaallasten van bestaande investeringen in weginfrastructuur.
Toelichting stand	Per 31-12-2025 is er in de reserve nog € 35,1 miljoen beschikbaar voor de dekking kapitaallasten van Verbeter- en uitbreidingsprojecten iMPI.

Reserve Kapitaallasten OV

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	Deze reserve heeft als doel kapitaallasten van investeringen in de provinciale infrastructuur binnen het programma Bereikbaarheid te dekken.
Instellingsbesluit	Begroting 2018
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	In 2025 is € 417.000 gestort in de reserve ter dekking van kapitaallasten van provinciale OV-infrastructuur voor HOV 't Gooi. Daarnaast is er € 1,2 miljoen overgeheveld terug naar de reserve Ontwikkeling Provinciale Infrastructuur.
Toelichting onttrekkingen	Ter dekking van de afschrijvingen is in 2025 € 68.000 onttrokken aan de reserve.
Toelichting stand	Per 31-12-2025 is er in de reserve € 85,4 miljoen beschikbaar voor de dekking van kapitaallasten van gerealiseerde investeringen in het Openbaar Vervoer.

Reserve Kapitaallasten Innovatieprojecten

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	Deze reserve heeft als doel kapitaallasten van investeringen in de provinciale infrastructuur binnen het programma Bereikbaarheid te dekken.
Instellingsbesluit	Tweede Begrotingswijziging 2020
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	4.4
Toelichting stortingen	Overheveling van € 7.000 vanuit de reserve Innovatieve projecten Mobiliteit t.b.v. dekking van kapitaallasten vanwege aanleg van LED-verlichting.
Toelichting onttrekkingen	Onttrekking van € 674.000 ter dekking van de kapitaallasten van gerealiseerde innovatieve mobiliteitsprojecten.
Toelichting stand	Stand per 31-12-2025 van € 5,5 miljoen is ter dekking van de kapitaallasten van innovatieve mobiliteitsprojecten.

Reserve Kapitaallasten Groen

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
---------	--

Doel	<p>De reserve heeft als doel toekomstige kapitaallasten van investeringen in Groen binnen programma Groen te dekken.</p> <p>In 2016 is het BBV (Begroting, Besluitvorming en Verantwoording) gewijzigd. Een van de wijzigingen is het met ingang van 2017 verplicht activeren van activa met een maatschappelijk nut. Daarom is het vanaf 2017 niet langer toegestaan om bijdragen aan een investering ten laste van een reserve in één keer af te schrijven. In dit kader zijn bij de Begroting 2017 (inclusief meerjarenraming) de begrote investeringsbijdragen ten laste van betreffende reserves afgeraamd en zijn deze bijdragen (zover reeds in de betreffende reserve aanwezig) aan de reserves onttrokken en gestort in de reserve Kapitaallasten Groen. Vanuit deze reserve worden de uitgaven in een periode van 25 jaar afgeschreven (zijnde 1/25 jaarlijks). Indien na afronding van de investering blijkt dat de investeringsbijdrage vanuit de oorspronkelijke reserve lager uitvalt, zal het verschil (tussen de overhevelde en werkelijke bestede bijdrage) worden teruggeboekt.</p>
Instellingsbesluit	Zomernota 2017
Bestedingsplan	
Beleidsdoel	5.1
Toelichting stortingen	Overheveling van € 31.000 terug naar de Reserve Groen
Toelichting onttrekkingen	Onttrekking van € 108.000 ter dekking van de kapitaallasten van gerealiseerde Groenprojecten
Toelichting stand	Stand per 31-12-2025 van € 3,7 miljoen is ter dekking van de kapitaallasten van Groenprojecten

Voorzoningen

Staat van het verloop van voorzieningen (artikel 55 BBV)

Naam van de voorziening	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekkingen		Boekwaarde 31-12-2025
			Bestedingen	Vrijval ten gunste van rekening van lasten en baten	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Voorzoningen					
Voorziening Financiële Risico's	2.675	725			3.400
Voorziening Pensioenen leden GS	10.254	2.388	625		12.018
Voorziening Grondwaterheffing	2.557		219		2.338
Voorziening Bodembeheertaken	1.034		398		636
Voorziening sanering Parnassia	410		314	96	0
Voorziening Agriport	5.000				5.000
Voorziening bovenwettelijk verlof	7.537	4.991	3.702		8.826
Totaal voorzieningen	29.467	8.104	5.258	96	32.218

Toelichting voorzieningen

Voorziening Financiële Risico's	
Doel	De voorziening dient als buffer voor de opvang van concrete financiële risico's, waarvan de kans groot is dat deze binnen afzienbare tijd daadwerkelijk tot verplichting zullen leiden.
Instellingsbesluit	Najaarsbericht 2005
Besluitvorming	
Bestedingsplan	
Programma	8 Overzicht Financiën en bedrijfsvoering
Looptijd	Ingesteld op: November 2005 Eindigt op: Geen einddatum
Stortingen	Onttrekkingen
€ 725.000	€ 3.400.000
Toelichting stortingen	In 2025 is een extra bedrag van € 725.000 opgenomen in de voorziening ten behoeve van een claim die bij een van onze verbonden partijen neergelegd is. Deze gemeenschappelijke regeling kan voor een groot deel de kosten die deze claim oplevert zelf bekostigen door middel van een verzekering. Voor het resterende deel heeft de GR geen middelen om het resterend bedrag te betalen. De provincie draagt bij aan de kosten voor het percentage van haar deelname.
Toelichting onttrekkingen	
Toelichting stand	In deze voorziening zit het risico voor de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> · Planschade voor de Ronde Hoep, geen mutaties in 2025; · Claim verbonden partij, extra storting van € 725.000.

Voorziening Pensioenen Leden GS

Doel	Het zeker stellen van de opgebouwde pensioenrechten van (ex)gedeputeerden.	
Instellingsbesluit	Volgens het BBV (artikel 44) dient een voorziening te worden ingesteld voor verplichtingen waarvan de omvang redelijkerwijs is vast te stellen. Daarom is besloten een voorziening in te stellen voor de pensioenen van (oud) leden van GS.	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	1 Bestuur	
Looptijd	Ingesteld op: 1 juni 2005 Eindigt op: Geen einddatum	
Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2025
€ 2.388.000	€ 625.000	€ 12.017.906
Toelichting stortingen	Jaarlijks wordt bepaald wat de hoogte van de voorziening per 31-12 moet zijn. De benodigde storting wordt vervolgens bepaald aan de hand van die benodigde stand per 31-12.	
Toelichting onttrekkingen	Er is in 2025 € 625.000 onttrokken als betaling voor ouderdoms- en nabestaandenpensioenen voor (oud-)GS-leden.	
Toelichting stand	Jaarlijks wordt door PROambt bepaald wat de stand van de voorziening moet zijn om te voldoen aan de toekomstige pensioenbetalingen op basis van de Wet Appa (Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers). Per 1-1-2028 gaan de pensioenen over naar het nieuwe pensioenstelsel, waarbij de pensioenen via het ABP zullen worden uitgekeerd. Bij de inkoop bij het ABP zal een hoger bedrag nodig zijn dan de stand van de voorziening op basis van de Wet Appa. Dit komt doordat het ABP een hogere dekkingsgraad heeft dan 100 %. De commissie BBV heeft nu met een stellige uitspraak bepaald dat de stand van de voorziening per eind 2025 moet zijn gebaseerd op het inkoopbedrag bij het ABP. Daarom is de voorziening opgehoogd rekening houdend met de dekkingsgraad van het ABP.	

Voorziening Grondwaterheffing

Doel	Het voorkomen van continue aanpassing van de grondwaterheffing. Bij hogere c.q. lagere ontvangsten dan geraamd, kan dit verschil verrekend worden met de gevormde voorziening.
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2004 op grond van invoering BBV per 1 januari 2004.
Besluitvorming	
Bestedingsplan	
Programma	5 Natuur en landelijk gebied
Looptijd	Ingesteld op: Juni 2005 Eindigt op: Geen einddatum

Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2025
	€ 219.000	€ 2.337.000

Toelichting stortingen

Toelichting onttrekkingen	In 2025 waren de lasten die te maken hebben met de grondwaterheffing hoger dan de baten. De hogere lasten geven geen aanleiding om het tarief te verhogen. Daarom wordt in 2025 een bedrag van € 219.000 onttrokken aan de voorziening.
Toelichting stand	De stand van de Voorziening Grondwaterheffing per 31-12-2025 is € 2,3 miljoen. Dit bedrag is voldoende om in de toekomst onvoorziene schades en incidentele hogere lasten op te vangen.

Voorziening Bodembeheertaken

Doel	Uitvoering van bodembeheertaken. Hiermee geeft de provincie uitvoering aan de afspraken uit het landelijk bodemconvenant 2010-2015 tussen Rijk, gemeente, provincies en waterschappen. Hierna zijn er twee opvolgende convenanten getekend te weten 2014-2020 en het huidig geldende 2021-2030.
Instellingsbesluit	Bodemsaneringstrategie en uitvoeringsprogramma bodemsanering 2010-2014 (GS dd. 26 januari 2010)
Besluitvorming	
Bestedingsplan	
Programma	2 Klimaat en gezonde leefomgeving
Looptijd	Ingesteld op: 26 januari 2010 Eindigt op: Geen einddatum

Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2025
	€ 398.000	€ 637.000

Toelichting stortingen

Toelichting onttrekkingen	De onttrekking van € 398.000 is gedaan ter dekking van de kosten binnen het project GBG 't Gooi over 2025
Toelichting stand	De stand van de voorziening per ultimo 2025 bedraagt € 637.000 en is bedoeld voor de toekomstige uitgaven voor het gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi.

Voorziening Bodemsanering Parnassia

Doel	Uitvoering van bodemsanering van de verontreinigde grond behorend bij het voormalig provinciaal Ziekenhuis (De provincie is verantwoordelijk voor het saneren van deze grond).
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2019
Besluitvorming	
Bestedingsplan	
Programma	2 Klimaat en gezonde leefomgeving
Looptijd	Eindigt op: wanneer bodemsanering Parnassia gereed is.

Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2025
-------------------	----------------------	------------------------

---

	€ 314.000	€ 0
Toelichting stortingen		
Toelichting onttrekkingen	Voor de afhandeling van de bodemsanering Parnassia is in 2025 € 314.000 onttrokken. De resterende € 96.000 vallen vrij bij de jaarrekening 2025.	
Toelichting stand	De voorziening wordt bij de jaarrekening 2025 opgeheven.	
<hr/>		
Voorziening Agriport		
<hr/>		
Doel	Herinrichten van een kruispunt A7 met de N239. Provincie Noord-Holland ontvangt hiervoor gelden van derden, welke besteed moeten worden voor dit specifieke doel.	
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2021. Op basis van het BBV (artikel 44 lid 2) moet een voorziening worden ingesteld voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	4 Bereikbaarheid	
Looptijd	Ingesteld op: Juni 2021 Eindigt op: Geen einddatum (bij besteding middelen)	
Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2025
		€ 5.000.000
<hr/>		
Toelichting stortingen		
Toelichting onttrekkingen		
Toelichting stand	De huidige stand is bedoeld voor de kosten van het kruispunt. Dit wordt de komende jaren gerealiseerd.	
<hr/>		
Voorziening Bovenwettelijk verlof		
<hr/>		
Doel	Voorziening is gevormd ter dekking van de toekomstige opname van (gespaard) bovenwettelijk verlof.	
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2022. Op basis van uitspraken van de commissie BBV, in aanvulling op de Notitie-Arbeidsgerelateerde verplichtingen 2013, moet een voorziening worden gevormd voor bovenwettelijk verlof die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen.	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	7 Economisch herstel en duurzaamheid	
Looptijd	Ingesteld op: December 2022 Eindigt op: Geen einddatum	
Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2025
€ 4.991.000	€ 3.702.000	€ 8.826.000
<hr/>		
Toelichting stortingen	In 2025 is er door de medewerkers extra verlof aangekocht voor een bedrag van € 4.991.000. Dit bedrag is cf. de regels van BBV gestort in de voorziening bovenwettelijk verlof.	
Toelichting onttrekkingen	In 2025 is er door de medewerkers bovenwettelijk verlof opgenomen voor een bedrag van € 3.072.000. Dit bedrag is cf. de regels BBV onttrokken uit de voorziening.	
Toelichting stand	De voorziening is in 2022 gevormd op basis van een uitspraak van de commissie BBV. De stand van de voorziening per 31-12-2025 toont het saldo van het bovenwettelijk verlof per die datum op basis van de verlofregistratie.	
<hr/>		

Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer

x € 1.000	Oorspronkelijk bedrag	Rente-percentage	Boekwaarde per 1 januari 2025	Opname in 2025	Aflossing in 2025	Aflossingsverplichting 2026	Boekwaarde per 31 december 2025	Rente 2025
1-BNG	70.000	3,485%	70.000	0	70.000	0	0	47
2-BNG	90.000	3,164%	90.000	0	0	90.000	90.000	2.848
3-BNG	45.000	2,328%	0	45.000	0	0	45.000	1.030
4-Prov. Gelderland	45.000	2,410%	0	45.000	0	0	45.000	1.067
Totaal	250.000		160.000	90.000	70.000	90.000	180.000	4.992

In 2025 zijn twee leningen van € 45 miljoen aangetrokken ten behoeve van het huidige financieringstekort. Einddatum van lening deel twee is 15-4-2026, deel drie is 7-1-2027 en deel 4 is 9-1-2029.

Netto vlottende schulden

Netto-vlottende schulden	31-12-2025	31-12-2024
	x € 1.000	x € 1.000
<i>Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen (Nazorgfonds)</i>	297	3.080
<i>Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	0	0
<i>Overige schulden</i>		
Crediteuren	40.960	36.892
Nog af te dragen loonheffing	5.874	5.714
Nog af te dragen omzetbelasting	4.483	3.235
Nog af te dragen Vennootschapsbelasting	0	0
Nog af te dragen pensioenpremies	1.944	1.671
Nog te betalen Rijk	10.472	6.299
Nog te betalen rentelasten	4.125	4.481
Overige nog te betalen	180	177
	<u>68.038</u>	<u>58.471</u>
Totaal netto-vlottende schulden	<u>68.335</u>	<u>61.550</u>

De netto vlottende schulden zijn in 2025 ten opzichte van 2024 licht gestegen. Dit komt door de nog te betalen crediteuren en de post nog te betalen Rijk (RVO).

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2025	31-12-2024
	x € 1.000	x € 1.000
<i>Nog te betalen subsidieverplichtingen</i>	230.581	219.569
<i>Nog te betalen verplichtingen</i>	50.047	55.387
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>		
<i>Nog te besteden voorschotbedragen voor doeluitkeringen</i>		
Europese overheidsorganen	0	0
het Rijk	214.742	175.620
Overige Nederlandse overheidsorganen	21.915	18.227
Overig	925	103
	237.580	193.950
Totaal overlopende passiva	518.209	468.906

De overlopende passiva zijn gestegen. Dit komt voornamelijk door de vooruitontvangen bedragen voor de doeluitkeringen (toename € 96,8 miljoen), die in het volgende overzicht per SPUK-regeling te zien zijn. Dit betreffen voornamelijk ontvangen gelden voor specifieke doeluitkeringen van het rijk (€ 89,7 miljoen) en de stijging in de doeluitkeringen/bijdragen van overige overheden (€ 7 miljoen).

Daarnaast is er ook te zien dat de nog te betalen subsidieverplichtingen dit jaar met € 11 miljoen gestegen zijn. Deze bewegen mee met de verstrekte subsidies van 2025.

Nog te besteden voorschotbedragen voor doeluitkeringen		Saldo 31-12-2024	Correctie voorgaand jaar	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2025
		x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
<i>EU</i>						
<i>Totaal Europese overheidsorganen</i>			-	-		-
<i>Rijk</i>						
SPUK Bermmaatregelen	E12	856	-	-	-	856
SPUK IBP-Vitaal Platteland	L7	767	-	-	5-	772
SPUK Gebiedsplan Impuls Veenweiden	L10	12.148	-	-	3.158	8.990
SPUK Novi-gebieden	J59	114	-	-	114	-
SPUK Regionale MIT-regeling	F12	72	118	-	-	190
SPUK Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed	J13	279	-	-	279	-
SPUK Snelfietsroutes	E10	919	-	-	92	826
SPUK Stim. Verkeersveiligheidsmaatregelen	E20	1.031	-	-	319	712
SPUK Regionale MIT-regeling 2021	F14	536	-	-	384-	920
SPUK Programma Natuur	L16	12.147	-	345	4.896	7.595
SPUK Bodem overbruggingsjaar 2021	E58	290	-	-	22	268
SPUK Bodem overbruggingsjaar 2021 CINDU	E58	6.711	-	-	703	6.008

SPUK Woondeals	J81	346	-	-	341	4
SPUK OV-concessies	Concessies	1.092	-	-	1.092	-
SPUK Bodem overbruggingsjaar 2022	E83	1.900	-	-	1.524	376
SPUK Regionale MIT-regeling	F25	3.084	-	5.454	3.412	5.126
SPUK Flex.inz.onderst.woningb.	J210	8.108	-	-	8.108	-
SPUK Ontzorgingsprog. Maatsch. Vastgoed	J86	2.308	-	-	1.417	891
SPUK (Water)bodemsanering 2022	E94	7.938	-	-	2.086	5.852
SPUK Stim. Verkeersveiligheidsmaatregelen	E84	485	-	-	-	485
SPUK Versn.vorst. trans. landelijk gebied	L25	907	-	-	286	621
SPUK Uitbreiding capaciteit OD NZKG	F39	2.310	-	-	1.336	974
SPUK Deltaprogramma	E87	249	-	800	1.000	49
SPUK Capaciteit klimaat-en energiebeleid	K28	8.218	-	9.067	5.358	11.926
OV Concessies	E86	-	-	226	-	226
SPUK Nat. Progr. Lokale Warmtetransitie	J95	3.111	-	811	1.515	2.407
SPUK Bodem buitenproportionele uitgaven	E113	3.244	-	1.105	0	4.349
SPUK Versnel. aanpak natuurincl. Isoleren	J117	14.132	-	0	1.399	12.733
SPUK. NGF Toekomstbestendige Leefomgeving	J104	102	-	498	81	519
SPUK Reg. Aanpassing Laadinfrastructuur	E106	2.342	-	2.938	5.093	186
SPUK uitvoering aanpak piekbelasting	L32	286	-	187	108	365
SPUK Bodemopgaven 2023	E97	1.583	-	-	-	1.583
SPUK Woondeals tweede tranche	J103	978	-	-	-	978
SPUK RDT	E103	53	-	-	-	53
SPUK SEB 24	E111	132	-	-	130	2
SPUK Bedrijfsmatig Vastgoed	J118	6.483	-	-	1.025	5.457
SPUK NOVEX	J112	325	-	-	132	193
SPUK Cap. Natuurmonitoring	L29	37	-	-	-	37
SPUK dir. uitvoeringskosten Rpml	L35	12.348	-	25.206	600	36.954
SPUK KCI duurzame en circulaire infra	E115	18	-	-	18	-
SPUK Regeling prov. maatr. PAS melders	L37	7.900	-	7.680	-	15.580
SPUK woondeals derde tranche	J5	970	-	-	-	970
SPUK Programma Natuur 2e fase	L33	28.947	-	5.679	4.366	30.260
SPUK Flex.inzet woningbouw	J6	6.738	-	-	-	6.738
SPUK Net op Zee	K2/K2B	12.700	-	16.800	90	29.410
SPUK Compensatie VS WOO	C130	69	-	-	-	69
SPUK Sanering verkeerslawaaï	E122	309	-	309	-	619
SPUK Regeling prov.gebiedsgerichte beëindiging veehouderijen	L36	-	-	8.025	-	8.025
SPUK Stimulering verkeersmaatregelen '25-'30	E120	-	-	852	-	852
SPUK Schone lucht akkoord 2025	E53	-	-	80	19	61
SPUK Mobiliteitsinfractuur 2025	E103	-	-	2.558	754	1.804
SPUK Isolatieopgave NPLW	J18	-	-	871	-	871
SPUK Naderingsdetectiesystemen windturbines K43		-	-	201	201	-
Totaal Rijk		175.620	118	89.691	50.687	214.742
<i>Overige Nederlandse overheidsorganen</i>						-
Fietspad Markermeerdijk		2.215	-	-	1.330	885
Bodemsanering het Gooi		1.965	-	-	-	1.965
N515		250	-	-	-	250
HOV Beverwijk				2.046		2.046
Bennebroekweg		1.181	-	-	1.181	-
Communicatie Strategie Buitenpoorten		8	-	-	8	-

Geothermie	764	-	-	764	0
Koopstromen onderzoek	38	-	-	38	-
Asielbeleid	91	-	-	-	91
Uitvoeringsagenda Novex-NZKG	-	-	51	-	51
SOK ontwikkelperspectief NHN	-	-	384	-	384
Toekomst bestendig bouwen (C81)	-	-	10	-	10
MRA-e gelden	4.657	-	4.124	-	8.781
Regionale Samenwerking en Data Top 15	189	-	190	-	379
VRA Kleine werken	-	-	275	-	275
Groenfonds	6.869	-	-	72	6.798
<i>Totaal Overige Nederlandse overheidsorganen</i>	<i>18.227</i>	<i>-</i>	<i>7.080</i>	<i>3.392</i>	<i>21.916</i>
Totaal	193.848	118	96.772	54.079	236.657

De correcties voorgaand jaar:

Voor de regeling F12 is de beginstand aangepast omdat de mutatie van 2024 in een laat stadium bekend werd en zo'n geringe impact had dat gekozen is om dit in 2025 te verwerken.

Verstreckte borg- en garantstellingen

Staat van gewaarborgde leningen ultimo 2025

Niet van toepassing.

Staat van andere garantieverplichtingen ultimo 2025

Naam rechtspersoon	Inhoud garantieverplichting	Garantiebedrag per 31-12-2025 (x € 1.000)
Het Nationaal Groenfonds	Uitvoering van het natuurbeleid (convenantleningen)	P.M.
BNG Bank	(Her-) financiering van PolanenPark BV (besluit GS 7-06-2016, nr.747558/817011)	0,2
Totaal		0,2

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Bedrijfsvoering

Betreft de waarde van de volgende lopende contracten/verplichtingen: **x € 1.000**

Fujitsu (outsourcing ICT)	14.067
Sogeti	11.568
Canon (printers)	1.483
TBO (technisch beheer kantoren)	7.855
Axus/Ayvens (lease wagenpark)	909
Gispen (thuiswerkhulpmiddelen)	215
Facilicom	16.928
	<hr/>
	53.025

Niet uit de balans blijvend recht
Huuropbrengsten Elan wonen 270

Beleid en Beheer

Betreft de waarde van de volgende lopende contracten/verplichtingen: **x € 1.000**

Gebiedscontracten groot onderhoud wegen en vaarwegen: 58.250

SKNL-functiewijziging:

SKNL-functiewijziging ad. € 29 miljoen voor verplichtingen met een dertigjarige looptijd die van 2002 t/m 2015 zijn aangegaan voor functiewijziging van agrarische grond naar natuurgrond en waarvoor de financiële afhandeling met de decentralisatie van natuurbeleid naar de provincies is gekomen. In het jaar 2014 hebben we voor een deel van deze kosten de aflossing al als last genomen, eind 2025 is dat een bedrag van € 6 miljoen

SVNL-agrarische natuur vanaf 2026:

Per 2023 is het GLB-NSP (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid - Nationaal Strategisch Plan) van start gegaan. Agrariërs binnen het NNN kregen met ingang van beheerjaar 2023 de mogelijkheid om een ANLb-contract (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer) af te sluiten voor een periode van zes jaar. De beschikkingen voor ANLb zijn gecontinueerd met nieuwe beschikkingen tegen actuele tarieven met een looptijd van 6 jaar. Daarnaast is er extra ANLb-beheer afgesloten, een zogenaamde uitbreiding. Deze nieuwe beschikkingen zijn in 2023 en in 2025 aangegaan. De Europese Unie draagt (op basis van het IPO advies van 7 april 2022) vanaf 2023 65% bij aan het ANLb tot een maximum van € 34,4 miljoen. Deze cofinancieringsafspraken lopen tot en met 2027, omdat het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en de nationale afspraken daarover (NSP) vanaf 2023 maar 5 jaar gelden en geen 6 jaar zoals onze beschikking. Er wordt echter gerekend op een continuering van het GLB-NSP waarbij 2028 gedekt wordt. In totaal is er de komende jaren (2026 - 2028) voor € 34 miljoen beschikbaar, waarvan € 13,5 miljoen ten laste van de provincie. De uitbetaling aan RVO in 2026 is al vastgelegd in 2025 omdat het beheer in 2025 uitgevoerd is (uitbetaling het jaar NA het beheer).

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle relevante gebeurtenissen na balansdatum zijn verwerkt in de jaarrekening.

5.3 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakvelden x € 1.000	Actuele Begroting 2025		Rekening 2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1 Uitkering provinciefonds	0 V	-352.991 V	0 V	-355.313 V
0.2 Opbrengst Provinciale belastingen	0 V	-290.895 V	0 V	-297.452 V
0.3 Geldleningen en uitzettingen	4.745 N	-4.690 V	4.902N	-4.930 V
0.4 Deelnemingen	14 N	-13.532 V	7N	-13.532 V
0.5 Algemene dekkingsmiddelen, overige b	-697 V	-3.005 V	-2.208V	-3.215 V
0.6 Overhead	104.943 N	-282 V	101.973N	-278 V
0.7 Vennootschapsbelasting	41 N	0 V	52N	0 V
0.8 Mutaties reserves	346.264 N	-421.314 V	358.310N	-406.773 V
1.1 Provinciale Staten	5.514 N	0 V	5.229N	0 V
1.2 Gedeputeerde Staten	4.234 N	0 V	5.877N	-3 V
1.3 Kabinetszaken	3.062 N	-43 V	2.742N	-43 V
1.4 Bestuurlijke organisatie	7.853 N	0 V	7.473N	0 V
1.5 Interbestuurlijk toezicht op de regio	1.936 N	0 V	1.937N	0 V
1.6 Openbare orde en veiligheid	1.553 N	-16 V	1.077N	-24 V
1.9 Bestuur, overige baten en lasten	3.579 N	-15 V	3.370N	0 V
2.1 Landwegen	181.734 N	-11.589 V	162.038N	-10.657 V
2.2 Waterwegen	28.227 N	-1.248 V	25.680N	-1.106 V
2.3 Openbaar vervoer	80.513 N	0 V	73.407N	0 V
2.9 Verkeer en vervoer, overige baten en	3.397 N	-210 V	3.795N	-754 V
3.1 Waterkeringen	1.902 N	0 V	2.998N	-1.330 V
3.2 Kwantiteit oppervlaktewater	361 N	0 V	690N	-582 V
3.3 Kwantiteit grondwater	2.186 N	-828 V	2.074N	-1.053 V
3.4 Kwaliteit oppervlaktewater	2.131 N	-250 V	2.908N	-1.000 V
3.5 Kwaliteit grondwater	452 N	-285 V	151N	-30 V
3.9 Water, overige baten en lasten	1.010 N	-100 V	1.006N	-117 V
4.1 Bodembescherming	4.397 N	-2.363 V	3.688N	-2.251 V
4.2 Luchtverontreiniging	152 N	0 V	164N	0 V
4.3 Geluidhinder	516 N	0 V	432N	0 V
4.4 Vergunningverlening en handhaving	30.718 N	-3.073 V	31.253N	-11.838 V
4.5 Ontgroningen	0 V	-70 V	0V	-68 V
4.6 Duurzaamheid	21.865 N	-9.302 V	21.014N	-10.249 V
4.9 Milieu, overige baten en lasten	2.475 N	-20 V	2.139N	-19 V
5.1 Natuurontwikkeling	59.362 N	-11.947 V	52.094N	-7.741 V
5.2 Beheer natuurgebieden	48.268 N	-9.425 V	39.188N	-2.587 V
5.3 Beheer flora en fauna	48.398 N	-850 V	43.259N	-880 V
5.9 Natuur, overige baten en lasten	483 N	-378 V	390N	-286 V
6.1 Agrarische aangelegenheden	9.131 N	0 V	13.244N	0 V
6.2 Logistiek	7.564 N	-1.919 V	7.161N	-1.660 V
6.3 Kennis en innovatie	12.446 N	-3.834 V	11.244N	-2.749 V
6.4 Recreatie en toerisme	12.883 N	0 V	13.024N	0 V
6.9 Regionale economie, overige baten en	3.801 N	0 V	9.971N	0 V
7.1 Cultuur	15.684 N	-300 V	16.030N	-360 V
7.2 Maatschappij	6.923 N	0 V	6.739N	0 V
8.1 Ruimtelijke ordening	19.562 N	-11.682 V	18.439N	-9.847 V
8.2 Volkshuisvesting	7.472 N	-345 V	8.756N	-615 V
8.3 Stedelijke vernieuwing	1.529 N	0 V	1.380N	0 V
Resultaat (taakveld 0.9)	1.098.582 N	-1.156.801 V	1.065.097N	-1.149.342 V

5.4 Overzicht van specifieke uitkeringen (art. 58)

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
BZK	C130	Compensatie VS Woo	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C130/01</i> € 0					
lenW	E10	Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes Provincies	Projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E10/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/03</i>	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/04</i>	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen?) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/05</i>	Toelichting op niet-afgeronde projecten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/06</i>
			1 Verbeteren fietspaden Hagelingerweg Santpoort-Noord	€ 92.400	€ 92.400	Nee	Nee	Subsidie is verstrekt in 2025. Afronding project in 2027.
			2 Doorfietsroute Lodewijk van Deysellaan	€ 0	€ 45.967	Nee	Nee	Uitvoering project in 2025
			3 Provincie NH ontbrekende schakel N208	€ 0	€ 0	Nee	Nee	In 2026 wordt gestart met de uitvoering van het project
			Kopie projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/07</i>	Grote scope wijzigingen? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/08</i>	Ernstige vertragingen? (Ja/Nee) <i>Aard controle D1 Indicator: E10/09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E10/10</i>	Correctie besteding (jaar T-1) per project ivm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen <i>Aard controle R Indicator: E10/11</i>	
			1 Verbeteren fietspaden Hagelingerweg Santpoort-Noord	Nee	Nee	Nee	€ 0	
			2 Doorfietsroute Lodewijk van Deysellaan	Nee	Nee	Nee	€ 0	
			3 Provincie NH ontbrekende schakel N208	Nee	Nee	Ja	€ 0	

IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>			
			€ 638.301	€ 1.076.543	€ 538.272	Ja			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>			
			1 101 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden aantal in meters	Ja	333.409				
IenW	E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	Beschikingsnummer / en projectnaam	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Daadwerkelijke startdatum van het project (dd/mm/jj)	Daadwerkelijke einddatum van het project (dd/mm/jj)	Ervaringen binnen 3 maanden na afronding project gedeeld (ja/nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E53/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/06</i>	
			1 SPUKSLA25-03807995	€ 18.934	€ 18.934	1-10-2025	31-12-2026	Nee	
			Kopie beschikingsnummer /naam	Jaar waarin het project is opgenomen in een centraal uitvoeringsplan	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E53/09</i>				
			1 SPUKSLA25-03807995	2025	Nee				
IenW	E58	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem overbruggingsjaar 2021	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1)	Project afgerond (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E58/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E58/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58/06</i>	
			1 Diffuus verspreid lood: sanering	€ 0	€ 389.051	Ja	€ 0	Ja	
			2 Sanering: aandachtslocaties PFAS en nieuwe spoedlocaties	€ 22.047	€ 165.124	Ja	€ 0	Nee	
			3 Aanvullende sanering van de landbodem van de voormalige locatie CINDU	€ 142.569	€ 350.595	Ja	€ 0	Nee	
			4 Aanvullende sanering van de aangelegen waterbodem in de Amstel	€ 560.516	€ 641.608	Nee	€ 0	Nee	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58/07</i>						
			Nee						

IenW	E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie Jaar T-1 per project ivm SiSa tussen medeoverheden (Jaar T-1)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E83/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E83/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/05</i>	
			1 Gehonoreerde projecten/locaties per element van de historische spoedopgaven: Cluster 1 (Prinseneiland c.a. te Amsterdam)	€ 1.445.859	Nee	€ 0	€ 1.923.068	
			2 Gehonoreerde projecten per element van de buitenproportionele opgaven: Element diffuus verspreid lood; Bodemsanering kinderspeelplaatsen diffuus lood Noord-Holland	€ 0	Ja	€ 0	€ 174.150	
			3 Gehonoreerde projecten per element van de buitenproportionele opgaven: Element diffuus verspreid lood; Bodemonderzoek schooltuinen diffuus lood Noord-Holland	€ 0	Ja	€ 0	€ 65.565	
			4 Gehonoreerde projecten per element van de buitenproportionele opgaven: Element PFAS; Bodemsanering terrein voormalig AWZI Rijsenhout	€ 77.874	Nee	€ 0	€ 138.617	
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan.	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld	Project afgerond (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Beschikking kenmerk
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83/11</i>
			1 Gehonoreerde projecten/locaties per element van de historische spoedopgaven: Cluster 1 (Prinseneiland c.a. te Amsterdam)	Ja		Nee	Nee	IENW/BSK-2022/232722
			2 Gehonoreerde projecten per element van de buitenproportionele opgaven: Element diffuus verspreid lood; Bodemsanering kinderspeelplaatsen diffuus lood Noord-Holland	Ja		Ja	Nee	IENW/BSK-2022/232722
			3 Gehonoreerde projecten per element van de buitenproportionele opgaven: Element diffuus verspreid lood; Bodemonderzoek schooltuinen diffuus lood Noord-Holland	Ja		Ja	Nee	IENW/BSK-2022/232722
			4 Gehonoreerde projecten per element van de buitenproportionele opgaven: Element PFAS; Bodemsanering terrein voormalig AWZI Rijsenhout	Ja		Ja	Nee	IENW/BSK-2022/232722

IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>		
			1 344 Het volwaardig afwaarderen van een 50 km/uur weg naar een 30 km/uur weg	Nee	0			
			2 360 Kruispuntplateaus ETW-ETW 60km/uur wegen	Nee	0			
			3 361 Korte rechtstanden / verkeersdempels - Drempel 60 km/uur wegen	Nee	0			
			4 380 Het volwaardig afwaarderen van een 80 km/uur weg naar een 60 km/uur weg	Nee	0			
IenW	E87	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater	Beschikingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)	Volledige zelfstandige uitvoering ? (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E87/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E87/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/06</i>
			1 IENW/BSK-2023/105429	€ 250.000	€ 300.000	€ 0	€ 0	Ja
			2 IENW/BSK-2023/363799	€ 0	€ 205.000	€ 0	€ 0	Ja
			3 IENW/BSK-2025/142481	€ 500.000	€ 500.000	€ 0	€ 0	Ja
			4 IENW/BSK-2025/210616	€ 150.000	€ 150.000	€ 0	€ 0	Ja
			Kopie beschikingsnaam/nummer	Correctie besteding (jaar T-1)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87/09</i>			
			1 IENW/BSK-2023/105429	€ 0	Nee			
			2 IENW/BSK-2023/363799	€ 100.000	Ja			
			3 IENW/BSK-2025/142481	€ 0	Nee			
			4 IENW/BSK-2025/210616	€ 0	Nee			
IenW	E94	Incidentele specifieke uitkering (water)bodemsanering 2022	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Zo nee, geef bij 05 verplicht de reden aan	Toelichting Verplicht als bij 04 'Nee' is ingevuld	Project afgerond in (jaar T) (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E94/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E94/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E94/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E94/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E94/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E94/06</i>
			1 IENW/BSK-2022/307565	€ 2.085.979	€ 2.671.383	Ja		Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E94/07</i>					
			Nee					

lenW	E97	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie Jaar T-1 per project ivm SiSa tussen medeoverheden (Jaar T-1)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E97/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E97/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/05</i>		
			1 Saneren waterbodembodem Amstel bij Uithoorn (Cindu) deel 2	€ 0	Nee	€ 0	€ 0		
		Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan.	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld	Project afgerond (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Beschikking kenmerk		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97/11</i>		
		1 Saneren waterbodembodem Amstel bij Uithoorn (Cindu) deel 2	Nee	Nog niet gestart	Nee	Nee	IENW/BSK-2025/33398		
lenW	E103	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027	Projectcategorie	Besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project <i>Geidt alleen voor SiSa 2023</i>	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in jaar T (Ja/Nee)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E103/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/06</i>	
			1 C	€ 0	€ 753.628	€ 753.628	Nee	Nee	
			2 E	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	Nee	
			3 G	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	Nee	
				Kopie projectcategorie	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan medeoverheden overgeboekte middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Beschikking kenmerk		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: E103/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E103/10</i>			
1 C	€ 0	Nee	IENW/BSK-2025/146500						
2 E	€ 0	Nee	IENW/BSK-2025/178728						
3 G	€ 0	Nee	IENW/BSK-2025/136674						
lenW	E106	Regionale Aanpak Laadinfrastructuur	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: E106/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E106/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E106/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E106/04</i>			
		€ 5.092.756	€ 9.010.895	€ 0	Nee				
lenW	E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E111/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E111/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E111/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E111/04</i>			
			1 SPUK-SEB24-03697237	€ 26.250	€ 26.250	Ja			
2 SPUK-SEB24-03697254	€ 102.250	€ 102.250	Ja						
lenW	E113	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	Besteding (jaar T) binnen werkvoorraad	Is er sprake van SiSa tussen medeoverheden (ja/nee)	Correctie (Jaar T-1) werkvoorraad ivm SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) binnen werkvoorraad	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E113/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E113/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113/05</i>		
		€ 124	Nee	€ 0	€ 124	Nee			

lenW	E115	Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Beschikking kenmerk		
			Aard controle R Indicator: E115/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E115/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E115/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E115/04		
			1 € 17.697	€ 326.648	Ja	31202780; 31205167		
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: E120/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Aard controle R Indicator: E120/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
			1 491 Draagkrachtige berm, breedte 2,00 m	Nee	0			
			2 421 Vrijliggend fietspad - b=1,5 meter	Nee	0			
3 410 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden	Nee	0						
4 473.1 Aanbrengen geleiderail	Nee	0						
5 473.2 Veilige bermen - Begin/eindstuk geleiderail (24 m)	Nee	0						
lenW	E122	Sanering Verkeerslawaal 2024	Budgetnummer, nr. deelprogramma code geluidmaatregelen	Is de geluidmaatregel 1) gevelisolatie of 2) een geluidbeperkende maatregel?	Verplicht invullen bij 1: Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen voor gevelisolatie (inclusief btw), per maatregel	Verplicht invullen bij 1: Correctie over totale besteding t/m jaar T	Verplicht invullen bij 1: Cumulatieve besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen voor gevelisolatie (inclusief btw), per maatregel	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E122/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/02	Aard controle R Indicator: E122/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/05	
			1 nvt	nvt	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie budgetnummer	Verplicht invullen bij 2: Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen voor geluidbeperkende maatregelen (exclusief btw), per maatregel	Verplicht invullen bij 2: Correctie over totale besteding t/m jaar T	Verplicht invullen bij 2: Cumulatieve besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen voor geluidbeperkende maatregelen (exclusief btw), per maatregel	Geluidmaatregel afgerond Ja/Nee	Eindverantwoording over de beschikking Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicator: E122/06	Aard controle R Indicator: E122/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E122/11
			1 nvt	€ 0	€ 0	€ 0	nvt	Nee
EZ	F14	Regeling specifieke uitkering MIT 2021	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting		
			Aard controle R Indicator: F14/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F14/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F14/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F14/04		
			-€ 383.990	€ 3.542.703	Ja	negatieve besteding jaar T lvm lagere definitieve beschikking		

EZ	F25	Regeling specifieke uitkering MIT	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F25/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: F25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F25/05</i>		
			1	1300033152	€ 46.732	€ 4.099.870	Nee		
			2		-€ 146.529	€ 3.153.131			negatieve besteding jaar T ivm lagere definitieve beschikkingen
			3	1300034466	€ 2.469.887	€ 3.486.704	Nee		
4	1300036260	€ 1.041.595	€ 1.041.595	Nee					
EZ	F39	Specifieke uitkering uitbreiding capaciteit omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: F39/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F39/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F39/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: F39/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F39/05</i>		
			€ 1.336.368	€ 2.026.496	Nee	€ 0	Nee		
VRO	J5	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals derde tranche	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: J5/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J5/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J5/03</i>				
			€ 0	€ 0	Nee				
VRO	J6	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan medeoverheden overgeboekte middelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering (jaar T)	Correctie cofinanciering (jaar T-1) i.v.m. cofinanciering van medeoverheden	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	
			Zelfstandige uitvoering			Zelfstandige uitvoering	Zelfstandige uitvoering		
			<i>Aard controle R Indicator: J6/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J6/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: J6/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J6/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6/06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen	Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6/10</i>			
			0	0	Nee	Nee			
VRO	J18	Regeling specifieke uitkering isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) uitgesplitst in indicatoren J18/03 en J18/04	Besteding (jaar T) ten behoeve van het aanstellen of aannemen van een regiocoördinator en/of organiseren of inhuren van expertise voor of op andere wijze ondersteunen van de isolatieopgave in de regio zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel a en onderdeel b	Besteding (jaar T) ten behoeve van het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg en/of op regionaal niveau naar behoefte leggen van een verbinding met andere bovenlokale opgaven die gerelateerd zijn aan de isolatieopgave zoals bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a en onderdeel b	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J18/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/05</i>		
			1	2025-0000114632	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2	2025-0000114702	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

VRO	J41	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw Provincies	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise <i>Aard controle R Indicator: J41/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden <i>Aard controle R Indicator: J41/02</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden <i>Aard controle R Indicator: J41/03</i>	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41/04</i>	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41/05</i>	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41/06</i>
			€ 0	€ 6.190.083	€ 6.190.083	0	38	85.861
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41/07</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41/08</i>				
			Nee	Ja				
VRO	J59	Kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving in NOVI/NOVEX-gebieden	Besteding over het totale project (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J59/01</i>	Cumulatieve besteding over het totale project (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J59/02</i>	Zelfstandige uitvoering? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J59/03</i>	Correctie indicator bestedingen (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: J59/04</i>	Activiteiten die zijn omschreven in het interbestuurlijk vastgestelde plan van aanpak/ontwikkelperspectief (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J59/05</i>	Eindverantwoording? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J59/06</i>
			€ 114.153	€ 432.335	Ja	€ 0	Ja	Nee
VRO	J81	Specifieke uitkering aan provincies ten behoeve van de financiering van (tijdelijke) capaciteit of externe expertise voor het opstellen en uitvoeren van de woondeals	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: J81/01</i>	Aantal woondeals dat is tot stand gekomen met hulp van deze middelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J81/02</i>	Zelfstandige uitvoering: Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J81/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J81/04</i>		
			€ 535.732	2	Ja	Ja		
VRO	J86	Specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed tweede tranche Provincies	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: J86/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/02</i>	Aantal kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren waarmee een ontzorgingstraject is gestart <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/03</i>	Aantal kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren waarmee een ontzorgingstraject is doorlopen tot aan het moment van aanbesteding van maatregelen om vastgoed te verduurzamen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/04</i>	Aantal gebouwde onroerende zaken dat hiermee wordt bereikt door het provinciaal ontzorgingsprogramma <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/05</i>	Is de opgedane regionale kennis en ervaring gedeeld met het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed? (Ja/Nee/Nvt) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/06</i>
			€ 1.416.614	€ 3.074.670	261	185	526	Ja
			Worden kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren begeleid bij het opstellen van portefeuilleroutekaarten die richting geven aan het realiseren van de klimaatdoelstellingen in 2030 en 2050 (Ja/Nee/Nvt) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/07</i>	Worden kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren begeleid bij het aanvragen van subsidies voor verduurzamingsmaatregelen en het opstellen van relevante (advies-)documenten om te voldoen aan de voorwaarden voor subsidieverlening (Ja/Nee/Nvt) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/08</i>	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/09</i>	Eventuele toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J86/10</i>		
			Ja	Ja	Nee			

VRO	J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee)	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: J95/01 € 1.515.052	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/02 € 1.515.052	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/03 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/04 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/05	
VRO	J103	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals tweede tranche	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Zelfstandige uitvoering: Ja/Nee	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: J103/01 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: J103/02 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: J103/03 Nee			
VRO	J104	Specifieke uitkering deelprogramma [Infra/gebouwen] van het NGF-programma Toekomstbestendige Leefomgeving	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J104/01 NGFTLSP01	Aard controle R Indicator: J104/02 € 81.120	Aard controle n.v.t. Indicator: J104/03 € 106.320	Aard controle n.v.t. Indicator: J104/04 Nee		
VRO	J112	Kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving in acht NOVEX-gebieden	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: J112/01 € 132.469	Aard controle R Indicator: J112/02 € 195.610	Aard controle n.v.t. Indicator: J112/03 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: J112/04 Nee		
VRO	J117	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Naam onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) per onderdeel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117/01	Aard controle R Indicator: J117/02	Aard controle R Indicator: J117/03			
			1 Ondersteuning gemeenten bij opstellen (pre)SMP's	€ 0	€ 0			
			2 Handhaving	€ 0	€ 0			
			3 Beoordeling ontheffingsverzoeken WNB	€ 0	€ 0			
			4 Aan gemeenten ten behoeve van alternatieve verblijfplaatsen	€ 0	€ 0			
			5 Alternatieve verblijfplaatsen	€ 29.796	€ 29.796			
Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan medeoverheden overgeboekte middelen			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
Aard controle R Indicator: J117/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J117/05							
€ 1.369.360	Nee							

VRO	J118	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma verduurzaming kleine en micro mkb-ondernemingen en bedrijventerreinen	Naam programma	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Is de opgedane regionale kennis en ervaring gedeeld binnen en buiten de eigen provincie, gemeente of brancheorganisatie, waaronder landelijke initiatieven (Ja/Nee)	Is het project afgerond in jaar T (Ja/Nee)	Eventuele toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J118/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/06</i>
			1 MKB Ontzorgingsprogramma	€ 588.356	€ 588.356	Ja	Nee	
			2 Programma verduurzaming bedrijventerreinen	€ 437.133	€ 437.133	Ja	Nee	
		Het aantal bedrijventerreinen waarbij de organisatiegraad is opgezet ten behoeve van de verduurzaming	Het aantal bedrijventerreinen waarbij de organisatiegraad is verbeterd ten behoeve van de verduurzaming	Het aantal kleine en micro ondernemingen waarmee een ontzorgingstraject is doorlopen tot aan het moment van aanbesteding van maatregelen om vastgoed te verduurzamen	Worden kleine en micro ondernemingen begeleid/ondersteund bij het voorbereiden en aanvragen van een subsidie of lening voor het verduurzamen van de bedrijfsprocessen en haar bedrijfsmatig vastgoed (Ja/Nee)			
		<i>Programma verduurzaming bedrijventerreinen</i>	<i>Programma verduurzaming bedrijventerreinen</i>	<i>MKB Ontzorgingsprogramma</i>	<i>MKB Ontzorgingsprogramma</i>			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J118/10</i>			
		0	16	0	Ja			
VRO	J210	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw Provincies	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Vanaf SiSa 2023 inclusief uitvoering door derden	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen Vanaf SiSa 2023 inclusief uitvoering door derden	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd Vanaf SiSa 2023 inclusief uitvoering door derden	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: J210/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J210/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210/06</i>
			€ 8.108.402	€ 8.444.796	107	142	34.759	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210/07</i>						
		Ja						
KGG	K2	Specifieke uitkering gebiedsinvesteringen aanlandlocaties Net op Zee	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T-1)	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Correctie bestedingen (jaar T-1) i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Vanaf SiSa 2025	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Storting in geormerkt gemeentelijk fonds (Jaar T)
			<i>Aard controle R Indicator: K2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: K2/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: K2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: K2/06</i>
			€ 0	€ 89.670	€ 89.670	€ 0	Nee	€ 0
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R Indicator: K28/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06</i>
			€ 4.084.617	€ 1.144.906	€ 128.735	€ 7.737.891	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07</i>						
		Nee						

KGG	K43	Specifieke uitkering naderingsdetectiesystemen voor bestaande windturbines op land	Coördinaten windturbine	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van derden	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: K43/01	Aard controle R Indicator: K43/02	Aard controle R Indicator: K43/03	Aard controle R Indicator: K43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: K43/05	
			1 1774 NV Sloodorp	€ 104.767	€ 104.766	€ 314.300	Nee	
			2 1774 NV Sloodorp	€ 68.475	€ 68.655	€ 205.693	Nee	
			3 1774 NV Sloodorp	€ 27.990	€ 27.990	€ 83.970	Nee	
LVVN	L7	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Totale Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2021	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: L7/01	Aard controle R Indicator: L7/02	Aard controle R Indicator: L7/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L7/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7/06
			1 Grid Laag Holland 1509752/1538581	€ 0	€ 177.196	Nee	Nee	
			2 Alkmaarder-Uitgeestermeer 1509653/1537766	€ 0	€ 230.000	Nee	Nee	
			3 Waterland-Oost 1671242/1714828	€ 4.659	€ 495.341	Ja	Ja	
			4 Amsterdam Burkmeer 1722115/1741940	€ 0	€ 175.771	Nee	Nee	
			5 Ilperveld 1559639/1621839	€ 0	€ 752.000	Ja	Ja	Bestedingen worden deels door provincie gedragen
			6 HHNK Kennis & Inzicht 1709087/1749162	€ 0	€ 133.000	Nee	Nee	
			7 Vereniging agrarisch natuurbeheer Water, Land en Dijken 1598575/1634001	€ 0	€ 17.000	Ja	Ja	
			8 Vereniging agrarisch natuurbeheer Water, Land en Dijken 1893757/1936390	€ 0	€ 276.000	Ja	Nee	
			9 Natuurmonumenten 2006102/2116593	€ 0	€ 958.000	Ja	Nee	Bestedingen worden deels door provincie gedragen
			10 Staatsbosbeheer 1924272/2105147	€ 0	€ 1.700.000	Ja	Nee	Bestedingen worden deels door provincie gedragen
LVVN	L10	Regeling specifieke uitkering Impuls Veenweiden	Gebiedsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: L10/01	Aard controle R Indicator: L10/02	Aard controle R Indicator: L10/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L10/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L10/05	
			1 Ronde Hoep 1721527/1744229	€ 0	€ 266.300	Nee		
			2 Bijdrage Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen 1200014933 + Slappe bodem 1200026570	€ 33.000	€ 61.264	Nee		
			3 Inhuur adviseur Regionale Veeuweide Strategie	€ 0	€ 84.907	Ja		
			4 Loket Veenweideboeren 1904839/1904842	€ 0	€ 300.000	Nee		
			5 Proces Reg Veenweide Strat 1200013366	€ 0	€ 49.943	Ja		
			6 Aankoop gronden veenweiden	€ 2.644.406	€ 4.556.837	Nee		
			7 Bijdrage Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling (NKB) 1200012284	€ 0	€ 30.000	Nee		
			8 Cofinanciering Prov. Zuid-Holland VIP-NL	€ 0	€ 1.170.455	Ja		
			9 Bodem/klimaattraject CONO boeren (Wij Land) 1767728/1927723	€ 0	€ 50.000	Nee		
			10 Loket Veenweideboeren 2216144/2227177	€ 0	€ 1.295.000	Nee		
			11 Polderprogramma Prachtige Bovenkerkerpolder 2229590/2318872	€ 0	€ 664.500	Nee		
			12 VIP-NL fase 2 2279474	€ 342.857	€ 342.857	Nee		
			13 PPS Wijs met Wormen (teggangaan leverbot)	€ 100.000	€ 100.000	Nee		
			14 Deelregio Laag Holland: Valuta voor Veen	€ 38.060	€ 38.060	Nee		

LVVN	L16	Enmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur	Naam Uitvoeringsprogramma	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma - exclusief uitvoering door derden	Cumulatieve besteding (t/m jaar uitvoering door derden)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T). Vanaf SiSa 2022 inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma	Uitvoeringsprogramma volgens uitvoeringsplan uitgevoerd (Ja/Nee)	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: L16/01	Aard controle R Indicator: L16/02	Aard controle R Indicator: L16/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/06	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/07
			1 PN01. 'Versnelling binnenduinkansen'	€ 0	€ 7.821.292	€ 0		Ja	Ja
			2 PN02. voorverkenning hydro-bufter Zwanenwater	€ 53.425	€ 82.050	€ 0		Ja	Ja
			3 PN03. Hydrologische verbetering Middenduin Kennemerland	€ 38.945	€ 92.750	€ 12.841		Ja	Nee
			4 PN04. Vernatten natuur duinen Texel	€ 130.844	€ 311.448	€ 43.143		Ja	Ja
			5 PN05. Dynamisch kustbeheer Texel	€ 19.700	€ 360.860	€ 0		Ja	Ja
			6 PN06. Zanderij castricum (extra kwel natuur)	€ 1.759.254	€ 1.776.446	€ 0		Ja	Ja
			7 PN07. Impuls dynamisering zeereep Castricum	€ 180.152	€ 427.085	€ 0		Ja	Ja
			8 PN08. Bos-/omvorming inrichting Kennemerduinen/Kraansvlak & Bergen	€ 739.374	€ 2.273.099	€ 0		Ja	Nee
			9 PN09. Revitalisering bos Leyduin	€ 0	€ 250.000	€ 0		Ja	Ja
			10 PN10. Verwijderen Japanse Duizendknoop in bossen Gooi	€ 0	€ 425.000	€ 0		Ja	Nee
			11 PN11. Herstel mineralenbalans oude bossen	€ 0	€ 232.500	€ 0		Ja	Nee
			12 PN12. mineralengift heide	€ 0	€ 742.500	€ 0		Ja	Nee
			13 PN13 Berijfsverpl. LH	€ 0	€ 1.830.000	€ 0		Ja	Ja
			14 PN14. Wormer en Jisperveld (oeverbeschoeiing)	€ 0	€ 1.249.167	€ 0		Ja	Ja
			15 PN15 Verkenningen systeemherstel Laag-Holland	€ 77.232	€ 486.989	€ 0		Ja	Nee
			16 PN16. Habitatherstel Eilandspolder; verbeteren veenmosrietlanden	€ 49.105	€ 117.410	€ 16.191		Ja	Ja
			17 PN17. hydrologische maatregelen Varkensland; tbv botanisch hooiland, plas-dras en moeras	€ 261.749	€ 623.031	€ 86.306		Ja	Ja
			18 PN18. hydrologische maatregelen IVOT en Westzaan	€ 599.880	€ 1.428.221	€ 197.798		Ja	Nee
			19 PN19. Emissie verlaging overgangzone incl pilots	€ 0	€ 210.062	€ 162.062		Ja	Ja
			20 PN20. Natuurimpuls IJperveld en Eilandspolder	€ 0	€ 700.000	€ 0		Ja	Ja
			21 PN22. Broedvogeleilanden Kustvogels Texel	€ 0	€ 116.873	€ 0		Ja	Ja
			22 PN23. revitaliseren bossen; Robbenoord, Diemerbos, Waarderhout, Groote Vliet/De Weelen, Noorderbos en Schoorlse Duinen	€ 86.203	€ 1.203.938	€ 28.424		Ja	Nee
			23 PN24. Spaarnwoude e.a. revitalisering bos en recreatieve zonering	€ 0	€ 343.904	€ 15.606		Ja	Nee
			24 PN25. verlandingsreeks Oostelijke Vechtplassen	€ 358.438	€ 1.091.271	€ 0		Ja	Nee
			25 PN26 waterkwaliteit het Hol (OVP)	€ 0	€ 2.612.487	€ 0		Ja	Nee
			26 PN27. hydrologische verkenning Gooi	€ 126.222	€ 311.117	€ 0		Ja	Nee
			27 PN29 Afkoppelen nutriëntenrijk water	€ 0	€ 1.100.000	€ 128.938		Ja	Ja
			28 PN30 defosfatering water Vechtplassen	€ 0	€ 154.890	€ 0		Ja	Ja
			29 PN33. Kennemerland openmaken; struweel verwijderen	€ 0	€ 483.448	€ 0		Ja	Ja
			30 PN39. Exotenbestrijding Kennemerland Zuid - Middenduin	€ 12.777	€ 30.463	€ 4.213		Ja	Nee
			31 PN40. Exotenbestrijding Schoorlse Duinen - Amerikaanse Vogelkers	€ 52.337	€ 124.580	€ 17.258		Ja	Nee
			32 PN49. Extra inzet invasieve exoten, watercrassula Texel	€ 5.222	€ 933.263	€ 0		Ja	Nee
			33 Bossenstrategie / boscompensatie	€ 0	€ 158.674	€ 0		Ja	Nee
			34 PN99	€ 567	€ 129.944	€ 0		Ja	Ja

	Kopie Uitvoeringsprogramma	Toelichting	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/07	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L16/09
1	PN01. 'Versnelling binnenduinrand kansen'		Ja
2	PN02. voorverkenning hydro-buffer Zwanenwater		Ja
3	PN03. Hydrologische verbetering Middenduin Kennemerland		Ja
4	PN04. Vernatten natuur duinen Texel		Ja
5	PN05. Dynamisch kustbeheer Texel		Ja
6	PN06. Zanderij castricum (extra kweinatuur)		Ja
7	PN07. Impuls dynamisering zeereep Castricum		Ja
8	PN08. Bos'-omvorming inrichting Kennemerduinen/Kraansvlak & Bergen		Ja
9	PN09. Revitalisering bos Leyduin		Ja
10	PN10. Verwijderen Japanse Duizendknoop in bossen Gooi		Ja
11	PN11. Herstel mineralenbalans oude bossen		Ja
12	PN12. mineralengift heide		Ja
13	PN13. Berijfsverpl. LH		Ja
14	PN14. Wormer en Jisperveld (oeverbeschouwing)		Ja
15	PN15. Verkenningen systeemherstel Laag-Holland		Ja
16	PN16. Habitatherstel Eilandspolder; verbeteren veenmosriellanden		Ja
17	PN17. hydrologische maatregelen Verkenland, tlv botanisch hooiland, plas-drias en moeras		Ja
18	PN18. hydrologische maatregelen IVOT en Westzaan		Ja
19	PN19. Emissie vertaging overgangszone incl pilots		Ja
20	PN20. Natuurimpuls IJperveld en Eilandspolder		Ja
21	PN22. Broedvogeleilanden Kustvogels Texel		Ja
22	PN23. revitaliseren bossen; Robbenoord, Diemberbos, Waarderhout, Groote Vliet/De Weelen, Noorderbos en Schoorlse Duinen		Ja
23	PN24. Spaarwoude e.a. revitalisering bos en recreatieve zonerings		Nee
24	PN25. verlandingsreeks Oostelijke Vechtplassen		Ja
25	PN26. waterkwaliteit het Hol (OVP)		Ja
26	PN27. hydrologische verkenning Gooi		Ja
27	PN29. Afkoppelen nutriëntenrijk water		Nee
28	PN30. defosfatering water Vechtplassen		Nee
29	PN33. Kennemerland openmaken; struweel verwijderen		Ja
30	PN39. Exotenbestrijding Kennemerland Zuid - Middenduin		Ja
31	PN40. Exotenbestrijding Schoorlse Duinen - Amerikaanse Vogelkers		Ja
32	PN49. Extra inzet invasieve exoten, watercrassula Texel		Ja
33	Bossenstrategie / boscompensatie		Nee
34	PN99		Ja

LVVN	L25	Regeling specifieke uitkering provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied	Naam versnellingsvoorstel	Besteding (jaar T)	Totale cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)	Baten (jaar T) vermogensvorming	Totale cumulatieve baten vermogensvorming (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L25/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L25/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: L25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L25/05</i>	
			1	Integrale aanpak stikstofreductie Rondehoep	€ 285.628	€ 317.680	€ 0	€ 0
		Eindverantwoording (Ja/Nee)?						
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L25/06</i>						
		Nee						
LVVN	L32	Specifieke uitkering Regeling uitvoering aanpak piekbelasting	Selecteer welke van toepassing (samenwerkingsovereenkomst/ werkafspraken)	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)?		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L32/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L32/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L32/04</i>		
		1	Werkafspraken	€ 107.815	€ 211.732	Nee		
LVVN	L33	Specifieke uitkering Uitvoeringsprogramma Natuur op grond van de Regeling specifieke uitkering Programma Natuur 2e fase	Onderdeel	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L33/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L33/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L33/03</i>			
			1	Aanleg bos in het kader van boscompensatie	€ 4.217.585	€ 4.217.585		
			2	Overige uitvoeringsactiviteiten	€ 148.588	€ 187.134		
		Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen voor uitvoeringsactiviteiten ten behoeve van natuurgebieden die buiten Natura 2000-gebieden zijn gelegen (t/m jaar T)	(Verwachte) opbrengsten door verwerving van vermogensbestanddelen (t/m jaar T)	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee)			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L33/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L33/05</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: L33/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L33/07</i>			
		€ 0	€ 797.140	€ 0	Nee			
LVVN	L35	Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml)	Naam maatregelpakket	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Correctie besteding (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen i.v.m. aan medeoverheden overgeboekte middelen Vanaf SiSa 2025	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van rijksmiddelen		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L35/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L35/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L35/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L35/04</i>		
			1	Fieldlab Groene Hart	€ 226.525	€ 0	€ 270.535	
			2	Fietspad Blijdesteinweg	€ 36.353	€ 0	€ 65.833	
			3	Faunapassage Maxisweg	€ 336.948	€ 0	€ 336.948	
				Besteding (jaar T) aan directe uitvoeringskosten ten laste van Rijksmiddelen	Correctie besteding aan directe uitvoeringskosten ten laste van Rijksmiddelen (jaar T-1) i.v.m. aan medeoverheden overgeboekte middelen	Totale cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) aan directe uitvoeringskosten ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)?	
	<i>Aard controle R Indicator: L35/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: L35/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L35/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L35/08</i>				
		Zelfstandige uitvoering	Vanaf SiSa 2025					
		€ 147.622	€ 0	€ 191.632	Nee			

LVVN	L36	Regeling provinciale gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)?		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L36/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/04</i>		
			1 <i>MGB24-03781353</i>	€ 0	€ 0	Nee		
			2 <i>MGB25-03892394</i>	€ 0	€ 0	Nee		
			Referentienummer van de subsidieverstrekking	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Is voldaan aan de vereisten voor de volledige of gedeeltelijke sluiting van een veehouderijlocatie (Ja/Nee)?	Is de bijdrage voor het vervallen van het productierecht gelijk aan een taxatie door twee onafhankelijke taxateurs gezamenlijk en opgesteld in opdracht van de provincie (Ja/Nee/n.v.t.)?	Is de bijdrage voor het waardeverlies van de voor de veehouderij op de veehouderijlocatie gebruikte productiecapaciteit gelijk aan een taxatie door twee onafhankelijke taxateurs gezamenlijk en opgesteld in opdracht van de provincie (Ja/Nee)?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: L36/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/07</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: L36/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: L36/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: L36/10</i>
			1 <i>MGB24-03781353</i>	€ 0	€ 0	Nee	<i>n.v.t.</i>	<i>Nee</i>
			2 <i>MGB25-03892394</i>	€ 0	€ 0	Nee	<i>n.v.t.</i>	<i>Nee</i>
			Kopie referentienummer van de subsidieverstrekking	Is de bijdrage voor de kosten van het afbreken en verwijderen van de voor de veehouderij (...) gebruikte productiecapaciteit gelijk aan de werkelijk gemaakte sloopkosten en zijn de onvoorwaardelijk ontvangen gelden (...) verrekend met deze bijdrage (Ja/Nee)?	Is de bijdrage voor de kosten voor leges voor vergunningen en planologische procedures, die verbonden zijn met de volledige of gedeeltelijke sluiting van een veehouderijlocatie, gelijk aan de werkelijk gemaakte kosten (Ja/Nee)?	Is de vergoeding van kosten voor inhuur van deskundigen en overige kosten van derden die direct verbonden zijn met (...) de activiteiten tav vervallen productierecht, waardeverlies (...) en volledig of gedeeltelijk afbreken en verwijderen van de productiecapaciteit maximaal € 5000 (Ja/Nee/n.v.t.)?	Eventuele toelichting op indicatoren L36/08 t/m L36/14	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: L36/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: L36/13</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: L36/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L36/15</i>	
			1 <i>MGB24-03781353</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>	<i>n.v.t.</i>		
			2 <i>MGB25-03892394</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>	<i>n.v.t.</i>		

LVVN	L37	Regeling provinciale maatregelen PAS-melders 2024	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)?			
			<i>automatisch berekend</i> <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/01</i>	<i>Automatisch berekend</i> <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/03</i>			
			1 € 0	€ 0	Nee			
			Omschrijving van de maatregel	Karakter van de maatregel	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Is de aankoopsom, indien van toepassing, gebaseerd op een taxatie door een onafhankelijke taxateur conform marktwaarde (Ja/Nee/N.v.t)?	Wat is de restwaarde van door de provincie verworven vermogensbestanddelen?
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: L37/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/07</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: L37/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: L37/09</i>
			1 <i>nvt</i>	<i>nvt</i>	€ 0	€ 0	<i>n.v.t</i>	€ 0
			2 <i>nvt</i>	<i>nvt</i>	€ 0	€ 0	<i>n.v.t</i>	€ 0
			3 <i>nvt</i>	<i>nvt</i>	€ 0	€ 0	<i>n.v.t</i>	€ 0
			Kopie naam/nummer van de maatregel	Is de vrijgekomen depositieruimte uitsluitend gebruikt voor het legaliseren van PAS-melders (Ja/Nee)?	Is voldaan aan de juridische en beleidsmatige kaders op het moment van besteding van de middelen (Ja/Nee)?			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/10</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: L37/11</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: L37/12</i>			
			1 <i>nvt</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>			
			2 <i>nvt</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>			
			3 <i>nvt</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>			
			Kopie naam/nummer van de maatregel	Naam opgelost gemeld PAS-project	Wat is de waarde van het opgeloste gemeld PAS-project?	Vul in totale besteding per opgelost gemeld PAS-project		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: L37/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: L37/15</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: L37/16</i>		
			1 <i>nvt</i>	<i>nvt</i>	€ 0	€ 0		
			2 <i>nvt</i>	<i>nvt</i>	€ 0	€ 0		
			3 <i>nvt</i>	<i>nvt</i>	€ 0	€ 0		

5.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording lichten Gedeputeerde Staten toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de Provinciale Staten vastgestelde kaders zoals de begroting en provinciale verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de Provinciale Staten op 8 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de Provinciale Staten bepaald en bedraagt 2% (maximaal 2) van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 14,1 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Gedeputeerde Staten stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 11,1 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 14,1 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0,2 miljoen acceptabel op basis van door Provinciale Staten vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de Provinciale Staten aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.6 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Publiek Belang Accountants B.V.
Sir Winston Churchillaan 370 F 442
2285 SJ Rijswijk (ZH)
info@publiekbelangaccountants.nl
www.publiekbelangaccountants.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de provincie Noord-Holland te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de provincie Noord-Holland op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2025;
- de balans per 31 december 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- de Sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de provincie Noord-Holland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Op alle opdrachten verricht door Publiek Belang Accountants zijn algemene voorwaarden van toepassing welke bij de Kamer van Koophandel zijn gedeponereerd. Publiek Belang Accountants is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 87229328.

Lid van Coöperatie
De Maatschappelijke
Accountants

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 14.135.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met Provinciale Staten overeengekomen dat wij aan Provinciale Staten tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 400.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa-, of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in provincie Noord-Holland en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop Gedeputeerde Staten inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de organisatie- en governancestructuur, de interne beheersing, de informatiesystemen en cultuur en gedrag in relatie tot fraude geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het college c.q. management, de gedragscode en klokkenluidersregeling.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij het management en bij het College van Gedeputeerde Staten of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

Het risico is dat het management maatregelen van interne controle doorbreekt. In dat kader hebben wij aandacht besteed aan journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het

opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt, aan schattingen en aan significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering. Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college c.q. management zoals de waardering van vaste activa. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college c.q. management bij deze posten.

Wij hebben frauderisico's onderscheiden op opdrachtverlening voor meerwerk op infrastructurele werken en op de rechtmatigheid van betalingen en op deze frauderisico's met verhoogde aandacht gerichte werkzaamheden uitgevoerd.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd: over 2025 hebben wij een handmatige betaling die buiten het gestandaardiseerde betaalproces om heeft plaatsgevonden gecontroleerd. Ook hebben wij kennisgenomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Tenslotte hebben wij gezorgd voor een professioneel kritische instelling van ons team.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen voor fraude gebleken.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' in het jaarverslag heeft Gedeputeerde Staten een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de provincie om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden ten aanzien van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen voor het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie betreffen:

- Het kennisnemen van de (risico)analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen. Wij hebben ons mede gericht op de vraag of deze paragraaf alle relevante informatie bevat, gegeven de kennis die wij hebben vanuit de controle van de jaarrekening.
- Het kennisnemen van de meerjarenbegroting.

- Het kennisnemen van het oordeel van de financieel toezichthouder (het Ministerie van BZK) of de begroting van de provincie structureel en reëel in evenwicht is.
- Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen voor de conclusie en veronderstellingen van het college, voor het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt, dat uw provincie goed in staat is om financiële risico's op te vangen. Vanuit de voorgeschreven financiële kengetallen blijken een stabiele en toereikende solvabiliteit, structurele exploitatieruimte en onbenutte belastingcapaciteit. Doordat de afgelopen jaren veel is geïnvesteerd en een omvangrijk bedrag is uitgeleend, beschikt uw provincie wel over minder liquiditeiten waardoor de komende jaren een financieringsbehoefte zal blijven bestaan.

Onze werkzaamheden leiden niet tot bevindingen waaruit gerede twijfel over uw financiële positie zou kunnen blijken.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het College van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het College van Gedeputeerde Staten tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het College van Gedeputeerde Staten noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel Ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten voor de jaarrekening

Het College van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële

rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het College van Gedeputeerde Staten tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het College van Gedeputeerde Staten noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Gedeputeerde Staten de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de provincie in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het College van Gedeputeerde Staten moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Provinciale Staten is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de provincie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Gedeputeerde Staten en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het College van Gedeputeerde Staten gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de provincie in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de provincie haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de provincie;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de provincie opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de provincie als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de provincie zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met Provinciale Staten onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 12 mei 2026

Publiek Belang Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.D.H. Killeen RA MGA

---

6. Bijlagen

6.1 Investeringsuitgaven en kredieten

Overzicht van het verloop van investeringsuitgaven en kredieten

Omschrijving van de investeringsuitgaven x € 1.000	Beschikbaar krediet (bruto) tm 2024	krediet mutaties 2025	Beschikbaar krediet (bruto) tm 2025	Besteding t/m 2024	Besteding 2025	Besteding tm 2025	Restant krediet (bruto) ultimo 2025	Te realiseren bijdrage derden	Realisatie bijdrage derden tm 2025	Nog te realiseren bijdrage derden
MATERIELE VASTE ACTIVA										
a. Investerings met een economisch nut:										
<u>Gronden en terreinen</u>										
Krediet strategische grondaankopen	60.000	0	60.000	38.875	317	39.192	20.808	0	0	0
Krediet SPUK gronden	30.000	0	30.000	1.912	2.643	4.555	25.445	24.864	4.555	20.309
Krediet NNN-gronden	250.000	0	250.000	50.476	6.387	56.863	193.137	9.654	9.654	0
	340.000	0	340.000	91.264	9.346	100.610	239.390	34.518	14.209	20.309
<u>ICT</u>										
Krediet technische installaties	1.670	0	1.670	1.527	0	1.527	143	0	0	0
<u>Investerings Steunpunten B&U</u>										
Krediet gebouwen	5.435	2.980	8.415	1.285	5.729	7.014	1.401	0	0	0
Totaal investeringen met een economisch nut	347.105	2.980	350.085	94.076	15.075	109.152	240.933	34.518	14.209	20.309
b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut:										
<u>Vervangingsinvesteringen</u>										
Krediet PMO kunstwerken - sluizen	40.700	0	40.700	25.343	8.806	34.148	6.552	0	0	0
Krediet PMO kunstwerken - bruggen	126.454	10.355	136.809	85.820	12.567	98.387	38.422	0	0	0
Krediet PMO vaarwegen en oevers	60.079	-168	59.911	35.429	14.628	50.057	9.854	0	0	0
Krediet PMO wegen	78.155	0	78.155	38.254	7.013	45.267	32.888	0	0	0

Krediet technische installaties	61.976	-550	61.426	31.996	6.858	38.854	22.572	0	0	0
Voorschotkrediet uit 10 miljoen	400	6.400	6.800	289	1.945	2.234	4.566	0	0	0
	367.764	16.037	383.801	217.131	51.816	268.947	114.854	0	0	0

Verbeter- en uitbreidingsinvesteringen

Krediet PMI kunstwerken - bruggen	71.664	1.258	72.922	61.289	2.296	63.585	9.337	10.839	8.753	2.086
Krediet PMI kunstwerken - sluizen	54.412	0	54.412	52.238	0	52.238	2.174	40.211	37.602	2.609
Krediet PMI openbaar vervoer	165.027	6.538	171.565	133.405	9.255	142.660	28.905	46.865	12.063	34.802
Krediet PMI wegen	287.935	25.914	313.849	229.588	26.447	256.035	57.814	63.806	33.176	30.630
Krediet Innovatieve projecten	6.050	0	6.050	5.822	7	5.829	221	0	0	0
Voorschotkrediet uit 10 miljoen	7.300	-4.600	2.700	357	64	421	2.279	0	0	0
	592.388	29.109	621.497	482.697	38.070	520.767	100.730	161.721	91.594	70.127

Programma natuurontwikkeling

Krediet Groenprojecten	2.072	0	2.072	499	-32	467	1.604	0	0	0
------------------------	-------	---	-------	-----	-----	-----	-------	---	---	---

Totaal investeringen met een maatschappelijk nut	962.224	45.146	1.007.370	700.327	89.854	790.182	217.188	161.721	91.594	70.127
---	----------------	---------------	------------------	----------------	---------------	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------

Totaal	1.309.329	48.126	1.357.455	794.403	104.930*	899.333	458.122	196.239	105.803	90.436
---------------	------------------	---------------	------------------	----------------	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------

* In de staat van MVA is bij de investeringen een bedrag van € 105,9 miljoen opgenomen. De opbouw van de kredietstaat is net iets anders dan die van de staat MVA. Het verschil is te verklaren doordat in de kolom (in bovenstaande tabel) bij "Besteding 2025" de bruto investeringen, minus de baten van PMO-projecten (€ 0,2 miljoen) en de desinvesteringen (€ 0,1 miljoen) zijn opgenomen.

Specificatie van het verloop van investeringsuitgaven en kredieten

Omschrijving van de investeringsuitgaven x € 1.000	Beschikbaar krediet (bruto) tm 2024	krediet mutaties 2025	Beschikbaar krediet (bruto) tm 2025	Besteding t/m 2024	Besteding 2025	Besteding tm 2025	Restant krediet (bruto) ultimo 2025	Te realiseren bijdrage derden	Realisatie bijdrage derden tm 2025	Nog te realiseren bijdrage derden
MATERIELE VASTE ACTIVA										
a. Investerings met een economisch nut:										
<u>Gronden en terreinen</u>										
Krediet strategische grondaankopen										
P.00183 - Aankoop strategische gronden	15.786	0	15.786	15.786	0	15.786	0	0	0	0
P.00228 - Aankoop strategische gronden	1.672	0	1.672	1.672	0	1.672	0	0	0	0
P.00233 - Aankoop strategische gronden 2	6.705	295	6.999	6.705	317	7.022	-22	0	0	0
P.00260 - Aankoop strategische gronden	14.713	0	14.713	14.713	0	14.713	0	0	0	0
P.00259 - Te verdelen krediet strat. grondaankopen	21.125	-295	20.830	0	0	0	20.830	0	0	0
	60.000	0	60.000	38.875	317	39.192	20.808	0	0	0
Krediet SPUK gronden										
P.00205 - Aankoop gronden Veenweiden (CO2 red.)	30.000	0	30.000	1.912	2.643	4.555	25.445	24.864	4.555	20.309
	30.000	0	30.000	1.912	2.643	4.555	25.445	24.864	4.555	20.309
Krediet NNN-gronden										
P.00182 - Grond aankopen NNN GROEN	250.000	0	250.000	50.476	6.387	56.863	193.137	9.654	9.654	0
	250.000	0	250.000	50.476	6.387	56.863	193.137	9.654	9.654	0
Totaal Gronden	340.000	0	340.000	91.264	9.346	100.610	239.390	34.518	14.209	20.309
<u>ICT</u>										
Krediet technische installaties										
P.00219 - Netwerkvoorziening buiten-werklocaties	1.670	0	1.670	1.527	0	1.527	143	0	0	0

Totaal ICT	1.670	0	1.670	1.527	0	1.527	143	0	0	0
-------------------	--------------	----------	--------------	--------------	----------	--------------	------------	----------	----------	----------

Investerings Steunpunten B&U

Krediet gebouwen

P.00058 - Verbouwing steunpunt Vijfhuizen	915	0	915	686	28	714	201	0	0	0
P.00145 - Energie neutraal maken steunpunten	4.520	2.980	7.500	599	5.701	6.300	1.200	0	0	0
	5.435	2.980	8.415	1.285	5.729	7.014	1.401	0	0	0

Totaal Investerings Steunpunten B&U	5.435	2.980	8.415	1.285	5.729	7.014	1.401	0	0	0
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	----------	----------	----------

Totaal investeringen met een economisch nut	347.105	2.980	350.085	94.076	15.075	109.152	240.933	34.518	14.209	20.309
--	----------------	--------------	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------

b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Vervangingsinvesteringen

Krediet PMO kunstwerken - sluisen

P.00059 - K20N KVSS-02 Verv.kolk en damwand sluis	40.700	0	40.700	25.343	8.806	34.148	6.552	0	0	0
	40.700	0	40.700	25.343	8.806	34.148	6.552	0	0	0

Krediet PMO kunstwerken - bruggen

P.00028 - N247b-02 km 54.3-55.3 verv. 2 vaste kuns	3.600	0	3.600	1.497	395	1.892	1.708	0	0	0
P.00029 - Trajectaanpak N244-N246	17.255	0	17.255	16.336	0	16.336	919	0	0	0
P.00034 - K19w Cruquiusbrug A verv best. En aanbr	17.705	355	18.060	13.685	2.947	16.632	1.428	0	0	0
P.00039 - N247, Maatregelen bereikbaar Waterland,	4.700	0	4.700	1.779	851	2.630	2.070	0	0	0
P.00044 - N236, Reconstructie km 7.0-11.0 incl. Ve	7.674	0	7.674	8.043	0	8.043	-369	0	0	0
P.00046 - N203 Brug Krommenie A-01 vervangen 19D03	22.525	500	23.025	16.876	4.249	21.126	1.899	0	0	0
P.00047 - N522-05 Verv. brug Ouderkerk ad Amstel	22.810	0	22.810	22.119	144	22.263	547	0	0	0
P.00131 - K20N-03 Vervanging Stolperbasculebrug 14	25.700	5.500	31.200	3.392	3.516	6.908	24.292	0	0	0

P.00132 - K20na/K20a -01 en 10/09-b-01 vww 4/5/7	1.985	0	1.985	1.857	10	1.867	118	0	0	0
P.00189 - Vervanging Schagerbrug	1.500	0	1.500	114	10	124	1.376	0	0	0
P.00240 - N242ld-02 Verv Huygenbrug	1.000	4.000	5.000	122	446	567	4.433	0	0	0
	126.454	10.355	136.809	85.820	12.567	98.387	38.422	0	0	0

Krediet PMO vaarwegen en oevers

P.00029 - Trajectaanpak N244-N246	840	0	840	840	0	840	0	0	0	0
P.00129 - K18a-01+K18b-01 Vervanging Vaarwegvak 16	9.732	-968	8.764	8.847	317	9.164	-400	0	0	0
P.00132 - K20na/K20a -01 en 10/09-b-01 vww 4/5/7	10.200	0	10.200	7.003	518	7.521	2.679	0	0	0
P.00133 - K09-01 Vervanging Vaarwegvak 8	1.940	0	1.940	2.024	0	2.024	-84	0	0	0
P.00147 - K20a-02 - Gem Alkmaar - Vaarwegvak 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P.00180 - K19o-a-01 - Vaarwegvak 32	1.600	0	1.600	0	0	0	1.600	0	0	0
P.00181 - K19o-b-01 K19o-b-01 Vaarwegvak 33	1.690	0	1.690	0	0	0	1.690	0	0	0
P.00197 - K20-z-b01 Vervanging vaarwegvak 13	12.205	0	12.205	11.130	847	11.977	228	0	0	0
P.00207 - K11-a-01 Vaarwegvak 22 - Broekervaart: 't	15.172	-168	15.004	1.921	10.969	12.890	2.114	0	0	0
P.00209 - K18-a-02 Vaarwegvak 16 Westfriesche Vaart	0	484	484	0	0	0	484	0	0	0
P.00210 - K18-b-02 Vaarwegvak 17 - Westfriesche Vaa	0	484	484	0	0	0	484	0	0	0
P.00212 - K06-10 - 14G28 Braaksluis (iMPI)	1.700	0	1.700	869	597	1.466	234	0	0	0
P.00221 - Vaarwegvak 1	4.200	0	4.200	2.794	1.180	3.974	226	0	0	0
P.00234 - Vervanging afmeervoorziening Amstel	500	0	500	0	200	200	300	0	0	0
P.00235 - Vervanging calamiteitensteiger NH kanaal	300	0	300	0	0	0	300	0	0	0
	60.079	-168	59.911	35.429	14.628	50.057	9.854	0	0	0

Krediet PMO wegen

P.00041 - N231b-01 Trajectbendering N231b	4.296	0	4.296	3.024	5	3.029	1.267	0	0	0
P.00049 - N417-02, Herinr. Utrechtsew. Holl. Radin	1.200	0	1.200	784	118	902	298	0	0	0
P.00052 - N236-08 Traj.ben Fr.Kampweg en N524	2.700	0	2.700	2.506	0	2.506	194	0	0	0
P.00083 - N241-13 Traj.benad N241b, ged N244-A7	17.600	0	17.600	17.638	0	17.638	-38	0	0	0
P.00085 - N239a Trajectbenadering N239a, ged N242-	2.200	0	2.200	1.794	26	1.820	380	0	0	0
P.00086 - N243 Trajectbenadering	9.480	0	9.480	8.116	220	8.336	1.144	0	0	0
P.00113 - HOV Station Beverwijk	750	0	750	0	155	155	595	0	0	0
P.00139 - Natuurverbinding Vechtplassen	2.156	0	2.156	357	-36	321	1.835	0	0	0
P.00169 - Herplant bomen langs traject N244	480	0	480	487	0	487	-7	0	0	0
P.00193 - 09D01-01 Visserbrug verv. remmingwerk	730	0	730	682	0	682	48	0	0	0
P.00195 - LED-verlichting 2e fase	5.950	0	5.950	0	1.859	1.859	4.091	0	0	0

P.00206 - SLS-01, vervanging- sleutelsysteem obj	1.900	0	1.900	259	723	982	918	0	0	0
P.00230 - VRI-progr, Alg-48 - Vervanging VRI	12.000	0	12.000	763	1.340	2.103	9.897	0	0	0
P.00232 - N511a-04 Vervanging 5 paddentunnels	700	0	700	381	99	481	219	0	0	0
P.00237 - N250a-04 Toepass. circulaire geleiderail	350	0	350	314	0	314	36	0	0	0
P.00238 - N511a-05 Vervangen paddentunnels (6st)	1.400	0	1.400	0	9	9	1.391	0	0	0
P.00242 - N240-14 N240b-01 2e deel	14.263	0	14.263	1.148	2.495	3.643	10.620	0	0	0
	78.155	0	78.155	38.254	7.013	45.267	32.888	0	0	0

Krediet technische installaties

P.00134 - Projecten Machinerichtlijn	4.820	0	4.820	1.327	486	1.813	3.007	0	0	0
P.00136 - Uitrol intelligente Verkeerslichten iVR	4.515	0	4.515	0	0	0	4.515	0	0	0
P.00138 - Vervanging Scada systeem	1.500	0	1.500	1.563	118	1.682	-182	0	0	0
P.00215 - 24-uurs centrale bediening 2e deel	45.141	-3.050	42.091	29.105	6.046	35.152	6.939	0	0	0
P.00248 - ALG-54 Implementatie vervangen DRIS	6.000	1.500	7.500	0	190	190	7.310	0	0	0
P.00261 - Vervanging Zwemwaterborden	0	1.000	1.000	0	17	17	983	0	0	0
	61.976	-550	61.426	31.996	6.858	38.854	22.572	0	0	0

Voorschotkrediet uit 10 miljoen

P.00046 - N203 Brug Krommenie A-01 vervangen 19D03	0	1.250	1.250	0	0	0	1.250	0	0	0
P.00239 - 25E22-02 Verv pontveer het Schouw	400	500	900	289	88	378	522	0	0	0
P.00250 - 14C02-01 & 14B12-01 Vlotbruggen	0	500	500	0	676	676	-176	0	0	0
P.00251 - K20n-06: Kooysluis	0	500	500	0	168	168	332	0	0	0
P.00258 - Vervanging Waardbrug	0	950	950	0	147	147	803	0	0	0
P.00263 - 25E16-02 Vervangen Willem 1 sluizen	0	500	500	0	136	136	364	0	0	0
P.00265 - k18-a-02 + k18-b-02 t16/17 (fase 2)	0	1.500	1.500	0	728	728	772	0	0	0
P.00266 - K07/K08-02 vervanging kwakeloever T21	0	700	700	0	0	0	700	0	0	0
	400	6.400	6.800	289	1.945	2.234	4.566	0	0	0

Totaal Vervangingsinvesteringen

	367.764	16.037	383.801	217.131	51.816	268.947	114.854	0	0	0
--	----------------	---------------	----------------	----------------	---------------	----------------	----------------	----------	----------	----------

Verbeter- en uitbreidingsinvesteringen

Krediet PMI openbaar vervoer

P.00113 - HOV Station Beverwijk	25.900	-17.360	8.540	5.381	-1.235	4.145	4.395	0	0	0
P.00114 - HOV-03 HOV 't Gooi Huizen-Hilversum	125.435	0	125.435	118.571	7.067	125.638	-203	7.270	7.270	0
P.00130 - N231 OLV HOV Greenport	12.592	0	12.592	9.154	511	9.665	2.927	4.793	4.793	0
P.00243 - HOV-12 - HOV Noordwijk-Schiphol	1.100	8.900	10.000	299	2.897	3.195	6.805	34.725	0	34.725
P.00254 - HOV-18 Droogloop haltes Kruis & Fokkerweg	0	590	590	0	17	17	573	77	0	77
P.00264 - HOV-17 Fokkerweg	0	13.757	13.757	0	0	0	13.757	0	0	0
P.00267 - N245-15 Bushaltepaar Muggenburg-Zuid	0	650	650	0	0	0	650	0	0	0
	165.027	6.538	171.565	133.405	9.255	142.660	28.905	46.865	12.063	34.802

Krediet PMI wegen

P.00026 - Smart Mobility Schiphol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P.00029 - Trajectaanpak N244-N246	13.192	0	13.192	13.294	0	13.294	-102	5	5	0
P.00039 - N247, Maatregelen bereikbaar Waterland,	56.695	2.819	59.514	40.206	7.201	47.407	12.107	17.949	15.442	2.507
P.00041 - N231b-01 Trajectbendering N231b	2.984	0	2.984	2.587	2	2.589	395	600	600	0
P.00042 - N208-05 aanl.fietsverb/pad Hlem/Blidaal	3.250	800	4.050	2.478	1.063	3.542	508	63	63	0
P.00044 - N236, Reconstructie km 7.0-11.0 incl. Ve	14.945	0	14.945	14.208	33	14.241	704	70	70	0
P.00049 - N417-02, Herinr. Utrechtsew. Holl. Radin	3.700	0	3.700	1.908	105	2.013	1.687	0	0	0
P.00052 - N236-08 Traj.ben Fr.Kampweg en N524	260	0	260	299	0	299	-39	0	0	0
P.00078 - N241, Herinrichting gedeelte N242-N248	48.000	0	48.000	45.683	8	45.691	2.309	10.273	10.273	0
P.00081 - N236-11 Reconst N236, deel 6 Noordereind	2.600	0	2.600	360	58	419	2.181	0	0	0
P.00083 - N241-13 Traj.benad N241b, ged N244-A7	60.000	0	60.000	51.568	1.553	53.121	6.879	3.153	3.126	28
P.00085 - N239a Trajectbenadering N239a, ged N242-	6.150	0	6.150	6.614	0	6.614	-464	318	318	0
P.00086 - N243 Trajectbenadering	41.820	0	41.820	40.785	147	40.932	888	997	927	70
P.00113 - HOV Station Beverwijk	0	7.460	7.460	0	3.231	3.231	4.229	633	0	633
P.00130 - N231 OLV HOV Greenport	2.862	0	2.862	1.906	165	2.071	791	846	813	34
P.00139 - Natuurverbinding Vechtplassen	460	0	460	64	-8	56	404	0	0	0
P.00192 - Reconstructie kruispunt N501-Redoute	2.000	0	2.000	325	1.040	1.366	634	0	0	0
P.00201 - Wadweg Waardpolder hoofdweg	575	0	575	533	5	538	37	26	26	0
P.00202 - N23 Westfrisiaweg Restwzh GBC	7.700	0	7.700	4.914	342	5.256	2.444	916	800	116
P.00204 - N516-04 Ambacht-N516-Thorbeckeweg(AVANT)	15.167	0	15.167	0	9.000	9.000	6.167	0	0	0
P.00211 - N240-16: Aanleg bermverharding	700	0	700	703	0	703	-3	173	173	0
P.00226 - N244-10 Aansluiting N244-N247	375	0	375	366	0	366	9	26	26	0
P.00227 - ALG-45 — kantmarkering fietspaden	2.500	0	2.500	534	770	1.304	1.196	514	514	0
P.00230 - VRI-progr, Alg-48 - Vervanging VRI	250	0	250	0	0	0	250	0	0	0
P.00236 - N250-05 Uitritten N250	150	0	150	101	5	106	44	0	0	0

P.00242 - N240-14 N240b-01 2e deel	1.400	0	1.400	117	265	382	1.018	0	0	0
P.00246 - N241-14 - Maatregelen parallelwegen N241	50	1.550	1.600	0	173	173	1.427	0	0	0
P.00247 - N242-26 - Poortconstr. overgang A9-N242	150	35	185	33	17	50	135	0	0	0
P.00253 - alg-52 Infra maatregelen VRA-geb 1e tr	0	750	750	0	49	49	701	144	0	144
P.00255 - N239-03 Ontsluiting Agriport A7 en N239	0	4.500	4.500	0	278	278	4.222	8.038	0	8.038
P.00256 - N240-05 Ronde N240-N239 + Parallelweg	0	3.000	3.000	0	409	409	2.591	838	0	838
P.00257 - N247-25 Ber. W'land N247 Zuid A10-Schouw	0	5.000	5.000	0	535	535	4.465	18.223	0	18.223
	287.935	25.914	313.849	229.588	26.447	256.035	57.814	63.806	33.176	30.630

Krediet PMI kunstwerken - bruggen

P.00029 - Trajectaanpak N244-N246	24.404	0	24.404	22.530	0	22.530	1.874	14	14	0
P.00034 - K19w Cruquiusbrug A verv best. En aanbru	12.570	0	12.570	10.484	1.405	11.889	681	4.447	2.361	2.086
P.00047 - N522-05 Verv. brug Ouderkerk ad Amstel	28.990	0	28.990	27.767	67	27.834	1.156	6.378	6.378	0
P.00131 - K20N-03 Vervanging Stolperbasculebrug 14	5.700	1.100	6.800	507	824	1.331	5.469	0	0	0
P.00252 - Bijdrage aanpassen Prinses Irenebrug	0	158	158	0	0	0	158	0	0	0
	71.664	1.258	72.922	61.289	2.296	63.585	9.337	10.839	8.753	2.086

Krediet PMI kunstwerken - sluizen

P.00077 - Alg-29, Nieuwbouw Wilhelminasluis	54.412	0	54.412	52.238	0	52.238	2.174	40.211	37.602	2.609
	54.412	0	54.412	52.238	0	52.238	2.174	40.211	37.602	2.609

Krediet Innovatieve projecten

P.00157 - LED-verlichting	6.050	0	6.050	5.822	7	5.829	221	0	0	0
	6.050	0	6.050	5.822	7	5.829	221	0	0	0

Voorschotkrediet uit 10 miljoen

P.00028 - N247b-02 km 54.3-55.3 verv. 2 vaste kuns	500	0	500	265	64	329	171	0	0	0
P.00194 - N501-03 Reconstructie kruispunt	130	0	130	91	0	91	39	0	0	0
P.00149 - Nog te verdelen voorschotkrediet	6.670	-5.350	1.320	0	0	0	1.320	0	0	0
P.00268 - N231a	0	750	750	0	0	0	750	0	0	0
	7.300	-4.600	2.700	357	64	421	2.279	0	0	0

m

Totaal verbeter- en uitbreidingsinvesteringen

592.388	29.109	621.497	482.697	38.070	520.767	100.730	161.721	91.594	70.127
---------	--------	---------	---------	--------	---------	---------	---------	--------	--------

Programma natuurontwikkeling

Krediet Groenprojecten

P.00139 - Natuurverbinding Vechtplassen 2.072 0 2.072 499 -32 467 1.604 0 0 0

Totaal investeringen met een maatschappelijk nut

962.224 45.146 1.007.370 700.327 89.854 790.182 217.188 161.721 91.594 70.127

Totaal

1.309.329 48.126 1.357.455 794.403 104.930* 899.333 458.122 196.239 105.803 90.436

* In de staat van MVA is bij de investeringen een bedrag van € 105,9 miljoen opgenomen. De opbouw van de kredietstaat is net iets anders dan die van de staat MVA. Het verschil is te verklaren doordat in de kolom (in bovenstaande tabel) bij "Besteding 2025" de bruto investeringen, minus de baten van PMO-projecten (€ 0,2 miljoen) en de desinvesteringen (€ 0,1 miljoen) zijn opgenomen.

6.2 Wettelijk en provinciaal beleidskader

Programma 1. Bestuur

Wettelijk beleidskader

- [Gemeentewet](#)
- [Provinciewet](#)
- [Wet algemene regels herindeling](#)
- [Beleidskader gemeentelijke herindeling](#)

Provinciaal beleidskader

- [Evaluatiekader Subsidies 2018](#)
- [MRA-agenda 2020-2024](#)
- [Europastrategie 2022-2030 Noord-Holland - Provincie Noord-Holland](#)
- [Beleidsnota IBT 2022-2025](#)
- [Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland](#)
- [Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht](#)
- [Beleidskader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing](#)
- [Instellingsbesluit Eenheid Screening en Bewakingsaanpak 2019](#)
- [Beleidsregel Wet Bibob Noord-Holland 2019](#)
- [Gedragscode integriteit voor Statenleden, duo-commissieleden, gedeputeerden en de commissaris van de Koning van de provincie Noord-Holland 2012](#)
- [Regeling gedragscode ambtelijke integriteit](#)
- [Regeling melden vermoeden misstand](#)
- [Agenda toekomst van het toezicht](#)

Programma 2. Klimaat en gezonde leefomgeving

Wettelijk beleidskader

- [Klimaatwet](#)
- [Warmtewet](#)
- [Ontwikkelingsperspectief Circulaire Economie](#)
- [Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025](#)

Provinciaal beleidskader

- [Omgevingsvisie](#)
- [Omgevingsverordening](#)
- [Verkenning ondergrondvisie](#)
- [Beleidsregel geurhinder](#)
- [Actieplan geluid](#)
- [Actieprogramma klimaat](#)
- [Bouwstenen voor een adaptieve Uitvoeringsstrategie energie-infrastructuur 2020-2024](#)
- [Plan van aanpak waterstof](#)
- [Actieagenda - Provincie Noord-Holland](#)

- [Provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat \(pMIEK\) Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid](#)
- [Elektriciteitswet](#)
- [Warmtetransitie Noord-Hollandse aanpak 2022-2023](#)
- [Ontwikkelingsperspectief Circulaire Economie](#)
- [Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025](#)

Programma 3. Ruimte en Wonen

Wettelijk beleidskader

- [Woningwet/Huisvestingswet](#)
- [Wet versterking regie op de Volkshuisvesting](#)
- [Wet ruimtelijke ordening \(incl. Besluit algemene regels ruimtelijke ordening \(Barro\) en Besluit ruimtelijke ordening\)](#)
- [Wet algemene bepalingen omgevingsrecht](#)
- [Omgevingswet](#)
- [Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer](#)
- [Wet luchtvaart](#)
- [Luchthavenverkeersbesluit \(LVB\) Schiphol](#)
- [Luchthaven Indelingsbesluit \(LIB\) Schiphol](#)
- [Wijzigingswet Wet luchtvaart \(regelgeving burgerluchtvaart en militaire luchthavens \(RBML\)\)](#)
- [Waterwet](#)
- [Waterschapswet](#)
- [Drinkwaterwet](#)
- [Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden](#)
- [Europese Richtlijn Overstromingsrisico's](#)
- [Europese Kaderrichtlijn Water](#)
- [\(concept\) Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting](#)

Provinciaal beleidskader

- [Provinciale Omgevingsvisie NH2050](#)
- [Omgevingsverordening Noord-Holland 2022](#)
- [Provinciale Woonagenda 2020 - 2025](#)
- Masterplan [Wonen](#) versie 1, versie 1.5 en versie 2 [Woondeals Noord-Holland Noord en MRAProgramma OV-knooppunten \("Maak Plaats!"\)](#)
- [Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijk Bouwen en Versnellen Woningbouw](#)
- [Visie Noordzeekanaalgebied 2040](#)

- [5e Nota Grondbeleid](#)
- [Water, bron van recreatie, Visie op de waterrecreatie 2030](#)
- [Provinciale beleidsnota Regionale Luchthavens](#)
- [Visie publieke mobiliteit \(2024-2034\)](#)
- [Regionaal waterprogramma 2022 - 2027](#)

Programma 4. Bereikbaarheid

Wettelijk beleidskader

- [Omgevingswet \(in werking januari 2024\)](#)
- [Wet Personenvervoer 2000](#)
- [Wegenverkeerswet \(1994\)](#)
- [Wegenwet \(1930\)](#)

Provinciaal beleidskader

- [Omgevingsvisie NH2050](#)
- [Perspectief Mobiliteit](#)
- [Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen \(NIKG\) 2020 - 2023](#)
- [Investeringsstrategie Noord-Hollandse Infrastructuur \(iNHi\)](#)
- [Focus Smart Mobility 2022-2025](#)
- [Actieagenda Actieve Mobiliteit](#)
- [Opgave Verkeersveiligheid Noord-Holland 2030](#)
- [Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid Noord-Holland 2020-2024](#)
- [Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030](#)

Programma 5. Natuur en landelijk gebied

Wettelijk beleidskader

- [Wet natuurbescherming \(vervallen\)](#)
- [Omgevingswet](#)

Provinciaal beleidskader

- [Programma Natuurnetwerk 2023](#)
- [Masterplan Biodiversiteit](#)
- [Visie Recreatie & Toerisme](#)
- [Groen Kapitaal](#)
- [Betrekken bij Groen](#)
- [Gebiedsakkoord Oostelijke-Vechtplassen](#)
- [Agenda Natuurinclusief](#)

Programma 6. Economie, leefbaarheid en cultuur

Wettelijk beleidskader

- [Erfgoedwet](#)
- [Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken](#)
- [Besluit Kwaliteit Leefomgeving](#)
- [Omgevingswet](#)
- [Wet op de archeologische monumentenzorg](#)
- [Wet op het specifiek cultuurbeleid](#)
- [Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen](#)

Provinciaal beleidskader

- [Beleidskader Erfgoed en Cultuur 2022](#)
- [Omgevingsverordening NH2022](#)
- [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018](#)
- [Regioprofiel MRA 2019-2024 "Meer dan de delen, Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed"](#)
- [Noord-Hollandse waarderingskaart voor stolpboerderijen](#)
- [Datacenterstrategie](#)
- [Uitvoeringsagenda Economie 2021-2023](#)
- [Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt en Onderwijs 2021-2023](#)

6.3 Bestuur en Directie

Provinciale Staten

Zetelverdeling Provinciale Staten	Aantal zetels
VVD	9
BBB	7
GroenLinks	7
PvdA	7
D66	4
Partij voor de Dieren	4
JA21	3
PVV	3
CDA	2
Forum voor Democratie	2
SP	2
50Plus	2
Volt	1
ChristenUnie	1
Fractie De Weerd	1

6.4 Waar zijn we te bereiken

Bezoekadres

Provinciaal Bestuur van Noord-Holland

Dreef 3, 2012 HR Haarlem

Ambtelijke organisatie van Noord-Holland

Houtplein 33, 2012 DE Haarlem

Postadres

Postbus 3007, 2001 DA Haarlem

Algemene telefoonnummer

023-5143143

Website

www.noord-holland.nl

Algemene e-mail

post@noord-holland.nl

6.5 Lijst van Gemeenten

A	K
Aalsmeer	Koggenland
Alkmaar	L
Amstelveen	Landsmeer
Amsterdam	Laren
B	M
Bergen (NH.)	Medemblik
Beverwijk	O
Blaricum	Oostzaan
Bloemendaal	Opmeer
C	Ouder-Amstel
Castricum	P
D	Purmerend
Den Helder	S
Diemen	Schagen
Dijk en Waard	Stede Broec
Drechterland	T
E	Texel
Edam-Volendam	U
Enkhuizen	Uitgeest
G	Uithoorn
Gooise Meren	V
H	Velsen
Haarlem	W
Haarlemmermeer	Waterland
Heemskerk	Wijdmeren
Heemstede	Wormerland
Heiloo	Z
Hilversum	Zaanstad
Hollands Kroon	Zandvoort
Hoorn	
Huizen	
